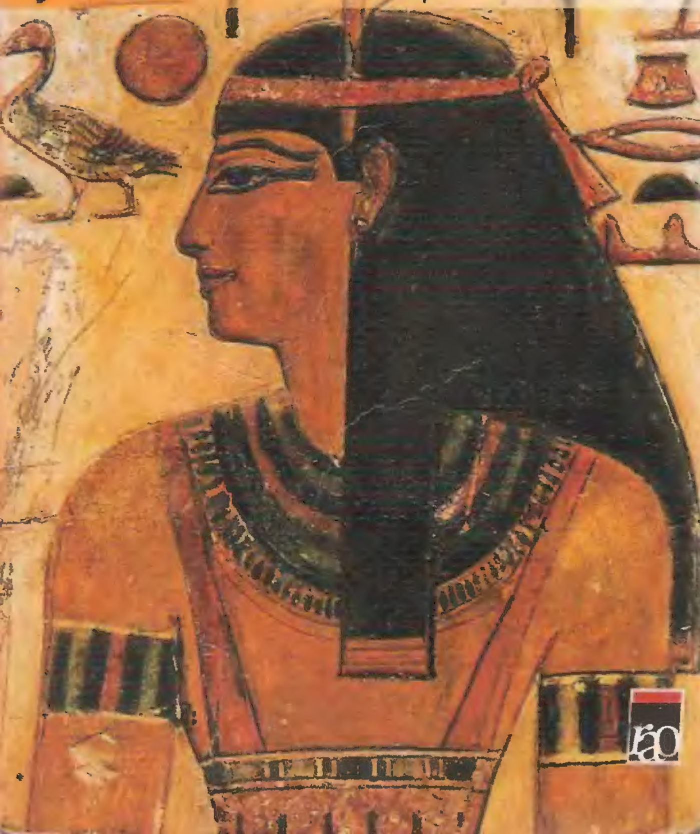
Al doilea volum din seria *PIATRA LUMINII*

CHRISTIAN JACQ

FEMEIA ÎNȚELEAPTĂ

CHRISTIAN JACQ

Femeia înțeleaptă

CHRISTIAN JACQ s-a născut la Paris, în 1947. Doctor în studii de arheologie şi egiptologie la Sorbona, el este autorul a peste douăzeci de eseuri şi a numeroase romane.

Din creaţia sa literară se remarcă romanele *Champollion l'Egyptien*, din 1987, care l-a făcut celebru, *La Reine Soleil*, 1988, *L'Affaire Toutankamon*, 1992, ca şi seriile *Le Juge d'Egypte* (3 volume), 1993-1994, *Ramses* (5 volume), 1995-1997, *La Pierre de lumière* (4 volume), 2000.

Cariera sa de egiptolog se întrepătrunde cu cea de romancier, cele două domenii dialogînd în eseurile şi romanele sale. „Fiind pasionat de muzică, consider că romanele mele sînt opere, iar eseurile, sonate", declară autorul într-un interviu.

CHRISTIAN JACQ

Femeia înțeleaptă

rao international publishing company

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
JACQ, CHRISTIAN
Femeia înţeleaptă / Christian Jacq; trad.: Doina Popa Scurtu
Bucureşti: RAO International Publishing Company, 2004

ISBN 973-576-612-4

I. Doina Popa Scurtu (trad.)

821.133.1-31=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, Bucureşti, ROMÂNIA

CHRISTIAN JACQ
La femme sage

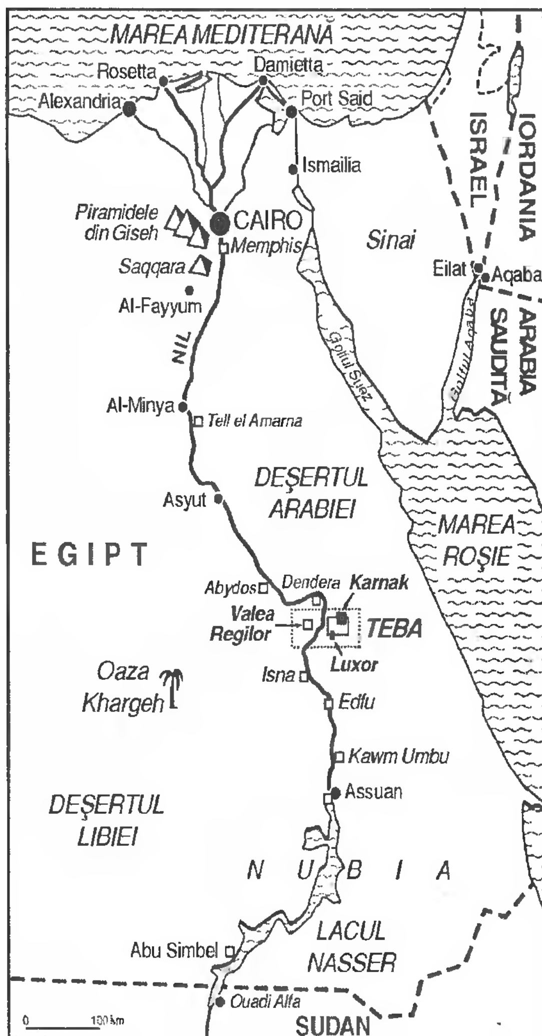
Traducere din limba franceză
DOINA POPA SCURTU

Tiparul executat de
ALFÖLDI NYOMDA AG
Debrecen, Ungaria

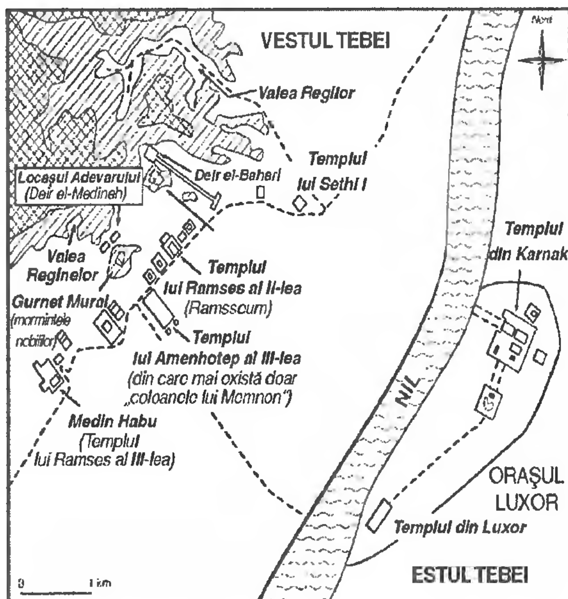
februarie 2005

ISBN 973-576-612-4

Fie ca acest roman să le fie dedicat tuturor artizanilor din satul numit Locaşul Adevărului, celor care au păstrat secretele „Casei Aurului", reuşind, totodata, să le exprime prin operele lor.

MAREA MEDITERANĂ
Rosetta
Damietta
Alexandria
Port Said
Ismailia
ISRAEL
IORDANIA
Piramidele din Giseh
CAIRO
Memphis
Sinai
Saqqara
Eilat
Aqaba
Al-Fayyum
NIL
Golful Suez
Golful Aqaba
ARABIA SAUDITĂ
Al-Minya
Tell el Amarna
DEŞERTUL ARABIEI
Asyut
MAREA ROŞIE
EGIPT
Abydos
Dendera
Karnak
Valea Regilor
TEBA
Luxor
Oaza Khargeh
Isna
Edfu
Kawm Umbu
Assuan
DEŞERTUL LIBIEI
N U B I A
LACUL NASSER
Abu Simbel
Ouadi Alfa
SUDAN
0
100 km

VESTUL TEBEI
Nord
Valea Regilor
Templul
lui Sethi I
Locaşul Adevarului
(Deir el-Medineh)
Deir el-Baheri
Valea
Reginelor
Templul
lui Ramses al II-lea
(Ramsseum)
Gurnet Murai
(mormintele
nobililor)
Templul
lui Amenhotep al III-lea
(din care mai există doar
„coloanele lui Memnon")
Medin Habu
(Templul
lui Ramses al III-lea)
NIL
Templul
din Karnak
ORAŞUL
LUXOR
Templul din Luxor
ESTUL TEBEI
0
1 km

1.

Pericolul plutea în aer.

De la moartea lui Ramses cel Mare, dispăruse liniştea din Locaşul Adevărului. Situat pe malul stîng al Tebei, interzis celor din afară, satul secret al artizanilor, a căror îndeletnicire era de a ciopli şi de a decora mormintele regilor şi reginelor, îşi aştepta soarta cu înfrigurare.

Oare ce hotărîre va lua succesorul Merenptah, în vîrstă de şaizeci şi cinci de ani, acum, cînd cele şaptezeci de zile de la mumificarea ilustrului faraon luau sfîrşit? Fiu al lui Ramses, trecea drept un bărbat autoritar, drept şi sever; dar va şti el, oare, să dea în vileag inevitabilele comploturi şi să scape de intriganţii care ar dori să ocupe „tronul celor vii“, însuşindu-şi cele Două Regate, Egiptul de Sus şi cel de Jos?

Ramses cel Mare fusese generosul protector al Locaşului Adevărului şi al confreriei artizanilor care depindeau în mod direct de rege şi de primul său ministru[1], vizirul; acest loc avea propriul tribunal şi beneficia de un transport zilnic de hrană. Neavînd griji materiale, artizanii se puteau consacra operei lor, vitale pentru supravieţuirea spirituală a ţării.

Însărcinat cu paza satului în care nu avea dreptul să pătrundă, şeful Sobek nu mai reuşea să doarmă. Înarmat cu o sabie, o lance şi un arc, străbătea neîncetat teritoriul de care

---

[1] Toate inadvertenţele terminologice aparţin autorului (n.red.).

răspundea şi, de mai multe ori pe zi, îşi verifica dispozitivul de supraveghere conceput de el însuşi.

Desigur, cei doi paznici ai porţii celei mari îşi făceau garda obişnuită, unul de la ora patru dimineaţa la patru după-amiază, iar celălalt, de la patru după-amiaza la patru dimineaţa; bine făcuţi, buni mînuitori ai bîtei, nu-i lăsau pe profani să intre dincolo de incinta Locaşului Adevărului, în care trăiau artizanii împreună cu familiile lor. Şi mai erau şi cele „cinci ziduri", mai bine-zis forturile dispuse de-a lungul drumului către sat.

Dar aceste măsuri obişnuite nu i se păreau suficiente lui Sobek, un nubian mare şi puternic, al cărui chip era marcat de o cicatrice, sub ochiul stîng; le ordonase oamenilor săi să stea în permanenţă la pîndă pe dealurile dimprejur, să supravegheze drumul ce ducea la Ramesseum, templul lui Ramses cel Mare, înălţat pentru milioane de ani, şi potecile spre Văile Regilor şi ale Reginelor.

Dacă s-ar fi ivit tulburări grave, rebelii ar fi ocupat Locaşul Adevărului în care, după cum se zvonea, artizanii erau capabili să producă bogăţii fabuloase şi chiar să transforme orzul în aur. Ce se va alege oare, sub noul faraon, de modesta comunitate în care trudeau treizeci şi doi de artizani, împărţiţi în „echipajul din dreapta" şi „echipajul din stînga", pe vasul cu care era comparat satul? Sobek ar fi, poate, ultimul apărător, care rezista pînă la capăt, fără să fugă precum un laş.

Trăind „în exterior", paznicul sfîrşise prin a se ataşa de cei mai mulţi dintre locuitorii pe care avea datoria să-i protejeze; deşi nu era el însuşi un artizan şi nu le cunoştea secretele, avea totuşi sentimentul că participă la aventura lor şi nu-şi mai putea imagina cum ar fi viaţa departe de ei.

Iată de ce, o altă frămîntare îl urmărea tot timpul: oare nu se ascundea vreun asasin printre membrii confreriei, punînd în pericol viaţa maestrului Nefer cel Tăcut, acuzat cu ceva timp în urmă, pe nedrept, printr-o scrisoare anonimă, şi apoi declarat nevinovat de crima comisă asupra unui paznic? Şeful Sobek nu reuşise să-i identifice nici pe vinovat, nici pe autorul anonimei şi se întreba dacă nu cumva făptaşul era un prieten al lui Nefer,

gelos din pricina ascensiunii acestuia. Dar paznicul avea o altă pistă de urmat, căci îl bănuia pe Abry, administratorul principal al malului stîng al Tebei, ca fiind amestecat într-un complot ce amenința sa distrugă Locașul Adevărului. Din nefericire, dispariția lui Ramses cel Mare risca să schimbe situația, scăpînd-o de sub control.

Ca șef al echipei din dreapta, Nefer avea datoria de „a face tot ce este luminos în Locașul de lumină", de a concepe planurile și de a repartiza munca în funcție de priceperea fiecaruia. Responsabilități tot mai grele îi apăsau umerii de la recenta dispariție a lui Kaha, șeful echipei din stînga, căruia îi urmase fiul său de suflet, Hay, lipsit de experiență și mare admirator al lui Nefer, considerat adevăratul conducător al confreriei. Pînă și Kenhir, bătrînul scrib al Mormîntului, reprezentantul puterii centrale, îl trata pe Nefer cu mult respect; înaltul funcționar, cel care trebuia să pună la punct confreria numită simbolic „Marele și Nobilul Mormînt pentru milioane de ani din vestul Tebei", recunoscuse în el un maestru excepțional, cu o autoritate firească și de necontestat.

Dar Nefer cel Tăcut va fi, oare, capabil să lupte împotriva forțelor întunericului care amenințau Locașul Adevărului? El, căpitanul echipajului „bărbaților din interior", va ști, oare, să-și dea seama de gravitatea pericolului și va avea, oare, mijloacele de a le ține piept? Legat de desăvîrșirea operei după regulile predecesorilor săi săi, Nefer uitase, poate, cruzimea și lăcomia lumii din exterior. Charisma lui va fi, oare, de ajuns pentru a îndepărta nenorocirea?

Paznicul se opri în fața unei nișe scobite în zidul de incintă, în care se afla o statuetă a lui Maat, patroana ocrotitoare a satului. Purtînd pe cap o pana cu ajutorul căreia păsarile se puteau orienta, fragila zeiță întruchipa idealul confreriei, aspirația sa către armonie și dreptate, elemente indispensabile ale creației artistice. Nu se spunea oare că „desăvîrșind-o pe Maat, faci un lucru plăcut lui Dumnezeu"?

Sobek respira cu greu. Aerul cald devenea tot mai apăsător, pericolul se apropia. Încercînd să se liniștească, contemplă

creasta Soarelui-Apune, vîrful cel mai înalt al muntelui teban, de forma unei piramide. Potrivit legendei, stînca fusese astfel modelată de către primii cioplitori în piatră ai confreriei, pentru ca oamenii din sud să-şi amintească de piramidele din nord.

Ca toţi cei de prin partea locului, paznicul ştia că această creastă adăpostea o femelă-şarpe de care toţi se temeau, numită „Cea-care-iubeşte-liniştea", şi că un obstacol îi oprea pe profani să-i tulbure odihna. Faraonii îşi puseseră locurile de veci sub protecţia sa, iar sătenii îi încredinţaseră speranţele lor.

De la o altitudine de patru sute cincizeci de metri, creasta se situa pe axa templelor înălţate de faraoni întru strălucirea lui *Ka*, energia inepuizabilă răspîndita în univers; dispuse în evantai în jurul ei, templele îi aduceau un permanent omagiu.

Lui Sobek îi plăcea s-o privească la apusul soarelui, atunci cînd penumbra acoperea deşertul, culturile şi Nilul; nu rămînea în lumină decît creasta, ca şi cînd noaptea n-avea nici o putere asupra ei.

Un paznic îşi agită braţele, altul strigă din răsputeri.

Sobek alergă de îndată către primul fort, acolo unde agitaţia era la culme; paznicii încercuiau vreo zece stăpîni ai unor măgari, speriaţi, ce-şi protejau capetele cu mîinile, pentru a evita loviturile de bîte, în timp ce animalele se risipeau în toate direcţiile.

– Opriţi-vă, ordonă Sobek, nu sînt decît nişte auxiliari!

Dîndu-şi seama de greşeala făcută, paznicii încetară să-i mai lovească.

– Ne-a fost frică, şefu', se scuză unul dintre ei. Am crezut că vor să intre cu forţa.

Aşa cum se întîmpla în fiecare zi, auxiliarii aduceau apă, peşte, legume proaspete, ulei şi alte provizii necesare sătenilor. Cei mai curajoşi dintre ei îşi adunară măgarii, alţii gemeau sau protestau. Şeful Sobek trebuia să scrie un raport enorm pentru a explica incidentul, justificînd totodată comportamentul subordonaţilor săi.

– Daţi îngrijiri răniţilor, ordonă el, şi despovăraţi măgarii!

Cînd cortegiul sosi la poarta principală a satului, aceasta se întredeschise lăsîndu-le să treacă pe soţiile artizanilor. Gospodine în familie, dar şi preotese ale lui Hathor, îşi luară porţiile în primire, în linişte deplină.

În timpul vieţii lui Ramses cel Mare, acesta era un moment în care se discuta, oamenii rîdeau de orice fleac, păreau să se mai şi certe pentru a obţine cea mai bună carne, cele mai bune fructe sau cea mai bună brînză. Dar de la dispariţia marelui monarh, pînă şi copiii tăceau, iar mamele nu mai aveau chef să ia parte la joaca lor. Îşi făceau munca zilnică lăsîndu-se pe vine, mai ales pentru a frămînta aluatul pentru pîine. Dar cît timp vor mai putea face toate aceste gesturi simple, pregătind bucuria unei mese în familie?

Un paznic tînăr alergă spre Sobek:

– Şefu', şefu'! Iată că mai sosesc şi alţii!

– Alţi auxiliari?

– Nu... Soldaţi cu arcuri şi lănci!

2.

Mehy, Trezorierul principal al Tebei, se plimba de colo-colo în sala de recepţie a vilei sale somptuoase. Om de finanţe fără egal, deosebit de priceput în manipularea cifrelor, maestrul ocult al regiunii era, totodată, un comandant foarte apreciat de forţele armate, care profitau de generozitatea sa.

Avea faţa rotundă, părul negru ca pana corbului lipit de creştet, ochii căprui-închis, buzele groase, mîinile şi picioarele durdulii, torsul lat şi puternic. Sigur de sine şi de capacitatea sa de seducţie, Mehy era obsedat de un scop aparent inaccesibil: să-şi însuşească imensele comori ale Locaşului Adevărului. Ştia că artizanii produc bogăţii incredibile în Locaşul Aurului şi văzuse piatra de lumină care le deschidea drumul, atunci cînd pătrundeau în întunericul unui mormînt din Valea Regilor.

Pentru a o şterge fără a fi identificat, Mehy ucisese un paznic. Scrisoarea anonimă trimisă lui Sobek cu scopul de a-l scoate vinovat de omor pe Nefer cel Tăcut nu avusese, din nefericire, efectul scontat; intervenţia misterioasei „femei înţelepte“ din Locaşul Adevărului, precum şi ancheta tribunalului dovediseră nevinovăţia artizanului. Dar comandantul rămînea departe de orice bănuială şi ascensiunea sa îşi urmase cursul, cu preţul dispariţiei socrului său, pe care o pusese la cale cu isteţime, şi datorită complicităţii delicioasei sale soţii Serketa, fermecătoare ca un scorpion, laconică şi neiertătoare ca el.

Bogat, puternic, bucurîndu-se de o bună reputaţie, Mehy complota cu prudenţă şi cu răbdare. Refuzat de tribunalul de admitere al Locaşului Adevărului, nu reuşise niciodată să treacă peste acest afront. Dorinţa lui de a se răzbuna era dublată de visul de a transforma vechiul Egipt, îngropat în tradiţiile şi credinţele sale, într-o ţara modernă şi cuceritoare, în care ştiinţa, prin persoana prietenului său Dakter, gata să accepte orice invenţie, ar trezi la viaţă o societate adormită.

Pentru împlinirea acestui plan măreţ era, însă, necesară pătrunderea în secretele confreriei, protejate cu atîta străşnicie de faraoni. Principalul adversar al lui Mehy fusese Ramses cel Mare, iar unica sa tentativă de a-l suprima pe monarh, sabotîndu-i carul de luptă, nu fusese decît un eşec. Comandantul trebuise să admită că bătrînul suveran se bucura de un noroc nemaipomenit şi se mulţumise cu suprimarea celui care ar fi putut cleveti, cel care executase nereuşitul sabotaj. Rămînea posibilă o singură strategie: să-şi ţeasă, în jurul satului, o plasă, precum face un păianjen, aşteptînd să moară Ramses.

În sfîrşit, Mehy scăpase de binefăcătorul Locaşului Adevărului! Fără Ramses, artizanii vor fi dezorientaţi. Şi nu se ştie dacă noul rege, Merenptah, un om din nord, va fi la fel de dispus sa protejeze confreria ca predecesorul său. Dar Trezorierul principal al Tebei nu reuşea să obţină veşti sigure din Pi-Ramses, capitala în care Merenptah fusese încoronat. Se credea despre el că este paseist, lipsit de orice intenţie novatoare şi foarte hotărît să meargă pe urmele lui Ramses cel Mare. Dar, oare, puterea lui supremă nu-i va modifica şi caracterul?

Cît despre intrigi, astea ar trebui să se întindă, din ce în ce mai frumos ţesute!

Unii s-ar fi împăcat cu ideea unei domnii de tranziţie care, probabil, ar putea fi de scurtă durată, pregătind astfel o lume nouă. Ar fi o lume în care Mehy ar juca un rol extrem de important. Dar asta, doar dacă ar deţine secretele Locaşului Adevărului!

În timpul acestei interminabile perioade de mumificare s-ar fi putut ivi evenimente neaşteptate: moartea brutală a lui

Merenptah, bunăoară, şi o luptă pentru tron. Mehy spera că nu se va întîmpla nimic din toate acestea, nefiind încă pregătit să ia parte la ele. Visa la manipularea unui monarh care să înainteze primul pe scenă, în timp ce el, din umbră, să fie adevăratul conducător. Dacă îi reuşise planul în privinţa primarului Tebei, de ce nu i-ar reuşi din nou, dar la un nivel superior?

Un Merenptah conservator, care credea în principii învechite şi incapabil să perceapă evoluţia unei ţări, acest faraon mediocru n-ar putea, oare, deveni cel mai bun dintre aliaţii săi?

Pentru a testa puterea de rezistenţă şi starea de spirit a artizanilor, Mehy îl convinsese pe Abry, administratorul principal al malului stîng, să trimită în sat un grup de soldaţi şi un vistiernic.

Dacă ar fi reuşit să forţeze intrarea în sat, Mehy ar fi putut să dea năvală şi să spulbere privilegiile confreriei.

Treaba era serioasă.

Şeful Sobek constata că avea de-a face într-adevăr cu soldaţi, în majoritate bărbaţi maturi. De cînd fusese numit şef al pazei Locaşului Adevărului, se confrunta pentru prima oară cu o trupă de ostaşi.

Dispuşi pe două rînduri, aceştia aşteptau, nemişcaţi, în faţa primului fort. Paznicii nubieni, flăcăi puternici, bine antrenaţi, erau înarmaţi cu bîte şi săbii scurte. Erau gata să asculte de Sobek, considerat un adevarat şef de clan, ale cărui ordine nu se discutau.

Sobek înainta:

– Care vă este comandantul?

– Eu, răspunse un veteran, vizibil impresionat de robustul bărbat negru care-l măsura din cap pînă-n picioare, dar eu ascult de ordinele vistiernicului.

Ascuns pînă atunci în spatele soldaţilor, un omuleţ rotofei ieşi dintre rînduri şi i se adresă lui Sobek cu o voce subţirică şi ascuţită:

– Am un mandat din partea administratorului principal al malului stîng. Trebuie să văd cîte animale există în sat şi să

calculez taxele ce trebuie aplicate. În ultimii ani, n-am înregistrat nici o declaraţie. Reprezentînd forţa publică, va trebui să colaboraţi cu mine, ajutîndu-mă să-mi îndeplinesc misiunea.

Şeful Sobek nu se aştepta la un atac de acest gen:

– Intenţionaţi... să pătrundeţi în sat?

– Fără asta nu se poate!

– Ordinele mele sînt stricte. Accesul în sat este interzis oricărei persoane care nu este artizan sau membru al familiei sale.

– Ar trebui să fiţi rezonabil. Doar reprezint puterea administrativă!

– De la regula pe care v-am prezentat-o nu fac excepţie decît faraonul şi vizirul. Din cîte ştiu, nu sînteţi nici unul, nici celălalt.

– În ceea ce priveşte fiscul, ar trebui să vă supuneţi! Mergeţi şi-l cautaţi pe scribul Mormîntului. Vă va spune clar care este legea.

Sobek ezita. La urma urmelor, nu era o soluţie proastă. Oricum, inspectorul nu-l cunoştea pe Kenhir cel Ursuz:

– De acord, dar nu care cumva să constat că soldaţii s-au clintit din loc! Dacă încearcă să treacă de acest fort, oamenii mei îi vor face să se retragă fără menajamente.

– Şefule Sobek, folosiţi un ton care nu-mi este deloc pe plac. Soldaţii mei sînt mult mai numeroşi decît paznicii voştri, aşa că legea este de partea mea.

– Dacă vorbiţi astfel, nu mă mai duc să caut pe nimeni şi rezolv problema eu însumi.

Paznicii nubieni îşi ridicară bîtele fără să mai aştepte vreun ordin. Mai tineri şi mai rapizi decît adversarii lor, nu se temeau de o înfruntare cu doi sau trei deodată.

– Mai bine să nu ne enervăm, propuse vistiernicul. Eu nu sînt aici decît pentru a respecta ordinul, ca şi dumneavoastră, de altfel.

– Ordinele mele sînt foarte stricte şi sînt obligat să le respect ca atare.

– Mergeţi să-l căutaţi pe scribul Mormîntului!

– Dar nu cumva să înaintaţi!

Crispat, funcţionarul încremenise. Fusese prevenit că avea de îndeplinit o misiune delicată, dar nu se aşteptase totuşi la o asemenea rezistenţă. Şi se temea de acel colos negru. Dacă s-ar isca vreo luptă, nu s-ar termina oare rău pentru el? Pentru moment, era mai bine să renunţe la folosirea forţei şi să stea de vorbă cu scribul Mormîntului, punîndu-l în faţa faptului împlinit.

Şeful Sobek nu se grăbi să treacă de forturi. Oamenii săi nu vor avea ce alege din această mînă de soldaţi. Dar în urma lor vor veni alţii, mai numeroşi, mai de temut.

Cine să fi plănuit această intervenţie dacă nu Abry, administratorul principal de pe malul stîng? Iată că, din nou, îi ieşea în cale lui Sobek. Înaltul funcţionar încercase în zadar să-l corupă şi apoi să-l convingă să se mute, de parcă ar fi vrut să scape de un paznic nedorit, capabil să-l implice în asasinatul care îl obseda pe nubian.

Abry lansa pentru a treia oară un atac împotriva lui şi, mai mult chiar, împotriva Locaşului Adevărului.

De ce acţiona astfel dacă nu pentru că se ştia vinovat, într-un fel sau altul, şi făcea tot ce putea să scape de cei care l-ar fi putut acuza?

Urgenţa zilei era acest vistiernic. Evitarea unui conflict va fi, poate, imposibilă, căci nu era de ajuns să-l prevină pe Kenhir. Trebuia ca scribul Mormîntului să accepte să se deplaseze.

3.

– Nu uita, mai ales, îi aminti scribul Mormîntului servitoarei sale Niut cea Neobosită, să nu stîrneşti praful din bibliotecă folosind blestemata aia de mătură! Acolo voi deretica eu însumi.

Tînăra se mulţumi să ridice din umeri. În fiecare dimineaţă, nu auzea decît aceeaşi predică.

La cei şaizeci şi doi de ani ai sai, mai morocănos decît un ţap bătrîn şi singuratic, Kenhir avea mişcări greoaie şi corpolenţa unui scrib cu o funcţie importantă, dar ochilor săi vicleni şi ageri nu le scăpa nimic.

Datorită efectelor ceaiului de *mandragora*[1], Kenhir scăpase de insomnia care-l cuprinsese de la moartea lui Ramses cel Mare. Ştia că, în această perioadă de tranziţie, comunitatea, puţin numeroasă, era în pericol şi că nu va supravieţui hotărîrii unui faraon ostil modului său de viaţă, dar continua totuşi să-şi facă datoria, ca şi cînd aceasta ar fi trebuit să dureze la nesfîrşit.

De o importanţă majoră, aprovizionarea cu apă a confreriei era asigurată în două feluri: pe de o parte prin fîntîna săpată adînc, la vreo şaizeci de metri la nord-est de templul lui Hathor, şi pe de altă parte prin livrările zilnice făcute cu ajutorul măgarilor. Fîntîna era o capodoperă, cu pereţii tăiaţi în unghi drept, dale de calcar şi scări superbe, care le permiteau celor care

---

[1] *Mondragora*, plantă specifică regiunilor calde a cărei rădăcină bifurcată seamănă cu forma corpului omenesc. În trecut, i se atribuiau proprietăţi magice şi era folosită de vrăjitori (n.red.).

împlineau ritualurile sa coboare să ia apă pentru ceremonii. Dar apa de aici nu ajungea pentru celelalte nevoi ale sătenilor, mai ales că igiena era una dintre preocupările majore ale artizanilor. Iată de ce scribul Mormîntului aştepta, nerăbdător, în fiecare dimineaţă, sosirea sacagiilor, ale căror vase grele permiteau umplerea enormelor amfore de lut roz, ars în mod uniform, acoperite cu o glazură de culoare galben-pal sau roşu-închis, şi dispuse pe uliţele satului, în locuri ferite de căldură, astfel încît preţiosul lichid să nu-şi piardă răcoarea şi prospeţimea. Pe unele dintre aceste amfore erau înscrise numele lui Amenhotep I, Thutmosis al III-lea sau al reginei-faraon Hatshepsut, ele amintind faptul că suveranii se îngrijeau de bunăstarea locuitorilor acestui loc al Adevărului.

Regulamentul era strict: de mai multe ori pe zi, sacagiii vărsau apa curată în două rezervoare, plasate în partea de nord şi în cea de sud a satului. Oamenii veneau să se aprovizioneze purtînd nişte urcioare mari. Umpleau apoi amforele din casă şi foloseau apa la băut, la spălat şi la treburile bucătăriei. De cînd se înfiinţase confreria, apa nu lipsise niciodată, ba, dimpotrivă, exista din abundenţă, fapt apreciat de această comunitate ce trăia într-o zonă a deşertului.

Numit de vizir cu aprobarea faraonului, scribul Mormîntului avea o mulţime de atribuţii. El trebuia să vegheze asupra prosperităţii satului, să se îngrijească de buna înţelegere între cei doi şefi de echipă, să plătească personalul, să ţină *Jurnalul Mormîntului*, în care nota cu grijă absenţele şi motivele lor, să primească materialele necesare lucrărilor şi să le distribuie tuturor, să urmeze Marea Operă începută de predecesorii săi. O muncă istovitoare ce nu-l împiedica pe Kenhir să se dăruiască pasiunii sale: scrisul.

Fiu adoptiv al ilustrului Ramose, înălţat în timpul vieţii la demnitatea rarisimă de „scrib al lui Maat", Kenhir îi moştenise casa deosebit de frumoasă, biroul şi, mai ales, bogata sa bibliotecă. Aici se găseau operele marilor autori pe care le copiase el însuşi, cu scrisul său urît şi aproape neciteţ. Iubitor de poezie, compusese o nouă versiune a *Bătăliei de la Kadeş*, care povestea victoria lui Ramses asupra hitiţilor şi triumful luminii asupra

întunericului; începuse apoi o reconstituire romanescă a prestigioasei dinastii a optsprezecea. De îndată ce va ieşi, în sfîrşit, la pensie, Kenhir se va consacra întocmirii unei *Chei a viselor*, rod al unei cercetări îndelungate.

– Un artizan doreşte să intre, îl anunţă Niut cea Neobosită.

– Nu vezi că sînt ocupat? Cînd voi ajunge, oare, să trăiesc liniştit în satul ăsta?

– Vreţi să-l vedeţi sau nu?

– Să intre, mormăi Kenhir.

Ipuy Iscoditorul, un sculptor din echipa din dreapta, era mai degrabă firav şi nervos, dar teribil de îndemînatic. Ştia să cioplească stînci din cele mai dure şi nu dădea niciodată înapoi în faţa unei situaţii greu de rezolvat.

– Vreun necaz?

– Un vis urît, mărturisi Ipuy. Trebuie să vă cer sfatul.

– Povesteşte!

– Mai întîi, mi-a apărut zeul-berbec Khnum şi mi-a spus: „Braţele mele te apără; îţi încredinţez pietrele născute din pîntecele munţilor pentru a construi temple“. Era de-a dreptul înspăimîntător!

– Linişteşte-te! Este, mai degrabă, o prevestire minunată. În Khnum se află întrupată energia creaţiei care dă naştere oamenilor şi-i înzestrează pe artişti cu darul de a-şi stăpîni puterea. Continuă!

– Apoi... E ceva mai delicat.

– N-am timp de pierdut, Ipuy! Ori vorbeşti, ori pleci!

Artizanul părea foarte stînjenit:

– Am visat că făceam dragoste cu o femeie... care nu era soţia mea.

– Asta e foarte rau! O singură soluţie: cufundă-te în apa rece a unui canal, dis-de-dimineaţa, şi vei fi din nou liniştit. Dar ia spune-mi: De ce ai rămas în sat, în loc să te duci cu restul echipei la muncă în Valea Regilor?

– Am dus ofrande la mormîntul tatălui meu. Şi apoi, soţia mea e bolnavă.

Kenhir luă *Jurnalul Mormîntului* şi notă cele două motive, considerate valabile. Ipuy nu merita să fie considerat „leneş“, fapt care i-ar fi atras sancţiuni grave. Scribul Mormîntului urma să-i verifice, desigur, spusele, căci nu mai avea încredere în nimeni din ziua în care un artizan îşi motivase absenţa prin decesul mătuşii sale... care murise pentru a doua oară.

Abia ieşi sculptorul din sala cu coloane care-i servea lui Kenhir drept birou, că apăru Didia Dulgherul, un om înalt, care gesticula greoi.

– Şeful de echipă mi-a încredinţat o muncă la atelier, explică el, şi mi-a cerut să vă aduc aminte că salariile ar trebui plătite mîine-dimineaţă.

Plata salariilor... Se repeta, fără excepţie, la douăzeci şi opt de zile! Scribul Mormîntului şi cei doi şefi de echipă primeau, fiecare, cîte cinci saci de alac şi alţi doi saci de orz, în timp ce fiecare artizan avea dreptul la patru saci de alac şi doar unul de orz, la care se adăugau: carne, haine şi sandale. O dată la zece zile, Kenhir veghea asupra împarţirii uleiului, a unguentelor şi a parfumurilor. Sătenii primeau zilnic cinci kilograme de pîine şi de prăjituri, trei sute de grame de peşte, legume şi fructe de tot felul, lapte şi bere. Ceea ce le prisosea, puteau schimba la tîrg pentru alte produse.

– Crezi că e necesar să-mi aminteşti ce îndatoriri am, Didia?

– Trecem printr-o perioadă mai grea. Mulţi se întreabă dacă vor fi asigurate livrările obişnuite.

– Dacă n-ar fi fost aşa, eu aş fi fost primul care v-aş fi prevenit! Mîine, salariile vor fi plătite ca de obicei şi nu vă va lipsi nici măcar un pumn de grăunţe!

Liniştit, dulgherul se retrase.

Kenhir nu putea să-i mărturisească îngrijorarea pe care o simţea. Noul faraon nu venise încă în sat. În necunoştinţă de cauză, ar putea ceda unor presiuni şi aprovizionarea ar putea înceta. Rămîneau silozurile confreriei, care le-ar fi putut permite să supravieţuiască o vreme. Dar care le va fi, oare, viitorul?

Morocănosul scrib al Mormîntului era veşnic nemulţumit de condiţiile de lucru, adeseori povestea despre cariera strălucită pe

care ar fi putut-o avea la Teba, dar iubea satul mai mult decît propria viaţă. Plîngîndu-se neîncetat de tot şi de toate, el ştia că aici îşi va sfîrşi zilele, la fel ca predecesorul şi tatăl său adoptiv, pentru că Locaşul Adevărului era pentru el inima Egiptului, locul în care oameni simpli, cu calităţile şi defectele lor, duceau la bun sfîrşit, în fiecare zi, opera lor extraordinară în slujba divinului.

Partea proastă era că ar fi trebuit să fie facuţi să locuiască împreună fără prea multe neînţelegeri şi că toate grijile cădeau asupra lui!

– Curăţenia e gata, spuse Niut cea Neobosită. Acum pregătesc dejunul.

– Dar nu castraveţi! Ştii că nu-i pot digera. Şi fără prea multe condimente la peşte!

Ar fi trebuit să se lipsească de multă vreme de aceasta mică scorpie care se făcuse stăpînă peste locuinţa sa, dar ea muncea fără cusur şi, mai mult, îi suporta felul lui urîcios cu o permanentă bună dispoziţie.

– Mai e cineva care doreşte să vă vorbească, spuse Niut.

– Dar nu se mai termină odată! Spune-i să vină mai tîrziu!

– Este pe cît de grav, pe atît de urgent, se pare.

– Bine, de acord...

Soţia lui Pai Pîinică-Bună, un desenator din echipa din dreapta, se prezentă înaintea scribului Mormîntului. Părea scoasă din minţi.

„Încă o poveste nedorită, gîndi Kenhir. A înşelat-o, ea vrea să se plîngă şi va trebui sa reunim tribunalul satului."

– Paznicul porţii a adus un mesaj al şefului pazei... Este înspăimîntător!

– Calmaţi-vă şi spuneţi despre ce este vorba!

– S-au adunat soldaţi în faţa primului fort... Vor sa năvălească în sat.

4.

Uşa cea mare se deschise şi scribul Mormîntului intră. Şeful Sobek se repezi spre el:

– Ce se întîmplă? întrebă Kenhir.

– Avem probleme cu fiscul. Şi-a atras sprijinul armatei şi vă aşteaptă la primul fort.

Lui Kenhir nu-i prea plăcea să meargă pe jos. Prefera liniştea biroului său, şi nu nisipul potecilor. Înainta totuşi cu vitejie, pentru a-l înfrunta pe un funcţionar foarte iritat.

– Sînteţi scribul Mormîntului?

– Ce doriţi de la mine?

– Sătenii n-au plătit taxa pe animale. Trebuie să intru în sat, să-i identific pe contravenienţi şi să fixez amenzile.

– Despre ce animale vorbiţi? întrebă Kenhir.

– Vaci, oi...

Scribul Mormîntului izbucni în rîs:

– Legea vă face să rîdeţi? protestă interlocutorul său.

– Nu legea, ci dumneavoastră! Nu sînteţi demn de funcţia pe care o aveţi! Îi voi scrie vizirului, cerîndu-i demiterea voastră.

Vistiernicul părea pierdut:

– Nu înţeleg, eu...

– Cînd nu ştii ce conţine un dosar, nu-l fluturi şi ameninţînd! În sat nu există alte animale domestice în afară de cîini, pisici şi maimuţe. Din motive de igienă, prezenţa altor animale este interzisă. Măgari, boi, vaci, oi şi porci nu veţi putea vedea decît

în afara satului şi pe pămînturile ce le aparţin artizanilor. Desigur, toate sînt declarate la administraţia voastră. Aşadar, m-aţi deranjat degeaba. Aşa ceva nu permit!

Din privirea mînioasă a lui Kenhir, funcţionarul înţelese că nu-i rămînea decît să se retragă repejor, încercînd să facă uitată nefericita încercare. Reclamaţia unui personaj atît de important cum era scribul Mormîntului risca să-i afecteze grav cariera.

– Oare cînd vom scăpa de ploşniţele astea? mormai Kenhir, privind cum fugea vistiernicul.

În ciuda acestei victorii, pe chipul lui Sobek nu se citea triumful:

– Ce mai e? întrebă Kenhir.

– Am uitat să vă aduc la cunoştinţă un incident tulburător...

– Ei bine, zi!

– Obiectele delictului sînt în baraca mea.

Sobek îi prezentă lui Kenhir cîteva bucăţi de calcar pe care se aflau nişte desene uimitoare: o pisică oferea flori unui şoricel, o femelă-şobolan purta fustă şi era coafată de o maimuţă, o vulpe cînta la un flaut dublu, o capră dansa, un crocodil care sta pe coadă cînta la mandolină, o rîndunică se căţăra pe o scară spre vîrful unui copac în care se ţinea, ţanţoş, un hipopotam, un şobolan conducea un car de luptă şi trimitea săgeţi asupra unei armate de rozătoare ce se apăra cu scuturi şi un maimuţoi stătea pe o movilă de grîu.

Caricatura era uimitoare, dar nu-l distra deloc pe Kenhir, căci recunoscu trăsăturile stilizate ale mai multor membri ai confreriei! Şi ce era mai grav, şobolanul arcaş nu putea fi altul decît faraonul care lupta cu inamicul. Cît despre maimuţoi, semăna, fără nici o îndoială, cu scribul Mormîntului!

– Cine ţi-a adus ororile astea?

– Nu ştiu, nu eram aici.

– Să le distrugi imediat!

– Şi dacă apar, din nou, altele...

– Asta nu se va mai întîmpla, crede-mă!

Kenhir ştia cine era vinovatul.

Stilul, precizia desenului, originalitatea, necuviinţa... toate îl dădeau de gol pe Paneb cel Zelos.

Scribul Mormîntului se arătase foarte indulgent cînd fusese admis tînărul în confrerie, deşi fusese convins că disciplina nu va fi niciodată una dintre calităţile sale. Locaşul Adevărului nu putea să refuze un asemenea talent, dar, de această dată, flăcăul întrecuse măsura.

Privirea paznicului nubian era mult prea încîntată.

– Ce este, Sobek? Gluma asta proastă n-are nimic vesel. Este doar o injurie adusă seriozităţii şi rigorii care ar trebui să domine în acest sat.

– Sînt de acord şi ştiu că veţi lua măsuri. Dar consider că nu acest fapt este cel mai grav. Vistiernicul ne-a fost trimis de Abry, administratorul principal al malului stîng, cel care a încercat să mă corupa şi să mă determine să-mi schimb locul de muncă.

– Încă îl mai bănuieşti că ar fi participat la un complot împotriva Locaşului Adevărului?

– Mai mult ca niciodată.

Faţa lui Kenhir se întunecă:

– Cît aş vrea să te înşeli... Dar m-am informat. Acest Abry pare a fi un carierist, gata să facă orice compromis. În condiţiile actuale, ne este imposibil să continuăm ancheta. N-avem cum să bănuim ce soarta îi va rezerva noul faraon... Destituire, promovare sau menţinerea statutului său actual?

– Lovitura sa a eşuat, dar Abry o va lua de la capat, sînt sigur! Ameninţă paza satului, aşa ca sînt constrîns să intervin, oricare i-ar fi rangul.

– Un bob zăbavă, Sobek! Vom vedea ce este de făcut abia după ce vom afla primele hotărîri ale lui Merenptah. Pînă atunci, să fim vigilenţi!

Deşi n-o marturisea, de teama să nu-i alarmeze pe săteni, scribul Mormîntului era din ce în ce mai îngrijorat. Dacă ar izbucni o răzmeriţă la palat şi dacă nişte intriganţi ca Abry ar obţine mai multă putere, Locaşul Adevărului n-ar mai exista decît cîteva săptămîni.

Pe cînd Kenhir se îndrepta către poarta cea mare a satului, auxiliarii ieşiră din atelierele şi din casele lor, înconjurîndu-l, amenințători.

Fierarul, măcelarul, spălătorii, căldărarii, berarul, cizmarul, țesătorii, pescarii, tăietorii de lemne şi grădinarii erau ca scoşi din minți. Şeful lor, olarul Beken, luă cuvîntul:

– Nu ni se spune decît „Cei-care-poartă", aminti el, dar avem şi noi drepturi! Şi primul dintre ele este acela de a şti dacă vom fi îndepărtați şi în ce fel!

– Pentru moment, nu s-a schimbat nimic.

– Abia am scăpat de atacul armatei!

– N-a fost decît o ruşinoasă greşeală administrativă. Acum, totul este în regulă.

– Satul va fi închis?

– Nu există nici un motiv să vă temeți.

– Spuneți asta doar ca să ne liniştiți!

– Veți fi plătiți ca şi pînă acum şi nici un post nu va fi desființat... Ce alte garanții mai vreți?

Siguranța lui Kenhir îi calmă pe auxiliari.

– Hai să ne întoarcem la treabă, propuse olarul.

Nemulțumirile fierarului se pierdură în murmurul micului grup, oamenii se risipiră tîrîndu-şi picioarele. Scribul Mormîntului intră în sat, unde soția lui Pai Pîinică-Bună, vizibil tulburată, îl abordă imediat:

– Pisoiaşul meu a dispărut! Sînt sigură că mi l-a luat vecina şi că-l ascunde la ea... Era invidioasă pentru blana sa neagră şi strălucitoare, şi mi l-a furat! Trebuie să i se scotocească prin casă, iar ea trebuie să fie condamnată!

– Acum am alte griji, de care...

– Dacă nu, voi ridica problema în fața tribunalului din sat!

Kenhir oftă şi-i zise:

– Bine, hai să mergem!

Scribul Mormîntului îşi închipuia deja îngrozitoarea ceartă dintre cele două gospodine, dar era datoria lui să rezolve acest gen de probleme, pentru a menține armonia dintre familii.

Din fericire, pisoiul fugar sări de pe un acoperiş chiar la picioarele stăpînei sale, care-l luă în braţe acoperindu-l cu sărutări şi dojenindu-l cu blîndeţe.

Uimit de inconsecvenţa femeilor, Kenhir preferă să se îndepărteze, fără să mai adauge vreun cuvînt. Cîte alte „isprăvi" urmau să-l mai copleşească, în aceasta zi blestemată?

– Dejunul este gata, îl anunţă Niut cea Neobosită, de îndată ce scribul Mormîntului se reîntoarse acasă. La desert, veţi avea o prăjitură umplută cu multe curmale.

– Măcar e fragedă?

– O să vă convingeţi singur.

Cum de îndrăznea să fie atît de obraznică această scorpie mică? Într-o bună zi, Kenhir va trebui s-o pună la punct. Dar, deocamdată, avea alte griji, mult mai serioase.

Va reuşi, oare, maestrul Nefer cel Tăcut să costruiască la timp locul de veci al lui Ramses cel Mare, respectînd normele impuse? Acest om era înzestrat în mod excepţional, desigur, dar era primul său şantier şi îi lipsea geniul care să-l ajute să termine lucrările la termen.

Şi dacă Nefer dădea greş, Locaşul Adevărului va dispărea de la sine.

5.

Paneb cel Zelos era nebun de fericire.

Acest munte de om cu ochii negri avea douăzeci şi şase de ani şi fusese acceptat cu zece ani în urmă în confreria Locaşului Adevărului, pentru a deveni desenator, împlinindu-şi astfel visul din copilărie. Drumul fusese greu, dar Paneb nu se descurajase niciodată, hrănit de focul ce ardea în el şi pe care nimeni şi nimic nu i l-ar fi putut stinge.

În prezent, viaţa era pentru el un paradis: Valea Regilor, acest ued pustiu, ars de soare şi interzis profanilor. Aici, protejate de creasta Soarelui-Apune în formă de piramidă, se odihneau mumiile iluştrilor faraoni ai Noii Împărăţii, al căror suflet renăştea în fiecare dimineaţă în intimitatea locului lor de veci.

Pentru aproape toţi egiptenii, a pătrunde în „valea cea mare" era un vis imposibil de realizat. Dar el, Paneb, avea acest drept pentru că perseverase, învinsese nenumăratele obstacole ce i se iviseră în cale şi reuşise să devină unul dintre membrii echipei din dreapta!

Cine ar fi putut crede, privindu-l pe tînărul atlet impresionant, că mîinile sale enorme erau făcute să execute desene de o fineţe şi de o precizie extraordinare? Se împleteau armonios forţa cu graţia, dar, pentru moment, nu era decît un ucenic şi mai avea încă mult de învăţat.

Această perspectivă îl entuziasma pe Paneb, căci pe el nu-l speria nici o treabă anevoioasă. De la începerea lucrărilor de desavîrşire a mormîntului lui Ramses cel Mare, colegii săi,

desenatori şi pictori, îi cereau sa le aducă pîinile de culoare, penelurile, periile şi toate celelalte materiale. I se păreau uşoare ca nişte pene, căci această muncă îi permitea să admire înaltele stînci din Valea interzisă, în care doar piatra încinsă mai putea supravieţui. Falezele gălbui se desprindeau parcă, tăioase, de pe cerul de un albastru perfect şi, la amiază, soarele nu mai lăsa nici un petic de umbră în această caldare sacră, în care convieţuiau misterul suprem al morţii şi al vieţii.

Acesta era momentul preferat al lui Paneb cel Zelos, cel care era îndrăgostit de verile implacabile, mai ales cînd canicula nu era îmblînzită nici măcar de cea mai uşoară adiere de vînt. Aici se simţea la el acasă, în această vale tăcută şi liniştită.

– Visezi, Paneb?

Bărbatul care i se adresase nu era altul decît Nefer cel Tăcut, şeful echipei din dreapta şi maestrul operei confreriei. De talie mijlocie, zvelt, cu părul castaniu, cu ochii de culoare verde-cenuşiu şi fruntea lată avea un chip grav şi vorba domoală. Nu avusese nevoie decît de zece ani ca să devină conducătorul de necontestat al artizanilor, o funcţie la care nu rîvnise niciodată.

Paneb şi Nefer se cunoscuseră înainte de a fi admişi lor în Locaşul Adevărului. Cel dintîi îi salvase viaţa celuilalt, care nu-i va uita niciodată curajul. Urmînd calea sculptorilor, Nefer fusese învestit cu gradele superioare ale ierarhiei chiar înainte de a fi admis în Locaşul Aurului, în care devenise deţinătorul secretului Marii Opere, pe care, în prezent, avea datoria s-o transmită şi s-o transforme în materie.

– Pe cînd eram un puşti, răspunse Paneb, visam la o lume perfectă, dar curînd am avut de-a face cu oamenii. Cu ei n-ai scăpare: trebuie să te lupţi tot timpul. La cel mai mic semn de slăbiciune, adversarul e călcat în picioare. Dar astăzi ştiu că această lume perfectă exista: această vale în care confreria noastră ciopleşte şi împodobeşte locurile de veci ale faraonilor. Omul nu are aici un loc al său; nu sîntem decît în trecere. Şi e bine aşa. O linişte de mormînt stăpîneşte pretutindeni şi îţi mulţumesc ca mi-ai dat voie s-o cunosc.

– N-ai de ce sa-mi mulțumești. Oi fi tu prietenul meu, dar eu sînt șeful echipei și să nu te aștepți la nici o favoare. Dacă ți-am poruncit să vii la muncă în Vale, am făcut-o pentru că ești priceput.

Pînă acum, Paneb se mulțumise să joace rolul de hamal și de paznic al mormîntului lui Ramses cel Mare, în care nu era, însă, autorizat sa pătrundă. Dar iată că, din vocea lui Nefer, simți că situația avea să se schimbe în favoarea sa.

– Ziua se anunța lungă și grea, își dădu cu părerea acesta din urmă; începem să intrăm în criză de timp, dar trebuie să terminăm de decorat urmînd instrucțiunile lăsate de Ramses. Ched Salvatorul îți va încredința o nouă sarcină, de o mare importanță.

Ched Salvatorul... Pictorul echipei, șeful desenatorilor și disprețul în persoană! Timp de mai mulți ani, ignorase prezența lui Paneb, pentru a-i da de înțeles că în ochii lui nici nu exista. Dar Zelosul își stăpînise vanitatea, convins fiind că, într-adevăr Ched era un maestru excepțional, de un talent fără egal, ales de toată confreria pentru a mai însufleți puțin decorul mormintelor regale.

– Pari foarte neliniștit, Nefer!

– Pentru unii cele șaptezeci de zile de mumificare par o perioadă foarte lungă; dar pentru noi e foarte scurtă.

– Nu înțeleg... Mormîntul lui Ramses este terminat de multa vreme, nu?

– În mare, da. Dar regula este să așteptăm moartea regelui pentru a da viață pereților, pentru a trasa ultimele semne și figuri, și pentru a completa Locașul de veci, în care corpul său luminos va rămîne pentru totdeauna. Nu este permisă nici o eroare. Nu trebuie să ne grabim, dar nici să pierdem vremea.

– Fiind primul tău șantier, pot spune că destinul te-a răsfățat! Ți-ar fi putut oferi un faraon mai puțin important decît Ramses cel Mare... Dar noi avem, cu toții, încredere în tine!

– Sînt conștient de faptul că este în joc însăși supraviețuirea Locașului Adevărului. Dacă noul faraon ar fi nemulțumit de locul de veci al tatălui său, ar putea decreta dispariția noastră.

– Ce se spune despre acest Merenptah?

– E bine să nu ascultăm nici un zvon şi să ne ducem lucrarea la bun sfîrşit. Dacă muncim corect, ce motive am avea să ne temem?

La cei treizeci şi şase de ani ai săi, Nefer cel Tăcut era un bărbat matur, calm, dar autoritar. Prin simpla sa prezenţă, fără a fi nevoie să ridice tonul, crea bună înţelegere în sînul confreriei, făcîndu-i pe artizani să dea tot ce aveau mai bun din ei. Nici unuia nu i-ar fi trecut prin minte să se opună cerinţelor sale, acestea fiind date întotdeauna spre a desăvîrşi opera şi a menţine armonia în comunitate. Paneb însuşi, în ciuda firii sale rebele, aprecia felul de a se purta al prietenului său şi se felicita pentru faptul că a contribuit şi el la numirea acestuia la conducerea Locaşului Adevărului. Cu el, nici nedreptatea, nici corupţia nu-şi găseau locul aici.

– Ce-ai spune dacă Merenptah ar hotărî să desfiinţeze confreria?

– I-aş demonstra că face o mare greşeală, punînd în pericol însăşi prosperitatea Egiptului.

– Şi dacă va refuza să te asculte?

– În acest caz, ar da dovadă că nu este un faraon, ci un tiran, iar aventura civilizaţiei noastre nu va întîrzia să ia sfîrşit.

Cei trei desenatori, Gau cel Exact, Unesh Şacalul şi Pai Pîinică-Bună puseră la picioarele lui Paneb o mare cantitate de pîini[1] viu colorate şi mici vase de lut ars şi de aramă.

– Ce trebuie să fac eu cu toate astea?

– Vei afla de la Ched Salvatorul. Soarele arde, mai puternic ca niciodată... Nu crezi că ar trebui să te adăposteşti la umbră? îl întrebă Pai Pîinică-Bună, care suporta cu greu căldura din Valea Regilor.

– N-am chef să răcesc! glumi el.

Cei trei desenatori se îndreptară încet către intrarea în mormîntul lui Ramses cel Mare. Căzuseră pe gînduri, pînă şi

---

[1] Vopselele se păstrau sub formă solidă, ca de pîine, din care se rupea cîte o bucăţică şi se dilua cu apă.

Pai Pîinică-Bună, care de obicei era gata în orice clipă să rîdă şi să glumească. Precum confraţii săi, nu se gîndea decît la munca migăloasă pe care o aveau de făcut.

– Şi tu, Paneb, cum ai reacţiona? întrebă maestrul.

– Dacă vorbele frumoase n-ar servi la nimic, aş lua armele şi m-aş bate.

– Împotriva faraonului, a armatei şi a gărzilor sale?

– Împotriva oricui ar încerca să distrugă satul, căci el mi-a devenit patrie şi suflet, deşi n-am fost acceptat prea uşor, iar cei zece ani petrecuţi aici au fost mai degrabă greu de înfruntat.

Nefer zîmbi:

– Nu trebuie, oare, să trecem prin încercările care ne sînt sortite şi pe care sîntem capabili să le îndurăm? O să mă faci să cred că puterea ta de rezistenţă este ieşită din comun.

– Cu tot respectul pe care ţi-l port, am uneori impresia că-ţi rîzi de mine!

– Ar fi nedemn dacă ţinem cont de funcţia mea, nu?

Sosirea lui Ched Salvatorul întrerupse convorbirea celor doi prieteni.

Cu părul şi mustăcioara bine îngrijite, elegant, cu ochii de un cenuşiu-deschis, cu nasul drept şi buzele fine, îi aruncă lui Paneb o privire ironică, apoi i se adresă maestrului operei:

– Desenatorii mei sînt deja la muncă?

– Tocmai au intrat în mormînt.

– Amînările riscă să fie destul de scurte...

– N-avem dreptul să le depăşim, Ched! De aceea, Paneb va fi la dispoziţia ta.

Pictorul privi în sus, nemulţumit:

– Un ucenic pe care trebuie să-l învăţ totul!

– Fii un bun dascăl şi rămîi alături de mine!

Nefer se îndreptă, la rîndul său, către locul de veci al lui Ramses cel Mare, timp în care Ched Salvatorul ridică de jos un soi de cărămidă roşie.

– Ştii ce e asta, Paneb?

– Culoare... Culoare dură, pe care n-o poţi folosi sub forma aceasta.

Pictorul păru consternat:

– Chiar de asta mă temeam... Ochii tăi nu sînt în stare să vadă.

6.

Cu prețul unui efort imens, Paneb cel Zelos reuși să-și păstreze calmul. Dacă într-adevăr Ched Salvatorul hotărîse să-l umilească, să-i fie de bine!

– Culoarea, începu pictorul, nu înseamnă doar materie. Cuvîntul *iun*, „culoare", este sinonim cu „existență", cu „piele", cu „fir de păr". Datorită ei ni se dezvăluie o viață secretă și întreaga natură prinde viață, de la mineralul inert în aparență pînă la om, această creatură de cele mai multe ori neliniștită. Ai privit cu adevărat galbenul deșertului, verdele strălucitor al palmierului, verdele blînd al cîmpiilor în primăvară, albastrul absolut al cerului, albastrul plin de vrajă al Nilului sau strălucirea aurie a soarelui? Toate ne învață secrete cărora nimeni nu le dă atenție. Și totuși, culorile Locașului Adevărului sînt aduse de faraon în persoană, căci doar el știe de ce și cum fac ele să existe figurile create de către desenatori. Zeul nostru protector este Shu, „aerul plin de lumină", cel care-i permite creației să-și dezvăluie minunile. Datorită meseriei mele sînt subiectiv, dar există, oare, ceva mai important decît culoarea?

Paneb începu să privească altfel materialul pictorului. Niciodată pînă atunci Ched Salvatorul nu-i vorbise astfel.

– Înainte de a picta, vei învăța să prepari culorile. Și pentru asta, măi băiete, vei avea nevoie de mult talent! În vremuri obișnuite, am fi avut la dispoziție mai multe luni sau chiar mai mulți ani. Dar Ramses cel Mare a cerut ca mormîntul său să fie plin de viață, așa că avem nevoie de o mare cantitate de culori

perfecte. Îţi voi arăta cum să procedezi, iar tu va trebui să le prepari fără încetare, în timp ce eu voi picta. Dacă nu vei reuşi, tu vei fi principalul răspunzător de întîrzierea noastră, deci de eşecul nostru. Strînge materialul şi urmează-mă!

– Unde mergem?

– În atelierul meu.

Ched Salvatorul profitase de o scobitură adîncă în stîncă pentru a instala scîndurile, schelele şi un cazan. Pe nişte etajere, erau aşezate în ordine vreo sută de oale, de creuzete şi de alte vase de diferite mărimi, protejate de o pînză albă, întinsă între doi pereţi cioplіţi grosolan cu ajutorul unei dalte de aramă.

– Paneb, aşază-te pe taburetul acela cu trei picioare şi fii numai ochi şi urechi! Preparăm culorile folosind minerale, pe care le pisăm cît mai fin posibil, pînă cînd rezultă o pudră la care vei adăuga apă amestecată cu un liant avînd puternice însuşiri adezive. Aici e marele secret al fabricantului de culori. Vei folosi albuş de ou, deci albumină, a cărei compoziţie nu va fi modificată nici de apa rece, nici de apa caldă, obţinînd astfel un tip de culoare ce va astupa bine porii pietrei. Adezivul din peşte este un alt liant de bună calitate, la fel ca acest excelent clei.

În timp ce vorbea, Ched Salvatorul ridica toate capacele oalelor ce conţineau substanţele pe care le descria. Ai fi jurat că este un bucătar care tocmai se pregăteşte să savureze minunatele feluri de mîncare pe care le-a preparat.

– Cleiul meu e perfect! Am fiert extracte de oase, de cartilaje, de tendoane şi de piele; apoi am vărsat mixtura într-o formă, apoi după ce s-a răcit, a devenit o masă compactă. Şi să nu uităm de frumoasa mea răşină amestecată cu pudră de calcar... Dar admiră asta!

Pictorul răsuci capacul unui creuzet mic din lut ars, de formă dreptunghiulară:

– Ceară de albine, de primă calitate, pe care o folosesc la legarea cleiurilor şi pe care o aplic pe suprafaţa pictată, pentru a o proteja. Desigur, un novice ar face să adere direct ocrul roşu la ipsos, dar numai folosirea unui adeziv este dovada unei munci

de calitate. Și acum, o să ți-l arăt pe cel mai bun, preferatul meu: guma de salcîm.

Ched Salvatorul deschise încetișor un vas de alabastru:

– Guma de salcîm garantează durata unei picturi...Timpul n-are nici un efect nociv asupra ei, face ca materia să își păstreze consistența și nu e deloc sensibilă la schimbarile de temperatură. Cuvîntul *seped*, „spin de salcîm“, mai înseamnă și „a fi precis, inteligent“; această vegetală figurează printre forțele luminoase, datorită cărora soarele poate da viață. Poate că, într-o bună zi, vei vedea cum arată acest salcîm.

Timp de cîteva clipe, pictorul se lăsă pradă unui gînd, de parcă s-ar fi cufundat în niște amintiri foarte îndepărtate:

– Ce spuneam?... A, da, vorbeam despre lianți! Ei, acum știi tot ce este important... Să trecem la culorile propriu-zise.

Cum și-ar fi putut închipui Paneb că acest om rece și distant poate fi atît de pasionat? Cu ochi plini de lumină, cu mîinile într-o neîncetată mișcare, Ched Salvatorul se arăta fericit să deschidă porțile universului său, în care tînărul era gata să pătrundă ca vrăjit.

– Nimic nu e mai simplu decît să obții culoarea neagră: vei aduna funinginea cea mai fină de pe pereții marilor recipiente folosite la bucătărie și negrul de fum de pe lămpi. Pudra de cărbune de lemn dă un negru frumos, dar eu am și o rezervă de mangan de la Sinai. Fii prudent cu această culoare: numele său, *kem*, „desăvîrșirea, totalitatea“, înseamnă că negrul este suma culorilor. Cînd Osiris e negru, el întrupează totalitatea forțelor de înviere.

– *Kemet*, „totalitatea“, nu este, oare, acesta numele Egiptului?

– Ba da, din cauza pămîntului negru, a mîlului care conține toate potențialitățile de existență și de renaștere. Albul, care nu e decît bucurie, puritate și strălucire, îl vei obține strivind calcarul din această regiune. Amestecînd gipsul cu cărbune de lemn sau cu negru de fum, vei obține culoarea gri. Cît despre brun, vei adăuga peste negru un strat de roșu sau vei amesteca oxid de fier

natural cu ghips. Iar cel mai bun ocru brun este cel din oaza Dakleh. De acolo am şi eu o mică rezervă.

– Şi roşul? întrebă Paneb.

– Ah, roşul! O culoare pe cît de înfricoşătoare, pe atît de atrăgătoare... Roşul deşertului, violenţă, sînge care dă viaţă, foc ceresc, pînza corăbiei care trece sufletele în lumea cealaltă, acest roşu încadrează porţile, pentru ca demonii distrugători să nu poată trece, roşul care luminează ochiul lui Seth atunci cînd luptă împotriva lui Apophis... E culoarea ta preferată, nu-i aşa? Îl vei obţine adunînd ocru roşu, care abunda în ţara noastră, oxid natural de fier sau calcinînd ocru galben, care, astfel, va deveni roşu. Acest ocru galben, oxid de fier mai mult sau mai puţin hidratat, este şi el foarte uşor de găsit. Îl vei descoperi în oazele deşertului din Vest şi, sub formă de piatră, în gebeluri. Eu folosesc şi orpimentul, un sulfit de arsenic natural care, sub această formă de mineral, nu este otrăvitor. Provine din Asia Mică şi din insuliţele din Marea Roşie; el este cel care dă viaţă zidurilor, făcînd trupul zeilor să strălucească precum aurul.

Pe o bucată de calcar, după ce şi-a înmuiat penelul într-o culoare care-l surprinse pe Paneb, Ched Salvatorul desenă un fluture de toată frumuseţea.

– Iată culoarea roz, îi explică pictorul. O poţi obţine amestecînd ghips cu ocru roşu. Nu ţi se pare că exprimă graţia unei femei sau eleganţa unui armăsar? Îţi place?

– Nu, răspunse Paneb; de ce nu-mi vorbiţi nici de albastru, nici de verde?

– S-ar putea să fii mai puţin prost decît îmi închipuiam... Unii oameni cred că, pentru a obţine aceste două culori, evocatoare ale misterelor cereşti şi ale dinamismului vieţii, este de ajuns să fărîmiţezi nişte pigmenţi minerali. Dar nu aşa trebuie procedat atunci cînd te numeşti pictor al Locaşului Adevarului.

Ched Salvatorul aprinse focul sub cazan:

– Natura ne oferă aceşti pigmenţi, dar arta pictorului este, mai întîi, cea de a le face eficiente sub aspectul stabilităţii culorilor. Cît despre albastru sau verde, procedeul este mai

complex. Urmăreşte-mi cu atenţie toate gesturile şi ţine-le minte bine!

Într-o formă, Ched amestecă nisip cu siliciu, pudră de calcar pisat fin, malahit, azurit, natron şi cenuşă vegetală.

– În această formă, totul se va coace la o temperatură ridicată, între 850 şi 1 100 de grade. Tu eşti cel care o va face să varieze reglînd focul; datorită acestei variaţii, vei putea obţine diferite nuanţe de albastru, de la turcoaz la lapislazuli. Va trebui să ţii seama şi de felul în care se pisează: cu cît se va pisa mai fin, cu atît culoarea va fi mai deschisa. Şi dacă pigmenţii, pisaţi şi denşi, vor fi copţi a doua oară, culoarea se va intensifica.

– Şi cu verdele cum e?

– Te vei folosi de aceleaşi ingrediente ca şi pentru albastru, dar în proporţii diferite, mărind cantitatea de calciu şi scăzînd-o pe cea de aramă. Albastrul te va face conştient de existenţa imaterialului, iar verdele, de fecunditatea spirituală. Cît despre pudra colorată, o vei aglomera sub forma unor pîini, unele alungite, altele de forma unor discuri, iar eu le voi dilua, bucată cu bucată, pe măsură ce voi avea nevoie de ele. Ăştia sînt primii noştri paşi în alchimie, Paneb; dacă înţelegi cum trebuie această artă, vei reuşi să ajungi în inima confreriei noastre.

Concentrat asupra coacerii, Ched Salvatorul lăsa impresia că simte şi cele mai mici variaţii, de parcă el însuşi era forma expusă temperaturii. Şi pictorul îi arătă ucenicului său cum să treacă de la un albastru intens la un verde diafan.

– Eşti pregătit să fabrici culori, Paneb?

– Parcă am de ales?

– Pentru azi după-amiază am nevoie de roşu, iar pentru mîine îmi trebuie albastru. Sper că nu vom duce lipsă de materie primă, căci nu se ştie dacă noul faraon va accepta să ne facă rost de ea. Cu cît vom avea mai mulţi pigmenţi coloraţi, cu atît vom obţine mai multă culoare...

– Imposibil!

– Nu noi sîntem cei care hotărîm, băiete! Şi am impresia că sorţii nu prea sînt de partea noastră.

Paneb începuse deja să-şi manifeste interesul faţă de oalele pline cu adeziv şi gumă de salcîm:

– Sînt surprins de purtarea dumneavoastră... Pînă acum n-aţi făcut decît să mă dispreţuiţi şi, iată, astăzi îmi încredinţaţi o mulţime de secrete ale meseriei! De ce, deodată, atîta bunătate?

– Şeful echipei mi-a dat ordin să te instruiesc, iar eu nu fac decît să mă supun. Numai că tu nu ai nici o şansă de reuşită.

7.

Epuizată de atîta alergat, vulpea deşertului, cu coada-i stufoasă şi roşcată, îşi găsi refugiul într-o scobitură dintr-o stîncă, sperînd că urmăritorii îi vor pierde urma.

Dar comandantul Mehy, în fruntea unui grup de vînători înrăiţi, era un animal de pradă şi mai de temut decît vulpoiul pe care-l urmăreau de cîteva ore prin deşert.

Nervos peste măsură, nemulţumit de a nu fi putut obţine informaţii demne de încredere despre noul faraon, Mehy simţea nevoia să ucidă. Nu-i mai era de ajuns să doboare prepeliţe şi tot felul de păsărele. Iată de ce se aventurase în vestul Tebei cu gîndul de a descoperi un vînat mai interesant.

Gîfîind, vulpoiul îl văzu pe omul înarmat cu un arc pătrunzînd în tunelul care ducea la ascunzişul lui. Pereţii erau prea aspri pentru a-i permite să se caţere. Se uită, speriat, în toate părţile, nereuşind să întrevadă nici macar o mică posibilitate de salvare.

Surescitat, Mehy îşi încordă arcul. Nu asudase degeaba în acest univers ostil şi, încă o dată, se dovedea a fi cel mai puternic.

Vulpoiul şi-ar fi putut ataca agresorul, dar preferă să-şi privească moartea în faţă şi-l fixă pe Mehy, înfruntîndu-şi, curajos, destinul. În faţa unei astfel de priviri, mulţi vînători ar fi renunţat să-l ucidă, aducînd astfel omagiu nobleţei animalului hăituit. Dar Mehy era un ucigaş. Săgeata sa spintecă aerul fierbinte al deşertului şi se înfipse în pieptul nefericitei victime.

– Aduceți-mi de băut, porunci Mehy, trecînd pragul somptuoasei sale vile, și scăpați-mă de asta!

Comandantul azvîrli pe jos corpul însîngerat al vulpoiului, pe care un servitor se grăbi să-l ridice, în timp ce altul îi aducea bere proaspătă.

– Unde e soția mea?

– Lîngă bazin.

Serketa stătea lungită pe perne, la umbra unei pergole. Cu părul vopsit blond, cam grasă, cu sînii opulenți, cu ochii de un albastru-deschis, se acoperise cu un voal de in, de o mare finețe, protejîndu-se împotriva soarelui, ca să nu aibă pielea bronzată, precum fetele de la țară.

Mehy îi strînse cu putere sînii.

– Mă doare, dragul meu!

Deși avea în soțul ei un amant jalnic, Serketa îi aprecia brutalitatea. Principalele sale calități erau o ambiție de nestăvilit și o dorință de a poseda fără limite. Datorită priceperii sale la calcule și la gestionarea averii, Mehy nu înceta să se îmbogățească. Tot atît de lacomă ca și el, tot atît de crudă, Serketa plănuise să scape de Mehy, convinsă fiind că și el dorea s-o ucidă; dar au preferat să devină complici inseparabili, legați prin crimele lor și prin setea lor de putere, o sete de nestins.

– A mers bine vînătoarea, iubirea mea?

– M-am distrat bine. Au sosit ceva noutăți din capitală?

– Din păcate, nu, dar ar fi ceva interesant.

Mehy se întinse alături de soția sa, femeia care avea farmecul scorpionului și magia unei vipere cu corn.

– Informatorul nostru, acel om minunat care-și trădează confreria, tocmai mi-a trimis o scrisoare prin devotatul nostru Tran-Bel.

Tran-Bel era un escroc mediocru, dar serviabil, datorită căruia trădătorul Locașului Adevărului obținea beneficii ilicite, vînzînd, pe furiș, mobila de calitate. Pentru a-și putea continua micile potlogării, Tran-Bel devenise fidelul servitor al lui

Mehy și al agentului său de legătură, Serketa, cărora nu le putea refuza nimic.

– Nu mă face să mor de nerăbdare, Serketa, sau te violez...

Ea îi cuprinse genunchii, îmbrățișîndu-i:

– De ce nu, scumpul meu? Dar, mai întîi, ascultă: maestrul Nefer are grave neplăceri, avînd în vedere lipsa lui de experiența. Mormîntul lui Ramses cel Mare nu e gata și s-ar putea ca termenele să nu poată fi respectate.

– De-a dreptul pasionant... Cu alte cuvinte, confreria va fi considerată incompetentă, iar șefii ei – destituiți! Un eveniment fară precedent și un scandal de toată frumusețea... Prietenul nostru Abry va trimite un protest oficial și aprovizionarea va fi întreruptă. Poate că ne aflăm în ajunul morții acestui sat, Serketa! Și-i vom afla secretele mai ușor decît ne așteptam. Artizanii au comis o gravă eroare cînd l-au ales pe Nefer drept conducător.

Soția lui Mehy își îndepărtă voalul de in, avînd însă grijă să rămînă la umbră. Comandantul avea să-i dovedească de ce era capabilă privirea sa plină de poftă.

Dată fiind urgența situației, echipa nu mai înnopta în sat. Se dormea pe rogojini, sub cerul liber, la intrarea în mormîntul lui Ramses cel Mare.

Lui Nefer i se paruse că într-un loc stînca era mai puțin rezistentă. De aceea, le ceruse cioplitorilor în piatra, Fened Nasul, Casa-Funie, Karo cel Posac și Nakht cel Puternic, să facă niște cercetări care, din fericire, nu scoaseră la iveală nimic alarmant. Pentru a recupera timpul pierdut, cei patru oameni își continuară munca cu și mai mult zel.

Sculptorul-șef, Userhat Leul, și cei doi asistenți ai săi, Ipuy Iscoditorul și Renup cel Jovial, făceau ultimele corecturi la statuile regale din lemn și din piatră și la „cei răspunzători“, figurinele reprezentîndu-i pe muncitorii din viața de dincolo, care urmau să fie depuse în mormîntul regelui.

Dulgherul Didia cel Generos finisa paturile funerare, pe care Thuty cel Savant le acoperea cu foiță de aur, în timp ce desenatorii,

Gau cel Precis, Unesh Şacalul şi Pai Pîinică-Bună, desăvîrşeau hieroglifele conţinînd formulele de cunoaştere necesare celui înviat pentru a trece de porţile lumii de dincolo şi pentru a umbla după bunul său plac pe frumoasele cai ale eternităţii.

Ched Salvatorul picta în ritmul său, ca şi cînd ar fi avut la dispoziţie luni de zile. Geniul său era atît de neobişnuit, încît lui Nefer îi era ruşine să-i amintească data funeraliilor, atît de apropiată.

Din fericire, Paneb nu dăduse greş.

Fascinat de cele aflate de la Ched, de la care nu uitase nici cel mai mic detaliu, tînărul muncise fără odihnă. Mîna sa imitase cu fidelitate gesturile maestrului. Totuşi, Paneb observase curînd că această metodă dădea rezultate mulţumitoare, dar insuficiente.

Bazîndu-se pe cele învăţate de la Ched Salvatorul, tînărul inventase cîte ceva la fiecare etapă a preparării culorilor, folosise mai multe feluri de pisăloage şi modificase proporţiile adezivilor, în funcţie de nuanţele dorite. Aşa după cum afirmase pictorul, cel mai bun liant se dovedea a fi guma de salcîm.

În prima zi, Ched Salvatorul se cam strîmbase, dezgustat, văzînd pîinile de roşu, dar acceptase totuşi să le folosească. Deşi îi venea să urle de fericire, Paneb nu lăsase să i se citească pe chip acest lucru! În sfîrşit, după atîţia ani de răbdare şi de încercări, culorile erau pentru el o joacă, ştia să le obţină şi-i dădea satisfacţie artizanului care trebuia să însufleţească divinităţile de pe zidurile Locaşului de veci al lui Ramses cel Mare!

Zelosul realizase mult mai mult decît visase în copilărie; intrase într-o lume cu bogaţii nesfîrşite şi începea să stăpînească rudimentele unui limbaj care, mai tîrziu, îi va permite să picteze.

Paneb fusese dezamagit la coacerea mixturii care trebuia să se transforme în albastru şi verde. Deşi respectase ingredientele şi proporţiile indicate de Ched Salvatorul, nu obţinuse decît nuanţe nereuşite.

O luă, aşadar, de la capăt, pînă cînd stăpîni variaţiile de căldură. Chiar şi în această etapă, facu o inovaţie, lăsîndu-şi mîna să găsească propria metodă, aceasta necorespunzînd exact celei pe care i-o arătase Chad.

Cînd, în zorii zilei, pîinile erau gata, cele de albastru-deschis, de albastru şi de albastru-închis precum lapislazuli, de verde crud şi de verde-închis, Paneb ar fi dorit să le verifice calitatea. Dar Ched Salvatorul îi aparuse în faţă elegant, barbierit şi parfumat, de parcă tocmai ar fi ieşit din baie.

– E gata cantitatea mea de albastru?

Paneb îi prezentă pîinile colorate.

– Adu-mi o farfurie din lut ars şi un păhărel cu apă!

Tînărul făcu întocmai.

Cu un cuţitaş de răzuit, pictorul desprinse cîteva bucăţele de albastru pe care le dilua într-o farfurie, turnînd apa, picătură cu picătură. Apoi folosi un penel foarte fin, pe care abia îl înmuie în albastrul lapislazuli, pentru a trasa pe o bucată de calcar una dintre coroanele Faraonului, conferindu-i astfel gîndirii sale o dimensiune cerească.

Paneb era la fel de nervos ca în ziua în care trecuse proba de admitere în confrerie. Ştia că pictorul, avînd în vedere împrejurările, nu-i va acorda o a doua şansă. Şi Nefer însuşi va fi obligat să-i dea dreptate lui Ched Salvatorul.

Se scurseră secunde interminabile. Pictorul lumina coroana din diferite unghiuri, examinînd-o cu atenţie:

– Constat un mare defect, decretă el. Pîinea ta de albastru are o lungime de cel puţin douăzeci şi cinci de centimetri, în timp ce pîinile folosite de mine măsoară exact nouăsprezece centimetri. În rest, m-aş putea declara mulţumit.

8.

Înaintea lui Paneb cel Zelos se opriră patru persoane, un bărbat şi trei femei.

Bărbatului, nu prea înalt de statură, din diferite motive, cu mustăcioara lui neagră şi privirea furişă nu-i dădea prea multă importanţă. Se numea Imuni şi făcea parte din echipa din stînga. Vrînd să pară mare cunoscător de literatură, nu înceta să-l flateze pe Kenhir, scribul Mormîntului, pe care-l considera un mare scriitor. Paneb nu-l vizita pe acest Imuni, detestîndu-i comportamentul de flecar.

În schimb, îi era dragă, din diferite motive, fiecare dintre cele trei femei.

Mică, blonduţă, discretă, dar fermă, Uabet era soţia sa legitimă; ea hotărîse aceasta, iar Paneb fusese învins de încăpăţînarea acestei perfecte gospodine, care urma să-i dăruiască în curînd un copil. Pîntecele îi era abia rotunjit şi sarcina sa, fericită şi uşoară, o făcea pe zi ce trecea mai înfloritoare.

Roşcovană, înaltă şi apetisantă, Turcoaza era ibovnica lui Paneb. Cu ea se lăsa în voia celor mai dezlănţuite jocuri ale dragostei şi această pasiune arzătoare, care dura de mai mulţi ani, rămăsese la fel de fierbinte. Turcoaza jurase să nu se mărite niciodată, folosea o metodă eficace de contracepţie şi ducea o existenţă de femeie liberă, indiferentă la bîrfe. Uabet cea Pură tolera această situaţie, cu condiţia ca Paneb să nu-şi petreacă niciodată noaptea la Turcoază.

A treia femeie, frumoasă şi strălucitoare, era Clara, soţia lui Nefer cel Tăcut, admisă în Locaşul Adevărului o dată cu el. Delicată, suplă, diafană, cu ochii albaştri, cu vocea blîndă şi melodioasă, iubită de toţi sătenii, ea devenise asistenta misterioasei femei înţelepte, care-i transmisese cele mai importante secrete ale sale.

Purtînd peruci scurte şi rochii roşii cu bretele, cele trei preotese ale lui Hathor duceau casete din lemn de salcîm.

– Unde este maestrul operei? întrebă Imuni, cu tonul său mieros.

– În Locaşul de veci al lui Ramses cel Mare.

– Du-te şi caută-l!

– În primul rînd, nu am voie să intru; şi, pe urmă, de cînd îmi dai tu mie ordine?

Ochii inexpresivi ai lui Imuni sclipiră de satisfacţie:

– Greşeşti, Paneb! Kenhir tocmai m-a numit ajutor de scrib. În această calitate, transmit totul din partea lui artizanilor, iar aceştia sînt obligaţi să-mi dea ascultare, fie că eşti tu acela, fie că sînt alţii. Preotesele pe care le vezi aduc materiale, pe care eu trebuie să i le înmînez personal lui Nefer. Deci, du-te şi caută-l!

– Eşti surd sau ce ai? Ţi-am spus doar că nu am voie să intru în mormînt. Aşadar, nu-ţi mai rămîne decît să aştepţi să iasă Nefer însuşi. Nu e nimeni mai important decît el pe acest şantier.

Iritat, Imuni îşi scărpină mustăcioara:

– Ce lucrezi tu, Paneb?

– Poate că ţi se pare ciudat, dar cred că asta nu e treaba ta.

– Un ajutor de scrib trebuie să fie la curent cu tot ce se întîmplă!

– Dă-mi mie casetele! I le voi da eu maestrului.

– Nici să nu te gîndeşti!

Imuni îşi trecu privirea scrutătoare peste pîinile colorate, pe care Paneb tocmai le terminase:

– Ce ingrediente ai folosit şi în ce cantitate?

– Pe-aici, noi avem multă treabă. Ar trebui să te duci în cămăruţa care ţi-a fost dată şi să tragi un pui de somn.

Buzele subţiri ale lui Imuni începură să tremure, lasînd să se vadă un zîmbet plin de răutate:

– Nu mi se pare că toate aceste produse au fost înregistrate corect... Asta nu înseamnă, oare, fraudă şi nu-ţi însuşeşti oare o parte din preţioasele culori pentru profitul personal?

Tînărul colos îl înhăţă pe Imuni de şolduri şi-l ridică de la pămînt:

– Mai zi o dată, lepădătură!

– Eu... eu sînt obligat să ţin evidenţa tuturor materialelor, cu minuţiozitate, şi să...

– Dacă mai continui să vorbeşti, te strivesc de stînca aia!

– Lasă-l în pace! porunci Nefer care, alarmat de cearta pe care o auzise, ieşise din mormîntul lui Ramses.

Aceasta fiind dorinţa maestrului operei, Paneb îi dădu drumul şi-l lăsă pe Imuni să se rostogolească în ţărînă.

Furios, scribul se ridică îndată:

– Paneb m-a agresat!

Nefer le privi cu atenţie pe cele trei preotese ale lui Hathor. Nici una nu era de acord cu această acuzaţie, ba, dimpotrivă, îşi stăpîneau cu greu rîsul.

– Incidentul e închis, hotărî maestrul operei. Imuni, din cîte înţeleg, îmi aduci fitile. Mai bine zis, preotesele o fac, iar tu doar le însoţeşti, cu mîinile goale.

– Ba deloc! Am şi eu materialul meu de scrib şi voi număra fitilele, după cum prevede regulamentul!

– De ce lipseşte Kenhir?

– Are o criză de gută şi m-a ales pe mine ca ajutor.

Clara, Uabet cea Pură şi Turcoaza aşezară casetele pe o piatră aproape plată. Preţioasele obiecte erau confecţionate chiar de ele.

Fiecare casetă conţinea cîte douazeci de fitile din in răsucit, pe care Imuni le numără, una cîte una, înainte de a-şi scrie raportul.

– Eşti liber să pleci, îi spuse Nefer.

– Bine, dar... Trebuie să ştiu cum va fi folosit acest material!

– Ca ajutor de scrib, nu ai decît un rol strict administrativ. Întoarce-te în sat, Imuni, şi nu mă obliga să-i cer lui Paneb să intervină din nou.

Tînărul colos era gata să asculte ordinul. Imuni îi aruncă maestrului operei o privire plină de ură, dar socoti că e de preferat s-o şteargă.

Cele trei preotese mai aduseseră şi o oală cu o grăsime compusă din trei substanţe: „cea sănătoasă“, „cea cremoasă“ şi „cea eternă“, extrase din uleiuri de in şi de susan.

– Dar eu, întrebă Paneb, pot să rămîn?

– Avem nevoie de un vas plin cu apă şi de o mare cantitate de sare, răspunse Clara.

Zelosul se grăbi sa le ajute; din fericire, laboratorul său improvizat era dotat cu tot felul de materiale.

Turcoaza puse sarea în vas pînă cînd apa nu mai reuşi s-o dizolve. Ajungîndu-se la consistenţa dorită, cele trei preotese înmuiară, pe rînd, în saramură, fiecare dintre fitilele de in, punîndu-le apoi la soare, să se usuce.

Clara turnă apa sărată într-o amforă, în care Uabet cea Pură adăugă o cantitate egală de ulei de susan, iar Turcoaza scutură amfora pentru a amesteca lichidele. După un timp de odihnă, amestecul uleios fu purificat şi cele trei preotese luară loc în faţa maestrului de operă.

Abia acum începea partea cea mai delicată a operaţiei. Pentru a obţine fitile care să nu fumege, un adevărat dezastru pentru picturile unui mormînt, acestea trebuiau înmuiate în ulei şi în grăsime, cu o îndemînare desăvîrşită.

Paneb habar n-avea că soţia sa ştia un secret atît de important, fapt care îl făcu s-o admire şi mai mult, mai ales că se dovedea foarte abilă, asemenea celorlalte două, vizibil experimentate.

Nefer era foarte atent, ca şi cînd soarta şantierului ar fi depins de fitilele fabricate de către preotese.

– Ele cunosc secretul focului, îi spuse el lui Paneb, şi una dintre obligaţiile mele este cea de a le verifica munca, fară a

îngădui nici cea mai mică imperfecțiune. Ar fi de ajuns un singur fitil cu defecte, și opera sculptorilor, a desenatorilor și a pictorilor ar avea de suferit. De obicei, preotesele lui Hathor pregătesc fitilele într-un atelier din sat și ni le aduc dimineața, sub supravegherea scribului Mormîntului, dacă noi muncim într-un loc întunecat. Avînd în vedere urgența, le-am rugat să ne furnizeze cît mai repede materialul, pentru a putea beneficia de o lumină intensă.

Lui Paneb nu-i scăpa nici măcar un singur gest al preoteselor, conștient de noua comoară care îi era oferită în această vale a miracolelor, în care vălurile dispăreau unele după altele.

– E nevoie de trei fitile pentru o lampă în formă de cupă, mărturisi Nefer, și fiecare fitil durează cam patru ore.

– De cîte este nevoie într-un mormînt?

– Totul depinde de volumul și adîncimea sa, dar și de amploarea operei ce trebuie executate. De obicei, sînt de ajuns vreo treizeci de fitile pe zi. În cazul de față, am nevoie de mult mai multe: locul de veci al lui Ramses va fi luminat de o sută cincizeci de lămpi, cu patru sute de fitile.

„O sută cincizeci de lămpi! își imagină Zelosul. Cît de feeric trebuie să fie!“

– Ai vrea sa vezi această lumină? îl întrebă maestrul.

9.

Paneb păstră tăcerea îndelung, de parcă ar fi trăit un vis din care n-ar fi dorit să se trezească. Dar iluzia se risipi. Înțelese că interpretase greșit întrebarea pusă de maestrul operei.

– Să văd cum se aprinde acest tip de lampă... Da, mi-ar plăcea.

– M-am exprimat greșit, se corectă Nefer: te simți pregătit să pătrunzi în locul de veci al lui Ramses cel Mare?

– Așadar, nu era un vis...

El, Paneb cel Zelos, fiu de țăran, simplu ucenic al echipei din dreapta, avea voie să descopere unul dintre locurile cele mai secrete din tot Egiptul!

– Ești nehotărît?

– Eu să fiu nehotărît? Pot să-ți jur că dorința mea de a cunoaște această minunăție nu pornește din curiozitate și că nu mă tem deloc, dar simt un respect ciudat, aproape o venerație, ca și cînd acest moment mi-ar transforma, din nou, viața.

– Ai dreptate, Paneb; nimeni nu iese neschimbat dintr-un univers ca acesta.

– De ce îmi faci această favoare?

– Îți repet că nu e vorba de nici o favoare. Munca ta ne-a încîntat și îți deschide porțile șantierului pe care a lucrat întreaga echipă. Așa este cinstit; la fel ca toți ceilalți și tu să poți contempla desăvîrșirea operei.

Nefer cel Tăcut se îndreptă către mormîntul lui Ramses cel Mare, urmat de Paneb.

Zelosul vedea, în sfîrşit, deschizîndu-se şi pentru el porţile Locaşului Adevărului şi ale învierii faraonului. Şi asta, pentru că dorise să devină desenator, pentru că refuzase orice compromis, pentru că îşi continuase drumul cu încăpăţînare, refuzînd să asculte de cei care îl sfătuiau să ducă o existenţă călduţă şi fadă.

Cu torsul dezvelit, purtînd o *perizoma* plisată, prinsă mai jos de ombilic şi coborînd pînă la jumătatea pulpei, cu braţele împodobite de brăţări, maestrul operei se opri în pragul monumental al mormîntului, ca şi cînd ar fi verificat proporţiile marii porţi de acces, tăiate în stîncă.

– Vei părăsi lumea oamenilor pentru a intra în cea a luminii secrete care dă viaţă universului, îi spuse Nefer lui Paneb. Nu încerca nici să analizezi, nici să înţelegi, dar priveşte cu toată fiinţa ta, vezi cu inima şi simte cu spiritul.

Odată trecut pragul, numit în textele sacre „prima trecere a luminii divine“, pătrundeai într-un univers uimitor.

Cele o sută cincizeci de lămpi, plasate la intervale regulate, răspîndeau o lumină blîndă şi sigură totodată, care făcea din mormîntul lui Ramses o lume care fremăta de viaţă. Fusese ornat în întregime cu hieroglife şi sculpturi uşor reliefate, iar decorul era pictat cu un talent care-l lăsă pe Paneb mut de admiraţie.

Datorită învăţăturii primite de la Kenhir, reuşi să citească textele de pe pereţii coridoarelor. Ele vorbeau despre etapele călătoriei lui Ra care corespundeau fazelor învierii sufletului regal.

Lung de aproape o sută douăzeci de metri, ultimul locaş al lui Ramses pătrundea în linie dreaptă în inima stîncii pînă la sala lui Maat, destinaţia finală a scenelor rituale ale „deschiderii gurii“, cînd mumia, inertă în aparenţă, recăpăta viaţă. Apoi, drumul făcea un unghi drept, deschizîndu-se în sala sarcofagului cu opt coloane, care era în aşteptarea corpului de lumină al regelui defunct.

Aici se adunaseră membrii echipei din dreapta, aşezaţi în poziţia scribului, cu excepţia lui Ched Salvatorul, care adăuga

o nuanță aurie la un portret al monarhului, aducînd ofrandă lui Osiris.

– Fii bine venit printre noi, Paneb! spuse Pai Pîinică-Bună, cu un zîmbet larg. De acum, faci într-adevăr parte din echipă!

Frații de suflet se îmbrățișară; consimțind, în sfîrșit, să pună jos penelul, Ched îi imită:

– N-aveam nici un pic de încredere în tine, mărturisi el, și poate că nu mă înșelam, dar m-ai uimit prin felul în care te-ai dovedit a fi la înălțimea sarcinii tale. Hotărît lucru, această confrerie nu va înceta să mă surprindă... Dar nu te împăuna doar pentru atît! Ești abia la începutul drumului; nu sînt sigur că eforturile conjugate ale desenatorilor vor reuși să-ți înlăture pe de-a-ntregul ignoranța.

Pictorul se adresă maestrului operei:

– În ceea ce mă privește, mi-am dus rolul la bun sfîrșit. Dorința Faraonului a fost respectată, iar el va trăi veșnic alături de divinitățile pictate pe pereți.

– Și munca sculptorilor și a cioplitorilor în piatră a luat sfîrșit, preciză Userhat Leul, al cărui tors puternic amintea de pieptul mîndru al acestui animal.

Dulgherul Didia și aurarul Thuty își duseseră și ei munca pînă la capăt.

– Vă mulțumim tuturor pentru dăruirea cu care ați muncit, spuse Nefer; datorită vouă, Locașul Adevărului nu va avea pentru ce să fie criticat și Ramses se va odihni în sanctuarul pe care l-a conceput el însuși.

– Nu acceptăm nici o mulțumire, obiectă sculptorul Renup cel Jovial; tu ți-ai făcut datoria organizînd șantierul și îndrumîndu-ne, iar noi ne-am făcut-o pe a noastră, urmîndu-ți sfaturile.

Artizanii echipei din dreapta îl aclamară de trei ori pe Nefer cel Tăcut, care încerca să-și ascundă cu stîngăcie emoția. Pentru acest moment solemn, se executa un gest ritual, cu brațul stîng îndepărtat de corp în formă de echer și brațul drept îndoit pe piept.

– Confreria noastră este o corabie, le aminti Nefer, noi sîntem un echipaj, iar fiecare dintre noi are de jucat un anumit rol, esenţial pentru coerenţa ansamblului. Oricare ar fi încercările care ne aşteaptă, noi ne-am respectat juramîntul şi ne-am îndeplinit angajamentele.

– Acest mormînt a fost ultima noastră lucrare de artă? întrebă Karo cel Posac, încrucişîndu-şi braţele scurte şi puternice.

Din pricina îngrijorării, sprîncenele sale dese şi nasul său spart păreau şi mai aspre.

– N-am nici cea mai mică idee. Unii erau, fără îndoială, convinşi că nu vom termina lucrarea la timp; este posibil ca reacţiile acestora să fie violente.

– Oricare ar fi hotărîrile autorităţilor, interveni Nakht cel Puternic, ar trebui să rămînem cu toţii uniţi, să-i formăm pe tineri şi să le transmitem secretele noastre.

– Asta ar însemna o nesupunere gravă, pasibilă de pedepse grele, obiectă Gau cel Exact, aprobat şi de Casa-Funie. Superiorul nostru este Faraonul; cel care nu îi recunoaşte autoritatea este declarat rebel.

– Hai să nu vorbim doar de dragul de a vorbi, propuse maestrul de operă. Îi vom aduna pe săteni de îndată ce scribul Mormîntului, şeful echipei din stînga şi cu mine vom cunoaşte dorinţele noului rege. Nu mai sînt decît trei zile pînă la terminarea perioadei de mumificare şi acest mormînt poate să primească toate comorile care vor înconjura mumia lui Ramses. Deocamdată, nu contează decît asta. Pînă la noi ordine, sînteţi liberi.

Paneb cel Zelos îşi plimbă privirea prin micile încăperi vecine vastei săli a sarcofagului. În timpul funeraliilor, aici se vor afla mii de obiecte preţioase, care vor înlesni trecerea sufletului faraonului către lumea de dincolo.

În acest sanctuar gol, Paneb avea sentimentul că trăieşte creaţia la originea sa, înainte chiar de vremea cînd gîndirea divină a făcut să se vadă stelele. Şi nu-şi putea desprinde privirea de pe extraordinarul sarcofag din calcit, căruia sculptorul îi

dăduse forma mumiei lui Osiris, corpul învierii prin excelenţă. Atît în interior, cît şi în exterior, hieroglife sculptate şi pictate formau citate din *Cartea porţilor*, a cărui cunoaştere îi permitea celui înviat să treacă, fără nici un pericol, prin peisajele minunate ale celeilalte lumi.

Sarcofagul fusese aşezat pe un pat de piatră pictat în galben, culoarea care simboliza carnea zeilor, devenită eternă. Recunoscut drept „glasul cel adevărat“, regele urma să-şi trăiască cel din urmă triumf, alăturîndu-se zeilor nemuritori.

În ciuda frumuseţii capodoperei făurite de artizani, Paneb avea o senzaţie ciudată:

– Am impresia că e lipsit de viaţa, asemenea unui bloc de piatră neprelucrat, îi mărturisi el lui Nefer.

– Să fie adusă piatra şi să se stingă lămpile, porunci maestrul operei.

Nakht cel Puternic şi Karo cel Posac aduseră o piatră cubică la căpătîiul sarcofagului, timp în care ceilalţi membrii ai echipajului cufundau mormîntul în beznă.

– Lumina e închisă în materie, spuse Nefer; noi sîntem cei care trebuie s-o eliberăm, pentru a învinge haosul. Arta noastră ne transformă în nişte vrăjitori care anulează timpul pentru a recrea prima clipă din care au ţîşnit toate formele. Opera e cea care aminteşte de lumină, şi nu individul care o desăvîrşeşte.

Maestrul operei îşi puse palmele pe piatră.

Timp de cîteva minute, fură cuprinşi de întuneric şi de linişte. Apoi, o lumină puternică ţîşni din feţele pietrei, iluminînd sala de înviere, ai cărei pereţi căpătară o nuanţă aurie. Razele se concentrară asupra sarcofagului şi pătrunseră în inima calcitului, ale cărei parcele se luminară pe dată.

– Numele secret al acestui sarcofag este „stăpînul vieţii“, îi aduse la cunoştinţă maestrul operei. A devenit o nouă piatră de lumină, care va păstra pe vecie acest locaş în afara morţii.

Ghidat de lumina minerală a pietrei cubice, echipa ieşi din mormînt şi căzuse într-o îndelungă meditaţie sub cerul înstelat. Apoi, în linişte, părăsiră Valea Regilor.

10.

Nefer și Paneb abia trecură de poarta satului, cînd un cîine negru sări cu bucurie asupra maestrului operei și apoi asupra ucenicului desenator. Avea un cap alungit și puternic, parul scurt și mătăsos, coada lungă și jucăușă, ochii maronii, foarte vioi. Linse cu rîvnă obrajii lui Paneb, făcîndu-l astfel să-și uite visul.

Hrănit și îngrijit de Clara, care nu era decît rareori de acord cu excesele sale, Negruțu' devenise cîinele fetiș al satului și stăpînul clanului cîinesc, autoritar și respectat. Pînă și pisicile și maimuțele Locașului Adevărului îl priveau pline de deferență, știind parcă rolul pe care îl îndeplinea, acela de a veghea asupra integrității teritoriului în care viețuiau.

Paneb aprecia vigoarea lui Negruțu', iar Negruțu' pe cea a tînărului colos; li se întîmpla adeseori să se lupte între ei, ca doi diavoli, iar cîinele ieșea de fiecare dată învingător. Și apoi, Zelosul era singurul cu care Negruțu' se putea juca ore întregi, fără ca partenerul său să fie cuprins de oboseală.

– Oare a fost aievea ce am văzut? îl întrebă Paneb pe maestrul operei.

– Știu eu?

– Lumina care a pătruns în sarcofag a țîșnit din piatra cubică și, fără îndoială, din aceeași piatră țîșnise și lumina care trecea prin ușa de lemn a sanctuarului, în clădirea confreriei. Îți amintești? Nimeni nu voia să-mi vorbească despre ea, dar eu o văzusem prea bine.

– Ți-am spus eu altceva?

– Îţi meriţi cu prisosinţă porecla de „Tăcutul"! Cînd voi mai putea revedea piatra?

– Cînd prezenţa sa va fi necesară.

– Oare tu, cu mîinile tale, ai cioplit-o?

– Nu-mi atribui puteri pe care nu le am! Aceasta piatră este una dintre comorile de seamă ale confreriei, transmisă de la maestru la maestru şi e unul dintre cele mai mari secrete ale Locaşului Aurului.

– Aşadar, buzele-ţi sînt pecetluite. Nu-mi ramîne decît să parcurg singur drumul care duce la această piatra.

– Iată o lăudabilă dovadă de luciditate!

Uabet cea Pură alergă să-şi întîmpine soţul. Deşi de obicei era foarte liniştită, de această dată părea în culmea disperării:

– Imuni a venit la noi să mă anunţe că scribul Mormîntului vrea să te vadă imediat.

– Care e motivul? întrebă Paneb.

– Imuni a refuzat să-mi spună, dar, după părerea lui, este vorba de ceva foarte grav.

– O neînţelegere, desigur... Mă lamuresc eu, lasă!

Paneb se grăbi să ajungă la locuinţa lui Kenhir. Niut cea Neobosită mătura pragul casei.

– Se pare că sînt aşteptat, spuse el.

– E drept. Stăpînul meu vorbeşte mult de tine, aprobă servitoarea.

– Vorbeşte de bine, desigur.

Niut îi zîmbi şi îl lăsă să treacă.

Aşezat într-un fotoliu confortabil, cu un papirus desfăşurat pe genunchi, Kenhir scria istoria expediţiilor marelui faraon Thutmosis al III-lea în Asia. Povestea cum armata egipteană purtase puţine lupte şi fusese preocupată, mai ales, de transportarea plantelor exotice, pe care laboratoarele templelor egiptene le studiaseră cu migală înainte de a extrage din ele substanţele necesare tămăduirii bolilor. În ciuda suferinţei provocate de guta pe care o mai potolea oarecum folosind tratamentul prescris de femeia cea înţeleaptă, scribul Mormîntului se

bucura, în sfîrşit, de cîteva momente de linişte, pentru a se consacra operei sale literare.

De cînd maestrul operei îi promisese terminarea mormîntului lui Ramses la termenul impus, Kenhir dormea mult mai bine şi se enerva mai puţin pentru toate grijile cotidiene care i se iveau.

– Mi s-a spus că aţi dorit să mă vedeţi. Despre ce e vorba?

– Ah, iată-te, în sfîrşit! Dar ce demon al deşertului îţi perverteşte mîna, Paneb?

– Mă acuzaţi de ceva?

Kenhir făcu sul papirusul:

– Nu cumva tu eşti autorul desenelor scandaloase reprezentîndu-l pe rege sub forma unui şobolan care trage cu arcul? Ca să nu mai pomenesc de caricaturile membrilor confreriei şi chiar de a mea!

Paneb nu se pierdu cîtuşi de puţin cu firea:

– Da, eu sînt autorul lor. Nu v-au amuzat?

– De data asta, băiete, ai întrecut orice măsură!

– Nu văd de ce! N-am dreptul să mă distrez?

– Dar nu aşa!

– N-am arătat caricaturile nimănui... Cine v-a vorbit despre ele?

– Sobek, şeful securităţii. Cineva le-a lasat în biroul sau.

Paneb rămase puţin pe gînduri:

– Le lăsasem în atelierul desenatorilor, pe o grămadă de bucăţi de calcar ce urmau să fie aruncate.

– Stai liniştit, nu va mai rămîne nici o urmă din aceste desene oribile. Dar te sfătuiesc să n-o mai faci altă dată.

– Nu vă pot promite nimic. Este felul meu de a mă destinde şi consider că nu fac rău nimănui!

– Dar nu pot fi tolerate asemenea extravaganţe! Sînt de-a dreptul o insultă la adresa confreriei noastre.

– Dacă nu sîntem în stare să rîdem de noi înşine şi de propriile defecte, cum am putea fi demni de opera pe care o avem

de desăvîrșit? Chiar și înțelepții au scris povești prin care luau în bătaie de joc defectele oamenilor!

– Se poate, se poate... Dar eu nu-ți pot trece cu vederea aceste greșeli grosolane și voi fi obligat să te convoc înaintea tribunalului din sat.

– Ca să fiu judecat pentru desenele mele? Nu prea ține!

– Unul dintre noi ți-a văzut caricaturile, le consideră lipsite de respect și a hotărît să depună plîngere împotriva ta.

– Și cine, mă rog?

Kenhir părea nemulțumit:

– Imuni, ajutorul meu.

– De ce i s-o fi dînd atîta atenție acestui om de nimic? Ar fi meritat să rămînă doar un desenator mediocru al echipei din stînga!

– În primul rînd, își cunoaște bine meseria; și, pe urmă, îmi e de folos. Că este sau nu amabil, asta n-are nici o importanță. La urma urmei, nu sînt dator să-mi justific hotărîrile! Te previn că vei avea mari necazuri.

Paneb păru copleșit.

– A sosit momentul să îți dai seama de greșelile pe care le faci! În fața tribunalului, încearcă să-ți recunoști greșeala, atrăgîndu-ți astfel indulgența tuturor.

Cu capul plecat, Zelosul ieși din casa lui Kenhir. Acesta din urmă era bucuros să constate că tînărul colos nu se mai comporta ca altădată, precum un taur sălbatic. Maturizîndu-se, învățase să-și stăpînească energia debordantă pe care o avea.

Acasă, Paneb era așteptat cu nerăbdare de către soția sa.

– Ce vină ți-au găsit?

– Liniștește-te, nu e nimic grav!

– Totuși, Imuni pretindea că...

– Locuiește cumva în căsuța din cartierul de vest, lîngă cea a desenatorului-șef al echipei din stînga?

– Da, însă...

– Pregătește-mi un dejun pe cinste: mor de foame! N-o să întîrzii mult.

Uabet cea Pură îl prinse de braț pe soțul ei:

– Să nu faci vreun lucru nesăbuit, te rog!

– Trebuie să lămuresc o neînțelegere.

În timp ce Imuni își pregătea actul de acuzare împotriva lui Paneb, acesta din urmă forță ușa cu o lovitură de umăr.

– Ieși imediat din casa mea! se răsti ajutorul de scrib.

Zelosul îl înșfăcă de umeri, îl ridică în aer și-l privi drept în fața-i de rozător.

– Vasăzică, intenționezi să depui plîngere împotriva mea din cauza caricaturilor pe care le-am făcut?

– E... e de datoria mea!

– Cine ți le-a arătat?

– N-am de ce să-ți răspund.

– Ai pătruns în atelierul desenatorilor echipei din dreapta, ai scotocit și mi-ai descoperit caricaturile. Zi că nu-i adevărat!

– Îmi fac munca așa cum cred eu de cuviință.

– Te acuz de furt, Imuni, și eu voi fi acela care te va tîrî în fața tribunalului din sat. Poți fi sigur că vei fi condamnat.

Scribul păli:

– Nu vei îndrăzni, vei...

– Uită de desenele mele, Imuni! Dacă nu, reputația îți va fi distrusă și vei fi izgonit din sat.

Scribul nu stătu mult pe gînduri. Paneb putea, într-adevăr, să-l acuze de fapte grave.

– Bine, de acord... Incidentul e uitat!

Zelosul îl trînti pe scrib la pămînt:

– Dacă mai faci vreodată așa ceva, îl preveni el, te calc în picioare.

11.

La sfîrşitul unei perioade de muncă intensă asemenea celei de finisare a mormîntului lui Ramses cel Mare, artizanii veneau întotdeauna s-o consulte pe femeia cea înţeleaptă şi pe Clara, asistenta sa, excepţie făcînd Paneb cel Zelos, care nu ştia ce e oboseala sau boala.

Folosind substanţe extrase din scoarţă, ramuri şi frunze de salcă[1], Clara vindeca durerile şi curbaturile. Din prudenţă, făcea mai întîi un examen medical luînd pulsul, pentru a auzi vocile inimii şi pentru a şti dacă energiile circulau corect în vasele ce străbat organismul. În cazul în care avea îndoieli, se ocupa de calitatea sîngelui, al cărui prim rol era acela de a uni între ele forţele vitale.

Lui Fened Nasul, suferind de un început de infecţie la rinichi, Clara îi prescrise un decoct din planta numită cafeluţă, care urma să-i vindece acest neajuns. Dar ceea ce o preocupa într-adevăr era starea sănătăţii lui Gau cel Exact, cu trupul său molatic şi cu chipul neplăcut, urîţit şi mai mult de un nas prea lung. Punîndu-şi mîinile pe ceafa, pe pîntecele şi pe picioarele pacientului, Clara descoperise o afecţiune gravă a ficatului, acest organ important, ale cărui disfuncţii provoacă tulburări grave. De aceea, preparase un leac compus din frunze de lotus, smochine, praf din lemn de jujubier, boabe de ienupăr, bere dulce, lapte şi răşină de terebint; filtrată, după o macerare de o noapte

[1] Substanţe ce stau la baza aspirinei moderne (n.aut.).

întreagă, şi, după ce i s-a adăugat rouă, poţiunea ar fi trebuit să înlăture stările de slăbiciune ale lui Gau cel Exact. În plus, trebuia să bea multă cicoare, pentru a-şi îmbunătăţi funcţia vezicii urinare.

Încă din prima zi, tratamentul s-a dovedit folositor. Ceilalţi artizani ai echipei din dreapta recăpătaseră şi ei o excelentă condiţie fizică. Nu mai aveau încredere decît în soţia maestrului operei, pe care unii o considerau o adevărată magiciană.

În timp ce Clara rînduia într-un cufăr de lemn papirusurile medicale pe care le consultase în timpul zilei, femeia înţeleaptă îi întinse un altul, facut sul şi închis cu un sigiliu din noroi uscat.

– Nu mai am nimic să te învăţ, îi spuse femeia centenară, albită de vreme. Nu-ţi mai rămîne decît să consulţi acest text, vechi din vremea piramidelor, pentru a lupta şi mai bine contra bolilor grave. Aminteşte-ţi că o boală este produsă de o forţă obscură şi distrugătoare şi că nu poate fi vindecată doar cu ajutorul medicamentelor. Trebuie îndepărtată această forţă nocivă şi distrusă; dacă nu, ea se deplasează în interiorul corpului şi îl macină, adeseori fără ştirea pacientului. Iată de ce nu trebuie să dai atenţie doar simptomelor; tu eşti aceea care trebuie să depisteze tulburările energiei, înainte ca ele să producă forme de nevindecat. Cei din vechime spuneau: „Un element nociv intră prin ochiul stîng şi iese prin ombilic, dacă tratamentul este bun. În fiecare clipă, forţe opuse traversează corpul omenesc, care nu e o entitate independentă, ci se uneşte cu cerul şi cu pămîntul".

Femeia cea înţeleaptă rupse sigiliul şi derulă papirusul.

– Am preluat învăţămintele celei dinaintea mea şi am adăugat propriile observaţii, după ce le-am verificat de mai multe ori. Fereşte-te de teorii, avînd o singură preocupare: cea de a vindeca, deşi, uneori, nu vei şti din capul locului cum o vei face.

Scrisul papirusului era fin şi citeţ.

– Corpul omenesc este un mister, continuă femeia cea înţeleaptă. În el se poartă o veşnică luptă între forţe armonioase şi opusul lor, gata tot timpul să corupă şi să distrugă. Acestea din urmă sînt curente patogene, care pătrund în organism în mii de

feluri, pentru a-l imobiliza, a-l face inert şi a-l face să moară. Cea mai mare parte dintre agenţii nocivi se află în alimentaţie; în timpul putrefacţiei, în intestine, ei încearcă să se răspîndească în interiorul vaselor pentru a provoca inflamaţii, răspunzătoare de îmbătrînirea organelor. Aşadar, prima cheie a sănătăţii este drenajul, eliminarea obstrucţiilor interne şi buna funcţionare a aparatului digestiv. Am pus la punct un preparat cu dozaje precise, pe care le vei găsi în papirus. A doua cheie constă în menţinerea în bună stare a canalelor prin care trece sîngele, limfa şi celelalte forme de energie vitală. Unele sînt vizibile sub piele; ansamblul formează o reţea care seamănă cu urzeala unei ţesături, prin care se transmite vitalitatea, cu condiţia ca aceste vase să rămînă suple. De îndată ce se întăresc, fluidele nu mai circulă corect. În sfîrşit, a treia cheie este buna funcţionare a ceea ce noi numim „inima", ea e centrul energetic al fiinţei, de la care pornesc toate canalele. Vei face ca percepţiile tale să devină tot mai fine, pentru a-i putea auzi mesajele.

Obosită, femeia cea înţeleaptă se întinse pe o rogojină:

– Ne vom trezi înainte de ivirea zorilor. Noapte bună, Clara!

În noaptea care se sfîrşea, femeia înţeleaptă şi Clara urcau spre creastă, în timp ce toţi şerpii se retrăgeau în găurile lor. Centenara renunţase la baston încă de la începutul urcuşului şi înainta cu pas egal.

Sosirea zorilor era însoţită de o adiere uşoară. Încetul cu încetul, templele pentru milioane de ani apăreau din întuneric. În scurtă vreme, albastrul Nilului şi verdele culturilor vor străluci sub razele soarelui trezit la viaţă. În clipa în care creasta se lumină, femeia înţeleaptă îşi ridică braţele către ea, într-un gest de rugă:

– Zeiţă a liniştii, tu care m-ai îndrumat în tot timpul vieţii mele, îndrum-o şi pe această ucenică ce urcă spre tine. Fă-o să se odihnească în mîna ta, zi şi noapte, vino la ea atunci cînd te invocă, fii generoasă şi arată-i cît de mare îţi este puterea!

Pe creastă, scobit în piramidă, se ivi un mic sanctuar.

– Adu ofrandă, porunci femeia înţeleaptă.

Clara aşeză pe pămînt lotusul pe care-l purta în păr, colierul şi brăţările.

– Pregăteşte-te de lupta supremă! Zeiţa care cunoaşte secretele dă viaţă sau moarte.

Deodată, din grotă ţîşni o femelă de cobră regală, cu ochi ca de foc, a cărei mărime o uimi pe tînără. Mînia îi umfla gîtul, dovadă că se pregătea de atac.

– Dansează, Clara, dansează precum zeiţa!

Moartă de frică, soţia lui Nefer cel Tăcut reuşi totuşi să imite mişcările reptilei. Se înclină de la stînga la dreapta, apoi de la dreapta la stînga înainte şi înapoi, în acelaşi ritm cu al cobrei, care păru descumpănită.

– Cînd va ataca, apleacă-te mult către mine, fără a înceta s-o priveşti.

Lui Clara nu îi mai era teamă. Fascinată de frumuseţea zeiţei, începea să-i simtă intenţiile. Şi cînd aceasta se aruncă brusc la gîtul ei, preoteasa lui Hathor urmă sfaturile femeii înţelepte.

Evitase muşcătura, dar rochia îi era pătată de veninul scuipat de cobră, al cărei eşec îi înzecise furia:

– Încă două atacuri, o preveni iniţiatoarea.

Reptila nu înceta să se unduiască, iar Clara continua s-o imite. De două ori, cobra încercă zadarnic să-şi înfigă colţii în carnea tinerei preotese.

– Acum, foloseşte-ţi măiestria! Sărut-o pe cap!

Părînd epuizată, cobra se mişca tot mai încet. Şi, aproape pe nesimţite, se retrase, în timp ce Clara se apropia de ea.

Deşi copleşită de un val de spaimă, îşi fixă privirea în ochii reptilei şi-i atinse cu buzele vîrful capului.

Surprinsă, cobra nu se retrase.

– Ne temem de asprimea ta, spuse femeia înţeleaptă, dar nădăjduim în blîndeţea ta. Cea care te venerează este demnă de încrederea ta. Pătrunde-i în spirit şi dă-i voie să-i vindece în numele tău pe cei care sînt bolnavi.

Şarpele abia se mai mişca.

– Ia puterea zeiţei, Clara! Să-ţi pătrundă în inimă!

Pentru a doua oară, soţia lui Nefer săruta monstrul care părea aproape supus.

– Comuniunea voastra să fie pecetluită printr-un al treilea şi ultim sărut.

Pentru ultima oară, femeia şi cobra se atinseră, într-un sărut apăsat.

– Retrage-te repede! porunci femeia înţeleaptă.

Dacă n-ar fi fost atentă, Clara ar fi fost surprinsă de atacul brusc al reptilei. Dar avu grijă să se ferească şi nu se alese decît cu un ultim jet de venin.

– Focul secret ţi-a fost transmis, îi spuse femeia înţeleapta.

Încet-încet, cobra se reîntoarse în sanctuarul său.

– Scoate-ţi rochia şi purifică-te cu roua pietrelor de pe creasta muntelui!

Femeia cea înţeleaptă îi oferi Clarei o rochie albă, care i-ar fi putut servi drept linţoliu, dacă n-ar fi ieşit victorioasa din această încercare.

– Eu plec, iar tu îmi vei continua munca mea. Nu, nu protesta! Viaţa mi-a fost lungă, foarte lungă. E momentul să se sfîrşească. Aminteşte-ţi că plantele se nasc din lacrimile şi din sîngele zeilor, căpătînd astfel puterea de a vindeca. Totul e viu, dar există şi suflete rătăcitoare şi demoni distrugători, care vor face întotdeauna ca pacea să nu domnească pe acest pamînt. Datorită ştiinţei tale, nu vei înceta să lupţi contra lor. Dumnezeu creează atît ceea ce este sus cît şi ceea ce este jos; se va îndrepta către tine într-o adiere luminoasă. Nu este vorba să crezi în el, ci să-l cunoşti şi să-l provoci.

– De ce refuzi să trăieşti mai mult?

– Am împlinit deja o sută zece ani. Chiar daca spiritul mi-a rămas tînăr, trupul îmi este foarte obosit. Canalele sale s-au întarit şi nu mai lasă energia să circule prin ele; nici cel mai bun medicament nu le va reda tinereţea. Ucenicia ta a luat sfîrşit şi urmează

să veghezi cu dragoste asupra satului. Înainte de a pleca, va trebui să-ți încredințez secretul meu de pe urmă. Corpul îmbătrînește și se degradează. Nimeni nu are scăpare. Dar gîndirea poate să rămînă vie și puternică, dar cu condiția să știi s-o regenerezi. Trece-ți palma pe creasta muntelui și vei culege roua care a dat naștere stelelor. Cu această rouă, zeița cerului spală chipul soarelui, chiar înaintea nașterii sale. Faraonul o bea în fiecare dimineață, în templu, fără să-l știe nimeni, atunci cînd îi aduce ofrandă lui Maat. Cînd sufletul îți va fi cuprins de oboseală, urcă pe creastă, venereaz-o pe zeița liniștii și bea din roua de pe pietre. Iată ce vei putea face pentru ca gîndirea ta să nu îmbătrînească.

– Mai am atîtea întrebări să vă pun!

– Ți-a sosit clipa, Clara, să-ți poți răspunde singură. În fiecare zi, oamenii te vor căuta să-ți pună întrebări și-ți vor cere să le alini suferințele. Tu ești aceea care vei deveni mama confreriei și toți sătenii vor fi copiii tăi.

Tînăra simți nevoia să protesteze și să refuze uriașa povară care urma să-i apese pe umeri, dar iată că lumina puternică a dimineții o învălui.

Femeia cea înțeleaptă se ridică:

– Hai să coborîm, îi propuse ea. Mergi tu înainte!

Clara o porni pe poteca strîmtă, neștiind prea bine ce are de făcut. Trebuia, oare, să înainteze după propriul ritm sau să meargă încet, pentru a n-o obliga pe femeia centenară să se grăbească?

Nehotărîtă, după primul cot, se uită înapoi.

Femeia înțeleaptă dispăruse.

Clara se întoarse din drum, urcă din nou spre pisc, în căutarea celei care îi dăduse totul, dar n-o mai găsi. Femeia cea înțeleaptă pătrunsese, fără îndoială, într-o peșteră, pentru a-și da duhul, în liniștea din creasta muntelui.

Clara se reculese, cu gîndul la clipele minunate petrecute alături de ființa care-i deschisese atîtea căi, pe care, de acum

încolo, va trebui să meargă singură, continuînd activitatea maestrei ei. Apoi coborî, pas cu pas, către sat, savurîndu-şi ultimele momente de linişte sufletească, înainte de a deveni, la rîndul său, femeia înţeleaptă a Locaşului Adevărului.

12.

Artizanul luase bacul pentru a trece pe malul celălalt şi, ca de obicei, nu vorbise cu nimeni, mulţumindu-se doar să salute. La acea oră matinală, ţăranii moţăiau încă, aşezaţi pe coşurile lor cu legume proaspete, destinate vînzării în marele tîrg care se organiza pe mal. Pierzîndu-se în mulţimea veselă şi încîntată de a putea sta la taclale şi de a face troc, omul din echipa din dreapta se duse la antrepozitul lui Tran-Bel.

Desigur, îşi trada confreria şi jurămîntul depus, dar n-avea, oare, şi numeroase motive pentru a o face? Mai întîi, lui i s-ar fi cuvenit să fie şef al echipei în locul lui Nefer cel Tacut; pe urmă, merita şi el din plin să facă avere; în cele din urmă, prins asupra faptelor sale necinstite, singura soluţie care-i rămăsese era cea de a colabora. Pe măsură ce venea în contact cu cei care-l plăteau pentru preţioasele sale informaţii, devenea tot mai lipsit de scrupule. Este adevărat că în Locaşul Adevărului învăţase multe, devenind dintr-un muncitor obişnuit un artizan de elită, dar el prefera sa uite acest lucru şi sa nu se mai gîndească decît la propriul viitor, luîndu-şi toate precauţiile necesare pentru a nu fi descoperit. Fiind suficient de abil şi de viclean pentru a reuşi, nu se mai îndoia de succesul său.

Purtîndu-şi părul cel negru lipit de creştet, purtînd o *perizoma* prea lungă şi o cămaşă prea largă, Tran-Bel îl primi pe artizan în biroul său, în partea din spate a antrepozitului.

– Am vești bune, spuse el; mobilele noastre de lux se vînd foarte bine, iar eu sînt pe cale de a-ți aduna o sumă considerabilă! E bine să te gîndești la alte proiecte.

– Așa voi face.

Deodată, chipul micului escroc se crispă:

– Ah... Iată persoana cu care trebuie să tratezi. Te las cu ea... Cînd terminați, vino la mine în atelier!

Purtînd o peruca neagră, bogată, care-i acoperea fruntea foarte îngrijit machiată, Serketa era de nerecunoscut. Îi adresă artizanului un zîmbet victorios.

– Ceva noutăți?

– Mormîntul lui Ramses cel Mare e gata pentru funeralii. L-am subestimat pe Nefer: a știut să-și conducă echipa în mod surprinzator, cîștigînd stima tuturor. Dacă o ține tot așa, va deveni un mare maestru de operă.

– Nu tot atît de mare pe cît ai fi putut fi tu...

– Asta e sigur, dar va ști și el sa capete experiența pe care încă n-o are. A dus la bun sfîrșit lucrările acestui șantier, astfel încît Locașul Adevărului și-a îndeplinit angajamentele și își poate justifica utilitatea în fața faraonului.

– N-ai reușit să încetinești lucrările!

– Imposibil! Toată echipa era prezentă în mormînt, fiecare avea sarcina lui precisă, iar Nefer era tot timpul acolo, numai ochi și urechi.

– Să sperăm că Merenptah nu-l va aprecia prea mult... Altceva?

Artizanul ezită. Nu trebuia să divulge toate secretele confreriei, decît dacă obținea o răsplată serioasă.

Asemenea unei vipere gata să atace, Serketa simți că omul său se pregătea să-i ascunda ce era mai important.

– Nu te juca cu mine, dragul meu complice, și nu uita că soarta ta e în mîinile mele. Ce-ai descoperit?

– Ce-mi dați în schimb?

– Dacă vei colabora așa cum trebuie, vei deveni un om înstărit, cu o casă, pămînt pentru culturi și o cireadă de vaci cu

lapte. Vei avea servitori care-ţi vor face viaţa uşoară şi, în fiecare zi, vei putea bea din vinurile cele mai de soi.

– Astea nu sînt decît simple promisiuni...

Serketa îi arătă artizanului un mic papirus:

– Ţi se pare că acest act de proprietate emis pe numele tău este doar o promisiune?

Bărbatul încerca sa-l ia, dar ea nu-l lasă.

– Stai binişor... Înainte de a deveni proprietarul paradisului tău, va trebui să mai munceşti. Te ascult.

Trădatorul nu stătu mult pe gînduri:

– Nefer e în stare să folosească piatra de lumină.

– Despre ce vorbeşti? întrebă Serketa, cu ochii strălucind.

– Tot ce ştiu este că piatra provine din Locaşul Aurului şi că poate, în acelaşi timp, să răspîndească o lumină puternică şi să dea viaţă oricărui obiect care o atinge. Dar un singur om o poate folosi: cel care a primit o iniţiere specială.

Aflarea acestor secrete o făcură şi mai curioasă pe Serketa. Aşadar, Mehy nu se înşelase: Locaşul Adevărului poseda într-adevăr comori extraordinare.

– Unde se află ascunsă aceasta piatră?

– N-am nici cea mai mică idee.

– Încearcă să afli!

– Va fi foarte greu, imposibil chiar.

– Atunci, uită de paradisul tău!

– Trebuie să înţelegeţi că formam o comunitate şi că sîntem obligaţi să respectăm o regulă de viaţă. Dacă nu, voi fi izgonit din sat şi nu veţi mai putea avea nici o informaţie.

Deşi enervată, Serketa trebui să admită ca artizanul avea dreptate.

– Şi eu aş vrea, relua el, sa cunosc acest secret. Dar numai răbdarea şi cea mai desăvîrşită prudenţă îmi vor putea permite să-l aflu şi să puteţi profita de el.

Cînd Clara trecu de zidurile satului, un ibis mare, cu pene de un alb strălucitor, zbură pe deasupra ei, descriind mai multe cercuri.

O fetiţa îi anunţă imediat pe săteni. Pînă şi Kenhir, uitînd de guta sa, alergă, aşa cum îl ţineau puterile, s-o întîmpine pe soţia maestrului operei.

– Femeia cea înţeleaptă a dispărut în munţi, nu-i aşa?

– A crezut ca e mai bine ca viaţa ei să ia sfîrşit.

– A respectat tradiţia... Consultînd arhiva, aflăm că şi aceea care a precedat-o a hotărît să se lase înghiţită de creasta muntelui. Iar tu, Clara, eşti de acum încolo noua mamă a satului. Fie să ai puterea de a-l proteja şi de a-l vindeca de toate relele care ar încerça să-l năpădească!

Fetiţa care văzuse prima ibisul ţinea în braţe un pisoiaş negru cu alb.

– E bolnav, îi spuse ea Clarei; poţi să-l vindeci?

Clara puse mîna pe capul felinei care părea să-şi trăiască ultimele clipe. Cuprinsă de o căldură plăcută, începu sa toarcă, şi asta din ce în ce mai tare, apoi, enervată, îşi scoase ghearele. Fetiţa îi dădu drumul.

– Vino aici, răule! strigă ea, încercînd să-l prindă.

– Aceea care a plecat ţi-a transmis puterile ei, observă Kenhir; cît de norocoşi sîntem! Ai vrea sa locuieşti în casa ei?

– Nu, răspunse Clara. Să-i fie oferită celei mai tinere dintre mamele din sat. Voi amenaja în locuinţa mea atît laboratorul cît şi sala de consultaţie.

– În acest caz, vei putea folosi casa vecină. Această dispoziţie e prevazută în buget, iar tu vei avea nevoie de spaţiu. Funcţia de „femeie înţeleaptă“ e foarte importantă şi trebuie să ţi se ofere cele mai bune condiţii. Şi să nu uit... Guta mă face încă să sufăr. M-ai putea consulta miine, la prima oră?

– După cum arătaţi, nu pare a fi nimic îngrijorător. Ne vedem mîine-dimineaţă!

Clara se reîntoarse acasă, sub privirile admirative şi puţin speriate ale sătenilor. Fiecare dintre ei înţelesese că noua femeie înţeleaptă îşi luase deja funcţia în primire.

Nefer o aştepta în prag.

O strînse în braţe cu dragoste şi ea îşi puse capul pe umărul lui:

– S-a straduit din răsputeri, în ultimele sale clipe, să-mi transmită ştiinţa sa; apoi, ne-a părăsit...

– Nu, Clara; ea va rămîne veşnic prezentă pe creasta muntelui ce străjuieşte Locaşul Adevărului. Gîndul şi lumina sa vor trăi prin tine.

– Şi dacă nu voi fi în stare?

– Ea este aceea care te-a ales; n-ai încotro!

Ţinîndu-se în braţe, îşi aminteau de sosirea lor în sat, cu zece ani în urmă, cînd se temeau să nu fie respinşi. Cît de scurt fusese timpul uceniciei şi cît de bine era să ştie că, urmînd sfaturile unor oameni care aveau cele mai înalte responsabilităţi, era de ajuns spentru a progresa! Dar iată că astăzi Nefer era maestru de operă şi şef de echipă, iar Clara, femeie înţeleaptă... Gusturile şi preferinţele lor nu mai contau. Importante erau numai bunăstarea confreriei şi armonia operei. Şi mai ştiau că, pentru a-şi păstra puterea de a tămădui, Clara nu va avea copii. Cu mic, cu mare, toţi locuitorii satului deveneau fiii şi fiicele sale, pe care îi iubea. Acest sacrificiu era imens şi nu-l puteau accepta decît datorită dragostei lor.

La poarta principală a satului se iscase o agitaţie neobişnuită. Se strîngeau unii în alţii, se îmbrînceau şi strigau.

Temîndu-se să nu se işte o nouă bătaie, Nefer se apropie. Vazîndu-l pe maestru, sătenii se dădură la o parte, făcîndu-i loc factorului, Uputy, care fusese gata-gata să moară sufocat.

Nefer îl ridică. Săracul de el, abia mai reuşea să respire!

– Am... am veşti... O scrisoare cu sigiliul Faraonului.

Maestrul o desfăcu şi citi un text scurt, trimis de la palatul din Pi-Ramses. Sătenii se adunaseră în jurul lui.

– Corabia regală şi escorta sa au părăsit capitala de cîteva zile, anunţă el. Faraonul Merenptah se îndreaptă către Teba, pentru a conduce funeraliile lui Ramses cel Mare şi, în drum, va onora prin prezenţa sa Locaşul Adevărului.

13.

Niciodată satul nu muncise cu atîta înfrigurare. Bărbați și femei măturau, periau și ștergeau praful peste tot, dînd Locașului Adevărului un aspect cît mai îngrijit. Erau prezenți și auxiliarii, iar scribul Mormîntului angajase cîteva femei, plătindu-le bine, ca să facă o mulțime de treburi, printre care pregătirea unor feluri deosebite de mîncare. Preotesele lui Hathor trebuiau să se împodobească pentru a-l primi pe faraon.

Paznicul porții nu știa cum să se miște mai repede în mijlocul acestor oameni harnici ca albinele unui stup. Turcoaza trebuia să coordoneze această vastă operație și nu accepta pauzele făcute pentru a sta la taifas.

Doi artizani din echipa din stînga se plînseseră de dureri la cot, care-i împiedicau să mature, dar balsamul aplicat de Clara le calmase suferința în scurtă vreme, dîndu-le astfel posibilitatea să participe la treburile comunitare. Însuși Ched Salvatorul, deși nu tocmai entuziast, se supuse disciplinei generale.

Cînd Turcoaza ajunse în dreptul locuinței lui Paneb, observă că pragul era de o curățenie desăvîrșită. Fiind însărcinată, Uabet cea Pură fusese scutită de eforturi mari. Totuși, ea hotărîse să se ocupe singură de toate încăperile casei, în care nu exista nici un fir de praf.

– Unde e soțul tău?

– După cum vezi, și-a terminat partea lui de muncă și s-a dus să înoate în Nil.

– La vremea asta, e foarte periculos!

Uabet era copleşită:

– Am încercat să-l conving... Dar cine va fi vreodată în stare să-l oprească pe Paneb, atunci cînd ţine el morţiş să facă un lucru?

– Faraonul va fi aici azi după-amiază... Trebuie să ne pregătim şi să ne îmbrăcăm de sărbătoare! Ce scandal o să iasă, dacă Paneb nu se reîntoarce la vreme!

– I-am atras atenţia, dar cred că nici măcar nu m-a auzit.

– Vrei să-l previn pe maestrul operei?

– Cred că ar fi cazul.

Apele Nilului începuseră să crească.

Această creştere se anunţa a fi mare, chiar foarte mare, mai ales după datele obţinute de specialişti cu ajutorul nilometrelor. Nu putea exista un semn mai bun pentru noul faraon, soţul ţării Egiptului şi garantul fecundităţii pămîntului cultivat.

Fluviul se înroşea şi timp de cîteva zile, apa nu mai putea fi băută. Curenţi puternici o agitau şi, în preajma insuliţelor, se formau bulboane.

Era perioada în care Paneb avea o mare plăcere să se arunce în valurile tumultuoase, să înoate pînă la malul de est şi înapoi. Nimic nu era pentru el mai distractiv decît capcanele pe care i le întindeau apele care spumegau.

Zelosul nu se temea de capriciile fluviului, căci le presimţea, se strecura în direcţia curentului şi ştia să evite capcanele. Dar acest exerciţiu nu era de recomandat unui novice, care n-ar fi avut nici o şansă de supravieţuire.

Cînd Paneb ajunse la mal, trei tineri de vreo douăzeci de ani, cu priviri duşmănoase, îi căutară pricină.

– Te crezi grozav de puternic, spuse un roşcovan zdravăn.

– N-am nici o treabă cu voi, băieţi, aşa că lăsaţi-mă în pace!

– Eu înot mai bine decît tine... Accepţi provocarea?

– N-am timp acum.

– Ciudat... Pariasem cu prietenii mei că nu eşti decît un laş.

– În ce constă provocarea ta?

– Să traversăm rîul dus-întors, cît mai repede posibil. Dacă pierzi, ne dai trei saci de orz; dacă vei cîştiga, vei putea pleca liniştit, fără să primeşti vreo pedeapsă.

– Mi se pare cinstit, aprecie Paneb. Haideţi, mă grăbesc!

Surprins de superbul plonjon al ucenicului desenator, roşcovanul se aruncă la rîndul său în fluviu, hotărît sa-l ajungă din urmă pe adversar. Reuşise de zeci de ori sa supună curenţii şi se simţea sigur pe tehnica sa. Obosit cum era, concurentul său nu va reuşi să păstreze distanţa.

Roşcovanul vazu repede că se înşelase. Paneb înota nebuneşte, secundă cu secundă, obligîndu-şi urmăritorul să-şi asume riscuri neobişnuite. Dacă acesta ar fi încetinit ritmul, ar fi pierdut orice speranţă de a cîştiga întrecerea.

Cu preţul unui efort care-i sfîşia plămînii, reuşi să pastreze contactul. Cînd Paneb atinse malul estic, roşcovanul speră că se va odihni cîteva clipe, dar colosul făcu o tumbă în apă şi porni imediat către celălalt mal.

Renunţarea ar fi fost ca o insultă... În ciuda oboselii şi a muşchilor prea încordaţi, roşcatul reluă cursa, sperînd că adversarul său va fi prins în capcanele fluviului. Cu gesturi sacadate, cu răsuflarea scurtă, tînărul rămînea tot mai mult în urmă.

Nu-l zări decît cu coada ochiului, dar intră îndată în panică: un crocodil se repezea spre el!

Roşcatul se întoarse din drum, dar, neputîndu-l evita, un vîrtej îl înghiţi în cîteva secunde. Animalul se duse la fund, încîntat desigur de a fi obţinut această pradă uşoară.

Relaxat, Paneb ajunse la mal şi se uită înapoi:

– Unde e prietenul vostru? îi întreba pe cei doi flăcăi, care-l priveau cu ură.

– Tocmai s-a înecat, răspunse cel mai vîrstnic dintre ei.

– Bietul de el... Nu-şi cunoştea adevăratele posibilităţi.

– Ba din cauza ta a murit!

– Nu mai spune tîmpenii şi mai bine du-te să-i anunţi familia.

– Totul s-a întîmplat din cauza ta!

Zelosul încercă să-şi păstreze calmul:

– Se pare că Nilul îi duce pe cei care se îneacă direct în regatul lui Osiris... Așadar, bucură-te pentru prietenul tău și lasă-mă în pace!

Cei doi tineri luară fiecare cîte un bolovan și-l amenințară pe Paneb.

– O să-ți rupem oasele și o să te aruncăm în fluviu... Vedem noi dacă vei putea înota la fel de repede!

– Dacă mă atacați, voi fi obligat să mă apăr și riscați s-o pățiți.

– Te crezi cel mai tare!

– La o parte din drumul meu!

Cel mai tînar aruncă piatra cu o asemenea iuțeală, încît Paneb era cît pe ce să fie lovit. Un reflex salvator îl făcu să-și încline capul în ultimul moment, dar îi zgîrie tîmpla.

Începu să sîngereze:

– Ultimul avertisment, nenorociților: dați-vă imediat la o parte!

Celălalt încercă, la rîndul său, să lanseze piatra, dar cu un gest mult prea lent. Paneb îl lovi zdravăn peste obraz.

Năucit, tînărul se prăbuși.

Tovarășul său se aruncă asupra lui Paneb, care-i dădu un cot în piept, apoi un croșeu de dreapta, îi fusese de-ajuns. Cu nasul spart, cel învins căzu în genunchi și leșină.

– Lumea e plină de tîmpiți, hotărî Paneb.

Pe drumul din partea de sus a digului, se apropiau doi oameni.

„Dacă sînt prietenii ăstora, gîndi Zelosul, nu va dura mult."

Erau Nakht cel Puternic și Karo cel Posac, care veneau în fugă, mînioși. Paneb se bătuse deja cu cel dintîi și avusese un schimb de cuvinte cu al doilea.

– Ne-a trimis maestrul de operă, spuse Nakht. Avem ordin să te ducem în sat.

– Tocmai asta și făceam... De ce sînteți îngrijorați?

– Faraonul ne vizitează în această după-amiază și echipele trebuie să fie complete.

Karo îi zări pe cei doi tineri întinşi la pămînt:

– Dar ce s-a întîmplat aici?

– Cretinii ăştia doi m-au atacat pentru că prietenul lor s-a înecat. Am fost obligat să mă apăr.

– Ai putea avea necazuri mari.

– Nu puteam totuşi să-i las să mă facă zob!

– Cînd se vor dezmetici, vor face o plîngere împotriva ta.

– Şi voi nu veţi pleda în favoarea mea?

– Noi nu eram aici cînd a avut loc bătaia, obiectă Nakht.

– Pînă una-alta, trebuie să ne întorcem în sat, le reaminti Karo. Despre ceartă, vorbim noi mai tîrziu.

Zelosul nu suporta să fie victima unei nedreptăţi. Din fericire, îi mai rămînea o şansă de scăpare.

Îi luă pe cei doi tineri, pe unul pe umărul drept, iar pe celălalt pe umărul stîng. Dubla povară îl apăsa, dar tînărul colos ştia că o va putea suporta pînă la capătul drumului.

– Hai să mergem, le spuse el celor doi artizani. Dacă am înţeles bine, n-avem timp de pierdut.

14.

Paneb îi predă pe cei doi tineri paznicilor din primul fort. Unul din ei gemea, iar celălalt era încă fără cunoştinţă.

– Nu fiţi îngrijoraţi, nu sînt postulanţi. Supravegheaţi-i pînă mă reîntorc. Vin imediat.

Locaşul Adevărului era de o curăţenie perfectă, cochet şi plin de flori. Casele albe străluceau în toată splendoarea lor, iar sătenii îmbrăcaseră straie de sărbătoare în culori delicate.

Fără a răspunde invitaţiei ţîncilor care doreau să se joace cu el, Paneb alergă pînă la locuinţa maestrului de operă, unde Negruţu' îi ieşi voios înainte. Periată cu grijă, blana neagră a cîinelui strălucea.

– Clara, am nevoie de ajutor!

Nefer apăru:

– Tocmai ne îmbrăcam... Faraonul trebuie să sosească.

– Ştiu, dar e vorba de o urgenţă. Dacă femeia cea înţeleaptă nu intervine, risc să am necazuri mari.

– Urgenţa ta n-ar putea aştepta pînă mîine?

– Nici vorbă! Clara, ar fi bine să iei nişte leacuri, pe care le voi căra eu, desigur. Cei doi puşti care au nevoie de îngrijire sînt mai degrabă sluţiţi.

Unul din ei avea o plagă profundă în dreptul sprîncenei. Clara o cercetă, constatînd că osul nu fusese lovit prea grav. Ţinînd strîns marginile ranii, le cusu cu aţă, adăugă două benzi adezive[1] şi

---

[1] După studiile facute asupra mumiilor şi textelor medicale, această invenţie pare a fi datorată vechilor egipteni.

aplică un pansament impregnat cu miere şi grăsime. Pentru a evita sechelele, prescrise un balsam compus din lapte de vacă şi făină de orz, care trebuia aplicat pe rană de mai multe ori pe zi, pînă la vindecarea completă.

Celălalt rănit suferea de o fractură la nas şi pierduse mult sînge. Femeia înţeleaptă îl şterse cu bucăţi de pînza moale, apoi îi puse un tampon de in înmuiat în miere în fiecare nară şi, pentru a-i strînge nasul, îi fixă două atele acoperite cu in. Îi prescrise un regim alimentar care să ajute la grăbirea cicatrizării.

Bucuroşi că au fost bine îngrijiţi, cei doi flăcăi se îndepartară fără a mai privi în urmă. Erau siguri că se vor însănătoşi şi nu doreau cîtuşi de puţin să-l reîntîlneasca pe tînărul colos cu pumni mai tari decît piatra.

– Mulţumesc, Clara. Fără ajutorul tău...

– O mama poate avea, uneori, copii mai greu de stăpînit, Paneb, iar tu ai putea face parte dintre ei.

– Deşi le-am atras atenţia, s-au comportat ca doi imbecili. Cred că nu eu trebuie să răspund pentru prostia altora!

– Lasa! Hai să ne pregătim! Sper că nu vrei să pierzi sosirea faraonului?

La Teba cea cu o sută de porţi era o mare agitaţie. Flotila regală urma să apară în curînd, acostînd la debarcaderul principal, iar toţi oamenii doreau să asiste la eveniment. Populaţia se adunase pe maluri, gata să aclame cuplul regal în onoarea căruia urma să aibă loc o mare festivitate, să se bea bere tare şi să se consume bucate oferite de palat. Tristeţea de a fi pierdut un monarh de importanţa lui Ramses cel Mare era înlocuită cu bucuria de a fi guvernaţi de Merenptah, a carui prezenţă la Teba garanta continuitatea puterii şi menţinerea tradiţiilor.

După ce va fi primit de marele preot al lui Amon, cuplul regal va primi omagiul primarului capitalei de Sud şi va trece Nilul dincolo, pe malul vestic, unde va fi întîmpinat de autorităţile locale. Apoi, trecînd prin Locaşul Adevărului, va merge în Valea Regilor, unde va prezida funeraliile lui Ramses.

Comandantul Mehy nu era deloc încîntat de acest frumos program; îi venea, mai degrabă, sa-și roadă unghiile.

– Merenptah, păstrătorul tradițiilor, este exact cel de care ne temeam, i se adresă el soției sale, Serketa, care nu știa ce colier să aleagă pentru a se împodobi în vederea marelui eveniment.

– Este, cu adevărat, o surpriză, iubitul meu drag?

– Speranțele mele erau totuși altele... Regele ar fi putut fi reprezentat de preotul lui Amon, dar iată că vine el însuși, în carne și oase, ba chiar cu soția și toată Curtea sa! Și s-ar fi putut mulțumi să se întîlnească doar cu o mică parte dintre bătrînii demnitari... Dar cel mai îngrijorator este faptul ca va vizita acest sat blestemat, sporind astfel privilegiile artizanilor!

– Nu te mai agita! Mai bine, schimbă-ți cămașa plisată! Cea pe care o porți nu e destul de luxoasă.

– Iei totul prea ușor, Serketa!

– La ce bun să te văicărești? Oricine știe că nici un faraon nu va fi vreodată la înălțimea lui Ramses. Așadar, nu vom avea decît un adversar mult mai puțin puternic, care s-ar putea să fie manipulat cu ușurință.

– Îți trece prin minte vreun plan?

Serketa își luă un ton de femeie răsfățată:

– Tot ce se poate...

– Explică-te!

– Mai întîi, schimbă-ți cămașa! Vreau să fii admirat ca un demnitar elegant și bogat, de care toate femeile sînt pe cale să se îndrăgostească. Dar, atenție, dacă vreuna se apropie de tine, îi scot ochii!

Comandantul Mehy, violent ca de obicei, o apucă atît de tare pe soția sa de încheieturi, încît o durea:

– Explică-te repede!

– Prin informatorul nostru, am aflat că Nefer a devenit maestrul de operă al confreriei. De ce nu i-am distruge reputația? Dacă regele ar primi niște documente prin care patronul artizanilor să pară nedemn de funcția sa, Locașul Adevarului ar fi disprețuit pentru incapacitatea de a-și alege un șef priceput.

Merenptah ar putea dori să-l nimicească sau să-l schimbe cu cineva din afara confreriei.

– Cum ar fi prietenul nostru Abry, administratorul malului stîng!

Serketa radia de mulțumire:

– Oare n-a sosit momentul să-i folosim din plin serviciile?

– Dar acum nu mai avem timp să-i pregatim un dosar convingător...

– E gata, dragul meu! Am imitat scrisul mai multor persoane și am creat documente cu aspect oficial, care-l acuză pe Nefer de incompetență, de nesupunere în fața autorităților civile, de o voință excesivă de independență și, mai ales, de practicarea tiranică a puterii... Se vor găsi unul sau doi artizani care să pară a fi de acord cu toate astea, provocînd demiterea maestrului de operă. Se va isca apoi o perioadă de haos, de care vom profita.

– Acest plan îmi convine de minune.

– Nu ești mulțumit de mine, iubitule?

„Este mai periculoasă decît un scorpion, își spuse Mehy; n-am greșit făcîndu-mi-o aliată."

Cu obrajii căzuți și părul ud de sudoare, cu privirea pierdută, Abry îl ascultase, cu atenție, dar și cu îngrijorare, pe comandantul și trezorierul principal al Tebei.

– Planul este pe cît de îndrăzneț, pe atît de riscant, dragul meu Mehy... Nu cred că...

– Ce îndrăzneală, ce risc! Cînd regele va pune piciorul pe malul stîng, îi vei înmîna acest dosar. Venind din partea ta, documentul nu poate părea decît serios. Merenptah va avea timp să-l cerceteze înainte de a ajunge în Locașul Adevărului și va fi convins de lipsa meritelor lui Nefer. Te va desemna pe tine superior al confreriei, cu misiunea de a face ordine în sat. Vei avea grijă să-i spui că Ramses cel Mare fusese deja alertat în privința privilegiilor insuportabile de care se bucură acești artizani.

– Mă obligaţi deci să urc în prima linie.

– Pentru a-ţi fi cît se poate de bine, Abry! Regele îţi va fi recunoscător pentru vigilenţa ta.

– Aş fi preferat să rămîn în umbră şi să nu intervin într-un mod atît de direct.

– Dacă acest dosar ar ajunge în mîinile faraonului, anonim desigur, şi dacă Merenptah ar ţine seama de morala învechită a înţelepţilor, aceea de a nu lua în considerare bîrfele, eforturile ne-ar fi zadarnice. Este, aşadar, nevoie de un demers oficial, pe care numai tu poţi să-l îndeplineşti.

– Este totuşi foarte riscant...

– Tu n-ai absolut nimic de pierdut, dar ai totul de cîştigat. Puţin curaj, Abry, şi Locaşul Adevărului va sta la picioarele noastre!

– Eu nu-l cunosc pe faraonul Merenptah... Va refuza, poate, să mă asculte.

– Să refuze să-l asculte pe administratorul principal al malului stîng, cel mai înalt demnitar din regiune? Ai luat-o razna! Dimpotrivă, te va felicita pentru această intervenţie benefică.

– Ar fi mai prudent să observăm comportamentul noului monarh şi să nu acţionăm decît după ce vom gîndi foarte bine...

– Îi vei da lui Merenptah acest dosar, Abry, şi asta pentru că aşa am hotărît eu. Pregăteşte-te pentru primirea oficială şi vezi să nu faci vreo greşeală. Pe curînd, credinciosul meu aliat!

Abry dorea să fie un înalt funcţionar model şi liniştit. Întîlnindu-l pe Mehy, crezuse că destinul îi va permite să iasă de pe un făgaş din care nu putea scăpa de unul singur; şi înţelesese prea tîrziu că, de fapt, devenea prizonierul unei păsări de pradă foarte de temut, capabilă de a face cît mai mult rău posibil.

Abry se temuse întotdeauna de comandantul Mehy. Cînd acesta apărea, simţea că se pierde cu firea şi nu vedea altă ieşire decît supunerea absolută. Chiar şi după plecarea sa, îl urmărea ca o umbră; în situaţia actuală, Abry se grăbi să consulte documentele pe care i le dăduse comandantul.

Calomnia era strecurată cu o abilitate unică. Vicioase şi veninoase, acuzaţiile aveau să-l nimicească pe Nefer.

Administratorul principal al malului stîng, deci protectorul Locaşului Adevărului, avea el oare dreptul să ruineze astfel cariera unui maestru de operă? Dar această pornire de a fi lipsit de scrupule dispăru pe dată. Dacă nu-şi va îndeplini misiunea, Mehy va reacţiona cu violenţă.

Abry trebuia să-şi salveze propria carieră. Aşadar, hotărî să înmîneze dosarul regelui Merenptah.

15.

Cortegiul regal trecu de „cele cinci ziduri“ sub privirea atentă a paznicilor răspunzători de paza satului. Nu încape îndoială că faraonul se afla sub protecţia gărzii sale personale, dar, cu toate acestea, şeful Sobek le ceruse oamenilor săi cea mai mare vigilenţă.

Din aria pe care munceau de obicei, nu lipsea nici un auxiliar. Aflîndu-se în primul rînd, fierarul şi olarul aveau norocul de a-l vedea de aproape pe noul monarh, cel care avea împovărătoarea sarcină de a-i succeda lui Ramses cel Mare.

Monarhul avea o faţă ovală, frunte înaltă, urechi mari, nasul lung, subţire şi drept, buze groase, purta o perucă rotundă, împodobită cu şarpele regal, cobra de aur menită să-i distrugă duşmanii. Merenptah era îmbrăcat într-o *perizoma* plisată, prinsă cu o centură, a carei catarama avea forma unui cap de panteră. La încheieturile mîinilor, brăţări de aur.

Alături de regele în vîrstă de şaizeci şi cinci de ani, se aflea regina Iset cea Frumoasă, care purta acelaşi nume cu mama suveranului, cea de a doua soţie a lui Ramses cel Mare. Îi dăruise faraonului doi fii, unul din ei purtînd temutul nume de Sethi, „bărbatul Zeului Seth“, nume pe care un singur faraon, marele Sethi I, tatăl lui Ramses, îndrăznise să-l accepte.

Foarte elegantă în rochia sa de in de o excepţională fineţe, regina îşi purta cu nobleţe cei şaizeci de ani, ţinînd în mîna dreaptă o cruce cu ansă, simbolul vieţii. Cuplul regal era

însoţit de vizir şi de numeroşi reprezentanţi ai ierarhiei civile şi religioase.

De strajă în faţa porţii principale a satului, paznicul, bărbierit şi parfumat, nu ştia cum să-şi ţină mai corect lancea şi bîta.

Vizirul îi dărui regelui un ciudat şorţ de aur, care conţinea secretul măsurilor şi proporţiilor necesare trasării planului unui templu. Iar superioara preoteselor din Luxor prinse la capătul marelui colier de aur al reginei o figurină a zeiţei Maat.

– Paznicule, îi spuse regele, îl ai în faţa ta pe stăpînul Locaşului Adevărului şi pe reprezentanta pamînteană a legii armoniei. Să se deschidă poarta acestui sat!

Încîntat să primească un ordin precis, paznicul se supuse, apoi închise poarta imediat, lăsînd afara cortegiul oficial.

Purtînd un toiag greu care avea drept mîner un cap de berbec încoronat cu un soare, Nefer cel Tăcut se desprinse din mulţimea de săteni, adunaţi într-un grup ordonat, pentru a întîmpina cuplul regal. Acesta era simbolul prezenţei în comunitate a lui Amon, zeul ascuns. Către el se înălţau rugăciunile şi el era primul care primea dorinţele exprimate de credincioşi.

Inimile celor prezenţi erau cuprinse de teamă, iar chipul sever, aproape duşmănos, al lui Merenptah, făcea ca frica să sporească.

Dominînd asistenţa cu o privire demnă, Paneb se gîndea că noul rege nu părea să fie un personaj uşor de convins.

Purtînd o perucă din codiţe dispuse în raze pornind din vîrful capului şi susţinute de o bandă lată, maestrul de operă era îmbrăcat într-o *perizoma* de ceremonie şi, la centiron, avea o eşarfă roşie. Şeful echipei din stînga şi scribul Mormîntului îi dăduseră în grijă să pregătească un discurs.

– Maiestate, Locaşul de veci al lui Ramses cel Mare e gata să-i primească trupul de lumină. Predau în mîinile voastre Locaşul Adevărului!

Discursul luase sfîrşit. În ciuda solemnităţii momentului, Paneb zîmbi, fără să se poată abţine. „Îşi merită într-adevăr

numele de Tăcutul, îşi spuse el, dar, desigur, se înşală; un rege se aşteaptă, probabil, la mai multe laude."

– Dumnezeu a creat cerul, pămîntul, suflarea vieţii, focul, divinităţile, animalele şi pe oameni, care nu sînt decît unul dintre elementele creaţiei, şi nu încoronarea sa, spuse faraonul. El este sculptorul care s-a modelat pe sine, modelatorul care nu s-a modelat niciodată, singurul care străbate eternitatea. Cel mai curat aur n-ar putea fi comparat cu strălucirea sa. Tot ce este măsurat este cadastrul său, iar codul regal măsoară pietrele şi templele sale. Dumnezeu e cel care pune sfoara pe pămînt, plasînd corect edificiile. Nici unul dintre zidurile înălţate pe acest pămînt nu trebuie să fie lipsit de prezenţa Sa, căci doar El exprimă adevărata putere. Creator al lumilor, Arhitectul divin Şi-a aratat prezenţa, transmiţînd secretul operei sale; aici, în Locaşul Adevărului, se învaţă faptul că nu se poate realiza decît ceea ce Dumnezeu construieşte. Nu-i aşa, maestre, că astfel trăieşte şi gîndeşte această confrerie?

– Jur pe numele lui Faraon!

Kenhir începu să tremure. Cuvintele regelui dovedeau faptul că acesta cunoştea în profunzime confreria, dar îl obligau pe Nefer să se angajeze cu toată seriozitatea, riscînd cît putea de mult. Dacă monarhul avea să-i adreseze reproşuri clare, îl putea acuza pe maestru de sperjur, condamnîndu-l la pedeapsa capitală.

– Fie că e vorba de o ţară sau de o confrerie, acestea nu pot fi conduse în mod corect decît prin daruri şi ofrande, continuă Merenptah. Cu cît eşti mai bogat, cu atît trebuie să te dovedeşti mai generos. Faraonul, căruia zeii i-au hărăzit cele Două Regate pentru a le aduce prosperitate, se îngrijeşte de bunăstarea fiecăruia dintre supuşii săi. Vouă, artizani ai Locaşului Adevărului, voi continua să vă procur unelte, hrană, îmbrăcăminte şi tot ce vă este necesar pentru a putea desăvîrşi opera lui Maat, trăind fericiţi în satul vostru. Vi se vor aduce, pentru a-mi sărbători încoronarea, nouă mii de peşti, nouă mii de pîini,

nenumărate bucăţi de carne, douăzeci de urcioare mari cu ulei şi o sută cu vin.

Paneb simţea nevoia să tragă un chiot de bucurie, dar îngrijorarea îi făcea încă pe oameni să păstreze liniştea. În ciuda veştilor bune, care anunţau supravieţuirea satului, locuitorii se simţeau încă apăsaţi de o grea ameninţare.

– Rolul acestei confrerii, raţiunea sa de a exista, aminti Merenptah, este de a pune în aplicare planul zeilor. Pentru reuşită, este nevoie de şefi capabili să conducă şi să orienteze. Ei sînt cei care deschid papirusul sigilat, fără a uita să mînuiască bastonul atît de necesar. Un adevărat şef trebuie să ştie în primul rînd să slujească opera şi confreria, să cîrmuiască această corabie şi să se dovedească mare în funcţia sa, ca o fîntînă bogată în apă rece şi binefăcătoare. Cel care i-ar permite unui neştiutor sau unui imbecil să facă o muncă la care nu se pricepe, nu merită să guverneze. Aceeaşi pedeapsă ar trebui s-o primească şi tiranicul şef de echipă, interesat să-şi atragă privilegii.

Tensiunea începuse, brusc, să crească.

Fiecare înţelesese că acuzaţiile pe care le adusese faraonul se refereau şi la Nefer cel Tăcut.

Clara îşi privi soţul, transmiţîndu-i toată iubirea sa, în această situaţie în care era în pericol de a fi mistuit de focul regal.

– Administratorul principal al malului stîng mi-a înmînat un raport foarte sever în privinţa ta, Nefer! L-am citit cu atenţie şi concluzia este clară: ţinînd seama de greşelile pe care le-ai făcut, trebuie să demisionezi.

– Dacă asta e voinţa Maiestăţii voastre... Dar aş putea şti şi eu ce mi se reproşează?

– În primul rînd, te-ai îmbogăţit pe spinarea confreriei.

Kenhir înaintă:

– Maiestate, ca scrib al Mormîntului şi responsabil al gestiunii Locaşului Adevărului, pot aduce dovezi că această acuzaţie nu are la bază nici un adevăr. Conform legii noastre, Nefer ocupă o locuinţă care i-a fost dată cu aprobarea vizirului şi la care se adaugă o sală de consultaţii şi un laborator, necesare

femeii înţelepte, soţia sa. Asemenea veneratului scrib al lui Maat, Ramose, maestrul de operă ar fi putut dobîndi terenuri pentru culturi, turme şi cirezi, în mod legal; dar el s-a consacrat exclusiv muncii sale.

– E nevoie de acte, scrib al Mormîntului! După documentele primite, Nefer n-a fost numit de către artizani prin vot unanim; se poartă ca un despot, folosind chiar forţa şi ameninţarea pentru a-şi menţine tirania.

– Este pe de-a-ntregul fals, Maiestate! se revoltă Paneb. Toţi cei de faţă l-am recunoscut pe Nefer, cu mîna pe inimă, ca maestru de operă. Singurul care n-a fost de acord cu această hotărîre, a fost el însuşi!

– Această afirmaţie este insuficientă, consideră monarhul. Trebuie ca fiecare să-şi exprime părerea, în deplină libertate, asupra comportamentului maestrului de operă.

Ched Salvatorul luă primul cuvîntul, confirmînd declaraţiile înflăcărate ale lui Paneb, cel care îşi jurase să le dea o lecţie mincinoşilor.

Dar colosul n-a mai avut ocazia să se manifeste, căci nici un artizan sau vreo preoteasă a lui Hathor n-au avut nimic rău de spus despre Nefer cel Tăcut. Pînă şi trădătorul lăudase meritele maestrului, temîndu-se să nu atragă atenţia asupra lui. În cele din urmă, Kenhir afirmă, în concluzie, că toţi membrii confreriei ştiuseră să-l aleagă pe omul cinstit şi competent de care aveau nevoie.

Ultima hotărîre îi revenea totuşi faraonului şi numai lui. Cum l-ar putea acuza pe unul dintre înalţii săi funcţionari?

– Tatăl meu, Ramses cel Mare, mă prevenise în privinţa atacurilor perfide care urmau să se abată asupra Locaşului Adevărului, declară regele. Presimţea faptul că maestrul de operă va fi calomniat, astfel încît confreria să fie discreditată şi apoi desfiinţată. Iată de ce n-am fost surprins de documentul defăimător pe care l-am primit chiar înaintea vizitei mele, dar am dorit să aud părerea voastră, a tuturor, pentru a fi sigur de

strînsa legătură care vă uneşte. Şi acum, iată-mă lămurit! Apropie-te, Nefer!

Faraonul îi puse acestuia şorţul de aur:

– Te deleg să ai suveranitatea mea asupra Locaşului Adevărului şi îţi încredinţez două sarcini de prim ordin: să-mi construieşti Locaşul de veci în Valea Regilor şi templul pentru milioane de ani, pe malul de vest.

Cînd regele Merenptah îl îmbrăţişă pe Nefer, strigăte de bucurie ţîşniră, în sfîrşit, din inimile artizanilor.

16.

Prezent printre demnitarii rămaşi în afara satului, Abry, administratorul principal al malului stîng auzi aclamaţiile: primele în onoarea regelui, apoi în cinstea lui Nefer, al cărui nume era scandat de toată lumea.

Înaltul funcţionar n-avea nevoie să audă mai mult. Era clar că încercarea sa se soldase cu un eşec total şi că maestrul reuşise să respinga toate acuzaţiile. Confirmîndu-l în postul său, Merenptah îl dădea în vileag pe Abry şi accentua importanţa Locaşului Adevărului.

Pentru a ajunge la carul său, administratorul îi călcă pe picioare pe cîţiva oameni.

– Vă este rău? îl întrebă unul dintre colaboratorii săi.

– Căldura, probabil... Mă duc să mă odihnesc puţin.

– Veniţi să va întindeţi puţin la umbră.

– Nu, prefer să mă duc acasă.

– Dacă observă absenţa dumneavoastră, regele s-ar putea să fie deranjat.

Abry urca în car fără să răspundă şi-i dădu ordin soldatului să pornească.

Mai mulţi notabili observară incidentul şi se mirară. Numai un motiv tare grav l-ar fi determinat pe administrator să se comporte atît de ciudat.

Nu era nimeni acasă la Abry. Soţia sa fusese invitată la palatul regal din Teba, unde erau primite de către regina însaşi

marile doamne ale provinciei, copiii luau parte la o festivitate organizată pe malul Nilului, iar servitorii erau liberi pentru două zile.

De data aceasta, simţea cum îi fuge pămîntul de sub picioare.

Un om de treabă i-ar putea aminti, desigur, lui Merenptah că nu era pentru prima dată cînd Abry încerca să provoace dispariţia Locaşului Adevărului şi că numai datorită indulgenţei lui Ramses îşi păstrase postul. Dar, după ce fusese pe punctul de a face o nedreptate, bazîndu-se pe falsele informaţii ale lui Abry, noul faraon nu părea să fie la fel de îndurător ca tatăl său.

Era în pericol de a fi dizgraţiat, de a decădea public, de a fi exilat sau condamnat la moarte... Cu gîndul la aceste pedepse, Abry tremura ca varga, simţindu-se totodată cuprins de valuri dureroase de căldură. Sperînd să-şi revină puţin dacă se va răcori, ieşi din casă şi se aşeză la umbra unui chioşc plin de flori, lîngă bazinul cu lotuşi albi şi albaştri.

Şi luă o hotărîre: nu va cădea singur în prăpastie. Vinovat de acest dezastru era comandantul Mehy, manipulator şi maestru al intrigilor. Neavînd nici o şansă de a ieşi din această situaţie disperată, Abry va spune totul, iar principalul vinovat avea să fie pedepsit o dată cu el. De bună seamă, o consolare de doi bani, dar ultima ocazie de a se face dreptate.

– Abry... sînteţi singur?

De parcă l-ar fi înţepat o insectă, administratorul sări în picioare şi se întoarse speriat către boschetul de leandru, de unde se auzise glasul femeii.

– Eu sînt, Serketa... Nu trebuie să fim văzuţi împreună.

– Desigur, desigur... Liniştiţi-vă, nu e nimeni acasă!

Serketa arăta de nerecunoscut. Peruca, machiajul şi rochia o făceau să pară cu totul altă femeie.

– Mehy m-a trimis să vă ajut.

– Ah...

– Situaţia e încurcată, dar el a găsit o modalitate de a rezolva totul.

– Asta e imposibil!

– Nu mai fiți atît de pesimist! Am aici un document care va potoli mînia faraonului.

Neîncrezător, Abry cercetă papirusul adus de Serketa.

Cele citite îl uimiră. El, administratorul principal al malului stîng, declara că încercase să pîngărească Locașul Adevărului și să-l calomnieze pe maestrul de operă, pentru că, de multă vreme, ura această instituție care-i scăpa de sub control. Chinuit de remușcări, nu-i mai rămînea decît o soluție: sinuciderea.

Năucit, Abry înțelese o altă realitate, în timp ce Serketa strîngea papirusul, făcîndu-l sul.

– Ai putea jura... că e scrisul meu!

– Nu mi-a fost deloc greu să-l imit și voi adăuga sigiliul dumneavoastră, autentificînd astfel acest testament disperat.

– N-am intenția să-mi iau viața și o să vă denunț pe amîndoi!

– Uite, dragul meu Abry, de asta mă temeam. De aceea am hotărît să intervin cît mai repede posibil.

Cuprinsă de o mînie care-ți dădea fiori, Serketa îl împinse pe administrator cu violență, făcîndu-l să cadă în bazinul cu lotuși.

Prost înotător, împiedicîndu-se în hainele-i de sărbătoare, sufocat de apa pe care o înghițea, Abry nu mai putea opune nici o rezistență, astfel încît Serketa îi ținu capul sub apă, așteptînd pînă nu mai dădu din mîini și din picioare.

Recăpătîndu-și calmul, puse pe biroul demnitarului testamentul care dovedea că acesta nu avusese altă scăpare decît cea de a se fi pedepsit el însuși, pentru crima sa de lezmaieste.

Pentru a se transporta materialul funerar al lui Ramses cel Mare, fusese nevoie de o sută de soldați, optzeci de purtători de ofrande veniți din templele vecine, patruzeci de marinari și două sute de demnitari, fără a mai pune la socoteală cele două echipe din Locașul Adevărului și preotesele lui Hathor.

Avînd rolul de preoți, artizanii îmbrăcaseră veșminte noi din in și purtau sandale din papirus. Urmînd regula confreriei, în ajunul funeraliilor se abținuseră de la relațiile sexuale și consumaseră alimente rafinate.

Cel mai mîndru era Ipuy Iscoditorul. Tocmai terminase decorarea mormîntului, cea mai mare parte a desenelor fiind consacrate activităţilor zilnice, cum ar fi pescuitul sau spălatul rufelor. Acum, fusese ales ca purtător de evantai în dreapta faraonului şi era îmbrăcat cu o robă înstelată, de „preot al învierii“, avînd ca sarcină să deschidă gura, ochii şi urechile mumiei, pentru a o transforma în suportul regenerării de fiecare zi, în interiorul secret al Locaşului de veci.

Cărînd un pat mare, din lemn aurit, Paneb se minuna în faţa comorilor ce-l însoţeau pe defunctul faraon în călătoria sa către lumea cealaltă: statui de aur ale divinităţilor, casete cu metale preţioase, parfumuri, unguente, stofe şi alimente uscate, sceptre, coroane, capele şi naosuri de diferite mărimi, bărci, oglinzi, mese de ofrandă, arcuri, bastoane, papirusuri, care din piese detaşate şi cîte alte minunăţii! Era lumea lui Ramses, care ar putea fi asociată astfel cu transmutarea sufletului regal.

Obiectele au fost lăsate pe pămînt la intrarea în mormîntul iluminat cu o sută de torţe. Artizanii, singurii care primiseră permisiunea să intre, urmau să le aşeze la locul lor, în sălile şi capelele acestui ultim locaş al lui Ramses.

Se lăsase o linişte desăvîrşită. Merenptah făcu semn să se înceapă riturile de înviere asupra mumiei, pe care maestrul de operă, şeful echipei din stînga şi cioplitorii în piatră o instalară în sarcofag. Nefer conduse delicata manevră de aşezare a lespezii de piatră care sigila destinul postum al Fiului Luminii.

Merenptah le porunci artizanilor să părăsească mormîntul, cu excepţia lui Nefer. Regele se îndreptă către capătul sanctuarului, dincolo de sala sarcofagului, şi constată că opera, ale cărei detalii fuseseră minuţios studiate, se termina în rocă brută.

– Dincolo de ceea ce pot concepe oamenii, spuse faraonul, se află necunoscutul, matricea din care ne-am născut şi în care ne vom reîntoarce, dacă am dus o existenţă cinstită. Maestre, ai însufleţit sarcofagul cu piatra de lumină?

– „Stăpînul vieţii“ a devenit el însuşi o piatră de lumină, care va păstra intactă fiinţa lui Ramses, în vecii vecilor.

Merenptah se gîndi la credinciosul Ameni, secretarul defunctului faraon. Mult prea bătrînul scrib se retrăsese la Karnak pentru a scrie povestea vieţii lui Ramses care, odată răspîndită în toate ţările unde oamenii ştiau să citească, avea să contribuie la gloria sa.

Regele puse o lampa la capatîiul sarcofagului. Împrăştiind o lumina blîndă, ea îi permitea sufletului-pasare să se hrănească înainte de a trece de proba de noapte, luîndu-şi apoi zborul spre soare.

Cînd flacăra ţîşni, un nimb luminos înconjură capul sarcofagului. Pe măsură ce Nefer stingea celelalte lămpi, piatra „stăpînului vieţii“ le aduna energia, pentru a deveni ea însăşi un focar din ce în ce mai puternic.

Cînd cei doi bărbaţi ieşiră din mormînt, sarcofagul răspîndea propria lumină în sanctuarul în care întunericul nu mai era ostil, ci fecund.

Maestrul de operă închise uşa Locaşului de veci, în care, departe de privirea oamenilor, textele hieroglifice şi scenele rituale traiau prin ele însele, permiţîndu-i lui Ramses să-şi continue domnia, în lumea invizibilă, asupra ţării şi poporului său, căruia, de acum înainte, îi va arăta drumul spre stele.

În cele din urmă, Nefer pecetlui necropola cu un sigiliu reprezentînd nouă şacali deasupra unor duşmani legaţi şi decapitaţi. Datorită prezenţei lui Anubis, nici o forţă malefică n-ar putea trece de uşa închisă.

– Trebuie să ştii că nu m-am îndoit niciodată de tine, de cinstea şi de priceperea ta, îi mărturisi Merenptah maestrului de operă. Te-am pus la grea încercare, pentru ca toată confreria să judece şi să considere că eşti de denm să porţi şorţul de aur.

17.

Înfuriat la culme, şeful Sobek îşi găsea cu greu cuvintele:

– Kenhir, aţi auzit ce-a spus regele? Abry, administratorul principal al malului stîng, este cel care a încercat să distrugă reputaţia maestrului nostru de operă! Cred că nu mai am nevoie de alte dovezi. El este mizerabilul care caută să ne facă rău de atîţia ani.

Scribul Mormîntului parcă încremenise:

– Cum e posibil ca un înalt funcţionar să se poarte atît de mîrşav? El, care avea rolul de a proteja Locaşul Adevărului, n-a plănuit decît să-l distrugă!

– Faceţi o plîngere oficială.

– Nu crezi că intervenţia regelui va fi destul de categorică? Abry va fi acuzat de minciună, de fals în acte publice şi, probabil, de lezmaiestate, pentru că a încercat să abuzeze de faraon. Abry nu mai poate avea nici o speranţă să-şi păstreze postul şi, pe deasupra, mai riscă şi o condamnare severă.

– Aş vrea să profit de situaţia creată pentru a face lumină asupra misterului care mă bîntuie de atîta vreme: el este asasinul paznicului, subalternul meu, sau mai avea vreun complice? Dacă intervenim în procedură, l-aş putea interoga, făcîndu-l să mărturisească.

– Ştiam că-mi vei spune asta... Plîngerea a fost depusă deja.

– Ar trebui să mă autorizaţi să anchetez în numele Locaşului Adevărului, în afara teritoriului său.

– Cererea ta a şi fost trimisă vizirului.

Sobek înţelese de ce Kenhir, în ciuda caracterului său dificil de suportat, fusese numit scrib al Mormîntului. Pentru el, ca şi pentru şefii de echipa, nu exista nimic mai important decît satul.

Din cauza prezenţei regelui, Sobek nu-şi putea părăsi postul pentru a-l chestiona pe Abry, deşi murea de nerăbdare s-o facă. Speriat şi descumpănit, acest bandit ar vorbi, era sigur!

– Sper că nu conduce vreo reţea ostilă Locaşului Adevărului, spuse Kenhir.

– Din nefericire, sînt convins, obiectă paznicul. Nu sînt deloc sigur că ameninţarea care plutea deasupra noastră a dispărut.

Sosirea factorului Uputy, enervat la culme, întrerupse convorbirea dintre cei doi:

– Vă aduc o veste îngrozitoare: Abry s-a sinucis, la el acasă, în lipsa familiei sale şi a servitorilor!

– Cine poate şti că e vorba de o sinucidere? întrebă Sobek.

– Abry a lasat scris, explicînd şi motivele pentru care a făcut-o. Mărturiseşte că l-a minţit pe rege şi că, de aceea, s-a temut de o pedeapsă grea, chiar de condamnarea la moarte. Neputîndu-şi suporta decaderea, a preferat să dispara, cerînd iertare pentru greşelile făcute.

Cuplul regal era găzduit în micul palat înălţat pentru Ramses cel Mare în interiorul Locaşului Adevarului; tocmai celebra ritualurile dimineţii în capela învecinată. În acelaşi timp, în toate templele din Egipt, de la cel mai modest la cel mai măreţ, imaginea faraonului prindea viaţă ca prin farmec, pentru a spune aceleaşi cuvinte şi pentru a face aceleaşi gesturi. Cei care efectuau celebrarea nu puteau oficia decît în numele faraonului, creat de divinităţi pentru a menţine prezenţa lui Maat pe pămînt.

Apoi, Merenptah şi Nefer s-au dus la Casa Vieţii, situată alături de templul principal al satului. Acolo îi aştepta Kenhir cu cheile bibliotecii sacre în care se aflau „puterile luminii", arhivele confreriei, compuse din ritualuri şi lucrări scrise de Thot, zeul cunoaşterii, şi de Sia, zeul înţelepciunii. După cum era scris,

datorită lor Osiris putea să renască, iar știința învierii să fie transmisă oamenilor.

Mai de preț decît toate, erau o carte din aur bătut și o alta din argint, ce păstrau decretele de fondare a confreriei și a templului său. La acestea, se adăugau textele absolut necesare, cum ar fi: *Cartea sărbătorilor și a orelor rituale, Cartea protejării corăbiei sacre, Cartea ofrandelor și a inventarului obiectelor rituale, Cartea astrelor, Cartea de tămăduire de deochi, Cartea de ieșire la lumină, Cartea magiei strălucitoare*, precum și manualele pentru decorarea simbolică a sanctuarelor și a mormintelor.

Dar cu totul alt document dorea să vadă monarhul.

– Arată-mi planul locurilor de veci din Valea Regilor, îi ordonă el lui Kenhir.

Fiind pînă în prezent singurul deținător al acestui secret inestimabil, pe care i-l încredințase predecesorul său, Ramose, scribul Mormîntului îl dezvălui regelui și maestrului de operă. Papirusul fusese clasat sub un titlu fals, în categoria vechilor arhive.

Scribul îl întinse pe o masă joasă, lăsînd să apară planurile mormintelor din Valea Regilor și din cea a Reginelor, precum și amplasarea lor. Maeștrii de operă puteau, unul după altul, să sape într-un loc neumblat și să nu se atingă, din greșeală, de un vechi cavou.

– În privința templului meu pentru milioane de ani, decretă monarhul, îl veți construi acolo unde ajung pămînturile cultivate, la nord-vest de cel al lui Amenhotep al III-lea și la sud de Ramesseum. Ce propuneți pentru Locașul meu de veci?

Nefer se gîndi mult, studiind planul pe care se aflau numeroase indicații tehnice:

– Trebuie să ținem seama de calitatea stîncii și de orientările dorite pînă acum de către faraoni, pentru a crea o adevărată armonie... De aceea, eu propun acest amplasament, la vest de mormîntul tatălui vostru, Ramses cel Mare, și exact deasupra lui, în coasta muntelui.

– Excelentă alegere, maestre de operă! Dar nu uita că vei încerca să creezi Marea Operă şi că nu-ţi este permis să dai greş!

Distracţiile preferate ale sătenilor erau dansul şi muzica. Fiecare dintre ei cînta mai mult sau mai puţin bine la flaut, la harfa portativă, la tamburină, lăută şi ţiteră, plăcîndu-le să muncească acompaniaţi de o melodie, lucru care era absolut necesară la sarbători şi banchete.

Şi pentru că se cuvenea să serbeze cu demnitate atît încoronarea lui Merenptah cît şi cea a maestrului de operă Nefer, orchestrele cîntau din toată inima, satul devenind o adevărată sală de concert. Bărbaţii se dovedeau mai puţin talentaţi decît femeile, preotesele lui Hathor fiind depozitarele muzicii sacre, a carei cunoaştere făcea parte din iniţiere. Cel mai bun ansamblu era format dintr-o harfistă, o flautistă şi o maestră a tamburinei, ale cărui ritmuri îi încîntau pe toţi, de la mic la mare. Pînă şi Kenhir cel Morocănos se simţea uneori tentat de dorinţa de a dansa, pornire la care, desigur, demnitatea sa îi interzicea să o urmeze.

Paneb renunţă să mai asculte mica orchestră, cînd auzi o melodie senzuală.

Glasul celei care stăpînea sunetele lirei, era dulce ca briza înserării. Părul lung şi negru îi ajungea pînă la umeri, ascunzîndu-i în mare parte faţa, cu ochii fardaţi cu negru şi verde. Purta o centură de perle care alternau cu capete de leopard din aur, iar la glezne, brăţări de forma ghearelor unor păsări de pradă. Avea o rochie scurtă şi transparentă.

Ciupea cu îndemînare cele opt corzi ale instrumentului său, fixate cu agrafe de aramă de cutia de rezonanţă, scobită şi plată, susţinută de două braţe inegale ca lungime, trecea de la pizzicato la tremolo, fără vreun efort vizibil, strîngîndu-şi lira la piept pentru a-i opri vibraţiile, atunci cînd trecea la pianissimo, pentru a exprima nuanţele cu cît mai multă fineţe.

Pe măsură ce Paneb se apropia, muziciana se retrăgea pas cu pas, fără a înceta să cînte, şi-l atrase într-un ungher întunecat.

Se opri, iar el veni, îndrăzneţ, s-o atingă. Abia atunci o recunoscu:

– Turcoaza!

– Oare cînd vei ajunge să-i fii credincios soţiei tale, Paneb?

– Nu i-am promis niciodată şi nici ea nu mi-a cerut-o.

– Macar înţelegi de ce am cîntat această melodie?

O sărută pe gît, cu pasiune:

– Pentru a mă atrage. Şi ai reuşit!

– Cînt pentru a îndepărta pericolul şi tot ce-i rău. Intervenţia faraonului nu va fi de ajuns pentru a le scoate din sat. Iar tu, Paneb, eşti destul de nebun pentru a nu-ţi fi teamă de ei şi pentru a-i înfrunta asumîndu-ţi toate riscurile. De aceea, eu cînt această melodie pe care o învaţă preotesele lui Hathor, cu scopul de a risipi undele răufăcătoare, iar pe tine te învălui cu vraja mea.

– Mă vei uimi întotdeauna!

– Credeai că mă cunoşti chiar atît de bine?

– Nu, desigur! Dar ştiu totuşi să cînt folosindu-ţi trupul ca pe o liră...

Cu o delicateţe neaşteptată, Paneb aşeză instrumentul pe pămînt.

– Mi-am dat seama, cu certitudine, de ceva ce te priveşte, afirmă el, cu gravitate.

– De ce anume?

– De faptul că rochia pe care o porţi nu-ţi este deloc de folos.

Cînd o dezbrăcă, Turcoaza nu rezistă. Se lăsă luată în braţe şi dusă acasă, unde lăsară liber glasul dorinţei, cîntînd la unison.

18.

– Stăpîna mea nu primeşte pe nimeni, spuse portarul reşedinţei defunctului Abry.

– Sînt şeful Sobek, responsabil cu paza Locaşului Adevărului, iar vizita mea are un caracter oficial.

– În acest caz, mă duc s-o anunţ că sînteţi aici.

După ce obţinuse acordul scribului Mormîntului şi verificase dacă protecţia regelui era asigurată, Sobek considerase că este nevoie să stea de vorbă, cît mai repede, cu văduva.

Femeia înaltă şi brună îl primi pe nubian sub un palmier, în grădină. Parcă i se scursese viaţa din ea şi părea a fi în pragul unei depresii.

– Paznicii m-au interogat deja, zise ea cu o voce stinsă. Nu eram acasă cînd s-a petrecut drama şi, prin urmare, nu vă pot spune nimic. Tot ceea ce ştiu este că nişte colegi ai defunctului meu soţ l-au văzut părăsind în grabă cortegiul oficial, atunci cînd aclamaţiile au început să se audă din interiorul satului. De ce... de ce să-şi fi luat Abry viaţa?

– A încercat să obţină destituirea maestrului de operă al confreriei şi a dat greş.

– Ce-l făcea, oare, să fie atît de pornit contra Locaşului Adevărului? M-a lăsat singură, singură, cu o fată de crescut, dar şi cu ruşinea... Ruşinea asta, atît de greu de îndurat... Nu meritam o asemenea nenorocire!

– Daţi-mi voie să vă pun o întrebare foarte directă: cunoscîndu-l pe soţul dumneavoastra mai bine decît oricine, l-aţi fi crezut în stare să se sinucidă?

Femeia cea brună şi înaltă părea să fie şocată:

– Cu toată agitaţia asta, nici măcar nu mi-am pus această întrebare... Dar, desigur, aveţi o mie de motive pentru a ridica această problemă! Nu, Abry nu era omul care să-şi ia viaţa. Se iubea prea mult pe sine însuşi; n-ar fi avut niciodată curajul s-o facă!

Deodată, se trezi la realitate:

– Şi totuşi a murit... Şi a lăsat o scrisoare prin care îşi explică gestul făcut.

Sobek preferă să schimbe subiectul:

– În ultima vreme, soţul dumneavoastră a primit vizite ce-ar putea fi considerate... dubioase?

– Bineînţeles că nu. Primea toate notabilităţile tebane, după cum i-o impunea funcţia, bunăoară pe primar, înalţi funcţionari, scribi principali... Cel pe care eu îl detest cel mai mult este acest proaspăt îmbogăţit, comandantul Mehy, dar nu se vedeau decît foarte rar. La urma urmelor, îi detest pe toţi, pe Abry în primul rînd! Şi asta din cauza mişeliei şi lenei lui, care-l făceau să nu poată avansa ierarhic. Ar fi trebuit să obţină o promovare la Pi-Ramses şi, astfel, să ne introducă la Curte. Dar el n-avea în gînd decît Teba...

– V-a vorbit despre dosarul pe care intenţiona să-l înmîneze faraonului?

– Abry nu-mi vorbea niciodată despre munca lui. Ce ruşine, vai, ce ruşine... Să sfîrşeşti astfel...

Văduva izbucni în hohote de plîns, iar Sobek se retrase.

Această scurtă conversaţie îl tulbură. Dacă sinuciderea lui Abry nu era decît o abilă înscenare, ce asasin ar fi putut fi atît de ticălos, încît să-l atragă într-o capcană diabolică? Administratorul defunct se dovedise a fi un caracter slab, influenţabil, incapabil de fapte extreme. El era cel care pusese la punct un dosar mincinos, riscînd, în caz de eşec, cît se putea de mult?

Sobek nu avea nici o dovadă concretă, dar instinctul său îl făcea să bănuiască un complot pus la cale de altcineva, Abry fiind doar un instrument.

Dacă paznicul nubian nu se înşela, se anunţau zile negre; nici măcar sprijinul lui Merenptah nu va fi de ajuns pentru ca Locaşul Adevărului să fie salvat.

Dar cum să afle cele întîmplate acum, cînd pista fusese îndepărtată în mod brutal de moartea lui Abry?

Taurul care, cu coarnele înainte, se repezea asupra congenerului său, avea botul negru şi părul de culoare închisă. Celălalt nu se întorsese destul de repede şi, lovit cu coarnele în burtă, îşi clătina capul înainte, cu picioarele din spate ridicate, într-o atitudine de neputinţă şi disperare.

Această scenă tragică era urmată de una ilară şi înfăţişa un cîrd de gîşte cu capetele albe sau cenuşii, cu ciocul ascuţit, mergînd toate în aceeaşi direcţie, în afară de una, care, neascultătoare, se uita, brusc, înapoi, atrăgînd astfel privirile.

Cît despre graţie, aceasta era exprimată prin desenul aerian al unei gazele cu coarne albăstrui, cu ochi negri, cu corpul gri-roz şi cu labele de o delicateţe infinită.

Astfel se prezentau primele trei picturi ale lui Paneb, pe trei bucăţi mari de calcar de primă calitate. Ched Salvatorul le cerceta, rînd pe rînd, de mai mult de un sfert de oră, fără ca ucenicul să presimtă care va fi verdictul.

Deodată, maestrul deschise uşa atelierului.

Cu o atitudine de nobleţe şi cu o privire maiestuoasă, un motan negru cu alb îl măsura.

– Priveşte bine felina asta, Paneb, observ-o cu mai multă atenţie decît altădată. Cînd o vei picta pe peretele vreunui mormînt, nu va mai fi doar o simplă pisică, ci întruchiparea luminii ce-şi trimite razele sub formă de cuţite, pentru a-l sfîşia pe dragonul Apophis, geniul cel rău care face să sece fluxul vieţii.

– Asta înseamnă că... mă credeţi în stare să pictez?

– Hai să ieşim afară şi să privim cerul!

În înaltul cerului, dansau un stol de rîndunele.

– Sufletul regilor se poate incarna în această pasăre. Cînd vei picta o rîndunică sus, pe acoperişul unei capele, aceasta va simboliza triumful luminii. Dar nu vei putea realiza nimic bun fără tehnica aşezării în carouri.

Paneb îl urmă pe Ched Salvatorul, care-l conduse la un mormînt din necropola din Vest, unde lucrau Gau cel Exact şi Pai Pîinică-Bună.

– Care-i părerea ta despre calitatea zidului, Paneb? întrebă Ched.

Paneb se asigură că fusese corect îndreptat cu mortar care onţinea lămîie şi paie tocate, apoi acoperit cu un strat de ipsos, aşa încît găurile să fie astupate. După aceea, fuseseră aplicate cu grijă două straturi de tencuială de doi milimetri, cel de-al doilea de o calitate excelentă, pentru a servi drept suport picturii.

– Peretele ăsta îmi convine, aprecie Paneb.

– Te înşeli, afirmă Ched. Arătaţi-i! le ordonă el lui Pai şi lui Gau.

Pai Pîinică-Bună urcă pe o scară. Ţinea unul din capetele unei frînghii fine înmuiate în cerneală roşie, iar Gau, pe celălalt. Frînghia fu întinsă bine de-a lungul peretelui; apoi Gau îi dădu, brusc, drumul, făcînd-o să lovească zidul şi imprimînd pe el o linie foarte dreaptă. Cei doi desenatori repetară acest procedeu de mai multe ori, obţinînd o mulţime de pătrate.

– Această grilă trebuie făcută înainte de a începe orice desen sau pictură, astfel încît fiecare figură să respecte un sistem de proporţii, lămuri Ched. Pentru o persoană desenată stînd în picioare, va fi nevoie de trei rînduri de pătrate între păr şi baza gîtului, zece de la gît la genunchi, şase de la genunchi la tălpi, în total nouăsprezece. Pentru o persoană care stă pe scaun, cincisprezece pătrate.

Gau cel Exact îi arătă lui Paneb multe alte jocuri de proporţii în funcţie de subiect, insistînd asupra unui principiu general:

grilă strînsă pentru desene de dimensiuni mici şi largă pentru cele mari.

– Desenezi în funcţie de perete, îl sfătui Ched, dar nu te încurca în calcule. Mîna ta e aceea care trebuie să înveţe proporţiile, fără nici o rigiditate, căci doar ea posedă libertatea creaţiei. Într-o bună zi, dacă vei deveni un pictor adevărat, nici nu vei mai avea nevoie de grilă. Dar pînă atunci, încearcă să pictezi un trup de femeie, fără să strici peretele.

Să suprapui straturi de grosime variabilă cere o mare îndemînare, dar Paneb obţinu, cu multă răbdare, o subtilă textură de roşu şi de alb, care exprima un ten delicat, şi adăugă un alb aproape transparent pentru a reda ţesătura unei rochii uşoare. Apoi îşi acoperi pictura cu un lac pe bază de răşină de salcîm, pentru a păstra strălucirea culorilor.

Pai şi Gau rămăseseră muţi de admiraţie, dar Ched Salvatorul părea indiferent.

– În colţul stîng de sus, ordonă el, fă un şoim care tocmai îşi ia zborul.

Exerciţiul se anunţa deosebit de greu dar, în mîna colosului, penelurile deveneau instrumente de mare precizie. Folosind cîte o perie pentru fiecare culoare, dădu viaţă unei păsări de pradă care părea aievea, încît credeai că se află într-un loc strîmt în mica încăpere, prea joasă.

– Nu trebuie să pictezi natura, observă Ched, ci lumea de dincolo de realitate, viaţa ascunsă şi supranaturală. Mormîntul este un loc de veci, în care ţăranii fac gesturi perfecte, fără să pară obosiţi; acolo nimic nu se ofileşte, corăbii fragile din papirus plutesc, fără a fi în pericol, pe canalele liniştite, iar cuplul preafericiţilor rămîne veşnic tînăr... Trebuie să recreezi un univers de lumină, neumbrit de preocupările personale. Fiecare dintre picturi trebuie să scoată la iveală un anume aspect din misterul vieţii. Dacă nu, ele vor fi inutile!

Cu cerneală neagră, Ched Salvatorul corectă una din ghearele şoimului, care i se păruse neclară. Şi Paneb, a cărui inimă începea să se înfierbînte, înţelese că nu era încă decît un

începător. Ochiul maestrului observase amănuntul care oprea pasărea să-şi ia zborul cu adevărat.

– Mai este încă mult de muncă în acest mormînt, aprecie Ched. Dar nu sînt sigur că ai ajuns să ai priceperea necesară.

Sîngele lui Paneb fierbea: .

– Oricare ar fi tehnicile pe care trebuie să le învăţ, le voi învăţa!

– Nu asta e problema.

– Atunci, ce trebuie să fac?

– Să răspunzi la următoarea întrebare: accepţi să-mi devii asistent?

19.

La Teba, cu ocazia sărbătorilor prilejuite de încoronare, vizirul era autorizat de rege să ofere decorații celor care își serviseră bine țara în timpul domniei precedente, și acum demnitarul profita pentru a face mutări și nominalizări.

Deși nu frecventa încă persoanele influente de la Curtea lui Merenptah, Mehy nu era prea îngrijorat în privința viitoarei sale situații. Aflase că oamenii vizirului făceau o anchetă despre el întrebîndu-i pe ofițerii superiori, în rîndul cărora comandantul se bucura de o mare popularitate; deci, nu vor putea culege decît dovezi pozitive, care vor duce, desigur, la o promovare în ierarhia militară. Cît despre activitatea lui Mehy ca trezorier principal al Tebei, aceasta nu prezenta nici o hibă. Datorită lui, orașul și provincia prosperaseră.

Ținînd seama de faptul ca bătrînul general-șef al forțelor tebane urma sa iasă la pensie, Mehy putea spera să obțină acest post, care în mod sigur nu putea fi acordat decît unui scrib bun cunoscător al felului în care funcționează armata.

Demnitarii, puțini la număr, dornici de a fi pe placul noii puteri, nu aveau decît două preocupări: să afle dacă primarul Tebei va fi înlocuit și cine va fi numit administrator principal pe malul stîng, în locul lui Abry.

Cînd vizirul apăru în sala consiliului, pariurile erau în toi. Era clar că noul faraon își va exercita influența în regiunea tebană, impunîndu-și oamenii devotați veniți din Nord, și că ambițiile locale vor avea de suferit. Cetatea zeului Amon va

cunoaşte schimbări profunde, care-i vor face pe toţi să strîngă din dinţi şi să formeze o opoziţie, mai mult sau mai puţin fervență, hrănită cu ura celor dezamăgiţi.

Vizirul începu să înmîneze decoraţiile, care variau de la colierul de aur la simple inele. Apoi, îl chemă pe comandantul Mehy, care se prosternă în faţa lui.

– Mehy, sînteţi numit general-şef al trupelor tebane. Veţi veghea asupra bunăstării trupelor, asupra calităţii materialului şi vă veţi duce în mod regulat la Pi-Ramses, pentru a da regelui un raport amănunţit.

Să stea, din cînd în cînd, în capitală şi să se apropie de putere... Mehy era în culmea fericirii. Jură să-şi îndeplinească îndatoririle şi se retrase printre înalţii funcţionari, care îi adresară zîmbete prietenoase. Faraonul fiind şeful suprem al armatei, iar vizirul, braţul său drept, titlul pompos de „general“ îi masca puţinul de importanţă reală. Mehy ieşea din sfera de influenţă pentru a deveni un demnitar bine plătit, dar şi leneş.

În sfîrşit, se deschise şi dosarul primăriei din Teba, moment în care curtenii rămaseră cu gura căscată în faţa hotărîrilor executivului: primarul rămînea pe post, la fel şi consilierii săi; se adăuga un nou trezorier principal, un scrib teban cu practici conservatoare.

Mehy aprecie abilitatea politică a lui Merenptah. Evitînd răsturnarea de care toţi se temeau, îşi atrăgea simpatia bogatei regiuni tebane, în care oamenii nu aveau de ce sa se teamă de vreo revoltă. Cu alte cuvinte, era destul de preocupat de problemele create în Nord, pentru a nu-şi crea altele în Sud.

Nu mai rămînea decît să se acorde postul de administrator principal al malului stîng, fapt considerat deosebit de delicat după tragica dispariţie a titularului său.

– Să vină generalul Mehy, spuse vizirul, cu o voce calmă.

Asistenţa fu cuprinsă de mirare, stîrnindu-se murmure. Pînă şi Mehy ezită o clipă, crezînd că n-a auzit bine. Dar privirile îndreptate spre el îl făcură să se prezinte dinaintea primului-ministru al Egiptului. Acesta îi încredinţă, într-adevăr, funcţia

defunctului Abry, iar generalul abia promovat n-avu altă soluţie decît să accepte.

Vizirul îi acordase lui Mehy privilegiul unei convorbiri private în grădina palatului, la umbra sicomorilor.

– Vă aşteptaţi, bănuiesc, să fiţi numit general, dar aţi fost surprins să vă auziţi numele cînd vi s-a atribuit postul de administrator principal al malului stîng, nu-i aşa?

– Sînt două sarcini grele şi credeam că vor fi împărţite.

– Regele şi cu mine gîndim altfel, avînd în vedere evenimentele care tocmai au avut loc. Abry era un adversar declarat al Locaşului Adevărului şi a încercat să-l manipuleze pe suveran, procurîndu-i acuzaţii false şi falsificînd documentele. Această comportare se datorează unei nebunii a lui sau unui complot, ale cărui ramificaţii nu le cunoaştem. Ne este încă imposibil să răspundem la această întrebare, dar trebuie să ne gîndim la ce este mai rău şi să ne luăm precauţiile necesare. În timpul ultimilor ani de domnie ai lui Ramses, aţi ştiut să reorganizaţi trupele tebane; pentru aceasta, atît ofiţerii cît şi soldaţii vă sînt recunoscători. Autoritatea nu vă poate fi pusă în discuţie şi, prin urmare, veţi putea asigura securitatea regiunii, urmînd indicaţiile primite din capitală.

– Iertaţi-mi curiozitatea, dar vă temeţi cumva de unele tulburări în Teba?

– Nu în Teba, dar libienii şi asiaticii rămîn potenţiali agresori. Chiar şi triburile nubiene ale Marelui Sud simt, uneori, trezindu-li-se instinctele războinice. Iată de ce Teba trebuie să rămînă o zonă de stabilitate şi de pace, acestea putînd fi ameninţate de instigatori ca Abry. Bogăţiile de pe malul stîng sînt imense... Cîte comori există în mormintele regale şi în templele pentru milioane de ani! Dacă nişte răufăcători ar pune la cale furtul lor, cu ajutorul înalţilor funcţionari corupţi, şi dacă abominabilul lor plan ar reuşi, oare ce s-ar alege de Egipt? Aveţi rolul de a veghea asupra bogăţiilor de pe malul vestic al Tebei, Mehy, şi, în acelaşi timp, veţi dispune de puterea administrativă şi de forţa armată pentru a reuşi. Noi credem că este o misiune

de primă importanță. Şi trebuie să ştiți că vă vom supraveghea cu cea mai mare atenție.

– Voi încerca să fac dovada că sînt demn de încrederea acordată.

– Nu va fi de ajuns să încerci: noi pretindem ca malul stîng să fie apărat de orice atac, indiferent de unde ar veni. Mă fac bine înțeles?

– Puteți conta pe mine!

– La cea mai mică bănuială, la cea mai mică alertă, veți preveni pe dată capitala. Cazul Abry nu trebuie să se repete.

În timp ce vizirul se îndepărta, generalul Mehy se simți puțin tulburat de capriciile destinului și-i veni chiar să rîdă. El, principalul adversar al Locașului Adevărului, avea sarcina să-l protejeze, mai bine decît oricine!

Pe de o parte reușise să culeagă rodul unei munci de lungă durată, obținînd tot mai multă putere, iar pe de alta, se vedea obligat să nu mai facă decît ce i se spune, incapabil să atace în forță bastionul pe care și-l dorea atît de mult. Era, oare, bine să renunțe la planurile sale mărețe, mulțumindu-se să devină un notabil teban cu ambiții limitate?

Complicea lui Serketa nu i-ar ierta-o niciodată, el însuși își cunoștea marile posibilități, care nu se rezumau la responsabilități locale, fie ele și de o importanță majoră. Nu trebuia decît să-și schimbe strategia pentru a-și atinge scopurile, să se facă stăpîn pe piatra de lumină și pe alte secrete ale Locașului Adevărului. Dar această schimbare cerea multă dibăcie.

Soarta îi zîmbea în mod miraculos, drumul cel bun i se deschidea, chiar dacă apăreau noi obstacole, care riscau să-i încetinească mersul înainte.

– Doriți ceva, generale? îl întrebă un soldat.

Mehy se smulse din meditația care-l făcuse să se rătăcească prin grădină, pînă la unul dintre posturile de pază.

– Nu, nu...

– Dați-mi voie să vă spun cît de mîndri sînt militarii tebani să servească sub ordinele dumneavoastră.

– Mulțumesc, soldat! Datorită vouă, vom continua să facem treabă bună.

Mehy îi disprețuia pe militari mai mult decît pe oricine, dar, încă de la începutul carierei sale, știa de minune să-i folosească, lăudîndu-i și oferindu-le avantajele pe care ei și le doreau.

Numeroși notabili așteptau sfîrșitul convorbirii dintre vizir și Mehy, pentru a-l felicita pe acesta din urmă și pentru a-l asigura de întregul lor devotament. Generalul le aprecie complimentele, fără să se grăbească; chiar dacă se prefăceau, buzele lor formulau cuvinte plăcute, pe care le savura din plin.

Reîntors în vila sa vastă și luxoasă, servitorii îl întîmpinară cu omagii, mîndri de a servi un stăpîn atît de puternic.

Cel mai frumos dar era privirea ademenitoare a soției sale, Serketa, care îl atrăgea către apartamentele lor.

– Nu te-au obosit atîtea clipe mondene, iubirea mea?

– Mă încîntă la culme! Nu e plăcut să constați că ești apreciat la reala ta valoare?

Serketa se întinse între perne, dezgolindu-și încet sînii.

– Ți-a fost greu să-l elimini pe neisprăvitul de Abry, scumpa mea?

– Deloc, și am făcut-o la vreme: tocmai se pregătea să ne denunțe. Pe viitor, ținînd seama de noul tău rang, va trebui să fim deosebit de prudenți atunci cînd ne vom alege aliații... Sper că aceste două numiri nu te-au făcut să renunți la mărețele noastre planuri?

– Bineînțeles că nu... Dar chiar tu ai amintit acum o clipă de necesitatea prudenței. Primul pas greșit ne-ar fi fatal.

Oferindu-se lui Mehy, Serketa se întindea ca o felină:

– Aventura mă excită la nebunie... Și, apoi, avem numeroase arme!

Nemaiputîndu-se abține, Mehy își strînse complicea în brațe, cu brutalitate, dar nu avea în minte decît un singur gînd: la capătul drumului îl aștepta izbînda, cu condiția să nu se dea înapoi de la nimic, nici măcar de la crimă.

20.

Cum să nu se minuneze Clara în fața darurilor pe care confreria le oferise maestrului de operă, pentru a sărbători recunoașterea sa de către rege? Totul fusese pregătit în mare taină; Renup cel Jovial, cu mintea sa de geniu viclean și burdihanul său, fusese ales să prezinte stăpînei casei obiectele purtate de Casa-Funie, Nakht cel Puternic, Karo cel Posac, Pai Pîinică-Bună și Didia cel Generos.

Începu cu un superb scaun de maestru al operei, cu spătar înalt, picioare în formă de labe de leu sprijinite pe cilindri, șezut din pai atît de solid, încît ar fi putut înfrunta secolele și ornamentele sale în formă de spirale, romburi, lotuși și rodii ce încadrau soarele, spre a simboliza renașterea continuă a gîndirii arhitectului. Alături de acest jilț, un scaun pliant, ornat cu capete de rățoi, o adevărată capodoperă cu marchetărie din fildeș și abanos.

Un alt scaun, cu spătar curbat și înclinat, era compus din douăzeci și opt de piese din lemn, asamblate cu cepuri și nituri; picioarele sale erau labe de leu sprijinite pe copite de taur, simbolizînd strălucirea și puterea, iar ornamentele se compuneau din viță-de-vie cu minunați ciorchini, evocînd riturile strivirii boabelor, prin care se obținea vinul, sîngele lui Osiris înviat.

Mai multe taburete cu șezutul de piele, mese joase și dreptunghiulare, gheridoane compuse dintr-un platou circular, fixat pe un picior central mai lat la bază, mai multe cufere pentru păstrarea lenjeriei, a hainelor și a uneltelor, coșulețe pentru pîine,

prăjituri sau fructe, panere ovale, lungi sau cilindrice făcute din nervurile tulpinelor de palmier sau de stuf, atît de bine împletite, încît erau extrem de solide... Clara asistă la o adevarată procesiune!

– E mult, e prea mult, eu...

– Încă nu e gata, spuse Renup cel Jovial, în timp ce Casa-Funie aducea un dulăpior din cedru de Liban.

Sprijinindu-se pe patru picioare scurte, avea forma unui naos.

– În el, îţi vei putea pune perucile, îi arătă Renup, ridicînd capacul mobilei. Priveşte: în interior se află traverse pe care să le aşezi. Se închide cu o coadă de rîndunică în partea exterioară a capacului şi cu o vergea în partea posterioară; în jurul celor două mînere, vei lega un şnuruleţ cu un sigiliu, pentru a fi sigură că servitoarea nu va putea ceda tentaţiei de a-l deschide. Ah, mai e şi asta...

Pai Pîinică-Bună aşeză pe o masă joasă o casetă pentru bijuterii, dintr-un fel de carton vopsit şi întărit cu stuc. De formă cilindrică, purtînd un capac conic, delicata casetă era ornată cu un lotus înflorit.

– E o adevărată nebunie! Nu pot...

– Şi iată ultimul nostru cadou.

Ducînd la spinare un pat nou, Paneb intră, neputîndu-şi stăpîni un zîmbet larg:

– Clara, îţi cer permisiunea, în mod excepţional, să intru în dormitorul tău.

Obiectul era de o asemenea calitate, încît valora cel puţin cinci saci cu cereale. De la somieră la părţile laterale, trecînd prin panourile de la căpătîi şi de la picioare, pe care figura chipul zîmbitor al lui Bes, protectorul somnului, artizanii executaseră totul perfect.

– Ce se întîmplă aici? întrebă Nefer, încremenit în pragul casei sale.

– Confreria a hotărît să ne transforme casa în palat, răspunse Clara, emoţionată. Priveşte... Sîntem năpădiţi de cadouri.

La fel ca soţia sa, maestrul de operă fu stupefiat:

– Asta e şi gata! spuse Renup cel Jovial. Ceea ce e important e să păstrăm obiceiurile: cînd ai un şef bun, trebuie să ai grijă de el, pentru că se gîndeşte prea mult la ceilalţi.

– Veţi fi, desigur, de acord sa bem împreună un pahar cu vin!

– Iată încă o dovadă ca am făcut cea mai bună alegere.

Paneb ajută la servit.

– Merenptah a aprobat amplasarea mormîntului său în Valea Regilor, acolo unde ne-am petrecut dimineaţa, îi spuse Nefer Clarei. În seara aceasta, cuplul regal doreşte să te vadă.

– Pe mine? Dar de ce...

– Pentru a o încorona pe femeia cea înţeleaptă.

Clara ar fi vrut să se pregătească în linişte pentru ceremonie, dar n-avea timp. Tulburată în această locuinţă plină de mobile noi, servitoarea sa o făcu să piardă clipe preţioase; apoi, veniră la consultaţie o fetiţă cu un început de bronşită, un cioplitor în piatră cu o insuportabilă durere de dinţi şi o femeie căreia îi cădea părul. Femeia cea înţeleaptă reuşi să le aline durerile, să le identifice bolile pe care le cunoştea şi pe care urma să le vindece complet. Dar timpul nu stă pe loc şi noaptea se apropia.

Gîndul o duse pe Clara la femeia înţeleaptă care o precedase şi care o învăţase atîtea lucruri înainte de a dispărea în adîncul muntelui, unindu-se cu zeiţa liniştii. O simţea în preajmă, exigentă şi protectoare.

Nefer sosi în fuga de la Casa Vieţii, unde studiase planurile mormintelor regale, în scopul elaborării unui proiect pe care să i-l propună lui Merenptah. Cufundat în cercetările sale, nu se oprise decît atunci cînd observă pe papirus lumina blîndă a apusului de soare.

– Iartă-mă, am întîrziat!

– Nici eu nu sînt gata!

Găsiră totuşi o clipă să se îmbrăţişeze, înainte de a îmbrăca straiele pentru ceremonie.

Cuplul regal o primi pe femeia înţeleaptă în templul *Ka*-ului lui Ramses cel Mare. Din respect pentru tatăl său, a cărui domnie durase şaizeci şi şapte de ani, Merenptah nu avea de gînd să construiască un edificiu asemănător în interiorul Locaşului Adevărului înainte de a fi înfruntat proba puterii de-a lungul unei lungi perioade de domnie. Dar vîrsta pe care o avea nu-i asigura o asemenea eventualitate. Iată de ce urma să accepte acest sanctuar, modest şi splendid totodată, pentru a se uni mai bine cu destinul postum al preaputernicului faraon.

La stînga monarhului, marea soţie regală, Iset cea Frumoasă; la dreapta sa, maestrul de operă, Nefer cel Tăcut. Pe banchetele din piatră fixate de-a lungul pereţilor stăteau preotesele lui Hathor, purtînd rochii lungi şi albe.

– Să fie primită femeia cea înţeleaptă! ordonă Merenptah.

Turcoaza se înclină în faţa cuplului regal, ieşi din sala cu coloane şi ajunse la Clara, care tocmai fusese purificată de două preotese. Îi puse o rochie din in plisat, alb cu roz, lungă pînă la glezne, apoi un colier lat din aur şi brăţări din acelaşi metal. Pe cap, o perucă neagră, prinsă cu o bantă pe care era reprezentat un lotus.

Apoi Turcoaza o introduse pe Clara în locul sacru, în care aceasta se opri înaintea regelui şi a reginei, cu mîinile încrucişate pe piept.

– Este numită „Femeie" tatăl şi mama divinităţilor, matricea stelară din care provin toate formele vieţii, declară Iset cea Frumoasă. Fără ea, n-ar exista nici Egiptul, nici această confrerie. Divinul nu se întrupează decît dacă femeia originilor este capabilă să-l atragă şi să-l convingă. Acesta e rolul meu în fruntea statului şi al tău, Clara, în Locaşul Adevărului. Dacă acest loc ar dispărea, ţara ar fi în pericol. Tu eşti cea care va asigura continuitatea vieţii ce curge în venele acestei comunităţi şi va întreţine focul care-i permite să creeze.

Iset cea Frumoasă se ridică şi aşeză peste peruca pe care o purta Clara un cerc fin de aur.

– Datorită prezenţei tale, femeie înţeleaptă, soarele răsare şi moartea se îndepărtează. Trebuie să ştii să îmbini cuvintele şi sunetele astfel încît ritualurile să fie celebrate şi ofrandele primite, să ştii să uneşti fiinţele într-un singur trup printr-o legătură de nezdruncinat.

Maestrul de operă îi înmînă reginei o coadă de rîndunică din aur, pe care suverana o aplică în dreptul inimii lui Clara.

– Fii mama confreriei, hrăneşte-o şi vindec-o! Să menţii pacea şi armonia între oameni şi zei, cei care sînt gata să se mînie împotriva slăbiciunilor noastre şi să ne copleşească, dîndu-ne boli şi accidente; să ştii să descifrezi la timp mesajele celui nevăzut, să identifici originea relelor, să prepari leacuri, să stăpîneşti veninul, să fii „cea care cunoaşte şi care ştie".

În timp ce regina se urca din nou pe tron, Clara simţea că se clatină. Simpla enumerare a îndatoririlor ce-i reveneau le dădea brusc o amploare de care ea nu fusese conştientă pînă atunci. I se făcu frică şi-i venea să renunţe şi să mărturisească faptul că ea nu e decît o femeie simplă, incapabilă să îndeplinească o asemenea funcţie.

Dar întîlni privirea lui Nefer, care, în clipa aceea, n-o admira numai ca un soţ, ci şi ca maestrul de operă al Locaşului Adevărului. Şi descoperi în ochii săi atîta încredere, dragoste şi admiraţie, încît hotărî să se arate demnă de el.

– La propunerea marii soţii regale şi cu acordul unanim al iniţiatelor prezente în acest templu, declară faraonul, te numim stareţa comunităţii preoteselor lui Hathor din Locaşul Adevărului.

21.

Merenptah şi Iset cea Frumoasă trăiau clipe fericite în micul palat din Locaşul Adevărului. Departe de Curte, de linguşitori şi de oameni care aveau mereu de cerut cîte ceva, cuplul regal celebra riturile, vizita atelierele, îi invita la masă pe maestrul de operă, pe femeia cea înţeleaptă, pe scribul Mormîntului şi pe şeful echipei din stînga, pentru a-i auzi vorbind despre lucrările confreriei şi despre cum decurgea o zi obişnuită de lucru.

Kenhir nu mai contenea povestind întîmplări din viaţa comunităţii şi, de mai multe ori, îl făcu pe rege să zîmbească, evocînd defectele artizanilor şi înflorirea, în diferite perioade ale anului, a motivelor de absentare de la muncă, pe care le cerceta, unul cîte unul, cu cea mai mare severitate.

Cîntăreţele lui Hathor cîntară pentru cuplul regal, care se arătă interesat de tehnicile specialiştilor şi se duseră să viziteze terenul pe care urma să fie construit templul pentru milioane de ani al lui Merenptah; Nefer o conduse pe Iset cea Frumoasă în Valea Reginelor pentru a-i arăta amplasamentul locului său de veci, corespunzînd în mod magic cu cel al faraonului.

Tocmai se celebra un banchet în memoria regilor care protejaseră confreria, cînd vizirul, cu chipul întunecat, se prezentă în faţa monarhului:

– Am putea vorbi între patru ochi, Maiestate?

– Nu poţi aştepta sfîrşitul acestui ospăţ?

– Aş dori să aflu, cît mai repede, părerea voastră, pentru a vă putea transmite imediat instrucţiunile la capitală.

Convorbirea dură destul de mult. Cînd Merenptah se reîntoarse, pe chip i se citea îngrijorarea.

– De mîine, plec din nou la Pi-Ramses, anunţă el.

– Voi avea timp să vă arăt primul plan pe care l-am pregătit pentru mormîntul vostru, Maiestate?

Regele, Nefer şi Kenhir consultară documentul păstrat în Casa Vieţii. Maestrul de operă se conformase regulilor în vigoare sub cea de a nouăsprezecea dinastie, cea a lui Sethi şi a lui Ramses.

– Planul îmi convine şi nu doresc nici o schimbare, spuse monarhul. În ceea ce priveşte alegerea textelor şi a figurilor, precum şi repartizarea lor pe pereţi, îmi vei arăta alte planuri, mai amănunţite. Şi nu uita, maestre: nici o greşeală. Fiecare element să fie la locul potrivit.

Nefer ştia că un loc de veci nu seamănă cu nici un alt monument şi că trebuia conceput ca un cuptor de alchimist, al cărui foc ar produce eternitate. Inspirîndu-se din lucrările predecesorilor săi şi asimilînd toate dimensiunile ştiinţei sacre, Tăcutul trebuia să compună o partitură perfectă.

Prevăzînd dificultăţile extreme ale unei astfel de opere, Nefer simţi că-l ia ameţeala. Pentru a scăpa de această senzaţie, se puse pe treabă, consultînd papirusurile în care fuseseră păstrate cuvintele zeilor.

Copleşit de muncă, Mehy trebuia să se împartă între cele două birouri: cel al cartierului general al forţelor armate, pe malul drept, şi cel al administraţiei principale a malului stîng. Atît într-un caz cît şi în celălalt, ceruse rezugrăvirea localurilor şi înzestrarea lor cu mobile de preţ. Dar cum lucrările nu avansau destul de repede, ceruse şi obţinuse mai mulţi muncitori.

Toate deplasările de pe un mal pe altul, întîlnirile, studierea dosarelor, luarea de hotărîri, toată această existenţă trepidantă îi convenea perfect lui Mehy, a cărui energie părea inepuizabilă. Responsabilităţile sale, deşi locale, se desfăşurau totuşi în cadrul unei regiuni pe cît de bogate, pe atît de prestigioase şi era

posibil ca acestea să-i permită, mai tîrziu, să devină una dintre personalitățile importante ale țării, mai ales dacă reușea să fie admis la Curtea din Pi-Ramses.

Obligat sa ducă la îndeplinire îndatoririle sale oficiale, pentru a dobîndi calitățile unui om de stat, Mehy putea să pară unul dintre acei înalți demnitari mulțumiți de propria persoană și de averea lor. Cine i-ar putea bănui adevăratul scop?

Un ofițer superior îl salută:

– Generale, sînteți chemat de urgență la debarcader.

– Vreun incident?

– Se pare că regele se pregătește să părăsească Teba. Este nevoie de ajutorul tuturor forțelor de securitate.

– Sînt gata imediat, cu tot ce trebuie.

În fapt, flotila regală avea să ridice ancora peste puțină vreme; Mehy dădu dispozițiile necesare pentru a-i îndepărta pe toți gură-cască.

Cînd regele se îmbarcă, vizibil preocupat, Mehy se înclină în fața lui. Vizirul îl aștepta sub pod și cei doi oameni se izolară imediat în cabina centrală.

Mehy stătu de vorbă cu mai mulți demnitari tebani, pentru a încerca să obțină informații, dar nimeni nu știa nimic, fiecare întrebîndu-se cu teamă asupra cauzelor acestei plecări precipitate. Doar un bătrîn, sprijinindu-se în toiag, exprimă o opinie ce părea demnă de interes:

– Ori vreo oaste ostilă lui Merenptah încearcă să-i ia puterea în capitală, ori se pregătește vreo năvălire. Oricare ar fi adevărul, cerul Egiptului se întunecă!

Paneb își însușise învățătura lui Gau cel Exact și nu mai greșea așezarea în grilă, fără a deveni totuși sclavul unei geometrii rigide, care să-i știrbească harul.

Cu toate acestea, de mai multe ori, Gau îi corectase unele detalii și-i reproșase tînărului pictor calculele aproximative. Paneb discutase, uneori cedase, dar adeseori dovedise justețea părerii sale, în cazul în care apărea motivul colorat.

Dacă Pai Pîinică-Bună accepta cu plăcere să-l vadă pe Paneb devenind ucenicul lui Ched Salvatorul, care urmărea pas cu pas progresele discipolului său şi nu tolera nici o imperfecţiune, lucrurile nu stăteau la fel cu Unesh Şacalul. Recunoscuse deja de multă vreme geniul lui Ched şi superioritatea sa asupra desenatorilor care-i pregăteau munca, dar nu era gata să asculte de tînărul Paneb, oricare i-ar fi fost talentele.

Înainte de a-l lua pe Paneb în Valea Regilor pentru a lucra împreună la decorarera mormîntului lui Merenptah, Ched Salvatorul avea să-l facă să mai treacă o etapă hotărîtoare. Dacă eşua, nu mai putea deveni niciodată un pictor adevarat. Le ceruse celor trei desenatori să pregătească unghiul unui perete în vastul mormînt pe care urma să-l ocupe, cîndva, Kenhir. Paneb trebuia să reprezinte în acel loc un artizan îmbrăcat într-o robă albă de preot pur, care aducea ofrandă de tămîie zeului Ptah.

Cînd sosi, purtînd penelurile, periile şi vopselele, peretele nu era pregătit. Cu spatele proptit de zid, Unesh ronţăia o ceapă. Trăsăturile sale aminteau mai mult ca niciodată, de cele ale unui şacal.

– Unde sînt ceilalţi?

– Pe Gau cel Exact îl doare stomacul, iar Pai Pîinică-Bună are un guturai zdravăn. Iar eu, din prostie, m-am tăiat la un deget în timp ce găteam. Mai vine, uite-aşa, cîte o zi, cînd totul merge pe dos. Şi, din nefericire pentru tine, Ched o să-ţi examineze în curînd pictura, care nici măcar nu va fi începută...

– Frumos din partea ta că m-ai aşteptat aici să mă previi. Ar trebui să te duci acasă.

– Ai dreptate, rana mi s-ar putea infecta. Mă duc să mă îngrijesc.

Paneb ar fi trebuit să se resemneze şi să-şi accepte eşecul, dar preferă să se bată, chiar fără nici o şansă de a învinge. Făcu el singur grila după ce verifică mai întîi calitatea tencuielii, pregăti culorile şi pictă personajul direct, fară vreun alt desen prealabil, încălcînd regulile. Timpul nu mai conta şi, chiar dacă avea să vină Ched şi să constate eşecul discipolului

său, acesta din urmă știa măcar că luptase pînă la epuizarea posibilităților sale.

Dimineața trecu, apoi începutul după-amiezei, dar nici urmă de Ched! Paneb avea tot timpul să-și finiseze opera, să dea finețe anumitor trăsături și să verifice echilibrul scenei.

Deodată, mii de greșeli îi săriră în ochi.

– Ești mulțumit de tine? îl întrebă Ched, cu brațele încrucișate.

– Nu, este doar o schiță.

– Cînd pictezi, trebuie să te uiți în același timp din față, din profil și din semiprofil; suprimă perspectivele înșelătoare care distrug forța vitală, exclude clarobscurul, asociază multiple puncte de vedere, insistînd asupra trăsăturilor principale, fața din profil, ochiul din față, torsul din față, în toată lărgimea sa, bazinul din semiprofil, cu buricul la vedere, brațele și picioarele din profil... Restituie un spațiu care nu există și fă-ne să vedem realitatea ascunsă. Cînd pictezi un șoim, adună într-o singură imagine mai multe momente ale zborului său; cînd e vorba de o figură omenească, trebuie să dezvălui ansamblul caracteristicilor sale. Și nu uita că opera noastră nu se înscrie în timp; avem sarcina să surprindem momente eterne. Niciodată nu evocăm o anumită oră a zilei, pentru că, la urma urmei, ceea ce contează e ziua, ca fruct al luminii. Să trăiești într-o mișcare imobilă; ea să fie axa mîinii tale. Și să respecți ierarhia: Faraonul este cel mai înalt dintre oameni, el e marele templu în care își adăpostește poporul; un stăpîn al unui domeniu este mai înalt decît servitorii săi, pentru că are mai multe responsabilități decît ei și trebuie să le asigure bunăstarea. Cît despre preot, asemenea celui pe care-l văd pe peretele acesta, ar trebui să aibă privirea ușor înălțată către cer.

Paneb sorbea cuvintele lui Ched Salvatorul.

– Dacă e să ținem cont de cît de repede a fost executată această pictură, pot spune că am văzut unele mai proaste... Dar va trebui să dovedești că ești în stare s-o corectezi. Dacă nu, poți să-ți închipui ce față va face Kenhir!

Tot ce clocotea în inima lui Paneb încă din adolescenţă, putea, în sfîrşit, să se exprime, căci pictorul îi deschisese ochii asupra unei alte realităţi, mai intense, mai frumoase şi mai importante decît lumea aparentă.

Pai Pîinică-Bună dădu năvală în mormînt:

– Paneb, hai imediat cu mine... Soţia ta naşte!

22.

Femeia înţeleaptă chemase şase preotese ale lui Hathor pentru a o ajuta pe Uabet cea Pură să nască. Chipurile lor erau grave, căci fiecare dintre ele ştia că venirea pe lume a unui copil este o încercare grea. Trebuia să ştii să-l separi de trupul mamei, fără să i se întîmple ceva rău, cu speranţa că forţele creatoare îi dau viaţa şi nu-i părăsesc spiritul în momentul naşterii.

Clara aruncase în foc grăsime de pasăre şi tămîie, apoi aşezase două pietre acoperite cu texte magice, prin care Toth fixa durata vieţii şi destinul nou-născutului. Cît despre asistentele sale, acestea îi calmaseră durerile celei care năştea, introducîndu-i în vagin o pastă compusă din lapte, mărar, răşină de terebint, ceapă şi sare proaspătă.

Fragila Uabet, al cărei pîntece crescuse în ultimele zile în mod spectaculos, nu-şi ascundea îngrijorarea:

– Totul e normal?

– Linişteşte-te, îi spuse Clara, naşterea e iminentă şi nu vei avea nevoie nici măcar să înghiţi vreun leac pentru a-ţi domoli suferinţa. Copilul se prezintă cît se poate de bine.

– Am impresia că am un bebeluş enorm... Oare mă va sfîşia cînd va ieşi?

– Nu, fii fără grijă! Deşi e mic, bazinul tău e făcut pentru a da naştere la copii.

Contracţiile se înteţeau. Preotesele o dezbrăcară pe Uabet şi o ajutară să stea pe vine, menţinîndu-i bustul drept.

După cum prevăzuse Clara, copilul veni pe lume fără complicaţii. Ţipătul pe care-l scosese fu atît de puternic, încît alertă mare parte din sat.

– De ce nu mă lasă înăuntru? se revoltă Paneb.

– Pentru că ritualul naşterii este o treabă a femeilor, îi răspunse Pai Pîinică-Bună. Prezenţa ta ar fi inutilă şi chiar periculoasă.

– Dar se naşte copilul meu!

– De asta se ocupă femeia cea înţeleaptă şi ajutoarele ei.

– Cum se creşte un copil, Pai?

– Oricare ar fi el, un copilaş este un baston sucit, atins de două defecte: surditatea şi nerecunoştinţa. Trebuie, cît mai repede, să-i deschizi urechea pe care o are pe spate[1], să-i vorbeşti despre îndatoririle sale, să-l faci să înţeleagă tot ce le datorează el părinţilor şi să-l înveţi respectul faţă de ceilalţi. Atunci va începe să fie drept şi va putea să se ridice.

– Dacă acest copil îmi seamănă, nu voi avea partea frumoasă.

Uşa se deschise şi Clara apăru, radioasă:

– Un băiat... Un băiat splendid care cîntăreşte pe puţin şase kilograme!

Paneb dădu buzna în camera parfumată cu iasomie, în care soţia sa se odihnea pe un pat confortabil, ţinîndu-şi în braţe enormul bebeluş. Avea părul mare şi negru şi doi dinţi, peste care tatăl îşi trecu, mirat, degetul arătător.

– N-am văzut în viaţa mea aşa ceva, mărturisi cea mai bătrînă dintre moaşe. Cordonul ombilical era atît de gros, încît abia am reuşit să-l tăiem.

Paneb era uluit. După cîte se vedea, colosul de fiu al său nu va face parte din categoria celor sfrijiţi şi bolnăvicioşi.

---

[1] Expresie folosită de înţelepţi, care consideră că un copil needucat este un surd, pentru ca „urechea pe care o are pe spate“ n-a fost deschisa cu „bastonul“ *(medu)*, adică vorba *(medu)* dascălului care-l echipează cu bastonul necesar pentru a porni în călătoria vieţii.

– Eşti mulţumit de mine? îl întrebă Uabet, cu un glăscior obosit.

Zelosul îşi sărută soţia pe tîmplă:

– Pot să-l ţin şi eu?

– Ai grijă!

– Va fi un scandalagiu, sînt sigur!

Mama îi dădea copilului carnea, tatăl – sistemul osos; iar sperma se formează în oasele unui băiat. Dată fiind greutatea acestui nou-născut, Paneb se simţi mulţumit de calităţile sale de părinte.

Clara îi oferi tinerei mame miere şi o prăjitură ce se mînca numai la naştere, „Ochiul blînd al lui Horus". O preoteasă tocă mărunt capetele unor tije de papirus şi obţinu un praf, pe care-l amestecă în laptele lehuzei; ea i-l va da bebeluşului, să-l bea înainte de a fi alăptat de o doică, posesoare a unor sîni generoşi.

– Au fost luate toate precauţiile? întrebă Paneb.

Clara îi trecu în jurul gîtului noul-născutului un colier fin din in cu şapte noduri, de care atîrnau o bucăţică de papirus îndoit, ce cuprindea formulele de protecţie împotriva forţelor obscure, un minuscul căţel de usturoi şi o ceapă.

– Doar lumina îl va salva pe acest copil de la moartea care vine ca o hoaţă, spuse ea. Nici un demon nu se va ivi din întuneric pentru a-l lua, căci în timpul nopţii vom ţine o lampă aprinsă şi vom veghea asupra lui.

Mulţumit, Paneb abordă un subiect esenţial:

– Ce nume îi vom da, Uabet?

Mama era cea care trebuia să aleagă. Îi putea pune un nume pentru primii ani de viaţă, păstrînd secret un altul; acesta din urmă nu era dezvăluit decît în momentul în care copilul începea să dea dovada că are calitatea al cărei nume îl purta.

Va fi de ajuns un singur nume, hotărî Uabet cea Pura: fiul nostru se va numi Aperti[1], „Cel-care-are-multă-forţă".

---

[1] În limba egipteană, *Âa-pehty*, „uriaşul plin de forţă, de violenţă".

Vacarmul începu după miezul nopții. La început, nu se auzi decît o voce gravă de bețivan, apoi o a doua, mai nesigură și, în sfîrșit, o a treia, care părea să reia, dar mai rău, melopeea necuviincioasă a celorlalți doi.

Cei trei petrecăreți își țipau atît de tare dragostea pentru vin, femei și libertate, încît treziră tot satul. Copiii plîngeau, cîinii lătrau.

Exasperată, soția lui Pai Pîinică-Bună ieși să-i recunoască pe scandalagii și să-i pună la respect.

Mare îi fu surpriza văzîndu-și soțul, abia ținîndu-se pe picioare, atîrnat de un braț al lui Paneb, cu celălalt braț, colosul susținîndu-l pe sculptorul Renup cel Jovial, incapabil să-și mai mențină echilibrul.

Văzîndu-și soția, Pai se prăbuși, speriat, la pămînt:

– Stai să-ți explic... Am sărbătorit nașterea fiului lui Paneb și eu...

– Intră imediat în casă!

– Sîntem oameni liberi, declară cu mîndrie Renup cel Jovial, și sărbătoarea n-a luat încă sfîrșit!

Matroana îl pălmui pe sculptor, care nu putu să riposteze. Apoi, îl înșfăcă pe soțul ei de ceafă, smulgîndu-i un strigăt de durere.

Paneb izbucni în rîs, începu din nou să cînte golind un nou urcior cu vin, după care se opri înaintea casei Turcoazei.

Îi trecu prin minte o idee. Îi va uimi pe toți sătenii, dovedindu-le talentul său.

Dis-de-dimineață, cînd Turcoaza cea frumoasă deschise ușa, dădu cu ochii de o mulțime de oameni, veniți să admire portretul, în mărime naturală, pe care Paneb, acum adormit în mijlocul drumului, i-l făcuse iubitei sale. O desenase goală, cîntînd din lăută. Singurul obiect de îmbrăcăminte era o delicată centură din perle, a căror finețe nu făcea decît să sublinieze formele demne de admirat ale tinerei.

Comentariile nu mai conteneau și nu erau defel elogioase. Nakht cel Puternic începuse deja să șteargă această operă scandaloasă, iar Paneb era acuzat că are „gura în flăcări“ și inima prea arzătoare.

– Știți ce ticăloșie a îndrăznit să facă pentru a ajunge în halul ăsta? strigă o preoteasă. A furat vin de pe mesele cu ofrande pentru cei morți!

– Dar mai încetați cu invențiile astea idioate, interveni Turcoaza. Paneb a primit toata băutura din pivnița mea. Și apoi, nu există decît o singură persoană care s-ar putea simți jignită de pictura sa – eu însămi. Dar eu nu mă simt deloc ofensată. Este oare un delict să chefuiești din cînd în cînd?

– Dacă o faci în felul ăsta, da! obiectă soția lui Pai Pîinică-Bună. Pînă-n prezent, satul a trăit în liniște și nimic nu se va schimba fiindcă așa vrea aiuritul ăsta de Paneb!

– Ai uitat că ai fost și tu odată tînără? o întrebă Turcoaza.

– Am fost, dar nu am băut niciodată pînă să-mi pierd mințile și o spun cu mîndrie! Derbedeul ăsta nu merită pic de milă!

Ched Salvatorul se apropie, parfumat și bărbierit impecabil, ca de obicei:

– Nu uitați că a devenit asistentul meu și că-l așteaptă o muncă de o mare importanță. Părerea mea este că ar trebui să uităm acest incident.

Sătenii începură să discute între ei, cu animozitate. Și concluzia se impuse de la sine, exprimată de Casa-Funie:

– Să cerem părerea maestrului de operă! Hotărîrea lui va fi cea justă.

Nefer cel Tăcut, care lucrase pînă noaptea tîrziu la planul mormîntului lui Merenptah, ajunse cînd cearta era în toi. În fața atîtor comentarii contradictorii, maestrul era oarecum stînjenit ca să își mai exprime vreo părere. Intervenția Turcoazei, concisă și clară, îl făcu să înțeleagă mai bine ce se întîmplase.

– Împrăștiați-vă, porunci el, și lăsați-mă singur cu Paneb!

După chipul mînios al Tăcutului, soția lui Pai Pîinică-Bună era convinsă că petrecărețul avea să treacă prin momente grele.

Luînd o cupă din lut ars, maestrul de operă luă apă dintr-un urcior mare şi i-o aruncă în faţă lui Paneb, al cărui somn nu fusese deloc tulburat de zarva oamenilor.

Zelosul se trezi pe dată şi se ridică, gata să se apere:

– Cine a-ndrăznit...

– Şeful tău de echipă, Paneb! Cel căruia îi datorezi respect şi supunere!

23.

Deşi îl durea tare capul, Paneb se ridică şi se sprijini de zidul casei Turcoazei:

– De ce mi-au şters portretul? se indignă el.

– Pentru că faţadele caselor noastre trebuie să rămînă albe. Aminteşte-ţi: tu însuţi le-ai restaurat. Nu poţi admite să fie mîzgălite cu asemenea desene.

Paneb îşi aruncă penelul în aer:

– Vreau să cuceresc cerul, stelele şi tot pămîntul, să le cuprind în pictura mea, să dezvălui realitatea cea mai tainică, s-o fac să vibreze şi să-i dau căldura pe care n-o are decît trupul unei femei îndrăgostite! Şi o să pictez unde vreau, chiar şi pe zidul unei case!

– Nu, Paneb!

Privirea încă pierdută a tînărului colos îndrăzni totuşi s-o înfrunte pe cea a Tăcutului:

– Cum adică, nu? Nu eşti tu acela care îmi va dicta cum să mă port!

– Sînt şeful tău de echipă şi am puterea să te exclud din confrerie pentru abateri grave. Una din ele ar fi aceea de a refuza să dai ascultare maestrului de operă.

Ameninţarea îl făcu pe Zelos să se trezească de-a binelea:

– Cred că nu vorbeşti serios...

– Ba chiar foarte serios. Orice ni s-ar întîmpla, evenimente fericite sau nefericite, nu avem dreptul să ne purtăm ca nişte

profani; trebuie să ne dovedim demni să facem parte din confrerie. Iată de ce atitudinea ta nu poate fi acceptată!

– Cu alte cuvinte, nu te mai pot numi prietenul meu...

– Stupul e mai important decît albina, Paneb! Tot el e mai important decît relaţiile amicale şi simpatiile personale. Tu eşti cel care mă face să mă port ca un maestru de operă şi, oricît mi-ar fi de greu, nu mă voi sustrage acestei îndatoriri.

Zelosul îşi strînse pumnii:

– Figura muzicantei nude a fost ştearsă, peretele va redeveni alb... Mai ramîne ceva de reproşat?

– Beţia, scandalul şi lipsa de stăpînire de sine. Cînd vei înţelege, în sfîrşit, că tu lucrezi la Marea Operă?

– Asta e treaba ta! Eu nu sînt decît asistentul lui Ched Salvatorul.

– Te înşeli, Paneb! Toţi locuitorii acestui sat trăiesc aceeaşi aventură, indiferent de rolul lor. Oricare ţi-ar fi talentele, nu-ţi voi permite să le foloseşti de unul singur.

Zelosul simţi că Tăcutul nu glumeşte:

– Măcar ştii ce fierbe în mine? Aş picta locuri de veci cu zecile, fără să mă simt rupt de oboseală!

– M-aş bucura pentru tine. Dar pînă atunci, ori îţi accepţi pedeapsa, ori părăseşti Locaşul Adevărului.

Paneb îi întoarse spatele judecătorului său:

– Această sancţiune va fi dezonorantă?

– Nu mă cunoşti bine, pictore-asistent! Chiar şi o sancţiune trebuie să fie utilă confreriei.

Mehy lucra repede şi bine. Datorită profundei sale cunoaşteri a armatei şi a administraţiei, organiza reţele de informare eficiente, pentru a afla cît mai multe veşti confidenţiale şi pentru a putea aprecia astfel evoluţia situaţiei, fără prea multe erori.

Generalul pretindea o disciplină foarte strictă, înconjurîndu-se de subalterni fără sentimente, cărora le promitea avantaje substanţiale, cu condiţia să-i dea satisfacţie. Promitea, nu se

ţinea de cuvînt, explica de ce, apoi promitea din nou: Mehy devenise maestru în această artă subtilă, la care se adăuga şi calomnia, răspîndită zi după zi. Ea îi permitea să-i învrăjbească pe colaboratori, unii contra altora, şi să întreţină un climat de neîncredere, foarte util în cazul în care era nevoie să-l învinuieşti de un eşec sau de o manevră greşită pe unul sau pe altul.

Generalul minţea cu o siguranţă şi o forţă de convingere care-i transforma pe interlocutori în adepţii săi; muncind mult, aşa cum majoritatea demnitarilor n-o făceau, cunoştea cu precizie dosarele şi nu se temea de nici o critică.

Unii ofiţeri superiori se arătau uneori integri şi lucizi, putînd deveni periculoşi. Mehy îi supraveghea îndeaproape şi îi invita chiar la masă, pentru a putea afla şi părerea iubitoarei sale soţii, Serketa. Aceasta prinsese atît de mult gustul asasinatului, încît n-ar fi ezitat nici o clipă să-l săvîrşească, dacă ar fi fost nevoie. Alături de o aliată atît de talentată, multe probleme puteau fi rezolvate, înainte chiar de a se ivi.

Reîntors din capitala Pi-Ramses, şeful escortei tebane care însoţise garda regală se prezentă dinaintea superiorului său:

– Aţi călătorit bine?

– Excelent, generale! Nici un incident de semnalat. Oamenii trăiesc în pace, iar flotila faraonului a fost aclamată pe tot parcursul călătoriei. Merenptah a ajuns sănătos la Pi-Ramses.

– Cum ţi s-a părut marea cetate din Nord?

– Ca să fiu sincer, generale, mai puţin impresionantă decît Teba. Templele şi palatele sînt grandioase, desigur, dar le lipseşte încă vechimea care face gloria cetăţii noastre. Şi nimic n-ar putea egala Karnak-ul.

– Ai reuşit să obţii informaţii din climatul politic?

– Este, mai degrabă, tulbure. Nimeni nu contesta capacitatea de a guverna a lui Merenptah, dar a apărut deja o luptă în vederea unei succesiuni care n-ar trebui să întîrzie, avînd în vedere vîrsta regelui.

– Oare oamenii uită că e fiul lui Ramses cel Mare şi că ar putea trăi tot atît de mult ca el?

– Uită, într-adevăr. Şi apoi, doi candidaţi serioşi au început deja să-şi facă rău unul altuia: Sethi, fiul lui Merenptah, şi Amenmes, neastîmpăratul fiu al lui Sethi, pe care nici măcar tatăl său nu pare a reuşi să-l controleze.

– Voi avea nevoie de cît mai multe informaţii asupra acestor două personaje, îi ceru Mehy.

– Avem cîţiva buni prieteni la Pi-Ramses, ofiţeri de origine tebană.

– Reîntoarcerea rapidă a regelui o fi fost cauzată de vreo tentativă de lovitură de stat?

– La Pi-Ramses a circulat un zvon fals: cum că Merenptah ar fi murit la Teba. De îndată, Amenmes a făcut să se spună că tatăl său era atît de afectat de eveniment, încît nu avea curajul să urce pe tron. Între timp, prin curieri oficiali, au sosit mai multe dezminţiri, dar zvonul a continuat să circule, determinînd revenirea grabnică a regelui, pentru ca toată lumea să vadă că este încă în viaţă. Totul pare să intre în normal, altfel Merenptah ar avea mari dificultăţi în a-şi exercita autoritatea şi a dejuca planurile intriganţilor.

„Iată de ce ţine el atît de mult la supunerea absolută a regiunii tebane, gîndi Mehy; dacă s-ar revolta, ce mijloace ar putea avea pentru a restabili ordinea?"

– Un alt amănunt, generale: toate garnizoanele de la frontierele de vest şi de nord-est au fost puse în stare de alertă.

Mehy luă foc:

– Bine, dar asta e o veste foarte importantă! De ce nu mi-ai spus-o de la început?

– Pentru că, după cîte am putut să aflu, nu era vorba decît de un simplu exerciţiu. Merenptah dorea să se asigure de faptul că ordinele-i vor fi corect transmise şi executate. Se pare că n-a existat nici o hibă în sistem.

– Şi totuşi... Acest exerciţiu nu ascunde, oare, ameninţarea unei invazii?

– Nu cred, pentru că atmosfera e liniștita și nu se întrezărește vreo înfruntare. De altfel, unii gradați consideră că armamentul e prea învechit, că soldații bine instruiți au scăzut ca număr și că toți acești lungi ani de pace au făcut ca armata egipteană să uite cum se poartă și care este rostul unei lupte.

– Iată de ce am făcut numeroase reforme printre trupele tebane!

– Deși regimentele de elită, însărcinate cu apărarea frontierelor în caz de atac, se află la Pi-Ramses, cred că instruirea lor nu este destul de bună. Dar Egiptul nu este presat de nici o amenințare serioasă, iar pacea instaurată de Ramses cel Mare ar trebui să dureze în continuare.

Mehy nu era de aceeași părere: Ramses era mort, și, o dată cu el, dispăruse și magia sa. În curînd, intențiile de război ale libienilor, sirienilor și asiaticilor se vor trezi și nu vor putea fi înfruntați de un Merenptah care îmbătrînește. Pe aceste popoare agresive și răzbunătoare doar Ramses știuse să le supună. Dar acum, sînt, desigur, dornice de războaie.

Pentru Mehy era important să profite la maximum de ultimii ani de pace pentru a face și mai puternică armata tebană; poate că mîine va fi nevoie de el ca de un adevărat salvator.

– Ce se spune despre regină? întrebă generalul.

– Că îi este fidelă soțului ei și că n-are nici un motiv de neînțelegere cu el. Căsnicia lor e foarte solidă, iar Merenptah n-a manifestat niciodată nici cel mai mic interes față de frumoasele tinere care se tot perindă pe la Curte. Felul său auster de a fi l-a îndrumat către o muncă neobosită și n-a luat parte la banchete decît foarte rar. Acum, cînd este rege, și cînd răspunderea sa a crescut, e ușor de imaginat că nu-și va sacrifica timpul prețios plăcerilor unei plimbări cu barca, prin păpuriș.

„Păcat, se gîndi Mehy; o regină mediocră și perfidă ar fi putut fi manipulată pentru obținerea de profit."

– Și ce ai aflat despre Casa reginei?

– În felul în care își conduce personalul, Iset cea Frumoasă este cu adevărat o mînă de fier. De fapt, ea controlează această

Casă de mai mulți ani, cu aprobarea lui Ramses, și iată că, la Curte, n-a mai izbucnit vreun scandal de foarte multă vreme. Soția lui Merenptah are o reputație de excelentă gestionară și nimeni n-ar încerca vreun abuz.

În ochii lui Mehy, acest raport cuprindea multe aspecte pozitive, pe care el trebuia să fie gata să le folosească, în funcție de evenimente; dar așteptarea nu era o soluție. Îi revenea rolul de a găsi noi hibe sau de a le da amploare celor existente, răspunzînd totodată la o întrebare foarte delicată: ce atitudine să adopte față de Locașul Adevărului?

24.

Şeful Sobek îşi iubea meseria şi era un bun paznic. Şi, ca orice bun paznic, simţea pericolul. Or, îl simţea foarte aproape de el, chiar în interiorul Locaşului Adevarului. Zece ani de căutări zadarnice nu-i stinseseră dorinţa de a-i descoperi pe asasinul paznicului nubian şi pe omul care îi voia răul lui Nefer cel Tăcut. Aceeaşi obsedantă ipoteză îi revenea mereu în minte: acest monstru se ascundea în sat, făcea parte din echipa condusă de Nefer.

O dată cu dispariţia lui Ramses şi numirea Tăcutului ca maestru de operă, criminalul se hotărîse, oare, să rămînă în umbră pentru totdeauna? Sobek se îndoia de aceast lucru. Răbdător şi hotărît, acest demon urmărea un scop precis.

Nefer era expus pericolului, mai mult ca niciodată.

Şi trădătorul avea, fără nici o îndoială, complici în exterior, ca, bunăoară, acel Abry, care nu se sinucisese, ci fusese suprimat pentru a nu vorbi. Abry, administratorul principal al malului stîng, numit şi protector al Locaşului Adevărului! Mai încăpea îndoială asupra gravităţii răului comis? Dispariţia sa îndepărta o pistă majoră, dar poate că Sobek avea să reuşească să prindă firele complotului, identificîndu-l pe artizanul care-şi încălcase jurămîntul.

În plus, nubianul luase o hotărîre pe care nu avea de gînd s-o comunice cuiva: folosind toate mijloacele de care dispunea, va porni pe urmele fiecăruia dintre membrii echipei din dreapta.

Dacă vreo fiara nelegiuită se ascundea printre ei, într-o bună zi urma să facă o greşeală.

Era unica posibilitate de a izbîndi şi se va strădui să nu-i scape.

– Şefu', îl anunţa unul dintre oamenii sai, a sosit măgarul.

– Măgarul... Care măgar?

– Păi... Cred că acela pe care l-aţi cerut.

– Ah, da, aşa e! Spune-i negustorului că-l voi plăti săptămîna asta.

Sobek ascultă rapoartele paznicilor nubieni, care nu-i semnalară nici un incident. Valea Regilor era bine păzită şi nici un suspect nu încercase să se apropie de acel loc. Dar trupa se plîngea de numărul de ore de supraveghere pe care era obligată să le efectueze, deşi totul era liniştit. Mai mult, această muncă prestată în plus era foarte prost plătită.

Şeful Sobek fu cuprins de o mînie violentă:

– Unde vă credeţi, adunătură de imbecili? Ce trebuie voi să supravegheaţi nu este un depozit de grîne, ci Locaşul Adevărului! A munci aici este o onoare, iar cei care nu înţeleg acest lucru îşi pot da demisia chiar acum.

Renunţară cu toţi la plîngere şi fiecare se reîntoarse la postul său, în timp ce Sobek îşi cerceta măgarul:

– Ce preţ cere negustorul?

– O bucată de stofă, o pereche de sandale, un sac de secară şi altul de făină, răspunse plantonul.

– Asta îşi bate joc de mine! Bietul animal e bătrîn şi bolnav; nu poate el rezista pe potecile de munte. Mai bine l-ar duce printre palmieri şi l-ar lăsa să-şi petreacă în pace ultimele zile.

Negustorul de magari se înclină în faţa lui Mehy:

– Am făcut după cum mi-aţi spus.

– I-ai dus şefului Sobek un animal bătrîn?

– Atît de bătrîn încît abia poate merge.

– Ai cerut un preţ bun?

– De parca ar fi fost un măgar perfect sanătos.

– Bonul de livrare a fost înregistrat?

– Bineînțeles, dar cu descrierea unui animal viguros, văzut de mai mulți martori în momentul în care l-am scos din staulul meu.

– Perfect... Așadar, Sobek este obligat să ți-l plătească. Dar nu-l sîcîi și lasă ceva timp să treacă. Am o veste bună pentru tine: administrația îți cere vreo sută de măgari. Să fie rezistenți și prețul acceptabil, căci am mare grijă de cheltuieli, în folosul finanțelor publice.

Paneb lucrase zi și noapte, pentru a scăpa cît mai repede de corvoada impusă de maestrul de operă. La urma urmelor, avusese ocazia să învețe o nouă tehnică, cea a sculptării stelelor, și să perfecționeze un tip de desen pe care, pînă atunci, îl practicase prea puțin.

Vinul Turcoazei fiind excelent, durerea de cap a tînărului colos nu durase multă vreme; și cum Aperti și mama sa se simțeau amîndoi foarte bine, Paneb nu regretase nici o clipă acel chef, care continua să suscite dezaprobarea sătenilor. Izolat în atelierul său, pedepsitul nu le putea auzi bîrfele.

Cînd apăru Nefer cel Tăcut, pictorul asistent tocmai dădea o ultimă tentă de verde la urechea unui Osiris.

Finisase mai mult de vreo sută de urechi – negre, ca acele ale ilustrei regine Ahmes-Nefertari, fondatoarea confreriei feminine a Locașului Adevărului; galbene, ca ale fiului său regal, Amenhotep I, venerat de constructori; albastru-închis pentru a reda cerul în care se mișca aerul creat de zei; urechi de calcar, lungi de șapte centimetri, late de patru, groase de doi; altele, sculptate în relief sau scobite în piatra stelei ce urma să fie depusă în vreo capelă.

– Eu nu cerusem decît vreo zece perechi de urechi, ca ofrandă la templu, spuse maestrul de operă.

– Am simțit plăcerea să le fac... Cu atîtea, zeii ar trebui să audă rugăciunile întregului sat.

– Magia trebuie să opereze în ambele sensuri, Paneb; fie ca ei să ne audă, într-adevăr, dar şi noi să-i auzim, şi mai ales tu. Ai uitat că Servitor al Locaşului Adevărului este „cel care aude chemarea"? Dacă te asculţi doar pe tine, rişti să devii surd la spiritul satului.

– „Să asculţi e lucrul cel mai important"... Dar, de zece ani, nu fac decît asta!

– În primul rînd, exagerezi; şi apoi, crezi că un artizan va înceta vreodată să asculte?

– Mai lasă morala! Trebuie să împart eu însumi urechile?

– Cred că aşa bănuiai şi tu!

Nakht cel Puternic îi întrerupse pe cei doi:

– O tragedie, abia putu el să spună, o tragedie oribilă... Copilul... N-a mai supravieţuit!

Paneb ieşi din atelier ca o săgeată şi alergă pînă acasă.

Oare de ce îl lovea destinul cu atîta cruzime? Să te îmbeţi, asta nu e totuşi o greşeală atît de gravă în faţa zeilor! Da, era prea mîndru de talentul său şi, în ultima vreme, s-a cam umflat în pene, dar ce vină avea copilaşul?

Uabet cea Pură se odihnea în prima încăpere:

– Paneb, pari tulburat!

– Cum s-a întîmplat?

– Despre ce vorbeşti?

O apucă de umeri:

– Spune-mi, Uabet, vreau să ştiu!

– Dar... Ce?

– Fiul meu... Cum de-a murit?

– Ce tot spui acolo? În clipa asta, doica îl alăptează!

Paneb dădu năvală în cameră. Aperti sugea cu lăcomie, fără să-şi tragă sufletul.

– A luat deja în greutate, spuse doica; aveţi, într-adevăr, un băiat frumos.

Uabet cea Pură îl iscodi pe soţul său:

– Vorbeai de un copil mort...

– Nakht e cel care mi-a dat vestea.

Tulburaţi, sătenii se adunau la locul dramei. Chemată de urgenţă, femeia înţeleaptă nu putuse decît să constate decesul unui băieţel, care, vrînd să facă pe echilibristul pe marginea unei terase pentru a stîrni uimirea unei fetiţe, căzuse pe stradă, drept în cap. Soarta a vrut să se lovească de treptele unei scări.

Nimeni nu îndrăznea sa se atingă de cadavru. Paneb fu cel care, încetişor, ridică trupul dezmembrat şi îl ţinu la piept, ca şi cînd copilaşul ar fi dormit.

Un bărbat se desprinse din mulţime, răvăşit de suferinţă:

– E fiul meu, spuse bijutierul Thuty. Avea doar cinci ani.

– Vrei să-l iei?

– Nu, Paneb, n-am curaj... Îţi mulţumesc pentru ajutor, îţi mulţumesc din toată inima.

Mama leşinase şi femeia înţeleaptă o îngrijea acum.

Maestrul de operă îmbrăcase roba înstelată a preotului învierii şi le ceruse cîtorva artizani să se purifice, pentru a-l asista la riturile funerare.

Sătenii se îndreptară îngroziţi în procesiune către cimitirul din Est, în care, într-o parte, erau înmormîntaţi copiii morţi la o vîrstă fragedă. Fetuşii sau pruncii născuţi morţi erau puşi în amfore. Coşuri rotunde sau ovale erau destinate sugarilor, pe care moartea cea lacomă îi răpise, neluînd în seamă mijloacele de protecţie magică.

Pentru fiul bijutierului, Didia cel Generos oferise o mică lădiţă dreptunghiulară din lemn de sicomor, cu capacul plat, pe care o păstra de multă vreme în atelierul său.

În timp ce Nefer cel Tăcut celebra un scurt ritual prin care se anunţa reîntoarcerea copilaşului în trupul imens al mamei sale cereşti, Paneb înfăşura micul cadavru într-o pînză de in şi îl culca în sarcofagul în care Turcoaza pusese două vase cu pîine, struguri şi curmale, provizii pentru drumul către lumea cealaltă.

Apoi, coşciugul fu coborît într-o groapă şi zeul pămîntului îl sorbi, pentru a-l transforma într-o corabie ce urma să plutească pe întinderile de apă ale cosmosului.

Conform regulii lor, artizanii Locaşului Adevărului erau şi preoţi şi n-aveau nevoie de nici un ajutor din afară. Întregul sat urma să ţină doliu şi nimeni nu avea să poată uita lacrimile lui Paneb care, pînă-n clipa cînd a trebuit să se despartă de baieţel, dorise să creadă că energia şi căldura sa îl vor putea readuce la viaţă.

25.

– De data asta, Mehy, răbdarea mea a ajuns la capăt şi pentru nici un motiv nu mă mai puteţi obliga să aştept în continuare! .

Omuleţul gras şi barbos care îndraznea sa-i vorbească astfel generalului se numea Dakter, fiul unui matematician grec şi al unei chimiste persane. Cu ochii săi negri şi ameninţători, cu părul roşcat şi picioarele prea scurte, nu arăta tocmai bine şi n-avea nimic seducător.

Pus în fruntea laboratorului central din Teba – situat pe malul stîng, nu departe de Locaşul Adevărului – Dakter concepuse un proiect măreţ: să facă în aşa fel încît Egiptul să intre în era ştiinţei şi a progresului, să-l smulgă credinţelor învechite şi să-şi folosească, în sfîrşit, formidabilul potenţial. După ce a furat ideile altuia pentru a deveni un savant recunoscut şi ascultat, Dakter voia să-şi impună punctul de vedere şi să pună natura în slujba omului.

Pentru a reuşi, mai avea nevoie de doua elemente hotărîtoare: sprijinul unui om politic de prim rang şi cunoaşterea secretelor Locaşului Adevărului. Or, Mehy era singurul egiptean capabil sa-i dea satisfacţie pe de-a-ntregul. Spectaculoasei sale ascensiuni îi corespundea dorinţa de a pune mîna pe comorile confreriei, despre care afirma că le văzuse şi că aşadar nu era vorba doar de o simplă legendă.

Totuşi, acest protector şi aliat îl lăsase să lîncezească pe el, Dakter, într-o existenţă banală, în care, în ciuda poziţiei sale, nu-şi putea pune în practică talentul.

Mehy îl privea pe Dakter zîmbind:

– Ai crezut că te-am uitat, nu-i aşa?

– Aşa este!

– Ei bine, te-ai înşelat. S-a întîmplat aşa pentru că aveam alte priorităţi.

– Dar ştiinţa...

– Ştiinţa nu e independentă de putere şi nu va fi niciodată! Vezi tu, dispariţia lui Ramses, precum şi consecinţele acesteia mi se par mult mai importante decît dorinţele tale.

– De acord! Dar acum sînteţi general şi administratorul principal al malului stîng... Ce vă mai împiedică să treceţi la acţiune?

– Tu eşti un fel de geniu, Dakter, şi noi vom putea duce la îndeplinire proiectele tale grandioase. Totuşi, nu cunoşti bine Egiptul. Desigur, eu sînt nu numai stăpînul ocult al puternicei şi bogatei regiuni tebane, dar şi protectorul Locaşului Adevărului. Şi voi fi tras la răspundere de către faraon în persoană.

– Asta înseamnă... că sîntem legaţi de mîini şi de picioare?

– Deloc, dragul meu Dakter! Dar va trebui să fim prudenţi şi vicleni, precum fiarele sălbatice.

Dezgustat, savantul se arătă descurajat:

– Aşadar, secretele acestei confrerii blestemate nu ne sînt deloc la îndemînă...

– Pentru un om care s-a dovedit atît de răbdător, îţi pierzi prea repede nădejdea!

– Sînt lucid... Funcţiile pe care le-aţi primit vă reduc la neputinţă!

– Află că eu nu renunţ niciodată şi că ştiu să folosesc anumite împrejurări mai bine ca oricine. Puterile de care dispun sînt avantaje, nu inconveniente.

– Dar... cum aveţi de gînd să acţionaţi?

– Mai întîi, vreau să scap de un personaj incomod, şeful Sobek, pe care n-am reuşit să-l corup; printr-o procedură legală,

va fi destituit şi, în sfîrşit, satul va fi lipsit de o pază, care, acum, e de netrecut. Apoi, intenţionez să-i constrîng pe scribul Mormîntului şi pe maestrul de operă să-şi îndeplinească obligaţiile. Nu mi-ai vorbit tu despre o expediţie foarte specială, care ar trebui organizată la intervale regulate?

– Ba da, şi nu înţeleg de ce artizanii confreriei sînt încă asociaţi.

– Sfîrşitul domniei lui Ramses şi începutul celei a lui Merenptah au schimbat obiceiurile, dar mie îmi revine sarcina să le restabilesc. Ca şef al laboratorului central, presupun că nu ai nici galenă, nici bitum!

Chipul slut al lui Dakter înflori:

– Încă de mîine, veţi primi un raport amănunţit şi o cerere de urgentă aprovizionare!

– Îţi plac călătoriile, prietene?

– Nu mă sperie.

– Vei fi conducătorul acestei expediţii, Dakter! În acest fel, vei putea controla totul.

Artizanii Locaşului Adevărului erau împărţiţi în două categorii: cei care practicau o tehnică dusă pînă la perfecţiune, fără a fi „prezenţi alături de Dumnezeu“, şi cei care, precum Nefer cel Tăcut, trăiseră misterele Locaşului Aurului, putînd oficia la fel ca marii preoţi din Karnak.

Fiind în acelaşi timp artizan şi preot, maestrul de operă se ducea în fiecare zi la templu, pentru a face munca primordială, adică descoperirea luminii divine care dădea viaţă lemnului, pietrei şi altor materiale.

În timp ce se purifica înainte de a intra în sanctuar, Nefer se gîndea la calităţile pe care trebuie să le aibă un înţelept: să îndeplinească ceea ce e drept şi corect, să fie consecvent, tăcut şi calm, să aibă un caracter puternic, capabil să suporte atît fericirea cît şi nefericirea, o inimă vigilentă şi o limbă tăioasă. Cît de mult îi trebuia pînă să ajungă la aceste virtuţi, deşi îi erau atît de necesare pentru a-şi îndeplini funcţia fără greş!

N-avea altă soluție decît să înainteze, zi după zi, purtînd grija confreriei, mai degrabă decît a lui însuşi. Celebrarea riturilor dimineții îl revigora, tocmai cînd se întreba cum va putea face față atîtor îndatoriri.

Purtînd şorțul de aur primit de la faraon, Nefer intră în templul principal al Locaşului Adevărului, dedicat lui Maat, legea eternă a universului, şi lui Hathor, dragostea creatoare. Două drumuri care formau, de fapt, unul singur, două chipuri cu aceeaşi forță divină.

Primă insuliță răsărită din oceanul lucrurilor posibile, sanctuarul era ochiul lui Dumnezeu care privea lumea. Fiind viu şi într-o permanentă schimbare, se hrănea din propria substanță, ascunzînd lumina în pietre.

Aici totul era rezonanță, muzică divină, numere şi proporții armonice; aici întîmplarea şi destinul erau anulate, luîndu-le locul o viață sublimă, neîntinată de nici o imperfecțiune. Asemănător cerului în toate aspectele sale, templul era locuința Mamei constructorilor, fie că se numea Maat, Hathor sau zeiță a liniştii; aici făcea ea să renască spiritual copiii săi.

După îndeplinirea ofrandei lui Maat, în clipa în care faraonul celebra acelaşi ritual în marele templu din Pi-Ramses, Nefer se duse în sala bărcii, care, în acest loc, avea o importanță deosebită. Locaşul Adevărului, nu era el comparat cu o corabie imensă în care urcau cele două echipaje?

În această zi de doliu pentru bijutierul Thuty, tovarăşul şi maestrul său în această aventură artistică voia să-i primească fiul în marea călătorie a confreriei. De aceea, desenă un soare pe o cupă nouă, pe care o puse în partea din față a corăbiei sacre, la care vîsleau stelele nepieritoare, stele ce vor purta cu ele sufletul băiețelului.

Cînd maestrul operei ieşi din templu, soarele răsărea şi strălucea deja cu generozitate. Preotesele lui Hathor împodobeau cu flori altarele strămoşilor, gospodinele mergeau să aducă apă

proaspătă și se auzeau glasuri de copii rîzînd, care risipeau tristețea dramei și pregăteau viitorul.

De o parte și de alta a ușii deschise, Paneb instalase urechi pe două stele. Prezența lor îl făcu pe Nefer să zîmbească, în timp ce se îndrepta către atelierul de sculptură.

Spre marea sa surpriză, găsi ușa închisă.

Renup cel Jovial veni în fugă:

– Nu fi îngrijorat! Totul este bine.

– De ce nu e deschis atelierul?

– O simplă încurcătură.

– Userhat Leul o fi poate bolnav?

– El, bolnav? Nu, nu cred.

– N-ar fi trebuit să-ți dea cheia?

– Ba da, fără îndoială, dar... Dar a pierdut-o! Și, probabil, o caută; de aceea o fi întîrziat. De îndată ce o va găsi, va deschide ușa și ne vom pune pe treabă.

– Renup, nu știi deloc să minți! De ce nu-mi spui adevărul?

Sculptorul se prefăcu mai vesel ca de obicei:

– Te asigur că nu e vorba de ceva grav... O simplă încurcătură ce se va rezolva imediat, sînt sigur.

– Ai putea vorbi mai clar?

– Îl știi pe Userhat, un caracter cam dificil... Din cînd în cînd, îl apucă o furie de speriat.

– Și acum, de ce e nemulțumit?

– Să spunem... O ușoară neînțelegere cu colegul nostru Ipuy Iscoditorul. Dar nu e nimic grav, te asigur!

– Și cearta asta e un motiv pentru ca Userhat să nu deschidă atelierul de sculptură? Care e cauza?

Renup nu îndrăzni să-l privească în față:

– Știi... Userhat refuză să-și reia lucrul!

26.

În prima încăpere a confortabilei sale case, Userhat Leul îşi adusese omagiul strămoşilor, aşezînd flori pe masa de ofrandă şi acum se distra făcînd dintr-o bucată de sicomor un răţoi cu care se vor juca toată ziua cele două fete ale sale.

– Te aşteptam, îi spuse el maestrului de operă.

– Iar eu aştept să-mi dai nişte explicaţii.

Userhat puse jos dalta şi răţoiul neterminat, apoi îl privi drept în faţă pe Nefer cel Tăcut. Torsul puternic al artizanului tremura de indignare.

– Eu sînt sculptorul-şef al echipei din dreapta şi chiar confraţii mei din echipa din stînga mă consideră ca maestru al lor. Este adevărat?

– Perfect adevărat.

– În cazul ăsta, nu pot admite comportarea injurioasă a lui Ipuy Iscoditorul faţă de mine! De cînd i s-a dat să poarte un evantai pentru a-i face umbră faraonului, acest om cu pretenţii crede că totul îi este permis. În aceste condiţii, hotărîrea mea e luată: atîta vreme cît nu va fi exclus din confrerie, eu nu-mi voi relua munca şi atelierul de sculptură va rămîne închis.

Maestrul de operă ar fi putut, la rîndul său, să fie indignat la culme şi să-i amintească lui Userhat că atitudinea sa nu corespundea regulii confreriei, nefiind cu nimic mai corectă decît cea a lui Paneb. Dar asta ar fi însemnat să pună gaz peste foc şi să agraveze situaţia creată, tocmai acum cînd Tăcutul avea nevoie

de o echipă bine închegată, pentru a porni munca pe două şantiere de o importanţă crucială.

Nefer preferă să se aşeze pe un taburet şi să încerce să rezolve lucrurile:

– Ce-i reproşezi tu lui Ipuy?

Sculptorul-şef se aşeză, la rîndul său:

– Ştii cît costă un porc frumos?

– Cam două coşuri obişnuite, aprecie maestrul de operă.

– Am vrut să cumpăr trei, oferind un preţ excelent: un coş de lux! Afacerea părea încheiată, dar vînzătorul m-a prevenit că avea un client mai bun, care îi oferea... un pat! Un pat simplu, dar totuşi... O ofertă exorbitantă, fără nici o legătură cu valoarea reală a celor trei porci! Şi vrei să ştii care e necinstitul care se distrează provocînd această situaţie? Ipuy Iscoditorul, colegul meu sculptor. Ştia prea bine că acei porci îmi erau destinaţi, dar i-a obţinut folosind te miri ce preţ, numai pentru a mă sfida!

– Să admitem că e aşa... Dar de ce această duşmănie?

– Pentru că nu sîntem de acord asupra preţului unei statui de calcar, pe care trebuie s-o livrăm responsabilului grînarelor din Karnak. După părerea mea, Ipuy exagerează mult prea mult, refuzînd să fie de acord cu mine. Dacă sînt cu adevărat superiorul sau, atunci pretind să-mi dea ascultare! Dacă nu, nu mai vede nici o sculptură.

– Ai dreptate!

Chipul lui Userhat se însenină:

– Te-am susţinut întotdeauna, Nefer, şi nu-mi pare rău! Cînd vei convoca tribunalul pentru a propune excluderea lui Ipuy?

– Sînt alte treburi mai urgente.

– Da? Şi ce anume?

– Să i se pună în vedere vînzătorului de porci să nu mai facă nici o afacere pe baze nechibzuite. Dacă va continua, nimeni nu-i va mai cumpăra animalele; iar dacă Ipuy e cel care va continua astfel, va fi ruinat.

– Bine, bine... Dar cum rămîne cu preţul statuii?

– Ţi-am spus deja, ai dreptate: gata cu sculptura. Comanda este anulată, nu veţi livra nici o statuie responsabilului grînarelor. Ipuy va pierde tot, iar onoarea ta va fi salvată.

– Desigur, dar este o mare pierdere, care ar putea fi recuperată... Poate că ne-am putea tocmi.

– Tu să te tocmeşti cu Ipuy?

– Sigur că nu, dar totuşi... Cu autoritatea ta, i-ai putea vorbi, făcîndu-l să-şi recunoască greşeala. Am termina statuia şi am vinde-o la un preţ fixat de tine.

– În acest caz, ai fi de acord să te împaci cu Ipuy?

Userhat Leul îi oferi maestrului o cupă de apă rece:

– La urma urmelor, nu e un băiat rau... Dar sculptorul-şef sînt eu!

– Ce-ar fi să deschidem atelierul?

Userhat îşi umflă pieptul:

– Asta îmi e datoria şi sînt mîndru s-o îndeplinesc. Spune-mi, Nefer... Nu-i aşa că mă crezi şi pe mine cam pretenţios, poate chiar mai prost decît Ipuy?

– Importantă e opera pe care o avem de îndeplinit. N-am chef să vă judec, nici pe unul, nici pe celalalt.

Sub privirea lui Nefer cel Tăcut, Renup cel Jovial tăia lemne, în timp ce Ipuy Iscoditorul finisa un stîlp de susţinere cu o teslă. Într-un colţ al atelierului, se zăreau o mască funerară şi un sarcofag.

Userhat Leul terminase schiţa unei statui ce-l reprezenta pe un demnitar stînd în genunchi, cu palmele pe pulpe şi cu privirea înălţată către cer. Tocmai termina prima lustruire, cu ajutorul unei paste abrazive pe bază de pudră de cuarţ, aplicată cu fineţe.

Era fascinant să-l priveşti lucrînd: mîngîia statuia, îi şoptea secrete despre felul în care urma să-i dea viaţă şi pastra un ritm atît de regulat, încît avea nevoie de o totală stăpînire a respiraţiei şi a mîinii.

Userhat îi întinse lui Ipuy un ferăstrău:

– E rîndul tău.

Se înfruntară din priviri. Cea a lui Userhat exprima o rigoare lipsită de ostilitate, iar cea a lui Ipuy, respect și prietenie.

Examinatorul repera liniile roșii pe care Userhat le trasase pe calcar, pentru a defini contururile statuii. Cu o remarcabilă siguranță în execuție, înlătură bucățile de piatră inutile, pentru a obține silueta dorită de sculptorul-șef.

Figura bărbatului în rugăciune începea să prindă viață.

Renup cel Jovial, tare fericit să-și vadă colegii împăcați, începu cu entuziasm cea de a doua lustruire.

– Cînd vei termina, anunță Userhat, voi străpunge urechile, ochii și mîinile cu un sfredel din silex; Ipuy va despărți picioarele cu ajutorul unui tub din aramă, pe care-l va răsuci între palme; apoi voi face eu însumi ultima lustruire, cea mai delicată, căci ea va fixa pentru totdeauna formele feței și ale corpului. Va fi o statuie într-adevăr frumoasă, prieteni, v-o promit!

– Dați-i zor s-o terminați, le ceru maestrul de operă, căci în lunile următoare veți avea de tras, nu glumă! Vom avea nevoie de alte statui de lemn pentru a-l serba pe Amenhotep I, întemeietorul nostru, precum și de cîteva statui de cult ale faraonului Merenptah.

Cei trei sculptori ar fi trebuit să se aștepte la această decizie, dar auzită chiar din gura maestrului de operă, căpăta o cu totul altă dimensiune. Brusc, își dădură seama de amploarea și dificultatea operei pe care o aveau de realizat.

– Vom avea nevoie de o mare cantitate de pietre de cea mai bună calitate, interveni Userhat Leul.

– Chiar astăzi voi trimite mesaje la principalele cariere, promise Nefer. Veți mai avea la dispoziție unelte noi și tot materialul care vă este necesar.

– Vom avea mai puține zile libere?

– Tot ce se poate! Și v-o spun sincer. Locașul Adevarului va trebui să se dovedească la înălțimea reputației sale și simt că pierderea de vreme nu ne va fi favorabila.

– N-avem nici o şansă să ne plictisim, constată Veselul, scărpinîndu-se în cap. Cînd vom avea şi noi un portret oficial al regelui?

– Iată-l, spuse maestrul de operă, dezvelind un model din ipsos, care prezenta un Merenptah auster, a cărui nobleţe a trăsăturilor era demnă de cea a lui Ramses cel Mare.

– Nu ţi-ai pierdut îndemînarea, constata Userhat; adevăratul maestru sculptor tu eşti.

– De la tine am învăţat totul... Contez pe voi pentru a crea coloşi, statui la fel ca acea a lui Osiris, care să prezinte oameni aşezaţi şi altele în postura celor care aduc ofrande.

Ched Salvatorul intră în atelier şi aruncă o privire plină de interes asupra lucrărilor în curs de execuţie:

– E plăcut să ai colegi pricepuţi, recunoscu el, uşor ironic. Aş putea să vă răpesc maestrul pentru cîteva clipe?

În limbajul pictorului, aceste vorbe anunţau o urgenţă.

Totuşi, Ched nu renunţă la ţinuta lui elegantă pentru a se căţăra către mormîntul lui Kenhir:

– Trebuia să-ţi arăt cît mai repede ultima ispravă a lui Paneb cel Zelos.

O grijă în plus... Maestrul de operă se întreba cîte surprize îl mai aşteptau pe parcursul acestei zile sîcîitoare.

Ched Salvatorul se opri în faţa unui perete, pe care Paneb reluase şi modificase reprezentarea preotului aducîndu-i o ofrandă zeului Ptah. Era scăldată într-o lumină blîndă, care punea în valoare fineţea penelului şi frumuseţea culorilor.

– Bine, dar... e splendid! aprecie Nefer.

– Nu-i aşa? S-a nascut un mare pictor!

27.

Niut cea Neobosită nu se mai oprea din măturat. De mai multe ori, încercase să ia cu asalt biroul lui Kenhir, care avea tot mai multe dificultăţi să-şi apere domeniul. Această mică scorpie se ţinea băţoasă, îi discuta ordinele şi, uneori, făcea totul cum o tăia capul. Dar, pentru că era o bucătăreasă excelentă, scribul Mormîntului nu prea dorea să scape de ea.

– Curierul v-a adus scrisoarea asta, spuse ea dîndu-i un papirus marcat cu sigiliul lui Mehy, administratorul principal al malului stîng.

Kenhir o citi pe dată. Deşi formulată în termeni politicoşi, Mehy îl convoca în mod imperativ, pentru a doua zi.

– Trebuie să ies puţin, îi spuse scribul servitoarei sale.

– Dejunul e aproape gata.

– Nu stau mult.

Kenhir îl găsi pe maestrul de operă în atelierul de sculptură, unde studia cîteva modele de statui pe care i le propuse Userhat Leul.

– Sînt convocat de Mehy, îi aduse el la cunoştinţă.

– S-a întîmplat ceva? întrebă Nefer.

– Deloc, nu face decît să se conformeze obligaţiilor impuse de postul său. Ca doreşte sa se întreţină cu mine, asta nu e ceva ilegal, dar eu nu sînt obligat să raspund invitaţiei sale.

– Neglijîndu-l pe acest Mehy, nu riscaţi, oare, să creaţi tensiuni inutile?

– Ne-am putea teme de asta. După informaţiile pe care le am, acest personaj îşi face datoria cu multă competenţă şi seriozitate. Ba chiar mai mult, ar trebui să fie principalul nostru protector împotriva eventualelor tracasări administrative şi ar fi mai bine să fim în bune relaţii cu el.

– Şi totuşi nu păreţi deloc dornic să-l întîlniţi.

– Este adevărat, recunoscu Kenhir, căci mă tem de anumite pretenţii din partea sa. Precum majoritatea înalţilor funcţionari, nu poate înţelege rolul confreriei noastre şi va vrea, fără îndoială, să reduca din ceea ce consideră el a fi nişte privilegii. În acest caz, conversaţia noastră se va întrerupe în mod brutal. Acest Mehy va trebui să admită că n-are nici o legătură cu noi şi că nu i se va face nici o concesie.

-

Portarul somptuoasei vile a lui Mehy se înclină în faţa scribului Mormîntului şi chemă intendentul, care veni în fugă.

– Stăpînul meu vă aşteaptă, spuse el, înclinîndu-se la rîndul său. Binevoiţi să mă urmaţi...

Intendentul văzu în dreapta intrarea servitorilor, apoi porni pe o alee cu dale, care avea roşcovi de o parte şi de alta. Aceasta se prelungea cu o grădină mare, în mijlocul căreia fusese amenajat un bazin.

De îndată ce trecu pragul impunătoarei locuinţe, Kenhir fu invitat de doi servitori să ia loc pe un scaun scund. Îi spălară mîinile şi picioarele, i le şterseră cu pînze parfumate, apoi îi oferiră o frumoasă pereche de sandale.

Intendentul îl conduse pe scribul Mormîntului într-o anticameră, al cărei plafon, ornat cu împletituri vegetale, se sprijinea pe două coloane de porfir. Apoi, îl introduse într-o vastă sală cu patru coloane, decorată cu scene de vînătoare şi de pescuit.

– Stăpîne, iată-l pe invitat!

Purtînd o cămaşă plisată, după ultima modă, şi o *perizoma* lungă, prinsă cu o centură din piele, Mehy îşi lăsă trusa de scris şi veni în întîmpinarea oaspetelui său.

– Dragul meu Kenhir, ce plăcere să vă întîlnesc! Am preferat să discutăm între patru ochi, la mine acasă, decît în cadrul sever al birourilor mele. Şi v-am rezervat o mică surpriză...

Pe o masă joasă, o amforă roşie purta menţiunea: „Vin alb din oaza Khargeh. Ramses, anul 5".

Paharnicul umplu două cupe şi dispăru.

– O viţă excepţională care datează din anul în care Ramses cel Mare i-a învins pe hitiţi la Kadeş! Fie vorba între noi: nu mi-au mai rămas decît trei urcioare... Hai să-l gustăm, vreţi?

Kenhir se aşeză într-un jilţ cu picioarele în formă de labe de leu de o calitate excelentă, ca, de altfel, tot mobilierul. Noului general îi plăcea bogăţia şi nu se lipsea de plăcerea de a o etala. Vesel, afectuos, ştia să-şi facă invitaţii să se simtă bine. Dar farmecul său n-avea efect asupra lui Kenhir cel Morocănos care totuşi aprecie la justa lui valoare excepţionalul vin alb, al carui buchet era demn de admiraţie.

– Doriţi fructe sau prăjituri?

– Mă voi mulţumi cu acest vin. O minunaţie, într-adevăr!

– Una dintre plăcerile vieţii este aceea de a-ţi bucura un prieten! Avem norocul să trăim într-o ţară în care oamenii ştiu să producă vinuri de o asemenea calitate. Îmi permiteţi să vă întreb cum o duceţi cu sănătatea?

– Nu mai sînt un tinerel, dar sînt încă în formă şi nu sufăr de nimic serios.

– Să bem pentru longevitatea dumneavoastră!

A doua cupă era tot atît de bună ca şi prima.

„Dacă încearcă să mă îmbete, gîndi Kenhir, riscă să fie dezamăgit, căci aş putea rezista chiar dacă i-aş goli o bună parte din cramă. Şi nu voi da înapoi de teama gutei mele."

– Ştiţi poate că faraonul mi-a încredinţat două funcţii: cea de general al forţelor armate tebane şi cea de administrator principal al malului stîng. Aceste funcţii sînt legate între ele, căci am datoria să asigur securitatea acestei regiuni nemaipomenit de bogate; şi ceea ce-mi doresc cel mai mult este să-mi îndeplinesc misiunea fără greşeală. De altfel, vă priveşte în mod direct, căci

Locaşul Adevărului face parte din unităţile administrative ale teritoriului meu.

– Este drept că se află pe malul stîng, preciză Kenhir pe un ton arogant, dar el depinde doar de faraon.

– Desigur, dragul meu, şi aceasta e legea încă de la fondarea sa! Rolul meu e doar acela de a-l proteja împotriva oricărui atac, unindu-mi forţele cu cele ale lui Sobek, şeful pazei satului. Trebuie să ştiţi că regele Merenptah, la fel ca predecesorii săi, nutreşte o înaltă stimă faţă de confreria voastră şi că doreşte s-o vadă desfăşurîndu-şi munca în cea mai perfectă linişte.

– Aşa va fi, atîta timp cît Egiptul va rămîne el însuşi, spuse Kenhir.

Mehy nu reuşea să-l înveselească pe acest bătrîn scrib, a cărui rezistenţă la vinul cel alb din oaze îl surprindea peste poate. Părea să fie un adversar mai de temut decît îşi închipuise.

– Trebuie să vă pun o întrebare indiscretă, dragul meu.

– Vă avertizez că, în ceea ce priveşte activităţile desfăşurate în Locaşul Adevărului, sînt dator să păstrez secretul absolut.

– Dar nu despre asta e vorba, ci despre Abry, predecesorul meu. Vă mărturisesc că am fost foarte tulburat de groaznicul său sfîrşit. Tocmai el, care avea datoria să vegheze asupra liniştii confreriei, nu i-a făcut decît rau; a mers pînă la elaborarea unui raport mincinos, pentru a-l induce în eroare pe rege! După o asemenea ticăloşie, nu-i mai rămînea altă salvare decît să-şi ia viaţa. Dar, din această dramă, eu am tras o învăţătură: s-ar putea să existe o mînă de demnitari, mai mult sau mai puţin influenţi, care să vă vrea răul.

Scribul Mormîntului nu părea a fi impresionat de această ipoteză.

– N-ar fi o noutate, spuse el, şi, de altfel, este inevitabil acest lucru. Secretele Locaşului Adevărului sînt bine păzite înca de la înfiinţarea sa. Asta face ca oamenii să-şi imagineze orice, iar aceste iluzii stîrnesc invidii.

– Asta ar putea deveni un mare pericol!

– Din fericire, constat că nu-l subestimaţi, Kenhir! Datorită dumneavoastră, vom putea dormi în pace.

– Într-adevăr, puteţi conta pe mine; iar eu, la rîndul meu, aş dori să pot conta pe ajutorul dumneavoastră.

– V-o repet, nu dau socoteală de gestiunea mea decît faraonului sau reprezentantului său, vizirul.

– Asta am priceput, dar mă refeream la buna noastră înţelegere, în vederea luptei împotriva oricărui pericol ce ar putea ameninţa confreria. Iata de ce vă pun aceste întrebări: l-aţi întîlnit adeseori pe Abry, l-aţi bănuit vreodată şi credeţi că a lucrat singur sau că facea parte dintr-un complot?

– L-am întîlnit rar. Dar, ultima oară, a încercat, mai mult sau mai puţin, să mă corupă.

– Jalnic personaj... Dar, la urma urmei, ce voia să facă?

– Abry era un om slab şi un oportunist, credea în binefacerile creşterii constante a taxelor şi în puterea coercitivă a administraţiei. Noţiunea de libertate îi era străină şi nu suporta ca Locaşul Adevărului să-i scape de sub control. Mai mult, n-am ce să vă spun. Cît despre şeful Sobek, acesta crede în existenţa unui complot şi nu-şi va abandona cercetările prea curînd. Nici eu, de altfel.

– Speram să aud vorbe mai încurajatoare... Acum înţeleg mai bine de ce-l simţeam îngrijorat pe rege. Din fericire, există ceva nou care schimbă radical situaţia: Abry a murit şi eu sînt cel care i-a luat locul. Acela care va încerca să atace confreria, se va lovi, inevitabil, de mine. Împreună cu dumneavoastră şi cu şeful Sobek, vom forma o pavăză de temut.

– Să te audă zeii, Mehy!

– Nu trebuie să-l dezamăgim pe rege, dar nici Egiptul. La cea mai mică bănuială, la cea mai mică alarmă, nu ezitaţi să mă preveniţi! Voi fi gata să intervin!

Kenhir prefera aceste cuvinte celor spuse de Abry. Lucru sigur, generalul îşi lua funcţiile în serios, iar Locaşul Adevărului nu avea nimic de pierdut prin schimbarea făcută.

– Trebuie să vă cer o favoare, Kenhir!

Scribul Mormîntului se crispă.

– Oh, fiţi pe pace, nu este vorba de o favoare personală, ci de o obligaţie administrativă, pe care doresc s-o rezolv cît mai bine.

– Vă ascult.

– Mă puteţi pune în legătură cu maestrul de operă al confreriei?

28.

Privirea scribului Mormîntului deveni cu adevărat ostilă:

– Îmi este imposibil s-o fac, mai ales ca identitatea maestrului de operă trebuie să rămînă secretă.

Mehy îşi chemă paharnicul şi-i ceru încă o amforă cu vin alb de Khargeh, din acelaşi an.

– Teoretic, aşa e. Dar, cu ocazia vizitei regelui în Locaşul Adevărului, toţi membrii delegaţiei oficiale rămaşi în afara zidurilor au auzit cum erau aclamate numele lui Merenpteh şi al lui... Nefer. Oricine ştie că acesta din urmă a fost învestit ca maestru de operă de către cuplul regal şi că este adevăratul stăpîn al confreriei de a cărei gestiune vă ocupaţi. Vă spun ceva care vă va linişti pe dată: doar aceste două mici secrete au trecut dincolo de zidurile satului, dar ele nu ameninţă securitatea lui.

– De ce doriţi să-l întîlniţi pe maestrul de operă?

– Mă poate ajuta să rezolv o problemă administrativă.

– Oare nu sînt eu un interlocutor mai potrivit?

– Mă tem că nu, dragul meu Kenhir, căci această treabă urgentă are un aspect tehnic; doar maestrul de operă din Locaşul Adevărului va putea lua hotărîrea corectă. Din nefericire, îmi este imposibil să vă spun mai mult, pentru că e vorba de un dosar confidenţial. Dacă Nefer va dori să vă informeze asupra lui, e liber s-o facă.

– Ştiţi că s-ar putea să vă refuze... invitaţia.

– Ştiu, dar v-aş ruga să-mi pledaţi cauza cu convingere. Dacă mi-ar fi imposibil să-i aflu părerea, aş fi într-o situaţie jenantă. Eu nu mă pricep deloc la soluţiile ce ar putea fi preconizate, dar el probabil că le cunoaşte. Acceptaţi să i-o cereţi?

– Accept, dar nu vă pot promite nimic. El este cel care hotărăşte.

– Vă sînt foarte obligat, Kenhir.

– Am impresia că vinul acesta este mai bun decît primul...

– Ei bine, hai să-l bem pe tot, în onoarea confreriei!

Imediat după plecarea scribului Mormîntului, Serketa veni sa se aşeze pe genunchii soţului său:

– N-am pierdut nici un cuvînt din interesanta voastră convorbire.

– Ce părere ţi-ai făcut despre Kenhir, dragostea mea?

– Un pişicher batrîn, încăpăţînat, neîncrezător şi greu de corupt. Prostul de Abry nu era la înălţimea lui.

– Crezi că l-am convins?

– L-ai convins, dar l-ai şi... îngrijorat. Şi ai fost atît de inteligent să nu-i oferi un urcior din vinul care i-a plăcut atît de mult. Ţi-ar fi putut întinde o capcană, pentru a vedea dacă şi tu încerci să-l corupi. Nu cred că bătrînul Kenhir deţine mari secrete, dar ştiu că va apăra confreria cu ghearele şi cu dinţii.

– Spui că era îngrijorat?

– Şi-a dat seama că tu nu vei fi atît de retras ca Abry, deşi tu nu ai, în mod oficial, nici o putere asupra Locaşului Adevărului. Dar cred că fermitatea angajării tale i-a dat încredere: cine n-ar aprecia un protector ca tine?

– Fii sinceră, iubirea mea: crezi că este necesar să scăpam de acest bătrîn scrib?

– Nicidecum! Vom învăţa să-l cunoaştem bine şi te sfătuiesc să faci în aşa fel ca să rămînă în acest post cît mai mult posibil. Dacă i-aş face felul, ceea ce n-ar fi deloc uşor, ar fi imediat înlocuit şi ne-am putea lovi de un om şi mai greu de abordat.

Sînt convinsă că şi Kenhir are slăbiciunile lui şi cred că ne vom putea folosi de ele.

Mehy îşi apucă soţia de păr:

– M-ai convins. Fără să-şi dea seama, scribul Mormîntului va deveni aliatul nostru.

Casa-Funie lipsise pentru că i se îmbolnăvise un taur, Fened Nasul făcea un taburet pentru socrii săi, Karo cel Posac, un cufăr bunicii sale pentru lenjerie, Didia cel Generos, o tăblie de pat pentru nepoata sa, iar toţi ceilalţi membri ai echipei din dreapta se ocupau, fiecare, cu diferite munci destinate celor din afară.

Convocaţi de către maestrul de operă în localul confreriei, la poalele colinei din Nord, în marginea necropolei, se purificaseră înainte de a lua loc pe banchetele de piatră. Nefer se aşeză cu faţa spre răsărit pe scaunul pe care, înaintea lui, îl folosiseră şefii echipei din dreapta. Privirea i se opri pe strana veşnic neocupată de vreo persoană, rezervată *Ka*-ului, puterea creatoare, care dădea viaţă inimii şi mîinii artizanilor.

– Am să vă anunţ ceva, spuse maestrul de operă. S-ar putea să nu vă placă, dar vă atrag atenţia asupra amplorii celor două şantiere pe care le vom începe, săparea Locaşului de veci al faraonului Merenptah în Valea Regilor şi construirea templului său pentru milioane de ani. Întrucît trebuie să ne folosim forţele pentru îndeplinirea acestor două sarcini prioritare, vă cer să întrerupeţi lucrările pentru exterior.

Anunţul fu urmat de o linişte apăsătoare. Primul care îndrăzni să vorbească fu Karo cel Posac:

– Este un vechi obicei care n-a fost niciodată pus în discuţie... Muncile acestea ne permit completarea salariilor şi asigura o viaţă îndestulată familiilor noastre.

– Sînt conştient de acest lucru, dar trebuie să înţelegeţi că nu mai este posibil să ne risipim eforturile.

– De ce atîtea pretenţii? întrebă Casa-Funie. Să ne facem munca pe cele două şantiere şi, în acelaşi timp, să ne continuăm activităţile complementare.

– Nu este posibil din două motive, îi explică maestrul de operă. În primul rînd, sînt convins că nu avem timp de pierdut.

– Din cauza vîrstei regelui? întrebă Nakht cel Puternic.

– Într-adevăr, este o realitate de care trebuie să ţinem seama. Trebuie să privim adevărul în faţă: domnia lui Merenptah se anunţă dificilă, pot apărea tulburări şi lucrarea noastră trebuie să avanseze ca şi cînd termenele impuse ar fi scurte.

– Ai informaţii sigure despre ce se petrece la Curtea din Pi-Ramses? întrebă Gau cel Exact.

– Din nefericire, nu am, dar vă rog să-mi acordaţi încredere! De obicei, nu-mi place sa mă grăbesc; aş fi preferat să am mult timp la dispoziţie pentru a concepe şi a realiza mormîntul şi templul; dar am convingerea ca acest lux nu ne este permis. Cît despre al doilea motiv, el ţine de însăşi natura misiunii noastre. Echipa noastră a participat la desăvîrşirea mormîntului lui Ramses cel Mare, dar el fusese aproape terminat de multă vreme. Cel al lui Merenptah va fi Marea noastră Operă, primul mormînt regal pe care-l vom crea împreună pentru a-l dărui eternităţii, precum cele dinaintea noastră. Cît despre templu, el va păstra *Ka*-ul regelui; deci, ne va solicita o muncă de înaltă precizie. Aventura este extrem de atrăgătoare, dar nu ne va fi uşor; de aceea cer de la voi eforturi ieşite din comun. Ne revine rolul de a trece dincolo de limitele talentelor noastre, pentru a justifica înca o dată existenţa Locaşului Adevărului.

– Se zvoneşte că perioadele de concediu ne vor fi reduse, îndrăzni Pai Pîinică-Bună. Dacă acest zvon se adevereşte, soţiile noastre vor fi foarte nemulţumite.

– Necesitatea va deveni lege, îi răspunse maestrul de operă.

– Dacă va trebui să refuzăm munca pentru exterior şi, pe deasupra, să ni se reducă zilele de odihnă, protestă Unesh Şacalul, viaţa va deveni imposibilă!

– Scribul Mormîntului a fost de acord să vi se acorde prime corespunzătoare orelor suplimentare muncite.

– Mai puţin timp liber, insista Unesh, înseamnă mai puţine distracţii, mai puţine momente plăcute petrecute cu familia, mai puţine vizite în afară.

Ceilalţi doi desenatori îl aprobară, la fel şi Renup cel Jovial şi Karo cel Posac.

– Sînteţi jalnici! explodă Paneb. Maestrul de operă vă solicită să luaţi parte la o aventură nemaipomenită, la opera cea mai importantă ce se desfăşoară pe pămîntul Egiptului, iar voi vă plîngeţi, în ciuda avantajelor pe care le-aţi primit, fără să vă preocupe decît mediocritatea şi lenea! Frumos echipaj, n-am ce zice... Doreşte într-adevăr să navigheze sau preferă să rămînă în port pentru totdeauna, moţăind sub vînticelul cald? Dacă această corabie a ajuns în aşa hal, obosită şi lipsita de suflet, ar fi de preferat să se scufunde!

Cea mai mare parte a membrilor echipei din dreapta păliseră, cu excepţia lui Pai Pîinică-Bună şi a lui Renup cel Jovial, care erau roşii ca racul.

– N-ai dreptul să ne vorbeşti pe tonul ăsta, îi reproşă Userhat Leul.

– Dar voi aveţi dreptul să vă purtaţi precum lucrătorii de stat, mai preocupaţi de a număra orele decît de a munci şi a căror unică ambiţie este prelungirea siestei? Dacă aşa stau lucrurile, Locaşul Adevărului nu va întîrzia să dispară.

Ched Salvatorul ceru cuvîntul:

– Asistentul meu n-are deloc simţul diplomaţiei şi felului sau de a se exprima îi lipsesc nuanţele, dar, în fond, el are dreptate. Datorită îndelungatei şi fericitei domnii a lui Ramses cel Mare şi, mai ales, din cauza gustului nostru înnăscut, noi am trăit prin tehnica şi cunoştinţele noastre. Crearea unui mormînt regal şi a unui templu pentru milioane de ani sînt

activități periculoase care, astăzi, ne înspăimînta, pentru că ne-am plafonat în rutina. Totuși, avem norocul neprețuit de a putea participa împreună la Marea Opera. În fața acestei perspective, am mai putea îndrăzni să punem condiții care nu corespund demnității spiritului confreriei și al strămoșilor care ne privesc muncind? Maestrul de operă sa hotărască, iar noi îi vom da ascultare.

În unanimitate, echipa aproba cele spuse de pictor.

29.

Clara şi Nefer se iubeau ca în prima zi, cu aceeaşi ardoare la care acum se adăuga o tandreţe şi o bună înţelegere ce le înfrumuseţa fiecare zi. Timpul nu le afectase cu nimic viaţa de cuplu, de parcă ar fi fost împreună tot timpul.

Îndrăgostită şi sinceră, Clara nu-şi pierdea acea nobleţe înnăscută care cucerise inima tuturor sătenilor. În persoana ei, maestrul de operă admira femeia înţeleaptă, iar soţul îşi admira soţia:

– Ai necazuri, nu-i aşa?

– Echipa mi-a acceptat propunerile, dar sînt oare aceşti oameni sinceri?

– Perfecţiunea nu se vede în oameni, Nefer, ci în operele lor. Dacă le oferi un ideal şi le dai voie să-l realizeze, ei îşi vor depăşi slăbiciunile.

– Dar eu mi le voi depăşi pe ale mele? Nu sînt făcut pentru această funcţie, Clara! Mi-era de ajuns să sculptez... Şi ce bine era să n-ai altceva de facut decît să urmezi sfaturile şefului de echipă!

– Uiţi cine te-a ales? Este inutil să baţi din copite precum un cal nărăvaş; şi tot atît de inutil este să ne punem întrebări asupra propriei persoane. Nimeni nu ştie mai bine ca mine că nici tu, nici eu nu sîntem la înălţimea sarcinilor pe care le avem de îndeplinit; şi totuşi trebuie să le ducem la bun sfîrşit şi s-o luăm în fiecare zi de la capăt, urcînd muntele.

– Atîtea sîcîieli, atîtea griji mărunte, atîtea reclamaţii fară rost din partea unora sau a altora... Iată ce-mi storc puterile, mult mai mult decît amploarea operei!

– Crezi că eu o duc mai bine? Există piatra şi lemnul, veşnic gata să primească lumina, dar există şi oamenii, mereu gata să mintă, să lenevească şi să se întreacă în vanitate şi în egoism. Aşa stau lucrurile şi niciodată nu va fi altfel, dar Locaşul Adevărului îi transformă în echipaj capabil să navigheze către locuri pe care, singuri, nu le-ar putea descoperi.

Nefer îşi sărută soţia cu pasiune:

– Sînt numai a ta, îi spuse ea, dar nu uita că aşteptăm un invitat.

Kenhir înfuleca de zor rinichii suculenţi preparaţi cu vin alb, alături de lintea cu usturoi şi salata de vinete.

– Feluri de mîncare simple, recunoscu Clara. Tînăra care mă ajută la menaj îşi ia mereu zile libere, iar eu n-am deloc timp să fac bucate alese.

– Eşti înzestrată cu toate calităţile, Clara... Datorită ţie guta mea aproape că s-a vindecat.

– Poate că v-ar prinde bine să beţi mai puţin vin şi mai multă apă, sugeră femeia înţeleaptă.

– La vîrsta mea, e neplăcut să-ţi schimbi obiceiurile.

– Sînteţi mulţumit de Niut cea Neobosită?

– O mică scorpie, obraznică şi îndărătnică... dar harnică. Şterge praful, nu-mi deranjează prea mult mobila şi găteşte bine. Mă văd obligat s-o plătesc mai bine... Ceea ce nu-mi place este că-mi umblă în bibliotecă. Profită, desigur, de absenţa mea, pentru a face curat şi acolo. Dar nu-i nimic; atîta vreme cît îmi pune fiecare penel la locul lui şi nu se atinge de nici un papirus...

– Cum s-a desfăşurat întrevederea cu Mehy? întrebă Nefer.

– Destul de bine. Un om dinamic, foarte hotărît să-şi îndeplinească funcţia şi, mai ales, foarte ambiţios. Iată de ce ar trebui să fie un excelent protector al Locaşului Adevărului. Este misiunea pe care i-a dat-o faraonul şi n-are de gînd să dea greş.

În plus, n-a încercat să mă corupă, nici măcar de formă... Dar mi-a cerut ceva ciudat.

– Ce anume?

– Doreşte să te vadă, Nefer.

– De ce oare?

– După spusele lui Mehy, doar maestrul de operă l-ar putea ajuta să rezolve o urgentă problemă administrativă.

– N-ar putea fi de competenţa dumneavoastră, Kenhir?

– Se pare că nu, căci e vorba, după cum spune el, de un aspect tehnic, la care numai tu te pricepi. Am invocat secretul, dar recunoaşterea ta oficială de către cuplul regal ţi-a făcut numele cunoscut. Că Mehy ştie cine eşti n-are, de altfel, nici o importanţă şi tu nu eşti obligat să-i faci pe plac.

– Dacă ne este de folos, de ce ne-am lipsi de el?

– Sînt de acord cu tine.

– Îl voi întîlni la primul fort. Şi, dacă pot să-l ajut, o voi face.

Artizanul echipei din dreapta, cel care trăda confreria, îşi luase multe precauţii pentru a se duce la antrepozitul lui Tran-Bel. Din fericire, mai mulţi colegi profitaseră de săptămîna liberă, acordată în mod excepţional de către maestrul de operă, pentru a părăsi un timp satul, înainte de începerea marilor şantiere. Unii se ocupau de ogoarele şi de turmele lor, alţii îşi vizitau rudele de pe un mal sau de pe celălalt, iar alţii făceau cumpărături.

Trădătorul văzuse în privirea insistentă a lui Sobek că paznicul devenea tot mai bănuitor. Dar îşi spuse, gîndindu-se la nubian, că, dacă ar fi avut informaţii serioase, n-ar fi ezitat să-l aresteze şi să-l interogheze. Cu toate acestea, atitudinea i se schimbase de parcă ar fi bănuit pe cineva din interior.

Artizanul trebuia deci să fie şi mai prudent, mai ales dacă Sobek ordonase vreo razie. În acest caz, risca să fie urmărit pînă la antrepozit şi, astfel, să se dea de gol. Desigur, ar fi fost bine să rămînă în sat şi să nu mai rişte, dar trebuia să vorbească de urgenţă cu femeia care avea să-l facă bogat.

Din prudenţă, nu folosise bacul, pe care s-ar fi putut afla vreun paznic în slujba lui Sobek, ci angajase un pescar, care-l traversă cerîndu-i drept plată o pîine rotundă. La întoarcere, urma să-l angajeze pe altul.

Nu fusese urmărit de nici o barcă. După ce ajunsese la mal într-un loc ferit, departe de debarcaderul principal, artizanul stătuse ascuns prin stuf timp de o oră.

Nimeni nu se apropie de ascunzătoarea sa.

Simţind că pericolul a trecut, urcă pe mal şi se îndreptă către oraş, uitîndu-se, adeseori, înapoi.

De două ori, se rătăci pe nişte străduţe care se înfundau şi trebui să se întoarcă din drum pentru a surprinde un eventual gonaci, rătăcit şi el. Dacă ar fi fost urmărit, în acest fel ar fi scăpat.

Artizanul intră grăbit în antrepozit şi se duse în cămăruţa în care Tran-Bel îşi făcea socotelile.

– Ah, tu erai! Mă bucur să te văd. Afacerile ne merg de minune.

– Anunţă, ştii tu pe cine, că sînt aici.

– Îndată, îndată... Ai făcut modele noi de scaune?

– Da, numai că va trebui să mai aştepţi pînă să le ai.

– Asta nu-mi place deloc. Sînt cerute de clienţi!

– Trebuie să am grijă, mai întîi, de siguranţa mea. Hai, anunţ-o, repede!

– Bine, bine, mă duc...

Tran-Bel se gîndise deja să fabrice imitaţii, dar ştia că acestea vor avea defecte.

– Ai progresat în vreun fel? îl întrebă Serketa, de nerecunoscut acum, pe informator.

– Maestrul de operă a luat hotărîrea să sape mormîntul regelui şi să construiască templul său pentru milioane de ani, folosind toată energia umană posibilă.

– Slabă informaţie... Ai reperat ascunzătoarea pietrei de lumină?

– Pentru moment, este imposibil.

– Mă dezamăgeşti!

– Nu am nici o informaţie serioasă şi nu pot scotoci peste tot fără să fiu vazut.

– Nu eşti liber sa te duci unde vrei, în interiorul satului?

– Unele locuri sînt încuiate şi doar scribul Mormîntului şi maestrul de operă le pot deschide. Orice încercare de a intra ar fi sortită eşecului.

– Va trebui totuşi să găseşti o soluţie!

– Echipa mea va începe o munca intensă şi, pentru o perioadă îndelungată, nu voi mai avea posibilitatea să iau legătura cu exteriorul.

Serketa îl privi cu cruzime:

– Vrei să încerci să fugi şi să te refugiezi în satul tău blestemat?

– Nu m-aţi înţeles! Şantierele care se vor deschide asigură viitorul confreriei, de aceea maestrul de operă va fi intransigent. Va trebui să facem ore suplimentare şi să acceptăm reducerea perioadei de concediu, dacă vor apărea dificultăţi tehnice. Şi asta încă nu e tot: şeful Sobek este din ce în ce mai bănuitor.

– În legătură cu ce?

– Sînt convins că-l bănuieşte pe unul dintre noi ca făcînd parte dintr-un complot împotriva Locaşului Adevărului şi chiar de a fi asasinat un paznic. Acest Sobek e un om de temut, e capabil să organizeze urmăriri şi să stea tot timpul la pîndă, pentru a da în vileag orice greşeală. Iată de ce mi-am luat o mulţime de precauţii pentru a veni pînă aici.

– Înţeleaptă iniţiativă... Dar nu ţi se pare că devii prea fricos?

– Nu cred că exagerez.

Serketa se învîrtea încet în jurul artizanului:

– Nu-mi aduci decît veşti proaste. Ce păcat... Eu aveam unele excelente! În timp ce tu vegetezi în confreria ta, averea îţi creşte. Încă o vacă cu lapte, un teren pe malul Nilului, un ogor... Cînd vei ieşi la pensie, vei fi un om bogat. Dar asta, numai dacă vei deveni un informator mult mai bun.

Artizanul se şi vedea întins pe perne, în sala răcoroasă a unei frumoase locuinţe, în care îşi va putea petrece timpul numărîndu-şi bunurile.

Dar de la vis la realitate era încă drum lung... Şi trădătorul nu-şi va dezvălui toate secretele fără să fie sigur că se va bucura de roadele demersului său, fără să se simtă în pericol.

– Nu m-am răzgîndit, afirmă el, dar va trebui să-mi ţin gura pînă cînd munca pe şantiere va fi destul de avansată.

– Nu uita că alianţa noastră nu va putea fi distrusă, îl avertiză Serketa. Cînd ne vom revedea, sînt sigură că vei avea multe să-mi spui.

30.

Clara fusese chemată de urgență la căpătîiul soției lui Usehat Leul, care se plîngea de mari dureri în piept. După o examinare amănunțită, femeia înțeleaptă constatase că nu era vorba de o criză cardiacă și îi prescrisese un tratament pentru a-i regla sistemul neurovegetativ, nu înainte însă de a-i fi verificat coloana vertebrală, căci starea acesteia ar fi putut fi la originea a numeroase tulburări.

Cînd se reîntoarse acasă, de dimineață, Clara îl găsi în prag pe Paneb, foarte îngrijorat.

– Aș fi vrut să discut cu Nefer despre niște materiale pentru atelierul de pictură, dar nu știu de unde să-l iau. A fost văzut ieșind din templu, după ritualul de dimineață, dar nimeni nu știe unde s-a dus.

– Trebuia să se întîlnească cu sculptorii.

– Am trecut și eu pe la atelier, dar Nefer nu fusese pe-acolo.

– N-o fi la Ched Salvatorul?

– Nu, chiar de acolo vin.

Clara și Paneb îi întrebară pe vecini, dar nimeni nu-l văzuse pe maestru. Niște copii le dădură informații contradictorii, cea mai mare parte dintre ei crezînd că era vorba de un joc, în care trebuia să dovedești că ai cît mai multă imaginație.

Fiecare sătean se strădui să afle cîte ceva, dar, în cele din urmă, toți ajunseră la aceeași concluzie: maestrul de operă dispăruse.

Panica plutea în aer; Clara se concentră să nu mai audă nimic. Gîndul său rămase doar la chipul lui Nefer cel Tăcut, pentru a-şi crea iluzia că el e prezent şi că l-ar fi putut atinge.

– Nu mai fiţi îngrijoraţi, spuse ea cu o voce domoală. Ştiu unde s-a dus.

Curmalilor le pria să se dezvolte cu coroana la soare şi cu rădăcinile în apă. Formînd garduri vii împotriva vîntului, deveneau centenari, iar toamna îşi ofereau cu generozitate fructele cu gust de miere. Unii erau grupaţi printre măslini sau în vii, alţii formau pîlcuri la marginea drumului, dar toţi erau modele de generozitate, căci fiecare parte a copacului era, în felul ei, folositoare. Ei le dădeau lemn pentru construcţii şi mobilier, fibre pentru fabricarea sandalelor şi a coşurilor, iar frunzele lor late dădeau umbră străduţelor şi răcoare trecătorilor.

Dar Nefer se oprise să mediteze la umbra unuia dintre bătrînii palmieri singuratici, la marginea deşertului. Legenda spunea că, în acel loc, Thot, zeul cunoaşterii, scrisese cuvinte înţelepte, iar faraonul Amenhotep I, fondatorul confreriei, venise pentru a se reculege. Şi apoi, acest copac îşi trăgea seva din oceanul de energie care scălda universul şi din care, „la început", pămîntul se ivise, ca o insulă.

Maestrul de operă venise aici pentru a implora ajutorul zeului, care să-i potolească focul ce-l mistuia. Dacă Zelosul era în stare să se lupte cu flăcările, el nu va reuşi, desigur, niciodată. Şi acest jăratic dureros luase forma unei întrebări devastatoare: era el, oare, capabil să îndrume cu succes confreria?

Realizarea Marii Opere i se părea un obiectiv de neatins, iar el nu avea dreptul să-i mintă pe cei care-l aleseseră să-i conducă.

Adevăratul tăcut, spuneau înţelepţii, semăna cu un copac cu o coroană bogată şi cu fructe dulci, care dădea rod, în linişte, într-o grădină bine îngrijită. Inima lui Nefer nu mai era decît un pămînt arid, în care teama şi nesiguranţa făcuseră să crească numai buruieni. Dorea să-l roage pe Toth să-l apere de vorbele inutile şi să-i dea din apa fîntînii sale, interzisă celor flecari. Dacă

ruga sa rămînea fără nici un răspuns, el murea de sete, iar confreria îşi alegea un alt maestru.

– Ai descoperit izvorul? întrebă o voce de femeie, de o blîndeţe de nedescris.

– Clara! Ştiai de locul ăsta?

– L-am văzut şi te-am văzut şi pe tine prosternat în faţa acestui palmier.

– Zeul tace, iar eu nu am forţa necesară pentru a-mi împlini menirea.

– Ascultă mai bine, Nefer, şi creeaza ceea ce-ţi lipseşte.

Femeia înţeleaptă îngenunche şi, cu mîinile, făcu o groapă în nisip. Era ca o fîntîniţă rotundă. Soţul său îi dădu o mînă de ajutor şi ajunse la pămîntul umed.

– La baza trunchiului unui palmier al lui Thot, îi explică ea, se află întotdeauna ascuns un izvor. Găseşte această fîntînă şi bea apa din ea, care este venită din stele. Îţi va stinge focul care te mistuie şi te va face să-ţi descoperi energia pe care o ai, fără s-o ştii. Nimic nu te va putea îndepărta de menirea ta, maestre, căci drumul tău a fost hotărît de zei.

Îmbrăţişaţi, petrecură minunate momente de meditaţie şi de linişte, la umbra palmierilor. Şi maestrul de operă înţelese că, fără femeia cea înţeleaptă, confreria n-ar fi fost decît un grup de oameni nefolositori, incapabili să înalţe Marea Operă.

Un vînt puternic se abătuse asupra postului de gardă, ridicînd nori de nisip şi orbindu-i pe paznicii nubieni. Văzură totuşi sosind un car în mare viteză, îşi ridicară lăncile, iar şeful de post îşi încordă arcul.

Carul frînă brusc şi cei doi cai se ridicară pe picioarele din spate, nechezînd. Un bărbat robust, cu pieptul lat, coborî din vehicul. Sigur de el, porni către gărzi, ca şi cînd armele acestora ar fi fost inexistente.

– Sînt generalul Mehy, administratorul principal al malului stîng. Anunţaţi-l pe maestrul de operă că am sosit la locul nostru de întîlnire.

Un nubian alergă pînă la al cincilea fort, pentru a-l anunța pe Sobek, cel care trebuia să ia hotărîrea ce trebuie făcut acum. Acesta îi ordonă gardianului să-l anunțe pe Nefer, care părăsi lucrul la planul mormîntului lui Merenptah, pentru a-l întîmpina pe acest important vizitator.

Însoțit de Negruțu', care sărea încîntat de această plimbare neprevăzută, maestrul de operă nu se îngrijise, cîtuși de puțin, de aspectul său. Cu capul descoperit și desculț, nu purta decît o simplă *perizoma* și semana cu un modest lucrător, în comparație cu Mehy, a cărui eleganță ostentativă lăsa să se vadă cît este de bogat.

– Îți mulțumesc, Nefer, că ai acceptat să ne întîlnim.

– Ce doriți de la mine?

– Am putea sta de vorbă departe de orice curios?

– Urmați-mă!

Maestrul de operă se îndepărtă de postul de gardă; parcurseră împreună vreo sută de metri în vadul secat al unui ued. Mehy, care nu suporta deșertul, avu grijă să nu-și strice frumoasele sandale de piele. Cît despre cîinele cel negru, de obicei atît de jucăuș, rămăsese departe de general, pe care-l observa, neîncrezător.

– Aici, spuse Nefer, vom fi pe deplin liniștiți, dar nu vă pot oferi drept scaun decît un bloc de piatră.

– Mă voi mulțumi și cu atît... Întîlnirea cu dumneavoastră este pentru mine un asemenea privilegiu, încît restul nu mai contează.

– Timpul dumneavoastră este la fel de prețios ca și al meu, Mehy. Ce-ar fi să trecem la motivul acestei vizite?

– Este vorba de un dosar delicat și confidențial, pe care nu-l pot rezolva decît cu ajutorul dumneavoastră... Dakter, directorul laboratorului central, a făcut o listă de produse de care are nevoie. Cea mai mare parte dintre ele ne sînt la îndemînă. Dar este vorba de bitum și galenă, pe care le cere de urgență, stocurile fiind epuizate. El este de părere că această lipsă se explică

prin absenţa unei expediţii care ar fi trebuit să fie organizată dacă Ramses cel Mare nu ne-ar fi părăsit.

– Presupunînd că eu aş dispune de aceste produse, ele ar fi păstrate pentru Locaşul Adevărului.

– Sîntem absolut de acord asupra acestei posibilităţi, desigur!

– În acest caz, cred că nu mai avem ce să ne mai spunem.

– Încă puţin, dacă se poate! Ştiţi, desigur, că în aceste expediţii, un artizan din Locaşul Adevărului era întotdeauna prezent alături de mineri, pentru a le da indicaţii tehnice şi pentru a opri partea rezervată confreriei.

– Văd că sînteţi bine informat.

– N-am făcut decît să consult rapoartele oficiale şi iată-ne în miezul problemei: Dakter îmi cere o autorizaţie ca să conducă o trupă de soldaţi şi de mineri pînă în locul din care se extrag aceste produse, iar eu nu văd nici un motiv pentru care ar trebui să-l refuz. Dar va fi imposibil ca această iniţiativă să aibă şanse de reuşită, dacă nu va fi prezent şi un membru al confreriei, pe care nu-l puteţi desemna decît dumneavoastră.

În timp ce maestrul rămăsese pe gînduri, Mehy îl observa foarte prudent. Fără nici o îndoială, acest om era dintre cei aleşi. Chip grav, privire profundă, personalitate puternică, caracter determinat, cuvînt riguros... Confreria îşi alesese cu adevărat şeful potrivit, cel care îi va deveni, desigur, un adversar de temut.

Abia acum, în acest deşert ostil, faţă în faţă cu maestrul de operă pe care-l vedea pentru prima data, Mehy deveni conştient de lupta pe care o avea de purtat. Gîndindu-se la victoria ce trebuia s-o obţină faţă de un duşman demn de el şi la supunerea, în sfîrşit, a acestei mîndre confrerii care îndrăznise să-l ţină la distanţă, generalul simţi că-l părăsesc puterile.

– Nu se mai poate amîna această expediţie? întrebă Nefer.

– Dakter crede că nu; dar eu mă voi supune hotărîrii dumneavoastră.

Maestrul de operă nu putea priva regiunea tebană de aceste produse şi, chiar el avea nevoie de ele, pentru o folosire cu totul specială.

– Voi desemna un artizan; expediţia să fie gata peste cinci zile. Să aveţi măgari destui şi să fie puternici!

– Mi-a venit inima la loc!

– Doresc ca această muncă de exploatare a zăcămintelor să dureze cît mai puţin, iar artizanul să revină cît se poate de repede.

– Voi da ordine în sensul acesta. Vă mulţumesc, încă o dată... Mi-aţi face onoarea să acceptaţi o invitaţie la cină?

– Cu tot regretul, dar am renunţat să mai particip la astfel de întruniri.

Sprinten ca un berbecuţ, Negruţu' sarea din piatra-n piatră pentru a se reîntoarce în sat. Nefer îl urmă.

Dacă ar fi avut un arc la îndemînă şi dacă ar fi fost sigur că o poate face fără să fie pedepsit, Mehy l-ar fi pus, cu plăcere, la pămînt pe maestrul de operă, trăgîndu-i o săgeată în spate. Căci era de preferat să nu ataci din faţă un asemenea războinic.

31.

La ora patru după-amiază, se schimbă garda, un paznic al porţii înlocuindu-l pe altul, care intrase la patru dimineaţa. Se instală în coliba construită lîngă intrarea principală a Locaşului Adevărului.

Munca nu era prea grea, iar salariul era completat prin livrările de lemn de foc, de care răspundeau cei doi paznici. Mai primeau ceva bani în plus, puţini ce-i drept, cînd trebuia să fie martori la tranzacţiile comerciale între artizani sau cînd se încheiau contracte.

Un bărbat mic de statura se apropie:

– Sînt negustor de măgari.

– Cu atît mai bine pentru tine, prietene!

– Auxiliarii mi-au spus că tu ai putea juca rolul de uşier şi ai putea reclama creanţele neplătite.

– Care e artizanul de care te plîngi?

– Nu e vorba de un artizan.

– Atunci, ar fi bine s-o ştergi!

– Trebuie totuşi să mă ajuţi... Vreau să depun plîngere împotriva şefului Sobek.

– Şeful Sobek! Şi care e motivul?

– Nu-mi dă ceea ce mi se cuvine.

– Eşti sigur de ce spui?

– Am toate probele necesare şi îţi cer să-mi duci plîngerea în faţa tribunalului satului.

– Bine, dar Sobek e şeful pazei!

– Ştii după ce recunoşti un paznic? După faptul că nu-şi plăteşte niciodată datoriile, fie că e vorba de o oală cu grăsime sau de un măgar.

Tribunalul Locaşului Adevărului avea ca nume simbolic „Adunarea echerului şi a unghiului drept[1]" şi se putea întruni oricînd, chiar şi în zi de sarbătoare, dacă era urgent. În general, era alcătuit din opt membri, unul din cei doi şefi de echipă, scribul Mormîntului, şeful pazei, un gardian, doi artizani de mîna întîi şi două femei. Ocupîndu-se atît de cazuri private cît şi publice, adunarea înregistra declaraţiile de succesiune şi achiziţiile, precum şi vînzările proprietăţilor funciare.

Complet independent, tribunalul avea puterea de a ordona anchete amănunţite şi pronunţa condamnări, oricare ar fi fost greşeala comisă. Cînd cazul era prea complex, îl transmitea direct celei mai înalte instanţe juridice a ţării, tribunalul vizirului.

Neputînd ignora plîngerea negustorului de măgari, Kenhir îl primi în afara satului, în micul birou pe care şi-l amenajase în zona rezervată auxiliarilor.

– O plîngere împotriva şefului pazei este ceva foarte grav, îi atrase el atenţia negustorului. Reputaţia sa de om cinstit e stabilită şi nu mai poate fi schimbată.

– Reputaţia e una, iar faptele, cu totul alta. Eu am dovada că Sobek e un hoţ şi vreau să fie condamnat.

– Cred că ştii ce rişti... Dacă această dovadă nu e valabilă, tu vei fi cel condamnat cu asprime.

– Cînd ai dreptatea de partea ta, n-ai de ce să te temi.

– Aşadar, îţi menţii plîngerea?

Negustorul dadu din cap afirmativ.

Sub preşedenţia scribului Mormîntului, maestrul de operă, paznicul care primise plîngerea, femeia înţeleaptă, Uabet cea Pură, un paznic nubian, Thuty cel Savant şi Userhat Leul formară tribunalul care, în mod excepţional, se ţinu în faţa porţii

---

[1] În egipteană: *qenbet* (n.aut.).

celei mari a incintei. De obicei, tribunalul se întrunea în Curtea templului principal al Locașului Adevărului, pentru a-i putea auzi pe acuzator și acuzat, atunci cînd aparțineau confreriei.

În cazul de față, și unul, și celălalt, erau din afara satului și deci nu puteau fi primiți înăuntru. Funcția de șef al pazei aflîndu-se sub autoritatea scribului Mormîntului, Sobek trebuia să fie judecat totuși de tribunalul local.

Pentru această ocazie, jurații îmbrăcaseră robe grele, apretate, și purtau peruci mari, care le schimbau ținuta și înfățișarea. Dacă reclamantul sperase să identifice vreun artizan, se înșelase amarnic.

Conform sistemului judiciar în vigoare, acuzatul și acuzatorul trèbuiau sa se prezinte în persoană dinaintea tribunalului și să-și expună punctul de vedere, în timpul necesar. Așezați pe taburete, negustorul și șeful pazei evitau să se privească. Și unul și celălalt păreau siguri de ei.

– Părtinirea este urîtă de Dumnezeu, declară Kenhir. Acest tribunal îl va judeca atît pe cel care-i este aproape cît și pe cel pe care nu-l cunoaște. Nu va fi nedrept față de cel slab protejîndu-l pe cel puternic și va ști să-l apere pe cel slab împotriva celui puternic, deosebind adevărul de minciună. Să-l implorăm pe zeul ascuns care intervine, la nevoie, în favoarea celor necăjiți, să lumineze acest tribunal, facîndu-l capabil să pronunțe sentința justă, în unanimitate.

Scribul Mormîntului îl fixă cu privirea pe acuzator, apoi pe acuzat:

– Cer să vorbiți clar, să fie limpede pentru toți cei care ascultă, fără argumente amăgitoare sau explicații confuze. Formulează-ți acuzația, negustorule!

– Șeful Sobek mi-a cerut un magar. Am cazut la învoială asupra prețului și i-am adus măgarul. Totuși, a refuzat să-mi mai plateasca suma convenită, adică o bucată de stofă, o pereche de sandale, un sac de secară și un sac de făină. Factura a fost înregistrată și nu poate fi contestată.

– Ce ai de răspuns, Sobek? întrebă Kenhir.

– Acest negustor e un hoţ şi un mincinos. Este adevărat că mi-a fost livrat un măgar, dar acesta era un biet animal bolnav! Aşadar, nu aveam nimic de plătit, ba, mai mult, eu sînt cel care ar fi trebuit să se plîngă.

– Nu-i adevărat, protestă negustorul. Măgarul era un exemplar tînăr şi viguros, perfect sănătos. Iată, de altfel, un document semnat de martori la stabilirea facturii.

Negustorul îi dădu preşedintelui o tăbliţă din lemn, pe care măgarul, al cărui preţ era notat, era descris cu caractere cursive. Tot pe tăbliţă figurau şi numele a trei martori, certificînd validitatea acestor informaţii.

– Am şi eu un martor, obiectă Sobek, pe paznicul care a văzut acest animal bătrîn şi căruia i-am ordonat să-l ducă printre palmieri, lăsîndu-l să-şi petreacă acolo, în linişte, ultimele zile.

– Ai un document scris?

– Sigur că n-am! De ce ar fi trebuit să-mi iau această precauţie?

– Userhat Leul să se ducă şi să-l aducă pe paznic, pentru ca acesta să depună mărturie, ceru scribul Mormîntului.

Subalternul lui Sobek sosi în faţa tribunalului. Foarte emoţionat, abia îşi găsea cuvintele.

– Îţi aminteşti de un măgar livrat şefului Sobek şi în legătură cu care ai primit un ordin?

– Ah, da, da... Era, într-adevăr, un măgar.

– Tînăr sau bătrîn?

– Foarte bătrîn... Abia mai mergea.

– Ce ordin ţi-a dat şeful Sobek?

– Era nemulţumit, căci comandase un animal tînăr şi viguros. Atunci, mi-a ordonat să-l duc la palmieri. După ce m-am conformat regulamentului de ieşire, am executat ordinul.

Preşedintele tribunalului se întoarse către femeia înţeleaptă aşteptîndu-i intervenţia, dar ea nu scoase nici un cuvînt. Kenhir continuă.

– Adevărul va fi uşor de stabilit. Du-te imediat să cauţi măgarul şi sa ni-l aduci aici!

Datorită umbrelelor de soare şi a băuturilor răcoritoare, aşteptarea n-a fost o încercare prea grea. Negustorul părea optimist, ca şi cînd n-ar fi avut de ce să se teamă. Siguranţa lui începea să-l tulbure pe Sobek, convins, de altfel, că va fi achitat şi va obţine condamnarea severă a negustorului mincinos. Cît de inconştient putea fi sa-şi bată astfel joc de tribunal!

Cu sufletul la gură, paznicul se prezentă din nou în faţa lui Kenhir.

– Unde e măgarul?

– L-am... l-am căutat, dar nu l-am găsit.

– Poate ai greşit locul cu palmieri.

– Asta nu, îl alesesem pe cel mai apropiat! Şi apoi, proprietarul său are mai mulţi măgari... Dar cel bătrîn nu era acolo unde-l dusesem.

Negustorul triumfa:

– Lucru sigur, şeful Sobek şi subalternul său au inventat toată povestea ca să nu plătească un măgar sănătos. Probabil că l-au ascuns undeva. Şeful Sobek credea că un negustor modest ca mine nu va îndrăzni vreodată să-l atace în justiţie şi că se va putea bucura, fără nici o grijă, de înşelaciunea sa. Dar adevărul a ieşit la suprafaţă, iar eu cer despăgubiri, penalităţi şi destituirea acestui paznic necinstit.

– Ce ai de spus în apărarea ta? îl întrebă Kenhir pe nubian.

– Negustorul e un mincinos!

– La acuzaţiile mele, adăugă vînzătorul de măgari, adaug defaimarea, la care au fost martori toţi membrii acestui tribunal.

– Mai aveţi ceva de spus, şi unul, şi celălalt?

– Să se facă dreptate! strigă negustorul.

– Eu sînt nevinovat şi victimă a unei sforării! protestă Sobek, furios. Lăsaţi-mă să-l interoghez pe banditul ăsta şi o să vă spună singur adevărul!

– Ajunge, şefule Sobek! Paznicii vă vor duce într-un fort şi veţi aştepta acolo verdictul nostru.

32.

Prizonier în propria puşcărie, Sobek se prăbuşise. Prins într-o capcană, pe cît de simplă pe atît de diabolică, n-avea nici o şansă de scăpare. Dacă avea să fie găsit vinovat că a furat şi că a minţit, va fi condamnat la mai multe luni de închisoare şi-şi va pierde postul. Dată fiind funcţia sa, tribunalul urma să se arate de o severitate exemplară; oare şeful pazei n-ar fi trebuit să se dovedească mai cinstit decît oricare altul?

Şi totuşi aşa era, dar laţul care se strîngea în jurul gîtului său ameninţa să-l sugrume! Mînia nu-l împiedica să vadă clar cele întîmplate: cei care doreau să distrugă Locaşul Adevărului îl plătiseră pe vînzătorul de măgari şi puseseră la cale această intrigă, ca să scape de Sobek şi de nubienii din subordinea sa pentru totdeauna. Urma să fie numit alt şef al pazei, o altă echipă de paznici şi, nu mai încăpea nici o îndoială, satul nu mai putea fi apărat.

Nu putuseră să-l ucidă, căci moartea brutală a lui Sobek ar fi declanşat o anchetă şi s-ar fi bănuit existenţa unui complot. În acest caz, scribul Mormîntului ar cerut întărirea efectivelor şi ar fi apărat şi mai straşnic locul sacru. Metoda ideală era deci aceea de a-l discredita tocmai pe el, paznicul integru şi incomod.

– Tribunalul urmează să pronunţe sentinţa, îl anunţă, consternat, unul dintre oamenii săi.

Seara era blîndă şi liniştită. Sobek porni fără grabă, vrînd să profite cît mai mult de aceste ultime momente petrecute în locul ce deşi părea atît de auster, îl iubise atît de mult. Locaşul

Adevărului devenise patria sa, un spațiu al armoniei, pe care știuse să-l apere cu vigilență zi și noapte. Și iată că acum totul se prăbușea din cauza unui măgar bătrîn...

Negustorul stătea zîmbitor pe taburetul său. Sobek observă că femeia cea înțeleaptă nu-și ocupase locul.

– Prefer să aud sentința stînd în picioare.

– Iat-o! spuse Kenhir.

Nubianul închise ochii.

După o îndelungă tăcere, se auzi zgomotul copitelor unui măgar ce se apropia încet de tribunal.

Sobek își deschise ochii, se întoarse și o văzu pe femeia înțeleapta aducînd un bătrîn patruped cu părul ros, căruia îi mîngîia capul.

– Este... este chiar el! exclamă Sobek. Întrebați-l pe subalternul meu! Îl va recunoaște și el!

– Am și făcut-o, preciză Clara.

– Cum de l-ați mai găsit?

– M-am dus la pîlcul de palmieri și i-am întrebat pe țărani, fără să am prea mari speranțe, căci mă temeam ca măgarul să nu fi fost omorît. Din fericire pentru tine, lăcomia și-a dovedit puterea. Complicele negustorului păstrase animalul pentru a încerca să-i mai păcălească și pe alții.

Scribul Mormîntului îl privi pe reclamant cu severitate:

– Ce-ai mai putea răspunde?

– Cum puteți dovedi că ăsta e bătrînul măgar livrat șefului Sobek? Puteați găsi, oriunde, altul!

– Uite că nu-i chiar așa, răspunse femeia înțeleaptă. Aș fi putut explica după depozițiile contradictorii, dar am preferat să păstrez pînă acum această informație secretă.

Vocea negustorului nu mai era atît de sigură:

– Ce vreți să spuneți?

– Care e data exactă la care a fost livrat măgarul pe care i l-ați vîndut lui Sobek?

– Sînt sigur că acum optsprezece zile.

– Măgarul este un animal de care nu ne putem lipsi, aminti femeia înțeleaptă; fără el, Egiptul n-ar fi devenit o țară bogată. Dar, uneori, e însuflețit de exaltarea lui Seth; iată de ce oricare măgar ce pătrunde pe domeniul Locașului Adevărului trebuie sa fie potolit în mod magic. După obicei, paznicul i-a cerut unei preotese a lui Hathor sa-i picteze o hieroglifă pe pulpa stînga din față și nu a dus magarul la pîlcul de palmieri decît după îndeplinirea acestei cerințe rituale. Această hieroglifă se schimbă după anotimpuri și sărbători. După cum poate depune mărturie întreaga confrerie, cu optsprezece zile în urmă, semnul ales era o meșă de păr buclat. Tribunalul poate verifica.

Userhat Leul ridică piciorul batrînului măgar cu blîndețe și-i arătă negustorului semnul pictat cu cerneală roșie.

– Exact cum prevăzusem, îi aminti Kenhir. L-ai acuzat pe nedrept pe șeful pazei satului și ai mințit, pentru a face în așa fel încît să fie condamnat. Recunoști aceste fapte?

– Nu, nu... Nu eu sînt răspunzător...

– Mai îndrăznești să negi?

Vînzătorul de măgari lăsă capul în jos:

– Nu, vă implor să mă iertați... Nu intenționam decît să cîștig mai ușor ceva bani.

– Ca primă pedeapsă, tribunalul te condamnă să-i dai lui Sobek cinci magari.

– Cinci! Sînt prea mulți, eu...

– Și asta nu e tot. Vei munci pentru el două zile pe săptămînă, timp de cinci ani; dacă, o singură dată, te abați de la această îndatorire, pedeapsa ți se va dubla imediat. Dorești să faci apel în fața tribunalului vizirului?

– Nu, nu...

– Atunci, jura să respecți hotărîrea acestei judecăți!

Cu o voce aproape stinsă, condamnatul jură.

– Acum, șterge-o și chiar mîine să aduci cei cinci măgari.

Distrus, negustorul se îndepărtă.

– Ar fi trebuit să-l arestați! interveni Sobek.

– Daca mai ai şi alte capete de acuzaţie, vom putea organiza un nou proces.

– N-aţi înţeles că duşmanii confreriei au încercat să mă elimine?

– Eşti conştient de gravitatea spuselor tale şi de ce pot ele să implice?

– Să fim lucizi! Daca eu sînt destituit, cine ar putea fi numit pentru a vă proteja?

– Calmează-te, Sobek! Uiţi că vizirul este cel care îl numeşte pe şeful pazei?

– Şi credeţi că el n-ar putea fi manipulat?

– Procesul ăsta te-a epuizat şi văd ca te face să-ţi pierzi minţile. Du-te şi te odihneşte; vorbim mai tîrziu.

În timp ce nubianul revenea dezgustat la îndatoririle sale, Kenhir îi puse femeii înţelepte întrebarea care îi ardea buzele:

– Nu auzisem de acest obicei magic...

– Întrebaţi-o pe Uabet cea Pură, răspunse Clara, zîmbind; ea a avut ideea asta. Dar nu era important să regăsim măgarul şi să obţinem mărturisirile complicelui acestui vînzător?

– Bine jucat... Dar trebuie oare să dăm crezare obsesiilor lui Sobek?

Femeia înţeleaptă îl luă de mînă pe maestrul de operă:

– Cerul se va acoperi cu nori negri, iar trăsnetul ne-ar putea lovi... Dar preotesele Locaşului Adevărului nu sînt, oare, capabile să hotărască asupra sorţii nemiloase?

Negustorul de măgari nu-şi găsea liniştea. Tocmai cînd spera să cîştige fară să întîmpine vreo piedică, trăise ziua cea mai grea din viaţa sa.

Chiar în acea seară, îl aştepta pe trimisul generalului Mehy cu plata care îi era datorată, dar aceasta era o biata consolare, acum, după necazurile pe care le avusese. Sentinţa severă a tribunalului urma nu numai să-l aducă în sapa de lemn, ci şi să-i distrugă reputaţia.

Mehy trebuia să-l plătească şi să împiedice altă condamnare, pe care şeful Sobek nu va ezita s-o propună. Profund jignit, acesta din urmă nu va înceta să-l aibă în vedere pe acuzatorul său şi, dacă va reuşi să obţină întemniţarea sa, îl va interoga fără menajamente, smulgîndu-i adevărul.

Trebuia, aşadar, să se ducă imediat la general şi să-i ceară protecţia.

Ieşind din magazia de lîngă grajdul de cai, negustorul dădu peste o ţărancă:

– Ce cauţi aici?

– Sînt soţia lui Mehy.

– Dar... sînteţi îmbrăcată ca o sărăntoacă!

– N-aş vrea să fiu recunoscută.

– Dumneavoastră sînteţi... emisarul?

– Ai muncit pentru noi şi trebuie să fii recompensat, după cum am hotărît.

– Tribunalul nu l-a condamnat pe Sobek! Măgarul cel bătrîn a fost gasit şi, astfel, judecătorii au descoperit înşelăciunea... Acum trebuie să am grijă de mine şi să fiu protejat.

– Ai amintit de Mehy?

– Nu, se ştie că eu sînt singurul răspunzător... Dar dacă Sobek mă arestează, voi marturisi totul pentru a-mi salva pielea!

– Nu se va ajunge pînă acolo, îl linişti Serketa. Acest eşec e regretabil, dar orice muncă trebuie răsplătită. De aceea, vei primi ce ţi s-a promis.

– Şi apoi mă veţi proteja?

– Acolo unde te vei duce, nu vei mai avea de ce să te temi de şeful Sobek.

Încurajat, vînzătorul de măgari admiră cele două plăci de argint, pe care femeia le pusese pe un cufăr de rufe. Cu adevărat, o mică avere! În ciuda necazurilor sale, făcuse bine acceptînd propunerea generalului.

În timp ce negustorul îşi scălda ochii privind răsplata oferită, Serketa se duse în spatele lui.

Scoţînd din buzunarul interior al rochiei sale grosolane un ac lung şi fin, îl înfipse cu o lovitură scurtă în ceafa laşului, exact între două vertebre. După ce probase metoda pe animale şi pe macheta unui cap de om, lui Serketa îi reuşi de minune prima încercare „pe teren".

Negustorul de măgari scoase limba, începu să horcăie, întinse braţele în gol şi se prăbuşi mort la pămînt.

Serketa îşi recuperă acul, ştergînd cu grijă cele cîteva picături de sînge apărute pe ceafa, pentru a nu lăsa vreo urmă. Victima nu va avea parte de o mumificare, aşa că nimeni nu va observa minuscula înţepătură.

Apoi dezlegă măgarii şi, cu una dintre funii, îl spînzură pe vînzător de căpriorii grajdului. Negustorul nu cîntărea mai mult mort decît viu.

Înainte de a se pierde în noapte, Serketa nu uită să-şi recupereze cele două plăci de argint.

33.

Echipa din dreapta era adunată în localul confreriei. Scribul Mormîntului aminti faptul că aceasta avea nevoie de produse rare, cum ar fi galena şi bitumul, iar maestrul de operă preciză că din această expediţie trebuia sa facă parte cel puţin un artizan. Acesta respectînd ordine precise va aduce în sat cantităţile necesare pentru desăvîrşirea unei munci secrete.

De obicei, de această corvoadă se ocupa Thuty Savantul; dar, ţinîndu-se seama de recentul său doliu, maestrul de operă nu i-o putea impune. Trebuia să aleagă un voluntar, care să fie gata de plecare chiar a doua zi dimineaţă.

Intrînd în biroul său, în care, aşa după cum se temuse, Niut cea Neobosită deja măturase, Kenhir n-a mai avut timp să se înfurie, căci un mesaj din partea şefului pazei îl solicita, de urgenţă, la al cincilea bastion. Deşi nu-i plăcea să fie astfel deranjat, scribul Mormîntului trebui totuşi să-şi părăsească iubitele lui papirusuri.

Şeful pazei îşi stăpînea cu greu nervii:

– Ai aflat vestea, Kenhir?

– Dacă sînt aici, o voi afla.

– Negustorul de măgari...

– Oare a încercat să sfideze tribunalul neaducîndu-ţi cele cinci animale pe care ţi le datora?

– A fost găsit mort, acasă la el. S-a spînzurat.

– Acest jalnic mincinos nu şi-a suportat eşecul.

– Încă o sinucidere, după cea a lui Abry! exclamă nubianul.

– Cum poți compara un administrator principal al malului stîng cu un negustor de măgari? Ăstuia i-a fost frică de tine și de eventualele represalii.

– Sînt convins că a fost asasinat, pentru a-l împiedica să vorbească. Exact ca Abry.

– Ai vreo proba, într-un caz sau în celălalt? întreba Kenhir, enervat.

– Din nefericire, n-am!

– Că vezi comploturi pretutindeni nu e o treabă rea, Sobek, căci această deformație profesională îți menține vigilența. Dar ai grijă să nu devii obsedat și să nu-ți pierzi mințile! Vei putea, măcar, să-ți recuperezi măgarii?

– Cineva i-a dezlegat, iar ei au fugit.

– De unde știi că negustorul însuși nu le-a dat drumul, înainte de a-și lua viața?

– Ar fi prea simplu.

– Chiar așa și e, Sobek! Ai avea și tu dreptul la cîteva zile libere, nu crezi?

– Am renunțat.

– Greșești. Nici nu bănuiești cît de bine ți-ar face puțină odihnă.

– Securitatea satului este singura mea preocupare. Și cei care s-au luat de mine au greșit cînd nu m-au omorît.

Pagina *Jurnalului Mormîntului* pe care Kenhir o avea de scris urma să fie pe cît de lungă, pe atît de excepțională. Casa-Funie nu putea pleca voluntar, pentru că avea probleme cu ochii; Fened Nasul, pentru că ducea ofrande la mormîntul părinților săi; Karo cel Posac, pentru că își repara ușa casei; Nakht cel Puternic, pentru că trebuia să fabrice bere pentru viitoarea sărbătoare; Userhat Leul, pentru că fusese înțepat de un scorpion mic; și toți ceilalți aveau motivele lor pentru a nu părăsi satul ca să plece într-o aventură ca asta.

Toți, în afară de Paneb.

– Dar tu ești tatăl unui bebeluș, îi aminti Kenhir.

– Crește văzînd cu ochii și Uabet are mare grija de el. Dar... cred că nu sînt singurul voluntar.

– Ba, mă tem că ești. Hai să vorbim cu maestrul de operă!

Nefer cel Tăcut nu-și ascunse nedumerirea:

– Mulțumesc pentru curajul tău, Paneb, dar nu la tine mă gîndeam. Tu nu cunoști nici locurile, nici produsele care trebuie aduse.

– Cine le cunoaște?

– Cel mai competent ar fi bijutierul Thuty, dar doliul său...

– Face parte din confrerie sau nu? Cînd ne este încredințată o misiune, trebuie să uităm de bucurii și necazuri. Am fost alături de el atunci cînd a suferit, iar acum avem nevoie de el. Căci presupun că nu e vorba de o simpla plimbare în deșert... Produsele pe care trebuie să le aducem ne sînt absolut necesare, nu-i așa?

– Chiar dacă laboratorul și administrația malului stîng n-ar fi cerut această expediție, noi tot am fi fost obligați s-o organizăm. Locașul Aurului folosește bitumul și galena în anumite scopuri, pe care nu ți le pot dezvălui.

– Mă duc sa vorbesc cu Thuty și-l voi convinge să plece. În doi, călătoria va fi mai ușoară.

Dakter nu mai avea astîmpăr. Pipăindu-și neîncetat barba, număra, a nu știu cîta oară, cei două sute de măgari și cei o sută de mineri gata de plecare, însoțiți de vreo treizeci de prospectori specializați în căutarea mineralelor și a pietrelor prețioase. Obișnuiți cu pericolul, rezistenți la situații neplăcute, își făcuseră propriile hărți, jucînd și rolul de protectori împotriva eventualelor atacuri ale așa-zișilor „bandiți ai nisipurilor“, nomazi cruzi și rapace. Dakter asigurase cea mai mare securitate; douăzeci de soldați experimentați le vor da, în cazul unei agresiuni, un ajutor substanțial.

Cu toate că pe traseu se găseau și puțuri, se calculaseră foarte bine rezervele de apă și de hrană. Starea de sanătate

a fiecărui magar fusese examinată cu grijă, coşurile erau noi, la fel şi chingile.

Nu mai lipsea decît artizanul din Locaşul Adevarului.

– Cît timp o să ne mai facă să pierdem? se indignă Dakter. Doar n-o să ne petrecem ziua stînd şi aşteptîndu-l!

– Doriţi să dau o fugă pînă-n sat? întrebă unul dintre prospectori.

Toate privirile se opriră asupra unei corăbii mici care încerca să acosteze. Condusă şovăielnic, eşuă de două ori înainte de a ajunge, în sfîrşit, la mal.

Din corabie săriră doi pasageri foarte diferiţi, un tînăr colos şi un om fără vîrstă, aproape pirpiriu, care părea că se face bucăţi, de fragil ce era.

De îndată, soldaţii îi înconjurară, ameninţîndu-i cu bîtele:

– Cine sînteţi? întrebă Dakter, ameninţător.

– Nu se vede? se miră tînarul colos. Un marinar amator care învaţă să navigheze... Avînd în vedere faptul că este prima mea traversare, consider că m-am descurcat destul de bine.

– Întoarce-te de unde ai venit, băiete! Aici este o zonă militară.

– Dar nu este şi punctul de plecare a unei expediţii?

Dakter fu tulburat:

– Eşti bine informat... De unde ştii?

– Mi-a spus maestrul de operă al Locaşului Adevărului.

– Aşteptam un singur artizan, nu doi!

– Eu mă numesc Paneb, iar el este tovarăşul meu, Thuty.

– Trebuie să ştiu mai mult despre voi.

– Va trebui totuşi să te mulţumeşti cu atît.

– Ştii cu cine vorbeşti? Eu sînt Dakter, directorul laboratorului central din Teba şi şeful acestei expediţii! Eşti obligat să mă asculţi şi să raspunzi ordinelor mele.

Privindu-l pe Paneb, care-i măsura pe soldaţi, unul cîte unul, Thuty înţelese că tovarăşul său se pregătea să se arunce asupra lor şi că nu va fi neapărat învins:

– Paneb, nu... îi şopti el. Aminteşte-ţi că avem o misiune.

– Ai dreptate, trebuie să mă stăpînesc. Bine... Nu ne mai rămîne decît să ne întoarcem acasă.

Tînarul colos se întoarse, pornind spre mica ambarcaţie.

Dakter se aruncă asupra lui Paneb şi-l apucă de încheietura mîinii:

– Unde pleci?

– Dă-mi drumul în clipa asta sau nu mai răspund de nimic.

Ochiul amenințător al lui Paneb îl obligă pe savant să-i dea ascultare.

– Thuty şi cu mine ne reîntoarcem în sat.

– Dar... nu trebuia sa plecaţi cu mine?

– Da, cu tine, dar nu sub ordinele tale. Noi sîntem oameni liberi şi ştim ce avem de făcut.

Dakter se făcu roşu la faţă: .

– Îţi amintesc că eu sînt şeful acestei expediţii şi că ea nu va putea reuşi fără o disciplină foarte strictă.

– Poţi s-o aplici subalternilor tăi; noi doi nu datorăm ascultare decît Locaşului Adevărului. Dacă nu eşti în stare să înţelegi acest lucru, vei răspunde de eşec.

– Îmi vei dezvălui măcar destinaţia pe care o avem?

– O vei afla destul de curînd. Aşadar, sîntem de acord: Thuty va trece în frunte şi ne va indica drumul.

– Îmi distrugi autoritatea, Paneb!

– Dar ce-ţi închipuiai? Nu e treaba mea, asta-i tot!

– Nu sînt obişnuit să mi se vorbească pe acest ton. Că eşti sau nu de acord, răspund de această expediţie şi nu-ţi pot tolera atitudinea.

– Atunci, pleacă fără mine!

Dakter se întoarse către Thuty:

– Sper că tu eşti mai înţelegător.

– Conform voinţei maestrului nostru de operă, spuse bijutierul cu o voce calmă, voi ghida aceasta expediţie pînă la mine, dar cu o condiţie care nu poate fi negociată: respectarea indicaţiilor pe care le-am primit. Oricare ţi-ar fi titlurile şi prerogativele, ori accepţi, ori rămîi la Teba!

Consternat, Dakter înțelese de ce era atît de greu să lupți împotriva acestei confrerii.

– Hai să încetăm cu aceste discuții zadarnice, hotărî Paneb, și să pornim la drum!

34.

Expediția trecu Nilul de la Teba la înălțimea Coptos, unde animalele și oamenii urmau să meargă pe o potecă din deșert, care ducea la Marea Roșie și la peninsula Sinai, bogată în mine de turcoaze și aramă, exploatate încă din vremea Vechiului Imperiu. Condusă de Thuty, bun cunoscător al regiunii, expediția părăsi drumeagul care ducea la cariera de granit și se îndreptă către Gebel el-Zeit.

Deși pe acolo nu ploua aproape niciodată, regiunea avea o oarecare umiditate datorată Mării Roșii; ici și colo, apăreau insulițe de verdeață, mai ales la poalele unui impresionant lanț de munți, cu piscuri înalte de o mie de metri.

Majoritatea egiptenilor se temeau de deșert, un loc în care trăiau făpturi ciudate și periculoase; dar știau că el păstrează pentru eternitate trupurile celor morți și că ascunde imense comori, aur, argint și toate „pietrele pure născute în pîntecele munților". Puteai traversa deșertul, dar nu și să locuiești acolo, căci părea a nu fi altceva decît lumea de dincolo prezentă pe pămînt. Și era nevoie de călăuze experimentate, pentru a nu cădea în capcanele ce se iveau peste tot.

Paneb mergea alături de Thuty care, în ciuda constituției sale fragile, imprima trupei un ritm alert.

– Am impresia că-ți place expediția asta.

– Că-mi place e puțin spus! exclamă Zelosul. Ce peisaje minunate... Nisipul seamănă cu focul și-l simt plăcut sub tălpi.

Din fericire, satul nostru se află în deșert; e nevoie de puterea sa pentru a-i trezi pe oameni la viață și a-i scăpa de lîncezeală.

– Ce părere ai de Dakter?

– Pentru mine, nici nu există. Un mic funcționar prea gras, pe care privilegiile îl fac sa se îmbete de vanitate.

– Cu toate astea, ferește-te de el! Pe cînd lucram la Karnak, am întîlnit indivizi de felul lui, ce-i drept, mai puțin periculoși. Nu ma miră faptul ca nu ne iubește, dar am totuși sentimentul că lucrurile sînt mai grave.

Paneb îl privi pe Thuty cu mirare:

– Ai stat pe domeniul lui Amon?

– Acolo am învățat să sculptez lemnul prețios, aurul și electrumul, să cizelez decorațiile, să acopăr cu aur uși, statui și corăbii și, dacă Kenhir n-ar fi apelat la mine, aș fi putut ajunge la un grad înalt în ierarhie. Locașul Adevărului avea nevoie de un bijutier experimentat: eu nu eram decît al treilea de pe listă, dar tribunalul de admitere îi respinsese pe primii doi.

– Dar de ce n-ai rămas la Karnak?

– Nu îndrăznisem niciodată să bat la poarta confreriei, dar știam că deține secrete ale meseriei, care nu erau dezvăluite nicăieri în altă parte. Mi se părea imposibil să am și eu acces în acel loc. Și atunci cînd s-a ivit ocazia, mi-am încercat norocul.

– Ai auzit chemarea?

– Din prima clipă în care am ținut aurul în mînă... Dar nu știam că asta e chemarea mea și că mă făcea diferit de alți bijutieri. Confreria a recunoscut-o și m-a admis în echipa din dreapta. Ce zi minunată! Acum trebuie să îndur suferința.

– Ai mai putea avea și alți copii.

– Nu, prefer să trăiesc cu amintirea neștirbită a fiului meu, a copilăriei sale vesele, a jocurilor lui, a acestei fericiri pe care n-am știut s-o păstrez... Și îți mulțumesc că m-ai scos din starea aceea de amorțeală pentru a lua parte la această expediție. Singur, aș fi rămas dezorientat; cu tine alături voi putea să-mi îndeplinesc această grea misiune.

– De ce te temi de Dakter?

– Pentru că mergem să luăm un produs periculos a cărui utilizare are reguli stricte. Ca şef al laboratorului central, ar putea avea intenţia să le nesocotească.

– Dar noi avem datoria de a veghea asupra respectării lor.

– Tocmai de aceea am putea deveni incomozi. La început, această expediţie n-avea nimic periculos; după ce l-am întîlnit pe Dakter, nu mai sînt atît de sigur.

Paneb nu-şi putu stăpîni un zîmbet:

– Să aibă doar buna idee de a se lua de noi!

– Sîntem doar doi, Paneb!

– Dacă am înţeles eu bine, ai destui prieteni printre mineri şi cercetătorii de minereuri.

– Să traversezi de mai multe ori acest deşert împreună cu aceiaşi oameni, asta creează prietenii, e adevărat. Cea mai mare parte a lor nu va fi contra noastră.

– Linişteşte-te, Dakter nu are nici o şansă!

Dakter era singurul care mergea călare pe un măgar robust şi, în ciuda acestui avantaj datorat rangului său, bea mult mai mult decît cei care mergeau pe jos. Bănuind că această călătorie nu va fi totuşi o distracţie, nu se gîndise că aceste întinderi pustii îi vor provoca atîta oroare.

Îngrozitor de prost dispus, savantul încercase în zadar să găsească o posibilitate de a scăpa de tînărul colos. Îl simţea mai neîncrezător decît o fiara, capabil sa reacţioneze cu violenţă. Şi cum l-ar fi putut elimina fără să-i atragă atenţia bijutierului? Dacă Paneb ar refuza să continue călătoria, Dakter n-ar putea afla unul dintre secretele majore ale confreriei.

Trebuia deci să aştepte să obţină produsele. Apoi, va lua o hotărîre.

Înaintea lui, minerii îşi încetiniră mersul.

– N-am dat ordin să ne oprim!

– Nimeni nu avansează.

Ititat, Dakter se întoarse spre convoi.

Thuty se aşezase pe un bloc de piatră, cu spatele la soare. Oamenii şi animalele beau apa, puţin cîte puţin.

– Ce se întîmplă?

– O oprire neprevăzuta, îi răspunse bijutierul. Nu va dura prea mult şi, de altfel, puţină odihnă nu va face rău nimănui.

– Unde îţi e tovarăşul?

– S-a dus catre muncel, acolo, cu doi căutatori de pietre preţioase.

– Dar... nu ăsta e scopul expediţiei!

– Du-te şi dormi puţin!

– Cheamă-i imediat pe oameni!

– Să aşteptăm liniştiţi să se reîntoarcă singuri. Cu cît te agiţi mai mult, cu atît îţi va fi mai sete.

Thuty îi oferi lui Dakter o smochină, dar acesta o refuză, reluîndu-şi locul în partea din spate a convoiului. Nici un miner nu părea să-l simpatizeze, în timp ce mulţi dintre ei veneau lîngă bijutier, să depene amintiri din expediţiile anterioare.

– Fabulos! exclamă Paneb revenind dinspre muncel. Ia te uita ce mi-au permis prospectorii să recoltez!

Sub privirea lui Thuty, etală cristale în formă de dodecaedre, care ascundeau cornaline, jasp roşu sau granate. Unele granate mari ieşisera deja la iveală şi arătau ca nişte şiraguri de sfere.

– Nu te-au păcălit, observa bijutierul.

– Prietenii noştri sînt de părere că nu este necesar să-i arătăm lui Dakter aceste pietre şi să fie înregistrate de către un scrib. La urma urmelor, nu sînt decît nişte pietricele mai mari.

– Pentru neştiutori, aşa este. Şi, pe deasupra, mai sînt atîtea hîrtii de completat...

– Am putea porni. Cred că Dakter şi-a pierdut răbdarea.

Un soldat alerga spre cei doi artizani:

– Pe colină, au fost zăriţi trei bandiţi ai nisipurilor... Ne-au urmărit cu atenţie cîteva clipe, apoi au dispărut. Iscoade, desigur!

– Se pregătește, oare, un atac? întrebă Paneb.

– Nu neaparat... Prădatorii ăștia sînt niște lași care atacă, de regulă, caravane prost apărate. Ne vom lua totuși precauțiile necesare. Veți avea alături arcași, iar în timpul nopții vom face, pe rînd, de gardă.

Convoiul se urni din nou, înaintînd cu mare băgare de seamă, de teama vreunei bande înarmate, care s-ar fi putut ivi din senin.

Orele treceau și teama începea sa se risipească, mai ales că nici unul dintre puțurile care mărgineau pe alocuri poteca nu fusese acoperit sau murdărit.

Intendența era bine asigurată, iar moralul trupei – bun. Paneb, care purtase în spate un tînar miner, victimă a unei insolații, le devenise tuturor simpatic și nimeni nu se plîngea de ritmul impus de Thuty.

Prospectorii își verificau hărțile și își umpleau trăistuțele de piele cu eșantioane de minereuri, etichetate cu grijă.

– Urmează ultima noastră oprire, înainte de a ajunge la destinație, mîine, spre prînz, anunță Thuty. În seara aceasta, vom petrece cu toții: carne uscată de vită și vin roșu.

În timp ce minerii intonau cîntece întru gloria faraonului și a zeiței Hathor, suverana metalelor prețioase, Dakter se apropie de cei doi artizani.

– N-am schimbat nici două vorbe în timpul acestei călătorii... Poate că ar fi vremea să facem pace, sugeră savantul.

– De ce nu? raspunse Thuty. Stai jos și bea.

– Vă mulțumesc, nu beau niciodată alcool.

– Asta te-ar binedispune, îi sugeră Paneb.

– Presupun că, de mîine, vom începe munca!

– Așa este, aprobă bijutierul.

– Oare n-a sosit vremea să-mi spuneți și mie cum veți proceda? Sînt aici pentru a vă ajuta și pentru a vă face să profitați de știința mea.

– Nu ne îndoim de asta, Dakter, dar am prefera să te ocupi de siguranța noastră.

– De asta vor avea grijă soldații! Ceea ce mă interesează este natura şi cantitatea de materiale pe care le vom duce la Teba.

– Cred că ar fi cazul sa dormim, concluzionă Thuty.

35.

Gebel el-Zeit era un mic masiv muntos ferit de drumurile caravanelor. Situat la trei sute de kilometri de Teba, dominînd accesul la Golful Suez, foarte izolat, acest loc nu era exploatat decît destul de rar, atunci cînd se simţea nevoia de aprovizionare cu galenă. Dakter îi auzise pe unii mineri spunînd că era mai preţioasă decît aurul; această perspectivă îl umplea de nerăbdare. Acum înţelegea mai bine de ce bijutierul Thuty venise de mai multe ori în acest loc uitat de lume, dar nu aflase încă la ce folosea confreria acest material rar.

– Mai întîi să aducem un omagiu zeiţei Hathor şi să-i cerem protecţia, ordonă Thuty.

Dakter blestemă această pierdere de vreme, dar ştia că înlăturarea vechilor superstiţii nu va fi o treabă uşoară. Toţi membrii expediţiei se reculeseră în faţa stelelor sobre, înălţate în faţa unor mici sanctuare din piatră, stele construite printre locuinţele rudimentare pe care minerii le ocupau cînd stăteau la Gebel el-Zeit. Fiecare aduse o ofrandă zeiţei: amulete, scarabei din faianţă, statuete de femeie din lut ars, bucăţi de stofă de in; apoi a fost venerat şi zeul Min, protector al exploratorilor deşertului, precum şi Ptah, patronul artizanilor.

După terminarea ritualului, Thuty repartiză sarcinile. Trimise cinci prospectori să vîneze gazele, alţi cinci să pescuiască şi să adune scoici, apoi desemnă doi intendenţi, care formară echipe pentru descărcarea poverilor de pe măgari, iar soldaţii se organizară pentru a asigura paza locului.

Paneb primi sarcina să împartă oamenilor unelte din piatră, tîrnăcoape şi săpăligi, majoritatea din bazalt, şi să aleagă vreo douăzeci de mineri cărora călătoria nu le secătuise energia, pentru a-i trimite la mină, la trei kilometri de locuinţe şi sanctuare.

Surprins de eficacitatea celor doi artizani, Dakter nu mai ştia încotro s-o ia, atent la toate mişcările lor. Odată şi odată, tot trebuia să dezvăluie scopul misiunii lor şi, implicit, secretul pe care savantul dorea atît de mult să-l afle.

– Să mergem, hotărî Thuty; la întoarcere, să găsim masa pregătită!

Dakter se alătură celor ce se îndreptau către mină, dar nici Thuty, nici Paneb nu-i dădură atenţie.

Cu cît se apropiau mai mult, cu atît savantul observa abundenţa unor minereuri ciudate, unele cenuşii-albastre, altele de culoare foarte închisă. Nu mai văzuse niciodată ceva asemănător şi mare îi fu surpriza cînd descoperi mina, o parte din ea sub cerul liber, iar alta, subterană. Orientate pe direcţia nord-sud, filoanele de galenă fuseseră detectate la suprafaţă, apoi se săpaseră galerii pînă la treizeci de metri adîncime. Unul dintre fronturile de abataj ale unui filon deosebit de bogat se afla chiar la o sută de metri, sub cerul liber şi se prezenta sub forma unui tub îngust, prin care putea trece numai un miner mic la trup.

Dakter era emoţionat, de parcă ar fi făcut o mare descoperire:

– Bucăţile astea de stîncă... înseamnă galena?

– Galena este o sulfură de plumb cenuşiu-albăstruie, preciză Thuty. Bucăţile de piatră colorate de la brun-închis la negru sînt bitum. Vrei să vizitezi o galerie?

– Bineînţeles că vreau!

– Te-ai putea murdări... Avînd în vedere mărimea trupului tău, nu vom putea intra decît într-o galerie destul de largă.

Fascinat, Dakter l-ar fi urmat pe artizan şi pînă la capatul lumii, dar coborîrea nu era deloc uşoară, iar Paneb trebui chiar să-l prindă de talie la un moment dat, cînd alunecarea devenea periculoasă.

Echipa din expediţia precedentă lucrase bine, creînd săli destul de înalte, în care puteai sta în picioare. Existau şi orificii de ventilaţie, cu un diametru de vreo treizeci de centimetri, dispuse în aşa fel încît să se producă permanent un curent de aer.

Cu ajutorul unui tîrnăcop, un miner desprinse puţin minereu, pe care-l sparse pentru a extrage pepitele de galenă.

– Iată ce vom duce la Teba, declară Thuty.

– Ca să-l folosiţi la ce?

– Bitumul face silozurile impermeabile, la călăfătuirea unui anumit tip de corabie, la sigilarea gîturilor urcioarelor şi la confecţionarea mînerelor pentru unelte. Aplicat în cataplasme, s-a dovedit folositor în tratarea tusei. Cît despre galenă, ne oferă un produs dintre cele mai de preţ: sulimanul pe care frumoasele noastre îl folosesc la machiajul ochilor. Soţiile noastre ni-l cer tot timpul şi, de-ar fi numai pentru asta, şi tot ar trebui să facem o astfel de călătorie.

Atîtea secrete pentru atît de puţin... Dakter era dezamăgit peste măsură. Dar nu putea exclude ipoteza care era cea mai aproape de realitate: cei doi artizani îşi băteau joc de el şi-l minţeau cu neruşinare.

Ferindu-se cu grijă să-şi arate neîncrederea, asistă la munca minerilor, umblă, după bunul său plac, prin galeriile accesibile, ba chiar încercă să treacă printr-un tub care tocmai fusese sapat, nereuşind însă să descopere ceva neobişnuit.

Pepitele de galenă nu-l interesau. Pîndea gesturile bijutierului şi ale tovarăşului său care, din nefericire, îşi împărţeau sarcinile şi nu se mai întîlneau decît la căderea nopţii, în magazia lor, pentru a dormi pe două rogojini solide, destinate călătoriilor. Cum ar fi putut afla ce face Paneb, atîta vreme cît îl însoţea pe Thuty, şi invers? Deşi savantul reuşise să plătească doi mineri, informaţiile primite nu prezentau nici un interes pentru el.

Galena era extrasă sub conducerea lui Thuty; Paneb supraveghea inventarierea pepitelor, aranjarea lor în coşuri în vederea transportului, precum şi curăţarea şi repararea uneltelor.

Clipă de clipă, cei doi slujitori ai Locaşului Adevărului îşi foloseau experienţa de muncitori pe şantier. Organizau munca adaptîndu-se condiţiilor speciale apărute în fiecare zi şi drămuind eforturile muncitorilor, ceea ce le atrăgea o popularitate tot mai mare.

Dacă secretul se limita doar la un produs de înfrumuseţare şi un adeziv folosit destul de rar, la ce bun atîtea eforturi? Dakter era convins că nu se înşelase. Locaşul Adevărului era o instituţie mult prea importantă pentru a întreprinde activităţi atît de lipsite de importanţă. Dacă cei doi artizani respectau nişte ordine precise ale maestrului de operă, dacă-şi părăsiseră satul ştiind că, de acum încolo, numele lor vor deveni cunoscute, nu putea fi vorba decît de nişte motive serioase.

Dakter îşi schimbă strategia. În timpul zilei, îşi permitea să se odihnească, iar noaptea rămînea treaz, observînd magazia celor doi artizani, în speranţa că, odată şi odată, se vor da de gol.

După trei nopţi de veghe interminabilă, răbdarea îi fu răsplătită.

În timp ce toţi dormeau profund, Paneb şi Thuty se îndepărtară pe furiş în direcţia minei.

Dakter porni pe urmele lor.

Ocoliră unul dintre posturile de gardă, apoi deviară drumul către un deluşor din afara zonei exploatate.

Dakter ezită. Risca să se împiedice şi să fie observat. Pentru tînărul colos, savantul ar fi fost o pradă uşoară. Dar era singura sa şansă de a descoperi ce puneau la cale artizanii.

Din fericire, cei doi nu îşi grăbeau pasul, de parcă nu erau siguri de drumul pe care îl aveau de parcurs. În realitate, ei nu făceau altceva decît să se ferească de santinele. De ultima, trecură la mare distanţă, fără să fie văzuţi; apoi, începură să urce dealul.

Dakter făcu şi el la fel.

Deodată, se opriră, de parcă ar fi dat de un adversar invizibil. Paneb plecă de lîngă Thuty și luă de jos o piatră. Cînd îl văzu ridicînd brațul, Dakter crezu că tînărul colos avea să-l lovească pe tovarășul său. Hotarîse, oare, să scape de el, pentru a-i rămîne comoara doar lui?

Cu putere, Paneb aruncă piatra înainte, apoi cei doi își continuară drumul.

Cînd savantul trecu prin același loc, văzu o cobră neagră, cu capul strivit. De frica, simți că nu mai are aer. De obicei, nimeni nu umbla noaptea prin deșert, teritoriul reptilelor și al scorpionilor.

Picioarele îl purtau pe Dakter împotriva voinței lui. Dacă nu se oprea, asta era de teamă că nu va mai găsi drumul de întoarcere în tabără. Nu mai îndrăznea să se uite în jurul său și-i privea fix pe cei doi artizani, atent la vreun șuierat sinistru.

Dealul era greu de urcat. De două ori, Dakter era să alunece pe stîncile umede.

Odată ajunși pe culme, cei doi bărbați dispărură.

„E intrarea într-o mină, gîndi savantul; au pătruns într-o galerie în care se află ascunsă comoara pe care trebuie s-o ducă la confrerie."

Uitînd de șerpi, de pietrele alunecoase și de pustiul dușmănos, Dakter se cățără pînă sus.

Stînd pe burtă, îi zări.

Nu era intrarea în vreo mină, ci un fel de crater, pe care Thuty și Paneb îl priveau cu atenție. Dar ce vedeau, oare?

Dakter făcu ochii mari, întrebîndu-se dacă nu cumva cei doi oameni nu se rătăciseră.

Savantul simți că-i îngheață sîngele în vine, dar nu din pricina șuieratului vreunui șarpe, ci al unei săgeți care-i atinse tîmpla, făcîndu-l să sîngereze.

Întoarse capul și văzu trei oameni înarmați cu pumnale, repezindu-se spre el.

– Ajutor! urlă el.

36.

Paneb țîșni.

Ajungînd pe marginea craterului, îi văzu pe agresori în lumina lunii. Trei bandiți ai nisipurilor, bărboși, îl puseseră la pămînt pe Dakter, care urla în continuare.

– Veniți la mine, bandă de lași!

Tîlharii își abandonară prima pradă pentru a-l ataca pe Paneb.

În loc sa se despartă, făcură greșeala de a se năpusti toți deodată către nebunul care îi sfida, convinși că-și vor putea înfige cu ușurință pumnalele în pieptul său.

În ultimul moment, Paneb se aplecă pentru a lovi cu fruntea pîntecele atacatorului din mijloc și pentru a-i ridica pe ceilalți doi, apucîndu-i de testicule.

Fără a le lasa timp adversarilor să se ridice și să-și tragă sufletul, Zelosul se dezlănțui. Zdrobi țeasta celui dintîi cu o piatră, frînse ceafa celui de-al doilea și spintecă gîtul celui de al treilea cu propriul pumnal.

– Să nu-mi faci vreun rău! imploră Dakter, ridicîndu-se.

– Ce-i cu tine aici?

– Nu sînt complicele lor... Eu... m-am rătăcit.

– Recunoaște că ne urmăreai.

Savantul își duse mîna la tîmpla:

– Sînge... Sînt rănit, grav rănit!

– Dacă ne spui adevărul, te îngrijim!

– N-aveţi dreptul să vă purtaţi astfel cu mine! Dacă nu sînt îngrijit imediat, o să mor.

– Să-l ducem la tabără, îi spuse Thuty lui Paneb. Dacă Dakter face plîngere împotriva ta, vei avea mari necazuri.

Nemulţumit, tînărul colos îl ridică pe Dakter cu o mînă şi-l purtă pe umeri, ca pe un sac cu grăunţe.

Savantul se odihnea sub o tendă. Deşi spectaculoasă, rana era superficială şi nu-i punea viaţa în pericol. Cît despre cei trei oameni doborîţi de Paneb, nu erau decît nişte bandiţi de temut; un soldat îi recunoscu pe doi dintre ei, autori ai mai multe crime. Atacau în toiul nopţii, ucideau, violau şi prădau. Cadavrele lor rămăseseră hrană şacalilor.

Incidentul îi îngrijoră pe mineri care doreau să revină grabnic în Egipt. Thuty anunţă că nu mai rămăseseră decît două zile de muncă şi, astfel, fiecare se simţi mai încurajat.

– Viclenia ta a avut efect, îi spuse Paneb lui Thuty. Dakter ne-a urmărit crezînd că va afla de existenţa unei comori. Acum, că am scăpat de jigodia asta, fii sincer: comoara asta există cu adevărat?

– Atît galena cît şi bitumul ne sînt într-adevăr necesare, dar nu numai pentru scopurile dezvăluite lui Dakter. Trebuie să-i duc o oarecare cantitate maestrului de operă.

– Are vreo legătură cu piatra de lumină?

– Tot ce se poate... Mai mult nu ştiu nici eu.

Ori Thuty minţea, ori respectul faţă de secret îi pecetluise buzele.

– Craterul la care l-am atras pe Dakter nu era decît o momeală, continuă bijutierul, şi, chiar dacă revine acolo de o sută de ori, nu va găsi nimic; dar există un alt loc pe care trebuie să ţi-l arăt.

Cei doi bărbaţi trecură dincolo de zona minieră, asigurîndu-se că nu sînt urmăriţi. Paneb observă că pietrele deveneau tot mai negre.

– Mergi cu grijă, îi recomandă Thuty; pămîntul e alunecos.

– Ai putea să juri ca piatra asta conţine ulei!

– Aşa şi este. Ne aflăm pe muntele de ulei de piatră, petrolul, care iese prin crăpături. Priveşte izvorul ăsta de aproape!

La suprafaţă, Paneb observă prezenţa unei pelicule de grăsime plutind pe apă care nu se amesteca deloc cu ea.

– La ce foloseşte această substanţă ciudată?

– E însufleţită de o energie periculoasă, pe care cei din „vechime“ ne-au interzis s-o folosim. Acest petrol arde uşor, dar murdăreşte şi miroase foarte urît. Dacă ar fi folosit în morminte, ar înnegri pereţii şi plafoanele. Din cauza puterii sale distrugătoare, nu poate fi transformat decît în unguent ritual, în cazul anumitor mumificări şi în prepararea pietrei misterioase din Locaşul Adevărului, în care trece printr-o asemenea transformare, încît este eliminat orice este nociv. Dacă nişte lacomi şi nişte ambiţioşi ca Dakter ar reuşi să exploateze petrolul şi să-l popularizeze, asupra ţării noastre s-ar abate mari nenorociri. Oamenii ar înnebuni şi, poate, chiar bandiţii nisipurilor s-ar năpusti asupra Egiptului şi a ţărilor învecinate pentru a le lua în stăpînire, pentru a strînge bogăţii şi pentru a supune omenirea. În înţelepciunea sa, faraonul a poruncit ca nici un profan să nu fie autorizat să folosească această substanţă, o teribilă otravă! Acum, Paneb, faci parte dintre cei care cunosc această taină.

Plîngîndu-se de dureri de cap, Dakter era transportat cu o targă, de către patru soldaţi. Expediţia înainta, cît se putea de repede, pe drumul de întoarcere, dornică de a regăsi malurile Nilului şi peisajele pline de verdeaţă, după ieşirea din regiunea aceea periculoasă, în care, oricînd, puteau să apară bandiţii nisipurilor, hotărîţi să-şi răzbune morţii.

Paneb simţise că, în ţinutul acela ostil şi pustiu, puterea îi creşte. Duhurile care vieţuiau în nisip şi pe stîncile arse de soare îi alungau toată oboseala, făcîndu-l şi mai zelos. Se gîndea la primii constructori care îndrăzniseră să se aventureze în deşert pentru a stăpîni focul pietrelor. Egiptul era un miracol ce avea

loc zi după zi, pentru ca această țară știa să celebreze nunțile pămîntului cel negru, fertil și generos, cu puterea deșertului.

– Dakter dorește să ne vorbească, anunță Thuty.

Cei doi artizani veniră lîngă targă.

– Voi mi-ați salvat viața... Aș vrea să vă mulțumesc. Dacă nu era Paneb, bandiții m-ar fi ucis.

– Dar de ce ne urmăreai? întrebă Thuty.

– Eram convins că în locul acela se află o comoară și că misiunea voastră era aceea de a o aduce în sat. Nu intenționam s-o iau eu, ci de a-mi satisface curiozitatea.

– Cînd vom sosi, pune să se scotocească în toate coșurile destinate Locașului Adevărului: nu vei găsi decît bucăți de bitum. Asta e comoara: un material rar, greu de exploatat și pe care oamenii noștri îl vor folosi la izolarea silozurilor în care se păstrează grînele, pentru vremuri grele. Și, ți-o repet, va asigura o fixare mai solidă a mînerelor unor unelte. Vom păstra, desigur, și cantitatea de galenă necesară fabricării fardului, pe care faraonul îl oferă cu generozitate soțiilor și fiicelor noastre.

– Dar... ce rost are prezența voastră în această expediție de rutină...

– Avem această obligație, dată printr-un decret regal.

– Nu înțeleg de ce.

Thuty zîmbi:

– Dar e foarte simplu! Încrederea noastră în administrația pe care o reprezinți e foarte limitată. Iată de ce e de preferat ca unul dintre noi să verifice cantitatea de galenă ce ni se cuvine. Și, după cum ai observat, știm să organizăm și să conducem un șantier.

Savantul se simțea buimac.

Argumentele lui Thuty păreau coerente, lipsite de ascunzișuri. Totuși, în sinea lui, Dakter se simțea pacălit:

– Mi-ați putea ierta atitudinea?

– Desigur, răspunse bijutierul. Se spun atîtea absurdități despre satul nostru... Dacă toate zvonurile ar fi crezute, s-ar ajunge la credința că noi sîntem deținătorii tuturor secretelor

creaţiei! Adevărul e mult mai simplu: aparţinem unei confrerii în slujba faraonului şi în asta constă mîndria noastra şi raţiunea de a exista.

Convins, Dakter bău o gură de apă şi aţipi.

Oamenii stingeau ultimele focuri pe care le aprinseră în zona de risc, pregătindu-se să pornească din nou pe drumul ce-i ducea la Coptos. Încă din ajun, lui Thuty îi revenise, oarecum, pofta de mîncare şi, în ciuda oboselii, îi mai dispăruse paloarea din obraji.

– Călătoria asta mi-a fost de folos, îi mărturisi el lui Paneb. Suferinţa nu-mi va dispărea niciodată, dar o suport cu mai multă tărie. Ţie ţi-o datorez. E ca şi cum mi-ai fi dat o parte din puterea ta. Îţi mulţumesc din toată inima.

– Între fraţi, mulţumirile n-au nici un rost. Cînd un membru al echipajului este la strîmtoare, ceilalţi nu trebuie să-l ajute, ca să meargă corabia în siguranţă înainte? Maestrul de operă nu mai conteneşte s-o repete, iar eu mă întreb dacă acest secret nu e la fel de important ca acel al Locaşului Aurului.

O sentinelă suflă în goarna sa dînd astfel alarma.

– Banditii nisipurilor! strigă un miner, înnebunit.

– Liniştiţi-vă! porunci vocea puternică a lui Paneb. Soldaţii şi prospectorii vor forma un cerc în jurul vostru şi, astfel, veţi fi protejaţi. Avem arme şi vom şti să vă apărăm.

Siguranţa Zelosului îi calmă pe cei care intraseră în panică, iar manevra fu executată prompt. Paneb sparse cercul, pentru a-l vedea pe duşman.

Erau vreo sută, înarmaţi cu arcuri şi pumnale, căpetenia lor călărind o catîrcă neagră. Bărboşi, cu părul mare, îmbrăcaţi cu robe în culori ţipătoare, erau gata de luptă.

Aveau să fie, desigur, numeroase victime, de o parte şi de alta, soarta egiptenilor anunţîndu-se nefericita.

Paneb înaintă, cu cîte o piatră în fiecare mînă.

Un arcaş trase o săgeată. Zelosul aşteptă să se apropie de el, pentru a arunca prima piatră, pe care o frînse în două; apoi, o aruncă pe cealaltă în direcţia călăreţului.

Dar prădătorul se afla la o distanţă la care piatra nu-l putea ajunge, de aceea oamenii lui începură să rîdă de acest egiptean înfumurat.

Piatra se înălţă în înaltul cerului fără a-şi pierde din viteză şi căzu apoi pe ţeasta căpeteniei bandiţilor, care căzu ca fulgerat la pămînt. Văzînd că nu se mai ridică, unul dintre ei îi luă armele şi catîrca, luînd-o la sănatoasa. Tovarăşii săi îl urmară.

Uralele izbucniră salutînd vitejia lui Paneb.

37.

O tînără siriană cu mîini moi şi catifelate îl masa pe Dakter, cînd Mehy dădu năvală în cameră:

– Cînd te-ai reîntors?

– Aseară... şi nu tocmai sănătos.

Generalul îi făcu semn tinerei să plece. Savantul se întoarse cu greu pe o parte, apoi se ridică gemînd în şezut:

– În călătoria asta oribilă, era să fiu ucis de un bandit al nisipurilor. Şi apoi, căldura, deşertul, tîlharii care pîndesc pretutindeni... Să nu mai contaţi pe mine cînd va mai fi vorba de asemenea expediţii! Data viitoare, îmi voi trimite unul dintre subordonaţi.

Pansamentul care acoperea tîmpla dreaptă a lui Dakter îi confirma spusele.

– Bine că ai scăpat cu viaţă. După tot ce ai păţit, e sigur că o să-ţi revii... Dar să trecem la ale noastre: ce-ai descoperit?

– Nimic.

– Cum nimic? Rîzi de mine, prietene!

– Departe de mine această intenţie... Dar cred că nici n-aveam ce să descopăr. Gebel el-Zeit nu e decît un centru minier, din care se extrag bitumul şi galena, ale căror foloase am reuşit să le aflu. Am adus aceleaşi cantităţi ca şi predecesorii mei şi voi cîştiga bani buni vînzînd farduri negustorilor. Nu există prin locurile acelea nici comori, nici secrete, credeţi-mă!

– Atunci, de ce s-a alăturat acestei expediţii Locaşul Adevărului?

– Pentru un motiv pe care nici eu, nici dumneavoastră, nu l-am bănuit: să obţină un produs cu care să fixeze solid mînerele uneltelor. Oamenii ăştia sînt mai simpli decît credem noi. Stînd printre ei, mi-am dat seama ca singurul lor scop este bunul mers al unui şantier şi bunăstarea lucratorilor.

Mehy îi trase lui Dakter o palmă zdravănă. Pe jumătate năucit, savantul nu-şi reveni decît dupa multă vreme. Simţea cum îi arde în obrazul stîng, iar capul îi vîjîia:

– Ce v-a apucat, generale?

– Gîndeşti ca un dobitoc şi îţi pierzi minţile! Te-au păcălit, bietul meu Dakter, au încercat să te adoarmă, iar eu, iată, te trezesc! Uiţi că am văzut cu ochii mei piatra de lumină? Secretele pe care trebuie să le pătrundem se află în Locaşul Adevărului, şi nu în altă parte. Adversarii noştri nu sînt nici tîmpiţi, nici nişte fiinţe simple, aşa cum crezi tu, ci nişte oameni vicleni, care ştiu să se apere. Cei care te-au amăgit, n-au făcut decît să asculte de ordinele maestrului lor. Şi omul ăsta, crede-mă, nu lasă nimic la voia întîmplării!

Măgarii se opriră în faţa porţii celei mari a Locaşului Adevărului. Asistat de cîţiva auxiliari, Paneb începu să descarce coşurile pline cu pepite de galenă, pe care Thuty le numără una cîte una, pentru a indica numarul corect în raportul amănunţit pe care urma să-l dea scribului Mormîntului. Apoi, Nakht cel Puternic şi Karo cel Posac transportară preţioasa încărcătură în interiorul satului, felicitîndu-i îndelung şi cu căldură pe cei doi călători.

– Ştiindu-l în paza ta pe bijutierul nostru, n-am fost prea îngrijoraţi, îi spuse Karo lui Paneb. Dar totuşi, sîntem mai mulţumiţi acum, cînd vă vedem din nou acasă.

– Ceva probleme în sat?

– Te asigur că n-avem timp sa ne plictisim! Maestrul de operă ne-a pus să reparăm uneltele în vederea începerii lucrului pe şantier, iar sculptorii sînt deja la muncă.

Nefer cel Tăcut veni în întîmpinarea celor sosiți și-i îmbrățișă:

– A mers totul bine?

– Mai mult sau mai puțin, răspunse Thuty. Bandiții nisipurilor ne-au atacat de două ori, dar Paneb i-a pus pe fugă. Pe urmă, Dakter a încercat să înțeleagă ce rol aveam noi în această expediție... dar fără succes!

– Ești sigur?

– Am greși, desigur, dacă ne-am arăta prea încrezători... Omul ăsta nu ne iubește și mi se pare deosebit de viclean. Va trebui să ne ferim de inițiativele sale.

– Ai adus ce era necesar?

– Recolta a fost excelentă... Ai și rezerve.

– Lui Paneb i-ai spus?

– I-am arătat petrolul și acum știe cît este de periculos. Țin să subliniez, în prezența sa, faptul că a avut întru totul o comportare demnă de toată admirația.

Thuty plecă să-și revadă soția.

– Dacă înțeleg bine, îi spuse Nefer lui Paneb, deșertul rămîne aliatul tău.

– Ne asemănăm și ne înțelegem de minune; fără el, satul nostru nici n-ar exista. Cînd începem munca pe marile șantiere?

– Poimîine.

– Cît se poate de bine! Fac și eu parte din echipa de pornire?

– Eu nu prea eram de acord, însă Thuty m-a făcut să-mi schimb părerea.

Paneb sări în sus de bucurie:

– Fug să-mi strîng în brațe soția și fiul.

Tînărul colos porni în fugă, dar nu ajunse prea departe.

Încîntătoare în rochia ei scurtă și roșie, împodobită cu un fin colier de perle, Turcoaza își pieptana părul lung pe pragul casei.

– O soție care-și gospodărește bine casa este o bogăție de neînlocuit, spuse ea în șoaptă, nu-ți rămîne decît s-o admiri și s-o feliciți pentru multele treburi pe care le duce la bun sfîrșit, fără greș. De ce te oprești în fața casei mele?

– Lasă-mă să intru!

– Eşti conştient de pericol?

– Îţi poţi închipui soarta unui biet om nefericit, lipsit de prezenţa unei femei, în inima unui deşert fierbinte?

Turcoaza îi făcu loc să treacă. Paneb o prinse de talie şi o ridică delicat, întinzînd-o apoi pe patul iubirii, din prima încăpere. N-ar fi putut niciodată să reziste la farmecul şi la frumuseţea sa, cu atît mai mult cu cît el nici nu dorea asta.

După ce-i scoase veşmintele, dezlegă şnurul care strîngea la gură un sac de piele, scoase din el granatele tăiate de bijutierul Thuty şi le puse pe pîntecele iubitei sale.

– Nu-i aşa că sînt superbe?

– Oare ai devenit delicat, Paneb?

– Nu, asta e sigur!

Nelăsîndu-i timp Turcoazei să admire minunăţiile aduse, o îmbrăţişă cu ardoarea unui tînăr lipsit de dragoste atîta vreme. Nici ea n-ar fi dorit să reziste şi îi oferi iubitului său splendori mult mai emoţionante decît pietrele preţioase ale deşertului.

Stînd pe o pernă, într-un jilţ înalt, Uabet cea Pură îşi oferea cîteva momente de odihnă. O servitoare îi masa picioarele, în timp ce o maimuţică pripăşită în sat stătea în bucătărie, ronţăind o smochină. Trecea de la o casă la alta, rămînea cîteva zile într-un loc sau altul; nimeni n-o gonea, pentru că îi distra pe copii, aceştia apreciind-o mai mult decît orice jucărie.

În faţa tinerei femei, o doică planturoasă îi alăpta fiul uriaş, care sugea cu lăcomie.

– N-am mai văzut niciodată aşa ceva, mărturisi doica. În curînd vei avea în casă doi coloşi, nu unul!

Doica bea suc de smochine şi mînca mult peşte proaspăt, pentru a se asigura că va avea mult lapte, mirosind plăcut a făină de roşcove; dar acest aliment de bază nu mai ajungea pentru a potoli foamea lui Aperti, care prefera deja hrana solidă.

Uneori, Uabet se întreba dacă va mai avea destulă energie pentru a-și îndeplini îndatoririle de preoteasă, pentru a-și întreține casa și pentru a-și educa așa cum se cuvine copilul; dar se îmbărbăta la gîndul că micuțul va sta mai mult pe afară și că tatăl său îl va antrena, fără doar și poate, la lupte și la alte activități de acest fel.

– Vecina mea pretinde că l-a văzut pe Paneb la poarta cea mare, spuse Uabet; doică, știi cumva dacă s-a reîntors cu adevărat?

Stînjenită, femeia evită să ridice privirea spre tînăra mamă:

– N-am trecut pe acolo azi-dimineață.

– Așadar, s-a dus s-o vadă pe Turcoaza, și poate că e mai bine așa. Cînd va veni acasă, la căderea nopții, focul care îl mistuia va fi deja potolit.

Maimuțica țîșni afară din bucătărie și, de acolo, pe umărul lui Paneb, care tocmai trecea pragul locuinței sale.

Pe lîngă acest gigant, animalul părea o jucărie:

– Sper că sînteți bine cu toții... Vino să mă saluți, fiule!

Doica i-l întinse pe Aperti tatălui său, care-l legănă cu blîndețe, în timp ce maimuțica îi atingea, ezitînd, părul cel negru.

– Ce mai băiat frumos! exclamă Paneb. Tot meritul e al tău, Uabet! Dar, ia spune-mi... nu ești cam obosită?

– Sînt obosită, e adevărat.

Tînărul colos îi dădu copilul doicii și puse pe genunchii soției sale un săculeț de piele.

– Ce-i asta?

– Hai, deschide-l!

Uabet deznodă cordonul și privi înăuntru:

– Cornaline... și jasp roșu!

– Aș dori să porți coliere care să le facă pe celelalte femei să pălească de gelozie.

– Am ceva mai puțin costisitor să-ți cer: ne-ar trebui mai mult pește proaspăt pentru doică. Din cauza poftei de mîncare a fiului tău, trebuie să se hrănească mai bine; rația pe care o are acum nu-i mai ajunge.

– O să mă ocup de asta.

Paneb tocmai îşi săruta soţia pe frunte, cînd ajutorul de scrib, Imuni, bătu la uşa care rămăsese deschisă:

– Îmi pare rău că trebuie să întrerup această scenă de familie... Scribul Mormîntului vrea să-l vadă de urgenţă pe Paneb.

38.

Paneb l-ar fi doborît cu plăcere la pămînt pe individ, dar nu putea să nu răspundă ordinelor lui Kenhir, cu atît mai mult cu cît această convocare neprevăzută îi stîrnea curiozitatea. Așa că îl urmă pe Imuni, a carui atitudine politicoasă îl exaspera.

– Te previn, Paneb, scribul Mormîntului e foarte prost dispus.

– Ca de obicei.

– Dacă tu l-ai supărat, n-aş vrea să fiu în locul tău.

– N-ai nici o grijă, Imuni!

Zelosul grăbi pasul şi ajutorul de scrib fu, astfel, obligat să alerge.

Niut cea Neobosită mătura pragul frumoasei case a lui Kenhir.

– Te aşteaptă, îi spuse ea lui Paneb.

Imuni dădu să-l urmeze, dar Niut îi bară intrarea cu mătura:

– Tu, nu. A spus: „Paneb, şi nimeni altcineva."

Ofensat, Imuni îi întoarse spatele, în timp ce Zelosul pătrundea în biroul în care se aflau deja maestrul de operă şi femeia înțeleaptă.

– Sînt, oare, convocat de un tribunal?

– În loc să debitezi tot felul de tîmpenii, îi răspunse Kenhir, mai bine ia loc şi fii atent.

De data aceasta, scribul Mormîntului părea, într-adevăr, preocupat:

– Trebuie să vă informez asupra unei catastrofe şi să vă cer insistent să păstrați secret ceea ce vă voi spune.

Nefer, Clara şi Paneb îşi dădură cuvîntul că vor păstra taina.

– Uneltele cele mai folositoare sînt păstrate într-o cameră bine închisă, a cărei cheie se află la mine şi la maestrul de operă, preciză Kenhir. Pentru a evita furturile, am păstrat un sistem de închidere pe care-l pusese la punct un meşter dulgher din vremea domniei lui Amenhotep al III-lea.

– Furturi? se miră Paneb. Furturi, aici, în sat?

– Oamenii sînt oameni şi iată că de data aceasta cineva a încercat să pătrundă în camera noastră.

– Nici nu-ţi vine să crezi...

– Din păcate, asta e. Hoţul a spart sigiliul de argilă pe care imprimasem pecetea necropolei, apoi a încercat să taie cu ferăstrăul prima bară de lemn. Atunci şi-a dat seama că declanşa un al doilea dispozitiv de închidere şi s-a gîndit că s-ar putea să existe un al treilea. Temîndu-se că va fi surprins asupra faptului, s-a lăsat păgubaş. Dar urma trecerii sale e foarte vizibilă.

– Dacă acuzaţia n-ar fi venit din partea scribului Mormîntului, declară maestrul de operă, n-aş fi crezut nici o iotă. Dar trebuie să acceptăm, supunîndu-ne evidenţei, că printre noi se află un artizan necinstit. Sau, poate, unul atît de lacom încît se poate gîndi să-şi însuşească bunurile confreriei.

– Este un delict foarte grav, aprecie Kenhir. Nu credeţi c-ar trebui să-l anunţăm pe şeful Sobek?

– Treaba asta nu ne priveşte decît pe noi! protestă Paneb. S-o rezolvăm fără vreun ajutor din exterior.

– Eu nu am încredere decît în voi trei, mărturisi scribul Mormîntului. Maestrul de operă şi femeia înţeleaptă sînt tatăl şi mama acestei confrerii, iar tu, Paneb, tu nu te aflai în sat cînd a avut loc această tentativă de furt.

– Nici Thuty...

– E adevărat, dar el ar putea fi complicele hoţului.

– De ce nu eu?

– Tu nu l-ai ajuta niciodată pe un răufăcător.

– Poate că n-ar trebui să dramatizăm acest incident, consideră Nefer. Că a existat o încercare şi o greşeală, asta e sigur, dar vinovatul nu va mai îndrăzni să revină.

– Nu cumva eşti prea încrezător? întrebă Kenhir.

– Mîine îi voi convoca pe toţi membrii echipei din dreapta, după ce mă voi consulta cu şeful echipei din stînga, pentru a împărţi sarcinile în munca pe cele două şantiere; vreau să cred că măreţia operei la care sîntem chemaţi să luăm parte va înălţa spiritul fiecăruia.

39.

În timpul călătoriei lui Paneb şi a lui Thuty, artizanii echipei din dreapta renovaseră localul confreriei. Cînd Paneb intră după îndeplinirea ritualului purificarii, observă cele două amfore noi înfipte în pămînt, tencuiala refăcută pe plafon şi pe pereţi, şi inspirase mireasma dulce de tămîie.

Maestrul de operă îi invocă pe strămoşi, lua loc în jilţul său şi-i invită şi pe fraţii săi să se aşeze.

– Paneb şi Thuty au adus de la Gebel el-Zeit materiale fără de care n-am putea crea piatra divină, le aduse el la cunoştinţă. Vom putea deci continua şi duce la bun sfîrşit opera secreta a Locaşului Aurului, sclipirea sa continuînd să ne lumineze drumul. A sosit momentul să începem locul de veci al faraonului Merenptah şi să-i construim templul pentru milioane de ani. M-am înţeles cu şeful echipei din stînga ca ei să termine lucrările care sînt acum în curs de desfăşurare, iar vouă să vă încredinţez prima dintre sarcini.

Pentru cîteva clipe, fiecare artizan rămase fără suflu. În sfîrşit, marea încercare!

– A fost ales amplasamentul definitiv al mormîntului? întrebă Unesh Şacalul.

– Regele a fost de acord cu propunerea noastra.

– Pentru o muncă de excepţie e nevoie şi de unelte excepţionale, sublinie Gau cel Exact, cu vocea sa răguşită. Vom avea la îndemînă toate cele necesare?

– Avem garanția scribului Mormîntului, afirmă maestrul de operă.

– Vor fi multe perioade în care vom sta departe de familiile noastre?

– Vom fi nevoiți s-o facem, pentru ca, economisindu-ne forțele, să avem totodata mai mult spor la muncă.

– Nu este un loc tot atît de plăcut ca satul.

– Îmi pare rău, Pai, dar, mai înainte de toate, realizarea operei...

– Presupun că prezența mea nu va fi necesară chiar de la începutul muncii pe șantier, îndrăzni Ched Salvatorul, plin de sine.

– Întreaga echipă trebuie să fie la fața locului chiar din prima zi, pentru ca toate talentele noastre, reunite, să constituie o putere magică. Și, pentru a reuși, vom avea, desigur, nevoie de această putere.

– Cît timp va dura șantierul din Valea Regilor? întrebă Renup cel Jovial.

– Asta nu pot să știu. Va fi un mormînt de mari dimensiuni, comparabil cu cel al lui Ramses.

– Ne așteaptă o muncă de ani de zile, mormăi Karo cel Posac. Și presupun că nu va fi tolerată nici cea mai mică imperfecțiune?

Nefer zîmbi:

– Poți conta pe mine.

– Avem vești din capitală? întrebă Didia cel Generos.

– Nimic nou, îi răspunse maestrul, dar regele Merenptah a confirmat printr-un decret rolul și îndatoririle Locașului Adevărului.

– Așadar, avem eternitatea înaintea noastră, trase concluzia Userhat Leul.

– Ne vom purta de parcă am avea-o, dar, totodată, de parcă fiecare clipă ar fi ultima din viața noastră. Nu va fi de ajuns să dăm tot ce avem mai bun în noi: creînd acest monument, vom revela misterul, fără a-l trăda.

Ieşind de la Turcoaza, Paneb se lovi de Ched Salvatorul:

– Tot îndrăgostit?

– Turcoaza nu e, oare, cea mai frumoasă femeie din sat?

– Să sperăm că această frumuseţe te va inspira... Dar eşti convins că metoda asta e cea mai bună pentru a te pregăti de plecarea în Valea Regilor?

– Sincer să fiu, Ched, la asta nu mă gîndisem!

– Iată de ce nu eşti încă decît un novice, inconştient de pericolul care te-ar putea aştepta.

– Fiind maestrul meu, ce-mi propuneţi?

– Vino cu mine la atelier!

Cei doi porniră încet pe uliţa principală a satului. Ched Salvatorul era mai grav şi mai puţin ironic decît de obicei, ca şi cum s-ar pregăti pentru un moment important.

– Ştii, poate, că am o cabană în apropierea Nilului, un mic ogor, un depozit pentru vasele cu ulei, un hambar, un grajd şi cîteva animale. Nu este cine ştie ce avere, dar îmi aduce regulat un venit suficient pentru a trăi destul de bine şi pentru a-mi cumpăra culorile. Dacă eşti de acord, îţi las ţie moştenire bunurile mele.

– Nici nu poate fi vorba despre aşa ceva.

– De ce nu?

– Ceea ce mă învăţaţi îmi este de ajuns. Toate celelalte vreau să mi le dobîndesc singur.

– Propunerea mea ţi-ar da posibilitatea să cîştigi timp.

– Nu mă sperie trecerea timpului... În loc să mă slăbească, îmi dă putere. În afară de asta, nu-mi plac cadourile.

– Dar nu-ţi trece prin minte că poate încerc să te corup?

– Răspunsul meu rămîne acelaşi. Asta e tot. Lăsaţi-vă bunurile moştenire familiei şi să nu mai vorbim despre asta.

Ched împinse uşa atelierului.

O lumină ciudată părea să vină dinspre penelurile şi periile atît de bine curăţate, încît păreau noi. Pe pereţi, schiţele erau perfect aliniate.

– E bine să ajungi la o tehnică perfectă, Paneb, dar să nu crezi că ăsta este acelaşi lucru cu a cunoaşte. Or, îţi închipui că există ceva mai important decît să devii un om al cunoaşterii? Ea este cea care îţi va deschide uşile magiei formelor şi a culorilor, îţi va dezvălui caracterul sacru al meseriei, va fi singura ta sursă de adevărată bucurie şi te va face să-ţi cunoşti inima. S-o trăieşti pe Maat înseamnă să treci de la ignoranţă la cunoaştere şi, mai ales, să cunoşti în inimă şi cu ajutorul inimii.

Ched dilua o pîine de cerneală roşie, înmuie un penel foarte fin şi, cu un gest suplu, desenă un ochi de şoim:

– Ce vezi, Paneb?

– Ochiul unei păsări de pradă.

– Eşti, cu adevărat, în stare să vezi, pictore asistent? Cînd vei înţelege că arta noastră are nevoie de vizionari, şi nu de imitatori sterili? Ochiul e prezent pretutindeni, pe pereţii templelor, pe sarcofage, pe stele, pe corăbii... Nici măcar o secundă, ochiul din lumea cealaltă nu încetează să ne privească. Tu, pictorule, vei avea rolul de a împărţi această privire. Dar o doreşti?

– Puneţi-mă la încercare!

– Ceea ce vei cunoaşte nu trebuie să te facă vanitos; să primeşti atît sfatul unei servitoare cît şi pe cel al unui om important, căci nimeni nu atinge vreodată perfecţiunea în artă. Nu uita că ogorul rodeşte chiar şi datorită picăturilor de rouă. Eşti, cu adevărat, gata să vezi, Paneb, ştiind că vei descoperi o infinitate de lumi noi, fără să te mai poţi întoarce înapoi?

– Niciodată nu voi putea fi acuzat de laşitate.

– Atunci, ia-l pe ăsta, şi nu-l mai părăsi!

Ched Salvatorul îşi scoase amuleta de la gît şi i-o dărui lui Paneb. Era un ochi din steatit în care, în mod simbolic, erau cuprinse toate măsurile lumii.

– Irisul, pupila, canalul lacrimal, corneea... Fiecare parte a acestui ochi echivalează cu o fracţiune a unităţii. Dacă însumezi toate părţile, nu vei obţine decît 63/64 din total. Îţi va lipsi 1/64 şi pe această parte o vei descoperi datorită mîinii tale

de pictor, dacă vei deveni un vizionar autentic. Căci a vedea înseamnă a crea.

Fascinat, Paneb privea capodopera în miniatură care avea să-l protejeze de acum încolo.

– Aş vrea...

– Nu spune nimic şi pregăteşte-te!

Ched Salvatorul ieşi din atelier. Cum i-ar fi putut marturisi discipolului său că îşi pierdea vederea?

Purtînd şorţul de aur şi peruca de ceremonie, maestrul de operă, urmat de artizanii din echipa din dreapta, se prezentă înaintea scribului Mormîntului, care ţinea în mînă o cheie grea din lemn.

– Accepţi să ne deschizi uşa camerei şi să ne încredinţezi uneltele faraonului?

– Spune-mi parola!

– Iubirea pentru operă.

Kenhir folosi cheia pentru a debloca primul sistem de închidere, apoi o puse invers pentru a-l opri pe al doilea.

Deschise uşa camerei în care se aflau cinci sute de dalte de aramă de mărime obişnuită, alte cincizeci de dalte de dimensiuni mari, treizeci de săpăligi şi douăzeci şi cinci de tesle din acelaşi metal, provenind din Sinai. Nefer le cercetă calitatea, înainte de a pune scribului Mormîntului o întrebare rituală.

– Această comoară adăposteşte metalul ceresc?

– Maestrul de operă să identifice uneltele care vor face de folos lucrările eternităţii.

Nefer găsi un echer şi o nivelă din metal ceresc şi le ridică în faţa artizanilor.

Sub privirea lui Kenhir începu împarţirea uneltelor, pe care, fiecare, le primea cu emoţie şi respect.

Deodată, Unesh Şacalul îşi aruncă dalta pe pamînt:

– Această unealtă nu se poate folosi... Priviţi-o, este crăpată pe toată lungimea sa!

– Şi a mea, constata, cu spaimă, dulgherul Didia.

– Am fost loviţi de ochiul cel rău! exclamă Pai Pîinică-Bună. N-are rost să purcedem la săparea mormîntului, căci va fi un eşec îngrozitor!

Nici maestrul de operă, nici scribul Mormîntului nu puteau nega acest argument. Doar ochiul cel rău putea să strice daltele păstrate în camera bine închisă.

– Să apelăm la femeia înţeleaptă, hotărî Kenhir. Doar ea e în stare să învingă această faptă malefică.

40.

Înveşmîntate în rochii roşii drepte, cu bretele, preotesele lui Hathor se adunaseră în faţa templului principal din sat. Unele îi cîntau un imn zeiţei, altele băteau la o tobă în formă de soare, în timp ce şapte dintre ele formau un cerc în jurul lui Clara, femeia cea înţeleaptă.

Urmă apoi o linişte îndelungă şi profundă, preotesele se îndepărtară şi cea mai în vîrstă dintre membrele confreriei apăru în pragul templului:

– Cînd lumina a dat naştere vieţii, zise ea, a luat forma soarelui, al cărui ochi se deschisese înăuntrul lotusului. Cînd apa ochiului căzu pe pămînt, se preschimbă într-o femeie de o frumuseţe nemaiîntîlnită, căreia i se spuse „aurul zeilor". Ea, soarele feminin, luminează lumea; tu, femeie înţeleaptă, tu eşti fiica sa. Dar vei avea, oare, curajul să-ţi rişti viaţa pentru a face munca unui bărbat, să devii maestra de operă a artizanilor şi venerabila confreriei, capabilă să învingă ochiul cel rău?

– Locaşul Adevărului îmi dă viaţa lui, iar eu i-o dau pe a mea.

– Tu care trăieşti în Cetatea Mormîntului, intră în acest sanctuar şi înfruntă-ţi destinul!

Purtînd o floare de lotus în peruca sa de ceremonie, Clara înaintă cu pas sigur.

Pe un soclu din granit trona statuia unui babuin, incarnarea lui Thot; în mîna stîngă, ţinea un etui cu un papirus. Ochii săi roşii o fixau pe tînăra care-i înfrunta privirea pentru a culege formulele de cunoaştere, pe care zeul dorea să i le transmită.

Mîna de piatra paru că se însufleţeşte pentru a-i oferi Clarei documentul; aceasta îl primi prosternîndu-se.

– Vino la mine, spuse o voce feminină de un calm îngrijorător; intră pe uşa mea!

Dincolo de babuinul lui Thot, era un alt soclu de piatră. Clara trebui să se obişnuiască să vadă în semiîntuneric, pentru a distinge mica statuie din aur a unui şoim încoronat cu un soare din acelaşi metal, la picioarele căruia se înălţa o cobră cu gîtul umflat, precum cea din semnul prezent pe fruntea faraonilor.

După atitudinea sa, Clara ştia că urma să o atace, cu toate acestea nu dădu înapoi. Puternică în urma experienţei pe care o trăise pe culmea muntelui, nu încetă să fixeze reptila, gata să imite şi cea mai fină dintre unduirile sale.

Dar monstrul nu se mişca.

Mirată, Clara se apropie.

Cobra fusese sculptată din piatră cu atîta talent, încît părea vie. De aceea, prudentă, Clara îi atinse uşor capul.

– Ia discul de aur, spuse vocea blîndă, şi puneţi-l pe piept! Vei putea să vezi în întuneric.

Clara îşi lipi de trup preţiosul simbol, care emana o căldură plăcută. Sala întunecată se lumină şi ea descoperi şapte mînuitori de cuţite, cu măşti înspăimîntătoare, cărora papirusul le indica numele: Faţă pe dos, Arzătorul, Calomniatorul, Lătrătorul, Chip tăios, Urlătorul şi Mîncătorul de viermi.

Împreuna făcură un pas către femeia înţeleaptă, pentru a o încercui. Ea le întinse singurele arme de care dispunea: soarele şi papirusul. Cei şapte demoni se retraseră şi dispărură, lăsînd în locul lor un ritualist, care purta masca şacalului Anubis.

– Vino cu mine pe apa divină, îi propuse el.

Clara îl urmă şi înaintă pe o zonă de argint, care evoca întinderea de apă din care apăruseră primele forme de viaţă.

Anubis îi spălă picioarele femeii înţelepte, apoi o îmbrăcă în rochia albă de înviere, atît de strîmtă, încît abia putea să se mişte.

O conduse în pragul unei capele întunecoase.

– În acest loc se produce transfigurarea spiritului care iese în faptul zilei printre cei vii; dar vei avea tu curajul să primeşti energia datorită căreia ai putea respinge ochiul cel rău?

– Accept încercarea.

– Baga de seamă: această energie te-ar putea distruge. Cei din vechime au ştiut s-o capteze şi s-o păstreze în temple, dar puţine trupuri de muritori sînt apte pentru a o primi. Şi nu ştie nimeni dacă tu te numeri printre ele.

– Dă-mi voie s-o înfrunt, dacă astfel voi putea primi forţa necesară pentru a ajuta confreria.

– Intra în această capelă, femeie înţeleaptă, şi zeiţa să hotărască!

Înaintînd cu greu, Clara ajunse în faţa unei statui a lui Neit, ale cărei şapte cuvinte creaseră lumea. Era tot atît de înaltă ca soţia maestrului de operă, ochii săi de piatră păreau vii. Strălucitori ca stelele, o fixară pe intrusă. Aceasta se opri la mai puţin de un metru de statuia ale cărei mîini, cu palmele îndreptate către cer, erau întinse către ea.

Deodată, Clara văzu cele două raze de lumină care ţîşneau din mîinile de piatră, îndreptîndu-se către inima ei. Două linii ondulate care o făcură să se clatine. Această energie circula prin canalele care-i alcătuiau fiinţa, dar era atît de puternică şi de fierbinte, încît nu mai ştia nici ea dacă o va putea suporta.

Zeiţa era aceea care trebuia s-o întrerupă, iar femeia înţeleaptă nu trebuia să se ferească. Avea nevoie de această putere pentru a învinge ochiul cel rău.

Kenhir nu-i ascunsese nimic lui Nefer cel Tăcut.

Mai devreme sau mai tîrziu, o femeie înţeleaptă trebuia s-o înfrunte pe Neit, pentru a afla dacă energia sa vitală era de aceeaşi natură cu cea a zeiţei. Dar, de obicei, ea se pregătea pentru această încercare prin lungi perioade de meditaţie şi nu ajungea în faţa statuii într-o asemenea situaţie de urgenţă.

– Cineva a încercat să pătrundă în camera cu unelte, îi spuse Kenhir lui Nefer, dar a eşuat. Aşadar, ochiul cel rău e răspunzător

de deteriorarea uneltelor. Dacă nu-i risipim puterea, nu vei mai ajunge să sapi mormîntul regelui.

– De ce nu apelam la un mag al Curții?

– Cine ar avea mai mulți sorți de izbîndă decît femeia înțeleaptă? Ca mamă a confreriei, va lupta cu ultimele forțe pentru a o salva.

– Nimeni nu se îndoiește de acest lucru, Kenhir, dar e soția mea, ființa care îmi este cea mai dragă, pe care ați pus-o în pericol fără să-mi dați de știre.

– Ai dreptate, dar asta îmi era datoria. Cînd împrejurările o cer, scribul Mormîntului uită de oameni și nu se gîndește decît la confrerie. Scopul nostru unic, al tuturor, este să construim locul de veci al faraonului; atîta vreme cît ochiul cel rau va împiedica munca artizanilor, Locașul Adevărului va rămîne pustiu.

În ochii lui Nefer, scribul Mormîntului căpătă adevărata sa dimensiune. Nu era un simplu gestionar al satului, ci, la fel ca și cei doi șefi de echipă, protectorul principalelor sale îndatoriri.

– Chiar dacă hotarîrea m-a speriat, Kenhir, nu m-am opus în nici un fel.

– Și ai avut dreptate, maestre de operă! În caz contrar, Clara te-ar fi dezaprobat, o știi bine.

Nefer privi templul în care soția sa era supusă unei iradieri de energie, pe care puține ființe o puteau îndura. Oare o va revedea vie pe aceasta femeie cu zîmbetul blînd, cu privirea liniștitoare și capabilă de o dragoste nesfîrșită?

– Sînt la fel de îngrijorat ca tine, șopti Kenhir, și cred că legea căreia ne supunem este uneori prea dură.

Turcoaza și Uabet cea Pură ieșiră din sanctuar susținînd-o pe Clara, care-și scosese rochia albă, înlocuind-o cu alta mai largă, legată în talie cu un cordon roșu. Cu ochii pe jumătate închiși, părea incapabila să stea în picioare fără ajutorul celor două preotese.

Nefer vru să fugă spre ea, dar Kenhir îl opri:

– Așteaptă puțin... Trebuie să primească lumina.

Femeia înţeleaptă deschise ochii, părînd o fiinţă ce renaşte într-o nouă lume. Privi soarele cîteva clipe şi îşi regăsi echilibrul. Cele două preotese o lăsară singură. Clara îl văzu pe Nefer care, de această dată, alergă s-o prindă în braţe.

– Am crezut că mor, îi spuse ea, atît de puternica era energia zeiţei, dar, în cele din urma, tot ea m-a salvat din întuneric.

– Vino să te odihneşti!

– Mai tîrziu... Acum, hai să mergem la camera cu unelte!

– Bine, dar eşti epuizată!

– Trebuie să dau înapoi, fără întîrziere, ceea ce mi s-a oferit.

Plini de speranţă, artizanii o priviră trecînd pe femeia înţeleaptă, a cărei seninătate le dădea încredere.

Uneltele fuseseră aşezate pe pămînt, în faţa camerei. Nimeni nu mai îndrăznise să le atinga, de frică să nu le strice şi mai tare atrăgînd energia negativă a ochiului cel rău.

Clara arse tămîie în încăperea închisă, pentru a o purifica şi a alunga orice forţă distrugătoare, apoi magnetiză uneltele, una cîte una, insistînd mai mult la cele cu defecte, fie ele cît de mici. Fisurile se închiseră, arama căpătă o nouă strălucire.

– Ochiul cel rău e învins, spuse ea, şi nu va mai avea vreo putere asupra lucrărilor confreriei.

Aclamata de artizani, Clara se făcu mică în braţele maestrului de operă, care nu ştia ce sentiment îl copleşea mai mult: admiraţia sau dragostea.

41.

– Iată vinovatul, îi spuse Kenhir lui Nefer cel Tăcut.

Maestrul de operă privi cu atenție un mic dreptunghi din aramă, coclit, pe care abia se mai vedeau unele incantații gravate în metal.

– Cunosc aceste texte, continuă scribul Mormîntului, rîcîindu-le cu unghia; sînt extrase dintr-o carte de magie neagră și provoacă descompunerea obiectelor pe care un om lacom nu și le poate procura și, prin urmare, preferă să le distrugă.

– Unde se afla plăcuța asta blestemată?

– Fusese vîrîtă în peretele din spate al încăperii, pe care îl controlasem cu atenție. Datorită energiei emise de femeia înțeleaptă, această bucată de metal a devenit vizibilă, deci inofensivă.

– Asta înseamnă că, printre noi, se află un suflet destul de hain pentru a comite un asemenea delict... Și dacă o face din nou?

– Sînt sigur că și-o dorește, aprobă Kenhir, dar îi va fi greu. Femeia înțeleaptă și preotesele lui Hathor vor întinde o rețea protectoare pe deasupra tuturor clădirilor din Locașul Adevărului, pe care omul nostru n-o va mai putea trece.

– Nu, e de necrezut... Atacul nu poate veni decît din afară.

– Așa ar fi de dorit, Nefer, dar adevărul este, fără îndoială, mai crud. Ești conștient de faptul că săparea mormîntului regal va fi o treabă periculoasă?

– Oare mă credeți mai puțin curajos decît soția mea?

– Scribul Mormîntului ține la securitatea maestrului de operă și cere să fie luate măsuri pentru a o asigura.

– Prezența lui Paneb vă va fi de ajuns?

– E prea puțin... Aș prefera un ajutor mai puternic.

– Eu trebuie să mă gîndesc la ceea ce construiesc, nu la protecția mea.

Dacă ar fi fost bănuit cîtuși de puțin, atît Kenhir cît și șeful Sobek ar fi intervenit deja. Trădătorul nu se temea deloc; va continua să muncească alături de echipa sa, va respecta în mod scrupulos cerințele maestrului de operă și își va consolida relațiile de prietenie cu colegii.

Totuși, riscase mult vîrînd dreptunghiul răufăcător de aramă între două pietre ale zidului încăperii, pentru ca uneltele să nu mai poată fi folosite, pentru a aduce neliniște printre artizani, întîrziind totodată deschiderea șantierului. Temîndu-se că va fi surprins asupra faptului, nu putuse ascunde acest „ochi rău" cu toată grija cuvenită; iată motivul pentru care încercarea nu-i reușise. Scribul Mormîntului și femeia înțeleaptă își uniseră eforturile pentru a respinge acest atac, iar trădătorul nu va mai repeta o astfel de tentativă, temîndu-se să nu fie dat în vileag.

Construirea unui loc de veci în Valea Regilor nu numai că-i va cere mai multă muncă, dar, pe de altă parte, va întîrzia clipa în care va intra în posesia averii care îl aștepta în afara satului, ca să nu mai amintim de faima pe care o va dobîndi Nefer cel Tăcut, în caz de reușită.

La început, trădătorul nu se gîndise decît la el și la viitoarea sa bunăstare, sperînd că nu va trebui să lupte împotriva confreriei. Dar, încetul cu încetul, își dăduse seama că nu poate evita confruntarea. Într-un fel sau altul, trebuia să-i ajute pe cei care doreau distrugerea Locașului Adevărului, în așa fel încît acesta să nu se ridice contra lui și să-l acuze fără mila.

După ce fiecare își îmbrățișă soția și copiii, artizanii echipei din dreapta își înnodară în jurul șoldurilor fîșii late de pînză și își puseră o *perizoma* din piele. Sosise ora plecării către Valea

Regilor, trecînd prin defileul în care echipa va dormi timp de nouă nopți, înainte de a se reîntoarce în sat.

Conduși de Nefer cel Tacut, artizanii se reculeseră la mormîntul maestrului de opera Sen-nedjem[1], apoi traversară necropola și porniră pe o potecă îngustă și stîncoasă, care ducea la creasta colinei de Vest. Trebuiau să meargă pe marginea unei faleze abrupte, fiind foarte atenți pe unde călcau. Pentru Kenhir încercarea era grea, dar avea un baston solid și, înjurînd și blestemînd muntele, reușea să înainteze.

La stînga, spre apus, creasta și forma sa piramidală îi domina prin măreția ei; la dreapta, spre răsărit, apărea un peisaj minunat, dezvăluind mormintele nobililor, templele pentru milioane de ani și culturile care se întindeau pînă la Nil.

Nefer își bucură privirea cu această imagine splendidă, pe care spera s-o facă și mai atrăgătoare o dată cu sanctuarul lui Merenptah. Paneb era și el uimit; le va putea mulțumi vreodată zeilor pentru această viață tumultoasă, plină de atîtea minunății?

Cînd maestrul de operă o porni din nou pe potecă, Nakht cel Puternic îl prinse de braț:

– Atenție, ai putea să cazi! Trecerea e deosebit de periculoasă și au avut loc multe accidente aici. Lasă-mă pe mine să trec înainte!

– Fii pe pace, voi fi cît se poate de prudent!

Nakht păru înciudat, dar trecu în rînd și procesiunea își continuă drumul pînă la defileu, popasul între sat și Valea Regilor. Aici se afla un cătun alcătuit din șaptezeci și opt de colibe, construite din blocuri mari de calcar lipite cu mortar, și din vreo cincizeci de mici oratorii sprijinite de faleză.

Scribul Mormîntului conduse echipa la capela închinată lui „Amon al bunei întîlniri", căruia îi fură adresate, în gînd, rugăciuni pentru izbînda artizanilor.

Paneb descoperea cu uimire acest loc ciudat, plin de stele pe care se vedeau adepții Locașului Adevărului venerînd divinitățile; hotărît lucru, defileul nu era destinat doar odih-

---

[1] Mormîntul numărul 1 din Deir el-Medineh.

nei, ci, mai ales, meditației și contactului cu forțele invizibile care-l stăpîneau.

– Vîntul suflă tare și glasul lui Amon se aude mai bine, îi spuse Kenhir. Dacă nu ne-ar permite să-l întîlnim, n-am fi în stare să ne regăsim drumul. Hai să ne instalăm!

Fiecare colibă, cu acoperișul din pietre plate și crengi, era formată din două încaperi. În prima, o bancă de piatră cu șezutul în formă de U, marcat uneori cu numele proprietarului său; în a doua, lipsită de ferestre, o banchetă din piatră, pe care se întindea o rogojină.

Scribul Mormîntului avea coliba cea mai mare și cea mai confortabilă, cu o încăpere în plus, drept birou. Situată în partea de est a cătunului, era bine apărată împotriva soarelui și a vîntului.

– Mi-ar putea mătura cineva coliba? întrebă Kenhir.

– Sînt gata să vă servesc, răspunse Paneb.

Pai Pîinică-Bună, Renup cel Jovial, Casa-Funie, Nakht cel Puternic și Unesh Șacalul duseră în colibe proviziile pentru două zile. Începînd de a doua zi, auxiliarii, supravegheați de paznic, urmau să le aducă cele necesare, și tot așa pînă la sfîrșitul perioadei de muncă.

Karo cel Posac și Gau cel Exact le dădură vase cu apă, în timp ce Didia cel Generos și Thuty cel Savant așezară pe o piatră mare, rezervată mesei comune, pîine, ceapă, pește uscat și smochine. În cătunul din defileu, era interzis focul și prepararea alimentelor. Mult mai aspre decît în sat, condițiile de viață îi făcea pe artizani să regrete și să aprecieze la justa lor valoare confortul unei locuințe și căldura unui cămin.

Fened Nasul, Userhat Leul și Ipuy Iscoditorul intrară în atelierele modeste ale defileului, pentru a face statuete reprezentînd artizani la rugăciune destinate oratoriilor, amulete în formă de unelte, cum ar fi nivela, săpăliga sau echerul, pe care fiecare le va purta la gît, pentru a se proteja împotriva duhurilor rele care bîntuie muntele.

Numai Ched Salvatorul nu încerca să se facă util. Sta pe scaunul din coliba sa și desena o masă de ofrande, plină de bucate.

Maestrul de operă se apropie:

– Știu ce gîndești, îi spuse pictorul, dar te înșeli. E bine ca unul dintre noi să-și păstreze spiritul liber, neluînd parte la treburile mărunte.

– Presupunînd că sînt de acord cu punctul tău de vedere, nu crezi că ar fi corect să hotărăsc eu care să fie acel om?

– Nu sînt eu cel mai bun observator al echipei? În timp ce desenez, stau de veghe.

– Crezi că ne paște vreun pericol?

– Muntele ăsta nu e deloc prielnic prezenței umane... E mai bine să fii vigilent.

Paneb făcuse curat în coliba scribului Mormîntului și urma să se apuce de aceea care îi fusese destinată.

– Aici, îi spuse el maestrului de operă, cred că se doarme cum nu se poate mai bine! Dar, în prima noapte, voi sta afară să privesc cerul. Ce loc minunat!... Se simte prezența celor dinaintea noastră. În locul ăsta au meditat înainte de a crea capodopere, s-au hrănit cu liniștea și cu măreția crestei Soarelui-Apune. Mi-ar plăcea să nu părăsesc niciodată acest cătun.

– Este un loc de popas, Paneb, și nimeni n-ar putea trăi aici în permanență.

– La masă! strigă Pai Pîinică-Bună.

Artizanii mîncară, dar, cu excepția lui Paneb, nu părea să le fie foame. Toți erau conștienți de sarcina care îi aștepta, căci munca în Valea Regilor era cu totul diferită. Nu era un loc potrivit pentru oameni, era nevoie de toată magia inițierii trăită în Locașul Adevărului pentru a îndrăzni să se aventureze pe aici; și apoi, trebuia să ciopleşti stînca fără să superi forțele din lumea cealaltă. Fiecare artizan știa că un eșec i-ar distruge cariera și s-ar repercuta chiar asupra existenței satului.

– De ce aveţi mutrele astea de înmormîntare? se revoltă Paneb. Aş putea jura că, în curînd, veţi fi victimele unei morţi lipsite de demnitate!

– Tu nu îţi dai seama de încercările ce ne aşteaptă? protestă Gau cel Exact.

– Care încercări? Sîntem împreună, avem, parcă, o singură inimă şi luăm parte la o aventură care ne va duce spre eternitate! Ce vreţi mai mult?

– Discipolul meu nu e lipsit de umor, observă Ched Salvatorul, şi nu greşeşte cînd ne mustră pentru temerile noastre.

– De parcă tu nu te-ai teme de nimic! se mînie Casa-Funie.

– Poate că sînt cel mai îngrijorat dintre noi toţi, dar la ce ar folosi s-o şi arăt?

– Tot nu va înţeleg, reluă Paneb. Îngrijorare, teamă, nelinişte... Cum de puteţi fi urmăriţi de asemenea sentimente? Necunoscutul este tot atît de puternic precum dragostea. Trebuie să-l abordăm cu toate forţele noastre.

– În loc să bateţi cîmpii, spuse Kenhir, mergeţi să vă odihniţi. Peste patru ore, pornim către Valea Regilor.

42.

Pe cît de greu era urcuşul către defileu, pe atît era de uşor să cobori către Valea Regilor. Maestrul de operă mergea în frunte, urmat de Paneb, nebun de bucurie că pătrunde în „marea preerie, unde cei care au greşit nu puteau intra“. Nefer cel Tăcut avea un motiv serios să se îngrijoreze: dacă unul dintre membrii echipei sale încercase să arunce asupra sa ochiul cel rău, era în stare să introducă şi în acest loc sacru vreo fiinţă răufăcătoare. Dar nu putea fi sigur şi nici nu avea cum să-l identifice pe eventualul vinovat. Era nevoit să meargă înainte, purtînd pe umeri această povară.

– Puterea luminii face să ţîşnească foc din pietre... Oare îl văd numai eu? îl întrebă Paneb pe maestrul de operă.

– Îl simţim cu toţii, mai mult sau mai puţin; dacă nu sîntem demni de opera pe care o avem de creat, acest foc ne va distruge. Fie ca această creastă a Soarelui-Apune să ne aibă sub protecţia sa!

– O să cazi pradă şi tu acestei proaste dispoziţii din jurul nostru?

– Calmează-te, Paneb! Am prea multe de făcut.

– Nu-i aşa că nu te temi de amploarea sarcinii noastre?

– Dimpotrivă, mă copleşeşte fericirea... Dar e posibil ca un trădător să se ascundă printre noi, cu intenţia de a ne pune beţe în roate, sortindu-ne eşecului.

– Crezi asta, cu adevărat?

– N-am renunţat încă la această ipoteză.

– Dacă monstrul ăsta există, se va folosi de o strategie simplă, dar eficace: te va ataca pe tine. Fără căpitan, echipajul ar fi dezorientat. Dar şarpele ăsta a uitat de prezenţa mea. Atîta timp cît sînt în viaţă, nu ţi se va întîmpla nimic.

– Aş vrea sa-ţi spun...

– Nu uita ca ţi se spune Tăcutul.

Intrarea în Valea Regilor era un pas destul de îngust, tăiat în stîncă şi păzit în permanenţă de paznicii şefului Sobek, care venise aici pentru a întîmpina echipa. Nubianul îi salută pe scribul Mormîntului şi pe maestrul de operă, apoi îi identifică pe fiecare dintre artizani.

– Vreun incident de semnalat? întrebă Kenhir.

– Nici unul. Întregul meu efectiv este în stare de alertă; nici un intrus nu se-va putea aventura prin partea locului, fără a fi reperat pe dată.

– Am nevoie de cei mai buni oameni ai tăi, doi la număr, pentru paza atelierului şi a şantierului.

– Pembu şi Tusa... Sînt foarte bine pregătiţi şi nimeni nu-i va putea lua prin surprindere.

Cei doi nubieni se prezentară în faţa scribului Mormîntului; aveau o privire sinceră şi păreau perfect de sănătoşi.

– Mergeţi la posturi! le porunci maestrul de operă.

Unul cîte unul, artizanii se strecurară prin pasul care despărţea „marea cîmpie“ de restul lumii. Aici domnia luminii şi a minereului era absolută; aici eternul înlocuia efemerul. Falezele creau o linişte care venea din lumea cealaltă, hrănită parcă din albastrul cerului.

– Tu, Pembu, decretă scribul Mormîntului, vei pazi depozitul de materiale. Cheia n-o avem decît eu şi maestrul de operă şi tot noi vom împărţi uneltele. Dacă va lipsi vreuna, doar una, tu eşti singurul răspunzator.

Kenhir deschise uşa depozitului şi verifică numărul de tîrnăcoape, dălţi, pîini de culoare şi fitile pentru lampă. Inventarul era intact, conform celui făcut de el însuşi în prima perioadă petrecută în Vale. Prudent, le numară din nou şi verifică starea în care

se aflau tîrnăcoapele şi dălţile. Împreună cu cele aduse de echipa din dreapta erau suficiente pentru a putea începe lucrarile.

Uneltele fură împărţite în linişte, iar Kenhir notă pe o tabliţă de lemn tot ce primea fiecare artizan, pentru ca, la sfîrşitul zilei de muncă, uneltele să fie restituite. Nici un furtişag nu era posibil, iar uneltele stricate urmau să fie duse în sat, la reparat.

– Tu, Tusa, îi porunci scribul Mormîntului paznicului nubian, vei pazi şantierul de îndată ce-l vom părăsi şi pînă la reîntoarcerea noastră. Dacă, în mod excepţional, cineva ar reuşi să înşele paza şi să păcălească sistemul de securitate pus la punct de Sobek, îl vei lovi fără nici un fel de avertizare, oricine ar fi el. Repet: oricine ar fi.

Lîngă uşa depozitului de materiale, sculptorul-şef Userhat Leul puse o stela, pe care fuseseră gravate şapte urechi, ca să-i ajute pe paznici să audă cel mai mic zgomot suspect.

Condusă de Nefer cel Tăcut, echipa din dreapta se îndreptă către terenul ales pentru săparea locului de veci al faraonului Merenptah, la vest de mormîntul lui Ramses cel Mare.

Fened Nasul şi Ipuy Iscoditorul cercetară îndelung stînca.

– Nu va fi uşor, îşi dădu cu părerea Ipuy. N-am putea începe într-un loc mai îndepărtat?

– Hotărîrea faraonului şi a mea este definitivă, anunţă Nefer.

– Atunci o s-o facem... Dar va fi nevoie atît de precizie cît şi de forţă. Stînca e capricioasă în locul ăsta şi ne va întinde nenumărate capcane.

Fened Nasul puse mîna pe piatra ieşită-n afara:

– Prima lovitură de tîrnăcop trebuie dată aici. Rezonanţa sa va modifica rezistenţa peretelui şi vom urmări mai bine crăpăturile.

Scribul Mormîntului îi dădu maestrului de operă un tîrnăcop din aur şi argint care, încă de la crearea Văii Regilor, folosea la începerea rituală. Nefer îl înalţă în aer şi-i înfipse vîrful lat de cîţiva milimetri în locul indicat de Fened. Apoi, cu o dalta de argint, lărgi gaura.

Stînca scoase un sunet ciudat, asemănător unui bocet, dar totodată plină de speranţă.

Fened zîmbi; încă o dată, se dovedise un bun cunoscător. Cu un tîrnăcop în piatră dură, Nakht cel Puternic dădu prima lovitură. Dintre toţi colegii, doar Paneb se dovedi tot atît de priceput. Ofensat, Nakht lovi şi mai tare, dar Zelosul nu se lăsă mai prejos. Întrecerea dură ceva timp, iar cel care obosi primul fu Nakht.

– Voi doi vă odihniţi, porunci maestrul de operă. Ceilalţi luaţi tîrnăcoapele uşoare.

Grele de cel mult trei kilograme fiecare, aceste unelte aveau un miez de bronz învelit în aramă care amortiza şocurile şi împiedica spargerea metalului.

Zilele treceau, una după alta, pline de satisfacţii; cioplitorii în piatră foloseau raclete grele cu mînerul de lemn şi dalte din aramă, pentru a sparge stînca în ţăndări. Încetul cu încetul, ieşiră la iveală straturile albe de calcar, suprapuse, intercalate între cele de silex, mai închise la culoare. Acest aspect îl încîntă pe Nefer: roca era de bună calitate şi urma sa fie un suport excelent pentru sculptură şi pictură.

În partea stîngă a intrării în mormînt, Kenhir pusese să i se facă o nişă cu o inscripţie clară: „Scaunul scribului Kenhir". Stînd la umbră, putea astfel să observe mersul lucrărilor.

– Cu excepţia lui Ched Salvatorul, îi spuse el lui Nefer, toţi membrii echipei dovedesc mult zel în ceea ce fac; intrarea monumentală începe să se contureze şi, nu peste multă vreme, vei începe să cobori în adîncime.

– Nu vreau deloc să mă grăbesc, îi spuse Nefer, pentru a nu distruge stînca. Vom pierde, cu siguranţă, ceva timp, dar vom evita greşeli grave. Iar Ched nu leneveşte aşa cum crezi: pregăteşte viitoarele decoraţiuni ale mormîntului şi face numeroase schiţe.

– Întotdeauna a procedat aşa... Şi cînd ajunge în faţa peretelui, nu mai are nici o ezitare. Dar ce caracter ciudat!

– Nu-şi îndeplineşte sarcina fără de greşeală?

– Desigur, desigur... Dar este un ciudat şi mie nu-mi place o astfel de purtare.

– Aveţi ceva anume să-i reproşaţi?

– Nu... nu încă.

– Cu alte cuvinte, îl bănuiţi că ar putea face rău confreriei?

– E doar o impresie... Poate că n-ar fi trebuit să-ţi vorbesc despre asta.

– Dimpotrivă, să nu-mi ascundeţi nimic! Chiar dacă mi-ar frînge inima ce aş afla, ar fi mai bine decît să n-o ştiu.

– De acord, Nefer... Dar, hotărît lucru, va trebui să te pregăteşti pentru a suporta deziluzii crude. Oamenii, chiar şi cei din Locaşul Adevărului, nu sînt întotdeauna la înălţimea aşteptărilor tale.

– Dacă opera reuşeşte după cum o dorim, ce importanţă mai are asta?

– Şi dacă nu reuşeşte?

– Crezi cumva că voi da greş?

– Sincer să fiu, nu ştiu ce să spun... Dar am avut nişte vise urîte şi mă tem de un sfîrşit tragic al acestui şantier, oricît de competent ai fi tu. Şi temerile mele sînt confirmate de agresiunea ochiului celui rău.

– Dar n-a fost îndepărtat de către femeia înţeleaptă?

– Aşa aş vrea să cred.

– N-aş avea un aliat mai apropiat, Kenhir, dacă nu aţi rămîne sceptic, neîncrezător şi pesimist.

Scribul Mormîntului mormăi cîteva cuvinte de neînţeles, aşezîndu-se mai bine în scaunul său de piatră. Datorită vigilenţei sale, nu dispăruse nici o unealta şi toate fuseseră ascuţite la vreme.

Singura sa speranţă era Nefer cel Tăcut: cum sa nu-i admire rigoarea şi răbdarea, dublate de simţul unui adevărat conducător?

Strapungerea stîncii avansa în ritmul prevăzut, iar el supraveghea această activitate de parca de asta depindea existenţa sa.

Artizanii erau sensibili la calmul său şi, ştiind că el nu era de acord cu indolenţa, dădeau tot ce aveau mai bun în ei.

Doar cu un cuvînt sau cu un gest, Nefer rezolva o treabă grea sau evita o stîngăcie. Cioplitorii în piatră constatau că maestrul lor de operă simţea această stîncă uneori atît de capricioasă, că îi observa respiraţia şi ştia s-o supună planului său, fără s-o umilească.

Fuseseră săpaţi deja cinci metri. Sosise momentul ca Paneb şi Unesh Şacalul să adune resturile şi să le pună în saci de piele, ducîndu-le apoi pe umeri sau cu nişte săniuţe montate pe patine de lemn şi trase de cabluri. În acest timp, Karo cel Posac şi Nakht cel Puternic continuau lucrul cu tîrnăcopul.

În elanul său, Nakht fu gata să-şi piardă echilibrul şi vîrful uneltei sale atinse tîmpla Posacului.

– M-ai fi putut omorî, tîmpitule!

Furios, Posacul îl ameninţă pe Cel Puternic cu tîrnăcopul. Paneb se repezi la picioarele sale, pentru a-l împiedica să comită ireparabilul, în timp ce Nefer îl lipea pe Nakht de perete.

– Îndrăzneşti să ridici mîna asupra maestrului tău de operă?

Nakht se calmă şi Paneb îi dădu drumul lui Karo, să se ridice.

– Împăcaţi-vă imediat! le porunci Nefer. Incidentul a luat sfîrşit şi nu se va mai repeta.

43.

Cu părul de culoare acaju, admirabil vopsit, cu pieptul său opulent, mai atrăgător ca niciodată, Serketa, acoperită doar cu un voal de in, îl ispitea pe soţul său, care tocmai intra pe uşă:

– Cum mă găseşti în seara asta?

Mehy îşi aruncă papirusurile de contabil:

– Eşti o femeie adevărată, spuse el frămîntîndu-i sînii.

– Ai avut o zi bună, iubitule?

– Excelentă!

– Puterea ţi se potriveşte atît de bine...

Ca de obicei, îi sfîşie voalul de in şi se năpusti ca un taur în călduri. Aşa îl plăcea şi ea, brutal şi nesăţios. Viaţa nu însemna decît violenţă şi trebuia să te simţi mereu cel mai tare; datorită complicităţii lor, Mehy şi Serketa nu se temeau de nici un adversar.

– Nu mai avem nici o informaţie serioasă asupra Locaşului Adevărului, se plînse ea.

– Ştim totuşi că artizanii confreriei au început saparea mormîntului lui Merenptah, în Valea Regilor.

– Şi la ce ne foloseşte asta? Nu ne-a căzut în mînă nici unul dintre secretele lor.

– Puţină răbdare, leoaica mea... Ştii bine că poziţia noastră oficială ne interzice orice manevră falsă. Nu-mi pierd încrederea că voi obţine unele informaţii, dar, pentru asta,

trebuie să-i atrag de partea mea pe scribul Mormîntului şi pe maestrul de operă.

– Cred că te-ai gîndit la ceva anume!

– Mi-a venit o idee foarte vicleană, o să vezi.

Cu fiul său în braţe şi cu maimuţica verde cocoţată pe umărul său, Paneb le privea dansînd pe preotesele lui Hathor, care imitau mişcările Turcoazei, strălucitoare în graţia şi dezinvoltura sa.

Considerat ca fiind un geniu bun, liber să meargă din casă în casă pentru a mînca tot ce-şi dorea, maimuţica era fericită să se joace cu copiii. Îşi alesese acest nou loc pentru a-l putea privi mai bine pe fiul lui Paneb, atingîndu-i capul cu multă delicateţe. Aperti îi răspundea zîmbind şi ţipînd de plăcere, de aceea noul său tovarăş de joacă insista cu mîngîierile, fără a exagera, nefiind deci nevoie de intervenţia tatălui.

Purtînd la gît amuleta primită de la Ched Salvatorul, lui Paneb i se părea că vede realitatea mai bine şi mai precis, ca şi cum ar fi abordat-o din mai multe unghiuri deodată. De aceea, simţea că apreciază mai bine dansul magic al celor şapte preotese, destinat să apere satul şi munca artizanilor.

Fără să dezvăluie „secretul femeilor din interior“ decît membrilor confreriei, cele şapte dansatoare, îmbrăcate în *perizome* scurte şi crăpate în partea din faţă, purtau peruci împletite în codiţe lungi, de care atîrnau globuri mici de faianţă, care simbolizau soarele.

Ţinînd o baghetă ce avea la capăt o mînă care ţinea o oglindă, Turcoaza se învîrti şi se întoarse cu faţa către celelalte dansatoare. Una dintre ele întinse piciorul stîng şi se privi în oglinda pe care o altă preoteasă o ascundea între cele două mîini. Turcoaza îşi îndreptă oglinda către cer, pentru a culege razele de soare, pe care să le împrăştie apoi în jurul său.

– Să nu ne privim pe noi înşine, spuse cîntînd frumoasa preoteasă, ci să întoarcem oglinda către lumină. Vom fi astfel ferite de tot ce e rău.

După ce îl consultă îndelung pe Aperti, Clara i-l dădu tatălui său.

– Fiul tău e perfect sănătos, Paneb!

– Eşti sigură?

– Nu dă nici cel mai mic semn de boala şi are o energie cel puţin egala cu a ta. Printre copiii din sat, nu exista nici un caz asemănător.

– Cu atît mai bine! De îndată ce se va ţine bine pe picioare, îl voi învăţa primele lucruri despre lupta.

Clara n-a mai avut timp să-şi exprime părerea asupra acestui program educativ, că Unesh Şacalul intră în cabinetul său, cu o privire suferindă:

– Mă doare în partea de sus a spatelui, explică el. Presupun că, în timp ce săpam cu tîrnăcopul, mi-am sucit vreun muşchi.

Femeia înţeleaptă îi pipăi cu mîna dreaptă locul dureros:

– Una dintre vertebre nu mai e la fel ca restul, diagnostică ea. O să te ajut să faci nişte mişcări.

Ascultînd indicaţiile terapeutei, Unesh îşi încrucişă degetele la ceafă. Clara îşi trecu braţele pe sub cele ale pacientului şi, trăgîndu-l către ea, îi provocă un trosnet eliberator.

– Simt o căldură în tot gîtul, constată Unesh.

– Foarte bine.

– Mă interesează tehnica asta, declară Paneb. Vrei să mă înveţi şi pe mine?

– Sinceră să fiu, chiar mă gîndeam să-mi iau un asistent, căci colegii tai sînt prea voinici pentru mine! Femeia înţeleaptă, maestra mea, m-a învăţat ce trebuie să fac, dar eu nu sînt destul de puternică. Dacă doreşti să te învăţ tehnicele prin care poţi rezolva durerile de spate, am nevoie de un cobai.

Unesh încercă să fugă, dar Paneb îl prinse de umăr:

– Sînt sigur că te mai doare pe undeva, aşa că te vei oferi pentru o demonstraţie.

– Nu, nu, mă simt foarte bine.

– Trebuie să ne sacrificam întotdeauna pentru binele comunităţii. N-ai încredere în mine?

– Cum să-ţi spun...

– Mulţumesc pentru ajutor, Unesh, spuse Clara, cu un zîmbet luminos şi o drăgălăşenie care făceau imposibil orice refuz.

Femeia înţeleaptă îl învăţă pe Paneb cum să trateze poziţiile greşite şi deviaţiile coloanei vertebrale, fie ele de origine cervicală, dorsală sau lombara. Îi arătă cum să vindece un lumbago sau un torticolis şi îi spuse că fiecare vertebră corespunde unui organ, putînd cauza multe tulburări, de la aritmia cardiacă la bolile de stomac.

Dovedind un talent excepţional, Paneb asimilă cu uşurinţă toată această învăţătură şi reuşi chiar să-i trateze bazinul lui Unesh care suferea de multă vreme de dureri de şolduri.

– Pe toţi zeii, exclamă primul său pacient, mi-ai redat tinereţea! Ne vei fi de folos pe şantier. Acum, mă duc acasă.

După plecarea lui Unesh, mai sprinten ca niciodată, Clara îi încredinţă lui Paneb alte secrete ale meseriei:

– Vom avea nevoie de mai multe şedinţe de perfecţionare. În zilele tale libere, te voi pune să tratezi pacienţi, apoi vei fi autorizat s-o faci oricînd, în lipsa mea.

– Ce fericit sînt că te pot ajuta!

– Puterea ta este un dar din cer, Paneb, dar nu te impune prin forţă. Dacă nu, tot prin forţă se vor impune şi alţii în faţa ta.

Clara tocmai îşi închidea cabinetul, cînd Ched Salvatorul apăru din umbră:

– Putem vorbi cîteva clipe?

– Cum să nu...

Pictorul se strecură înăuntru, de parcă nu ar fi dorit să fie văzut.

– Ce ţi se întîmplă, Ched?

– Nimic grav... Mă cam supără ochii şi mă dor pleoapele.

După ce-l examină, femeia înţeleaptă îi dădu pictorului un borcănel cu o pomadă făcută din frunze de salcîm strivite, rumeguş, galenă şi grăsime de gîscă.

– În timpul nopții, îi spuse ea, o vei aplica pe pleoape, acoperindu-le cu un pansament. De asemenea, cu o pană de vultur scobită, îți vei pune în fiecare ochi, de trei ori pe zi, cîte trei picături dintr-un colir de aloe și sulfat de cupru. Îți va ameliora iritația, dar nu va face minuni... Și asta pentru că nu mi-ai spus totul.

Ched o privi pe Clara, de parcă n-ar mai fi văzut-o niciodată. Ai fi zis că e o regină:

– Femeia înțeleaptă îmi dă posibilitatea sa mint?

– Cred că știi care e răspunsul.

– Aș vrea să stingi lămpile.

Clara făcu întuneric.

– Așa se întîmplă cu orice existență, spuse Ched Salvatorul, cu o voce obosită. Se naște din invizibil, se hrănește cu lumină și revine către întunericul în care se dizolvă formele, de la granitul cel mai dur pînă la sentimentul cel mai duios. Discipolul meu, Paneb, n-o știe încă. El e convins că forța îi este inepuizabilă și-i va permite să cîștige orice luptă. Se înșală, dar la ce i-ar folosi luciditatea? E mai bine să înlăture obstacolele, unele după altele, pînă în ziua în care voința și pumnii nu îi vor mai folosi la nimic. Abia atunci va înțelege că s-a agitat degeaba și că moartea e cea mai primitoare dintre iubite. Dar, mai întîi, trebuie să deschidă drumuri noi, să picteze așa cum nimeni n-a mai pictat pînă acum și să creadă că omul poate fi creator! Trebuie ajutat, Clara, nu trebuie să-l lăsăm stăpînit de demoni, căci Locașul Adevărului are nevoie de Paneb.

– Îți pierzi vederea, nu-i așa?

– Tu ai devenit mama noastră și trebuie să-l iubești pe fiecare dintre fiii tăi, chiar atunci cînd unul dintre ei își pierde orice speranță. Numai dacă nu poți să-mi dai...

– N-am dreptul să te mint: e o boală pe care o cunosc, dar nu știu s-o vindec. Evoluția va fi lentă, voi reuși s-o țin, cît de cît, în frîu, dar nu mai mult.

– Care dintre zei e atît de crud încît să dea unui pictor o asemenea pedeapsă? Poate că n-am venerat destul creasta

Soarelui-Apune, dar acum e prea tîrziu pentru regrete. Dar nu trebuie să afle nimeni nimic. Numele meu e Ched Salvatorul şi nu vreau ca tocmai eu să fiu salvat.

– Ar trebui să te duci la Teba sau la Memphis, la oculiştii de acolo.

– La ce bun... Lor le lipseşte magia ta. Îmi voi suporta soarta atîta timp cît nu va face din mine un infirm şi nu-ţi voi accepta îngrijirile decît dacă vor fi oferite în cea mai mare taină. Nimeni nu trebuie să ştie.

– Există totuşi o singură fiinţă căreia nu-i pot ascunde nimic.

– Soţul tău, maestrul nostru de operă... El e Tăcutul şi am încredere în el.

– În clipa de faţă, n-am cum să te vindec, Ched! Dar nu mă dau încă bătută.

44.

Kenhir simțea că prinde puteri datorită felului de a găti al lui Niut cea Neobosită, care știa, să frigă puiul cu o pricepere de neegalat. De cînd se ocupa ea de casă, avea destulă energie pentru a ține *Jurnalul Mormîntului*, pentru a supraveghea șantierul din Valea Regilor și pentru a-și redacta opera literară. Acum, după ce terminase o nouă versiune a lucrării *Batălia de la Kadeș*, în care ridica în slăvi rolul supranatural al lui Ramses cel Mare, se apucase să facă o listă a regilor care puseseră să se ridice temple pe malul stîng și definitiva o istorie a celei de a optsprezecea dinastii. Combinînd poezia cu erudiția și cu simbolistica, încerca să dea viață multiplelor aspecte ale extraordinarei civilizații al cărei fiu era, spre norocul său.

– Vă caută cineva, anunță servitoarea.

– Ah, nu, nu acum! Nu vezi că scriu?

– Ar trebui să-l refuz pe Nefer cel Tăcut?

– Nu, bineînțeles că nu! Spune-i să intre.

Maestrul de operă, atît de calm de obicei, părea nervos:

– Au sosit măgarii destinați transportului de aramă pentru fabricarea daltelor, anunță el.

– Asta e o veste minunată! Nu-i așteptam decît mîine.

– Au sosit măgarii, dar nu și arama.

– Asta nu se poate!

– Veniți să vedeți!

Scribul Mormîntului își părăsi lucrarea și se duse cu Nefer la poarta cea mare a satului.

Aşezat pe rogojina sa de călătorie, stăpînul măgarilor stătea de vorbă cu Obed fierarul, rămas fără materie primă.

– Ce-ai făcut cu arama pe care trebuia să ne-o livrezi? întreba Kenhir.

– Am fost opriţi de paznicii din Coptos, care, scotocind peste tot, au socotit că încărcătura nu corespundea. Dar eu aveam ordin să vin pînă aici; aşa că am venit. N-am nevoie de alte complicaţii... Îmi semnaţi ordinul de misiune şi mă reîntorc la Teba.

– Nu corespundea... Nu corespundea la ce?

– Eu n-am de unde să ştiu! Hai, semnaţi?

Kenhir se supuse şi aceştia părăsiră zona auxiliarilor, îndreptîndu-se către bac.

– Şi eu ce fac? întrebă fierarul, cu mîinile în şolduri. Fără materie primă, n-am decît să tai frunza la cîini!

– Mai sînt tîrnăcoape şi dalte vechi de ascuţit, răspunse Nefer. Ţi le vor da cioplitorii în piatră.

Scribul Mormîntului şi maestrul de operă se îndepărtară.

– Dacă în mai puţin de două luni nu primim cantitatea de cupru prevăzută, spuse Tăcutul, nu voi putea avea destule unelte de precizie şi voi fi nevoit să întrerup lucrările pe şantier.

– Nu este pentru prima oară cînd trecem printr-un asemenea incident, îi aminti Kenhir, dar, de data asta, se nimereşte în cel mai prost moment. Nu văd decît o singură soluţie: să-l anunţăm pe Mehy.

Clădirea administraţiei centrale a malului stîng era un adevărat furnicar. Unii scribi intrau cu mesaje urgente, alţii ieşeau în fugă, pentru a transmite celor interesaţi ordinele ierarhiei; mai erau unii care-i primeau pe contribuabilii nemulţumiţi, pe ţăranii care contestau cadastrul sau pe cei ale căror produse menite livrării trebuiau controlate.

Înarmat cu un baston, un paznic îl opri pe Kenhir:

– Tu cine eşti?

– Scribul Mormîntului. Vreau să-l văd imediat pe administratorul principal.

Erau destui îndrăzneţi care solicitau acest privilegiu. Paznicul îi îndruma către un scrib care le cerea să aştepte, mai mult sau mai puţin, înainte de a-i primi. Dar de data asta, solicitantul merita toată atenţia cuvenită unui personaj important!

– Vă rog să mă urmaţi!

Paznicul îl conduse pe Kenhir în clădirea centrală, în care administratorul îşi primea oaspeţii de seamă. Secretarul său personal fu anunţat de sosirea scribului Mormîntului care îşi anunţa de îndată şeful, iar acesta ieşi în întîmpinarea vizitatorului său.

– Dragul meu Kenhir, ce plăcere să vă revad! Aveţi nevoie de serviciile mele?

– S-ar putea.

– Intraţi, vă rog!

Biroul lui Mehy era luxos şi confortabil: mobilier din lemn preţios, numeroase lămpi cu ulei, dulapuri şi etajere pentru papirusuri şi tăbliţe de lemn, amfore cu apă şi bere...

– Luaţi loc, vă rog!

– Sînt grăbit şi aş vrea să trec direct la subiect.

– Vreo problemă gravă?

– Încărcătura de aramă care trebuia adusă la Locaşul Adevarului ne-a fost blocată la Coptos.

– Pentru care motiv? întrebă Mehy, mirat.

– Nu era corespunzătoare.

– Nu mai aveţi şi alte precizări?

– Din păcate, nu. Arama asta este absolut necesară confreriei pentru fabricarea unor unelte şi pentru continuarea lucrărilor.

– Înţeleg, înţeleg... Dar ar fi trebuit să fiu şi eu anunţat de cele întîmplate!

– Aşadar, nu eraţi la curent?

– Dacă aş fi aflat, dragul meu Kenhir, aş fi intervenit fară întîrziere! Mă tem că unul dintre subordonaţii mei a comis o greşeală gravă. Puteţi aştepta cîteva clipe? O să scot adevărul la iveală.

După privirea mînioasă a lui Mehy, scribul Mormîntului înţelese că acestuia nu-i plăcea deloc să treacă drept vinovat în munca pe care o efectua.

Umbra invada curtea cînd Mehy reveni ca o furtună în biroul său, purtînd în mînă un papirus:

– Iată, mi-a fost trimis un document prin care eram anunţat de un litigiu legat de acest transport de aramă, dar cel care răspundea de regiunea Coptos s-a găsit să-l claseze în categoria celor care mai pot aştepta! Cred că nu e nevoie să vă mai spun că acest funcţionar nu va mai lucra pentru mine. Se va duce să-şi înveţe din nou meseria într-o oficină de provincie, iar eu voi veghea personal ca, timp de mai mulţi ani, să-i fie interzisă orice promovare. Vă prezint scuzele mele, Kenhir; oricare ar fi greşelile angajaţilor mei, consider că eu sînt răspunzător.

– Ştiţi cumva de ce încărcătura a fost declarată necorespunzătoare?

– O stupidă eroare administrativă... Stăpînul exploatării miniere n-a completat corect borderoul de transport; paza din Coptos a bănuit o fraudă. A deschis o anchetă care ar putea dura mai multe luni.

– Mai multe luni! Asta ar însemna o catastrofă... Aţi putea face totuşi ceva?

– Să fac o plîngere bine formulată şi să ordon pazei din Coptos expedierea imediată la Teba a încărcăturii de aramă.

– Credeţi că acest demers are şanse de reuşită?

Mehy se întunecă:

– S-ar putea, dar nu e sigur... şi, în plus, asta nu va împiedica ancheta să-şi urmeze cursul.

– Aţi putea obţine un alt transport de cupru?

– Imposibil. Nu v-a fost aprobată decît această cantitate; nimic în plus. Cotele sînt fixate în mod, mai degrabă, rigid, iar eu n-am nici o putere să le modific.

– Avînd în vedere că este vorba de Locaşul Adevărului, nu s-ar putea face o excepţie?

– Dacă n-ar depinde decît de mine, totul ar fi deja rezolvat! Dar hotărîrea depinde de un sistem administrativ a cărui complexitate o cunoașteți.

– Așadar, voi fi nevoit să dau o veste foarte proastă maestrului de operă, se plînse Kenhir.

– Poate că ar mai fi o posibilitate, propuse Mehy.

– Care?

– Să mă duc la Coptos. Acolo voi da ochii cu autoritățile și le voi putea expune punctul nostru de vedere. Succesul nu e garantat, dar puteți conta pe puterea mea de convingere.

Mehy făcu sul papirusul în care se preciza motivul litigiului și se îndreptă solemn către ușa biroului său.

– O să plec imediat, hotărî el, și sper să nu mă întorc cu coada între picioare.

– Orice s-ar întîmpla, Mehy, confreria vă va fi recunoscătoare.

– Ați uitat că am datoria s-o protejez? Iertați-mă că nu putem sta mai mult de vorbă, dar nu vreau să pierd nici un minut.

Ieșind în curte în fuga mare, Mehy îl chemă pe vizitiul carului său și porni la drum, foarte satisfăcut de stratagema sa, pusă la punct cu meticulozitate. Nu-i va fi deloc greu să rezolve o problemă pe care o pusese chiar el la cale și, astfel, va părea a fi salvatorul artizanilor.

Desigur, Kenhir nu bănuia nimic. Mehy jucase teatru cu atîta talent, încît scribul Mormîntului căzuse în plasă. Maestrului de operă i-l va prezenta pe general ca pe cel mai bun protector al Locașului Adevărului, capabil să-și părăsească biroul și toate treburile, pentru a sări în ajutorul său.

Și cînd va reveni la Teba, în fruntea convoiului purtînd arama atît de necesară, Mehy va părea un adevărat erou.

45.

Maestrul de operă hotărîse să continue săparea mormîntului lui Merenptah cu uneltele care îi rămăseseră. Explicase echipei care era situaţia; unii membri, bunăoară Gau cel Exact sau Fened Nasul s-ar fi descurajat dacă n-ar fi intervenit Paneb, convins că Nefer va reuşi să iasă din încurcătură. În plus, ritmul lucrului rămăsese acelaşi.

Şapte săptămîni mai tîrziu, situaţia devenise sumbră. Coborînd către sat, pentru două zile de odihnă, echipa se întreba dacă va reveni curînd în Valea Regilor.

– Cu unelte uzate, nu putem munci bine, se plîngea Karo cel Posac.

– Fii pe pace, maestrul de operă nu va lăsa lucrurile aşa, fu de părere Nakht cel Puternic. Mai bine zis, munca pe şantier va fi întreruptă.

– Asta nu-mi place, spuse Fened Nasul. Va fi reluat, cu siguranţă, odată şi odată, dar ne vom pierde ritmul. Un asemenea incident e un semn rău... Pluteşte în aer o magie negativă.

– Dacă arama pe care o aşteptăm nu soseşte, interveni Gau cel Exact, există, probabil, un motiv serios. Nu mai e metal, nu mai sînt nici unelte, nu se mai munceşte... Dacă autorităţile au hotărît să desfiinţeze satul?

– Trebuie să avem încredere, îi sfătui Paneb. Totul se va aranja.

– Ce te face să fii atît de sigur? îl întrebă Pai Pîinică-Bună.

– Pentru că nu se poate altfel. Faraonul a venit în sat și vorba lui e vorbă.

– Cît de naiv ești! obiectă Casa-Funie. Dacă se produc tulburări la Curte, singurul gînd al lui Merenptah va fi să-și păstreze tronul, și va uita de noi.

– Dar și tu uiți ceva: faraonul nu poate trăi fără să aibă un loc de veci.

Discuția continuă pe tot parcursul drumului.

În apropiere de sat, Paneb fu cel care-i văzu primul:

– Priviți, niște măgari!

– Să nu ne facem iluzii, interveni Didia cel Generos. Nu este, desigur, decît un convoi cu alimente.

– Acum, pe înserat? M-aș mira!

Tînărul colos coborî panta în fugă, gata-gata să-l trîntească la pămînt pe fierarul Obed, care căra un cufăr greu din lemn.

– Aramă?

– Pentru sute de dalte, crede-mă! Mă apuc imediat de treabă.

Generalul Mehy stătea, modest, în urma ultimului măgar, a cărui povară era descărcată de oamenii fierarului. Scribul Mormîntului și maestrul de operă veniră către el:

– Mulțumim pentru ajutorul atît de prețios, spuse Kenhir; arama ne sosește la timp.

– Am pentru voi o mare surpriză: cantitatea e mult mai mare decît prevăzusem. Le-am spus că aveți șantiere mari în proiect și că Locașul Adevărului nu trebuie lipsit niciodată de materie primă. Autoritățile din Coptos se prefăceau că nu pricep, dar le-am amenințat că-mi voi continua drumul pînă la Pi-Ramses, unde voi raporta felul în care lucrează. Au înțeles, în sfîrșit, ca nu glumesc și au devenit concilianți. Am profitat și le-am cerut despăgubiri pentru cele întîmplate; iată rezultatul! Mulțumirile voastre mă emoționează, dar nu sînt necesare, pentru că nu mi-am făcut decît datoria.

– Îi voi scrie vizirului pentru a-i aduce la cunoștință felul în care ați intervenit în favoarea noastră, promise Kenhir, iar

faraonul va fi, desigur, informat. Trebuie să ştiţi că aţi participat în mod eficient la ridicarea mormîntului regal.

– Va rămîne pentru mine una din faptele cu care mă voi mîndri, răspunse Mehy, şi mă voi lăuda, fără să-mi pot stăpîni această slăbiciune. Doriţi să cercetaţi borderoul de livrare?

– Ar trebui; s-o facem cît mai repede!

În timp ce Mehy îi dădea documentul lui Kenhir, Nefer cel Tăcut se îndepărtă fără să spună vreun cuvînt.

„Semn rău, gîndi generalul; acest maestru de operă pare şi mai neîncrezător decît scribul şi e greu să ştii ce gîndeşte. Va fi nevoie de alte eforturi pentru a-l convinge că sînt un aliat credincios."

– Factorul Uputy a adus un mesaj care poartă pecetea regelui, îi spuse Niut cea Neobosită lui Kenhir.

– Ai fi putut să mă anunţi mai repede!

– Păi, abia aţi venit, îi aminti fata, fără să se lase mai prejos.

Scribul Mormîntului bombăni şi rupse sigiliul. Lectura documentului păru să-l sperie:

– Mă duc la Nefer, anunţă el.

– Dar cina e gata, se smiorcăi Niut.

– Ţine bucatele calde pînă vin înapoi.

Servitoarea ridică din umeri, dar Kenhir preferă să n-o bage în seamă. În ciuda oboselii, grăbi pasul, sprijinindu-se de baston.

Cînd intră la Nefer, acesta tocmai ieşea din sala de baie. Cît despre Clara, sfîrşită dupa o lungă serie de consultaţii, se întinsese pe patul din prima încăpere.

– Îmi pare rău că vă deranjez, dar e vorba de o urgenţă: un mesaj din partea regelui!

– Luaţi loc, îl îndemnă Nefer, să vă ofer ceva de băut.

– Că bine faci! Am gîtul uscat... Dar cine şi-ar fi putut imagina un asemenea ordin? Merenptah ne cere să începem imediat construirea templului său pentru milioane de ani, oricare ar fi stadiul la care am ajuns cu săparea mormîntului, dar

nici el, nici regina nu pot părăsi capitala pentru ceremonia sacră a începerii lucrărilor.

– În acest caz, cum vom executa acest ordin? întrebă femeia înțeleaptă.

– Din moment ce este învestit cu o funcție religioasă, maestrul de operă îl va reprezenta pe faraon. Iar femeia înțeleaptă, superioara preoteselor lui Hathor, va face tot ce trebuie în numele reginei.

– Ați citit bine? se îngrijoră Nefer.

– Textul este foarte limpede.

– Dispunem de ritualul necesar?

– Este cel mai vechi document al nostru. Graba regelui pare să ne arate că are nevoie de energia pe care acest templu o va produce zi de zi, atunci cînd va fi gata. Nu încape îndoială că duce o luptă grea pentru a-și păstra moștenirea lui Ramses.

– Să-l anunțăm imediat pe șeful echipei din stînga, hotărî Nefer, și să ne pregătim pentru ceea ce e necesar să facem.

Paneb își legăna fiul, sîcîit de un dinte care îi creștea. Doica nu mai văzuse niciodată un copil căruia să-i crească dinții atît de repede și care să aibă un caracter atît de aprig; pe Aperti, doar tatăl său reușea să-l potolească.

– Se întîmplă ceva ciudat, spuse Uabet cea Pură, revenind de la templul lui Hathor. Femeia înțeleaptă ne-a convocat pe toate pentru astă-seară, iar colegii tăi discutau adunați în grupuri.

– De îndată ce-l voi liniști pe Aperti, mă voi duce să văd despre ce e vorba.

Chiar dacă era nevoită să-și împartă soțul cu Turcoaza. Paneb își afla odihna aici, în căminul său. Turcoaza îi oferea o beție a simțurilor al cărei secret îl știa doar ea, dar Uabet renunțase să se lupte cu ea din acest punct de vedere. Oricare ar fi rătăcirile lui Paneb, el va reveni mereu în acest loc liniștit, pe care ea știuse să-l facă atrăgător și plăcut.

Puține femei ar fi consimțit la asemenea sacrificii, dar Uabet îl iubea pe bărbatul care îi dăruise un copil atît de deosebit,

asemenea lui. Nu credea că, o dată cu trecerea anilor, Paneb va deveni mai puţin dinamic şi mai înţelept; ea era aceea care, cu dragostea sa blîndă şi lipsită de excese, punea stavilă focului care l-ar fi putut mistui pe acest om zelos.

– Ce privire ciudată ai! remarcă el.

– Vă priveam pe tine şi pe fiul tău...

– Ai adus pe lume un flăcău frumos, Uabet, dar nu adoarme repede!

– S-o fi găsit, în sfîrşit, unul mai tare decît tine!

– Asta o s-o vedem noi mai tîrziu. Ah... hai că am reuşit!

Bebeluşul aţipise. Înainte de a ieşi, Paneb îl puse cu blîndeţe în braţele mamei sale.

Pai Pîinică-Bună îl strigă:

– Mi-am făcut siesta... Dar se pare că avem necazuri.

– Habar n-am.

– Speram că, o dată cu sosirea aramei, ne vom linişti!

Cei mai mulţi dintre membrii echipei din dreapta se adunau în faţa casei lui Nefer; Nakht cel Puternic nu-şi ascunse nemulţumirea:

– Se pare că va trebui să facem mai multe morminte pentru nobili! Cînd ne vom mai odihni şi noi? Mormîntul regal ne era de ajuns. De ce nu se apelează mai mult la echipa din stînga?

– De unde ştii toate astea? întrebă Casa-Funie.

Nakht se gîndi:

– Păi... nu mai ştiu. Aşa se vorbeşte...

– Eu am auzit altceva, spuse Unesh Şacalul. Cum că regele i-ar chema pe unii dintre noi în capitală, pentru a construi un nou templu al lui Amon.

– De asta nici nu poate fi vorba! interveni Userhat Leul. M-am născut la Teba şi aici vreau să mor!

– Asta e şi părerea mea, aproba Didia cel Generos; nimeni nu mă va putea obliga să-mi părăsesc satul.

– Ce-ar fi să aşteptăm să vedem ce are de zis maestrul de operă? propuse Paneb.

Ideea îi surprinse pe artizani prin justeţea ei.

– Dar nu ştim de unde sa-l luăm, le aduse la cunoştinţă Renup cel Jovial. Iată o dovada că nu e în regulă ceva!

– Poate că se află la şeful echipei din stînga, îşi spuse părerea Karo cel Posac. Trebuie să cadă de acord înainte de a ne da vreo veste rea.

– Să mergem acolo! hotărî Paneb.

Mica trupă nu merse prea mult, căci Nefer cel Tăcut tocmai le ieşi în drum.

– Vrem să ştim totul, pretinse Casa-Funie, arţăgos. Va fi întrerupt şantierul din Valea Regilor pentru a fi trimişi în altă parte?

– Oare n-ar fi mai înţelept să nu daţi ascultare nici unui zvon?

– Atunci, care este adevărul?

– Faraonul ne-a poruncit să începem, fără întîrziere construirea templului său pentru milioane de ani. De aceea, cele două echipe se vor reuni pentru inaugurarea şantierului. Apoi ne vom reîntoarce la munca pentru mormîntul regal.

– Dar de ce atîta grabă? se îngrijoră Thuty. Or fi tulburări la Curte?

– Ca oricare faraon, Merenptah are nevoie de energia pe care i-o va da acest templu, iar noi sîntem cei care vom da viaţă acestui edificiu.

– Regele va veni la Teba?

– Femeia înţeleaptă şi cu mine sîntem însărcinaţi să reprezentăm cuplul regal.

46.

Artizanul care trăda confreria avea o certitudine: la inaugurarea unui șantier atît de important ca acela al unui templu pentru milioane de ani, ar fi trebuit să se folosească piatra de lumină. Maestrul de operă va trebui s-o scoată din ascunzătoarea sa și se va ivi, astfel, ocazia nesperată de a-i afla locul.

Planul părea ispititor, dar greu de realizat. Totul se va petrece, fără îndoială, în timpul nopții, cu puțin timp înainte de răsăritul soarelui și de trezirea artizanilor. Trădătorul trebuia să plece de acasă fără să-și anunțe soția și, mai ales, fără să fie văzut de Nefer cel Tăcut.

Pentru a rezolva prima problemă, se gîndise să pună în laptele cald pe care soția sa îl bea la cină un somnifer pe bază de sunătoare, dar nu știa cantitatea exactă și se temea că nu va reuși. După ce se gîndi bine, hotărî să-i dezvăluie intențiile sale.

– Ai încredere în mine?

– Ce-ți veni cu asemenea întrebare? se miră ea.

– Am hotărît că trebuie să mă îmbogățesc.

– Asta e foarte bine... Dar cum te-ai gîndit să faci asta?

– Nu voi proceda ca tovarășii mei, care se mulțumesc cu puțin. Nu pot să-ți spun mai mult, iar tu nu-mi vei mai pune nici o întrebare despre planurile mele. Nu ne vom sfîrși zilele în acest sat în care oamenii refuză să-mi recunoască meritele. Răbdarea nu duce la nimic, așa că voi folosi alte procedee.

– Nu e prea riscant?

– Ştii doar cît de prudent sînt. Cîndva, vom locui într-o casă frumoasă, vom avea servitori, ogoare şi turme, iar tu nu te vei mai ocupa de bucătărie şi nici de curăţenia locuinţei.

– Credeam ca pe tine nu te interesează averea şi că doar meseria te pasionează.

– Aşa trebuie să creadă, în continuare, întregul sat.

Soţia lui se gîndi îndelung.

Trădătorul o privea fără încetare. Dacă ea ar fi cît de puţin împotrivă, ar deveni pentru el un pericol imediat şi de neacceptat.

– Nu mi-aş fi închipuit niciodată că vei ajunge să te porţi astfel, spuse ea, dar te înţeleg. Ba, mai mult, te aprob. Şi eu mi-aş dori să fiu bogată.

Soţia sa nu era nici frumoasă, nici inteligentă, dar devenea complicea lui şi ceda, ca el, unei porniri stăpînite de prea multă vreme: ispita cîştigului. Trădătorul nu-i vorbise decît de planurile sale de viitor şi de bunurile dobîndite deja, fără a aminti de comanditari. Cu cît soţia lui ştia mai puţin, cu atît era mai bine; dar acum era sigur că nu va sufla o vorbă şi că-i va da mînă liberă.

Din fericire, noaptea îi era prielnică, cerul fiind acoperit. Ascuns în spatele unui enorm urcior cu apă, trădătorul stătea cu ochii aţintiţi asupra intrării în locuinţa maestrului de opera. Dacă intuise corect, Nefer avea să se ducă de unul singur să ia piatra de lumină şi să o aducă pînă la intrarea principală în sat, înainte de a-i trezi pe artizani.

Dacă n-ar fi fost foarte atent, trădătorul n-ar fi observat ieşirea pe furiş a şefului său de echipă, care avusese grijă să nu facă nici cel mai mic zgomot.

Mergînd aproape lipit de ziduri, maestrul de operă se îndrepta catre localul destinat adunărilor. Se întoarse de două ori să privească înapoi, gata să-l surprindă pe urmaritor, dar nevăzînd pe nimeni îşi continuă drumul, în linişte.

Localul adunării... Trădătorul bănuise că Nefer avea să vină aici: cînd artizanii se întruneau, piatra trebuia aşezată în naos; uneori, strălucirea ei se putea zări. Dar artizanul credea că, de această dată, nu va mai fi vorba de aceeaşi ascunzătoare, prea cunoscută. Şi iată că se înşela.

Cu o cheie de lemn, Nefer deschise uşa localului şi rămase înăuntru o bună bucată de vreme. Cînd ieşi, purta în braţe un obiect greu, ascuns într-un voal.

Trădătorul simţi o mare satisfacţie. Acum ştia.

O idee nebunească îi trecu prin minte: ce-ar fi să-l ucidă pe maestrul de operă, să-i fure piatra şi să fugă cu această comoară de preţ?

Din păcate, nu avea nimic la el: nici armă, nici unealtă de muncă; şi apoi, la răsărit se zărea lumina dimineţii şi noaptea avea să se retragă în scurt timp. Dacă nu reuşea să-l pună pe Nefer la pămînt dintr-un singur pumn şi, apoi, să-l sugrume, acesta avea să se apere şi să strige după ajutor.

Risca prea mult.

Continuă să-l urmărească pe maestru, pentru a vedea locul în care urma să ducă piatra. Poate că o va ascunde în alt loc, mai accesibil decît localul adunărilor. Dar se îndrepta, cu un mers apăsat, către poarta principală.

Acolo, se aflau deja scribul Mormîntului şi femeia cea înţeleaptă. La picioarele lor, o formă cubică înfăşurată într-o pînză galbenă lăsa să se întrezărească o lumină ciudată.

Piatra... Fără nici o îndoială, o adusese Kenhir!

Maestrul de operă dezveli obiectul pe care îl purtase în braţe: un cufăr de lemn, din care scoase cîteva plăcuţe de metal; le cercetă şi apoi le puse la loc.

Trădătorul se înşelase de data aceasta, dar spera că se vor mai ivi şi alte ocazii pentru a afla taina pietrei de lumină.

– Ai fost urmărit? îl întrebă Kenhir pe Nefer.

– S-ar putea, dar nu sînt sigur.

– Sînt convins că acela care a pus ochiul cel rău pe unelte va încerca şi să descopere ascunzătoarea pietrei de lumină.

– Presupunînd că ar reuşi, la ce i-ar folosi această descoperire? Că doar nu va putea fugi cu ea.

– Oricum, va încerca, îşi dădu Kenhir cu parerea, iar noi va trebui să fim mult mai precauţi. Dacă te-a urmărit, şi-a dat seama că s-a înşelat asupra prăzii; va înţelege îndată că l-am păcălit pentru că am devenit foarte prudenţi.

– Un motiv în plus pentru a renunţa la orice mişcare ce ne-ar ajuta pe noi sa-l identificăm! E posibil ca un „mîncător de umbre“, un criminal, să se ascundă în sat, dar nu cred că poate acţiona în vreun fel.

– Eşti mult prea optimist, consideră Kenhir.

– Aţi uitat de razele emanate de femeia înţeleaptă? Ea va şti să ne apere de orice pericol, de oriunde ar veni el.

Bătăi violente în uşi, dese şi repetate, sparseră liniştea zorilor. Paneb umbla prin sat, trezindu-i pe toţi cei care încă mai dormeau.

– Plecăm îndată, striga tînărul colos. Mă duc eu însumi după cei întîrziaţi.

După ce servise un mic dejun copios, alcătuit din turte calde, lapte proaspăt, brînză şi carne de gîscă, Paneb îşi îmbrăţişase fiul şi soţia. Foarte bine dispus, îşi propusese să transmită această stare tuturor, pentru a le da mai multă forţă.

Pe cînd pornea să facă turul satului, zări un bărbat care o luase la sănătoasa, temîndu-se parcă să nu fie vazut. Cine să fi fost? Vreun soţ infidel, grăbit să ajungă acasă, ori cel care umbla prin sat să ghicească destinul şi sa facă farmece?

În timp ce luau cina împreună, femeia înţeleaptă şi maestrul de operă îi amintiseră trista realitate: un trădator se ascundea pe undeva prin preajmă, gata să le facă rau sătenilor.

Şocat şi îndurerat, Paneb acceptase, în cele din urmă, să fie numai ochi şi urechi. Chiar dacă făceau parte dintr-o elită ca aceea a Locaşului Adevărului, oamenii rămîn tot oameni, uitîndu-şi uneori îndatoririle sacre. Dar această posibilitate nu-l

descurajase pe Paneb, căci nici un trădător, oricît ar fi fost el de viclean, n-ar fi reuşit să împiedice realizarea operei, atîta vreme cît va străluci piatra de lumină.

Şi această piatră se afla aici, la picioarele lui.

– Promit să nu mai pun gura vreodată pe vin, dacă voi mai găsi vreun sătean care doarme încă!

– Ar trebui să fii mai prudent, Paneb, îl sfătui femeia înţeleaptă. Poate am dat un somnifer puternic vreunuia dintre pacienţii mei...

– Nefiind în cunoştinţă de cauza, promisiunea mea n-ar mai avea nici o valoare!

– Analizele tale juridice lasă de dorit, aprecie Kenhir.

– Cred că l-am văzut, spuse tînărul colos, devenind deodată grav.

– Te referi la trădător? întrebă Nefer.

– Da, cred că el era.

Maestrul de operă simţi un nod în gît:

– L-ai identificat?

– Nu, am văzut doar o siluetă. Cu toate astea, cu cît mă gîndesc mai mult, cu atît sînt mai sigur că era el.

Clara încercă să-i ghicească gîndurile lui Paneb, pentru a descoperi ce anume ar fi putut el omite, dar nu află nimic.

– Aşadar, l-a urmărit, fără nici o îndoială, pe maestru, spuse Kenhir.

– Ceva extrem de periculos! protestă Paneb. De ce nu m-aţi chemat să-l protejez pe Nefer?

– Pentru că eu hotarîsem să joc rolul de momeală, explică acesta din urmă.

– Adevarată nebunie! Dacă tu procedezi astfel, cum aş mai putea veghea asupra ta?

– Dar nu sînt în pericol. Acest jalnic personaj n-are ca scop decît să ne fure comorile şi, poate, să ne împiedice realizarea lucrărilor.

– Eşti, din nou, prea optimist, se tîngui Kenhir.

Artizanii se adunau. Cu răceala sa obişnuită, şeful Hay ceruse celor din echipa din stînga să transporte obiectele necesare ceremoniei de inaugurare a şantierului şi procesiunea se organiză, cu maestrul de operă în frunte.

Ziua se anunţa caldă. Purtînd vreo zece burdufuri mari, Paneb era nemulţumit că trebuie să meargă prea încet, în timp ce Pai Pîinică-Bună şi Renup cel Jovial, dolofani cum erau, se simţeau numai bine în acest ritm domol.

– Noaptea a fost scurtă, se plînse Renup.

– Te pomeneşti că ai chefuit? întrebă Paneb.

– Am băut şi am mîncat împreună cu soţia mea... Dar acum, mă doare capul. Şi asta, din cauza muncii care ne aşteaptă. Tu, plin de forţă cum eşti, nu-ţi dai seama ce-nseamnă asta.

– Mişcarea te va face să fii în formă.

– Se pare că vom folosi piatra de lumină, interveni Renup.

– Da, aşa se pare.

– Nu te-ai întrebat niciodată unde stă ascunsă?

– Nu, niciodată.

– Nu eşti curios, Paneb?

– Dar tu?

– La drept vorbind, nici eu. Asta nu-l priveşte decît pe maestrul de operă.

47.

Deşi generalul Mehy îl umilise, Dakter nu-i purta pică şi se considera vinovat. El, un om de ştiinţa cu spiritul critic mereu treaz, se lăsase păcălit de doi bieţi artizani din Locaşul Adevărului!

Rănit profund, Dakter ura şi mai mult această instituţie, împotriva căreia va lupta prin toate mijloacele, chiar şi cele mai josnice, pînă la distrugerea sa definitivă.

Trebuia să-i afle secretele şi tehnicile, păstrate cu atîta grija şi de care Dakter se lovise ca de un zid de nepătruns, în ciuda încăpăţînării sale şi a multiplelor contacte oficiale.

Galena şi bitumul nu erau, oare, un punct de plecare? Era convins că produsele aduse de Paneb şi de Thuty nu serveau doar la călăfătuirea bărcilor, la fixarea cozilor de unelte sau la fabricarea fardurilor; cît despre folosirea lor la ritualuri, asta era doar un obicei învechit, pe cale de dispariţie.

După regulamentul în vigoare, Dakter ar fi trebuit să dea templelor întreaga încărcătură sosită de la Gebel el-Zeit, el nefiind decît cel care asigurase transportul şi-l depozitase temporar; dar, falsificîndu-şi raportul şi schimbînd puţin cantităţile, atît cît să nu dea de bănuit, reuşise să sustragă cîteva bucăţi de bitum, pe care făcuse numeroase experienţe.

Dezamagit de primele rezultate, nu-şi pierduse speranţa şi, în cele din urmă, făcuse o descoperire extraordinară, de care generalul Mehy trebuia să afle cît mai repede.

– Cînd vine acasă? îl întrebă Dakter pe secretarul său personal.

– La căderea nopţii, cînd va termina de inspectat cazarma principală din Teba.

– Pot să-l aştept aici?

– Cum doriţi.

Dakter nu-şi notase nimic. Doar el şi Mehy trebuia să fie la curent cu descoperirea; aceasta nu trebuia menţionată prin nici un cuvînt scris.

Se înserase cînd carul generalului se opri în curte. Dakter se grabi să-i iasă în întîmpinare.

– Trebuie să vă vorbesc imediat!

– Am de dictat corespondenţa. Vino mîine!

– Cînd veţi afla despre ce este vorba, îmi veţi mulţumi că v-am luat de la alte activităţi.

Devenind curios, generalul îl invită pe Dakter sus, în biroul său, şi închise uşa:

– Despre ce este vorba?

– Azi-dimineaţă, s-a produs un incendiu în laboratorul meu. Pagubele sînt mari, dar n-au fost victime.

– Şi care e cauza?

– Eu însumi.

– Asta ce înseamnă, Dakter?

– Că am descoperit secretul bitumului! Este o substanţa inflamabilă, care răspîndeşte căldura şi lumină.

– Este o lumină curată sau cu depuneri de negru de fum?

– Murdăreşte, ce-i drept, dar...

– Îţi poţi imagina picturile din morminte şi temple mînjite de această substanţă?

– Sigur că nu, dar artizanii i-au găsit utilitatea!

Mehy se gîndea la piatra de lumină, dar galena şi bitumul nu puteau fi decît nişte componente minore.

– Uleiul de piatră ne va fi foarte util, reluă Dakter. Ne va permite să ardem orice clădire, inclusiv forturile, şi să terorizăm o armata inamică.

– Renunţă la ideea asta!

Savantul se crispă:

– Vă asigur că...

– Faraonul tocmai a poruncit să se închidă minele de la Gebel el-Zeit. Locaşul va fi păzit în permanenţă şi nimeni nu se va putea apropia fără aprobarea palatului.

– Sînt sigur că decizia a fost luată la propunerea Locaşului Adevărului!

– Nu încape nici o îndoială, Dakter! Artizanii au înţeles că nu vei pune stavilă cercetărilor tale, scribul Mormîntului l-a alertat pe vizir, iar acesta a reuşit să obţină interzicerea folosirii acestui ulei periculos.

– Trebuie să se intervină pe lînga rege, pentru a-şi modifica decretul.

– Să nu contezi pe mine pentru a întreprinde un demers atît de stupid. N-a sosit încă momentul să-i ţinem piept lui Merenptah şi să fim acuzaţi că vrem să provocăm o revoltă.

– Cu acest petrol, generale, vom avea o nouă armă!

– Dar pentru a o avea, trebuie să cucerim puterea supremă, căci doar ea ne va permite să folosim, după bunul nostru plac, toate resursele naturale din ţară.

– Am descoperit totuşi unul dintre secretele Locaşului Adevărului!

– N-ai făcut decît să-l atingi, în treacăt... Maestrul de operă are, desigur, nevoie de o oarecare cantitate de bitum pentru a-şi fabrica piatra de lumină, dar acesta nu e, probabil, decît un ingredient printre multe altele. Le-ai spus ceva subalternilor tăi?

Bărbosul se încruntă:

– Sînteţi singurul care ştie şi nu există nimic scris.

– Asta e bine, Dakter, inteligenţa de care dai dovadă te va duce departe. În mod cu totul oficial, îţi voi da ordin să lucrezi

pentru a îmbunătăţi armamentul forţelor tebane. Am nevoie de un material de mai bună calitate pentru armele mele: săbii, lăncii şi vîrfuri de săgeţi. Vei avea la dispoziţie atîta aramă cîtă vei avea nevoie şi chiar fier. De îndată ce vei avea rezultate demne de a fi luate în seamă, păstrează secretul şi dă-mi de veste.

Alături de maestrul de operă şi de femeia înţeleaptă, Thuty cel Savant privea cerul înstelat. Noapte de noapte, reperaseră poziţia lui Mercur, plasat sub protecţia lui Seth, a lui Venus, legată de renaşterea fenixului, a lui Marte, Horus cel roşu, a lui Jupiter, cel care iluminează cele Două Regate şi deschide poarta misterelor şi a lui Saturn, taurul cerului. Thuty consultase cărţile de astronomie şi de astrologie, în care erau studiate stelele nemuritoare şi cele care apareau şi dispăreau la orizont, formînd cupola cerului, împărţită în treizeci şi şase de decane. Din zece în zece zile, se înălţa un nou decan care, după ce trecea prin atelierul de înviere al cerului, redevenea vizibil.

– Ora este favorabilă, declară Thuty.

Dacă ţintirea e făcută corect, poziţia terestră a templului lui Merenptah va fi în deplină armonie cu cerul, pe care edificiul terminat o va reflecta prin toate părţile sale.

Maestrul de operă pusese piatra de lumină, acoperită cu voal, pe locul viitorului naos, încredinţase şefului echipei din stînga planul trasat pe un rulou de piele care, la încheierea lucrărilor, urma să fie închis într-o criptă.

Nefer verifică unghiurile cu un echer. Trasă pe pămînt un unghi drept cu o coardă împărţită în douăsprezece părţi egale prin nişte noduri, apoi formă un triunghi 3/4/5, simbolizînd triada Osiris-Tatăl, Isis-Mama şi Horus-Copilul.

Folosind săpăliga, maestrul de operă săpă şanţul pentru fundaţie, care făcea legătura între templu şi Nun, oceanul de energie primordială, şi fixă cărămida mamă, din care aveau să ia naştere pietrele de construcţie.

De departe Paneb observa riturile. Era neliniştit, ca şi cînd cele două echipe reunite erau pîndite de un pericol. Datorită amuletei lui Ched, tînărul colos avea impresia că vede în noapte la fel de bine ca o felină ce sta la pîndă.

Şi totuşi, ceremonia se desfaşura fără nici un incident şi într-o linişte totala care pătrundea sufletul artizanilor, conştienţi că iau parte la un act major, care sfidează trecerea timpului.

Cu cîte un baros în mîna, Nefer şi Clara ajunseră lîngă doi ţăruşi fixaţi pe lungimea şanţului de fundaţie şi între care fusese întinsă coarda care indica masurile templului. Îndeplinind funcţia faraonului şi a marii soţii regale, dădură cîte o lovitură pe capătul fiecăruia dintre ţăruşi, pentru a-i înfige şi mai mult în pămînt.

Din acea clipă, flacăra ochiului divin ascuns în piatra de lumină începea construirea templului.

– Cît de frumos e acest locaş! spuse Nefer. Nu mai există altul asemenea lui; toate formele îi sînt desăvîrşite, planul a fost prilej de sărbătoare şi va fi dus la bun sfîrşit cu bucurie. Fie ca durata existenţei sale s-o egaleze pe cea a cerului!

– Fie ca această operă să strălucească în toată ţara, spuse Clara, lumina sa să-i aduca fericire. Acest templu să crească tot mereu, pentru a exprima viaţa universului.

În fundaţii, maestrul de opera aşeză plăcuţe din metal preţios şi unelte în miniatură, printre care un echer, o nivelă şi cotul pe care fusese gravat jocul de proporţii specifice ale templului lui Merenptah. Această comoară, invizibilă de acum înainte, fu acoperită cu o dală.

Nefer purifică locul cu fum de tămîie, deschise gura templului cu un sceptru, îi atinse punctele sensibile şi, după formula antică, „încredinţă locaşul stapînului său“, principalul creator care acceptase să se întrupeze în acest loc.

Paneb fixa cu privirea un deal, convins că cineva îi pîndea, dar nu observă nici o mişcare suspectă. Ceremonia luă sfîrşit şi,

reculegîndu-se în linişte, cele două echipe ale Locaşului Adevărului o porniră spre sat.

Tînărul colos se întoarse. Nu-i urmărea nimeni.

Dakter era dezamăgit.

Nu vazuse nimic interesant, deşi folosise, ca să poată urmări de la distanţă, sticlă adusa din Fenicia şi care avea proprietatea de a mări. Totuşi, alesese un loc ideal pentru a observa diferitele faze ale ritualului, dar acesta nu era decît o înşiruire de obiceiuri ancestrale, lipsite de orice interes ştiinţific.

Nimeni nu se atinsese de piatra de lumină, lăsînd-o acoperită. La inaugurare, maestrul de operă o luase pentru a o înlocui cu prima piatră a naosului, centrul vital al construcţiei. Acesta urma sa fie înălţat primul, pentru ca riturile dimineţii să se poată celebra cît mai repede posibil.

„Un simplu obicei, nimic altceva decît un obicei învechit, îşi spuse Dakter; adevăratele secrete rămîn ascunse în interiorul satului.“

48.

Un eveniment atît de important cum era sacralizarea unui loc pe care avea să se înalțe un templu pentru milioane de ani era urmat, desigur, de o mare sărbătoare ce se adăuga la calendarul ritual al festivităților în onoarea zeilor. La cererea maestrului de operă, scribul Mormîntului le dăduse celor două echipe o săptămînă liberă, timp în care urma să se consume suplimentul de carne, de legume, de plăcinte și de vin, dăruite de vizir, pentru a-și exprima satisfacția fața de calitatea muncii din Locașul Adevărului.

Trădătorul nu putea profita de această perioadă de odihnă pentru a dispărea, pentru că era vorba de o sărbătoare de familie, pe care nu trebuia s-o piardă nici un sătean. Casele se împodobeau cu fori, se pregateau bucate, se întindeau mese festive în aer liber, se umpleau urcioarele cu vin proaspăt și nimeni nu uita să depună ofrande pe altarele strămoșilor, sărbătorind evenimentul așa cum se cuvine. Veselia bărbaților și a femeilor, rîsetele copiilor nu erau oare cea mai bună dovadă că opera avea să fie continuată?

Pînă și Negruțu' încheiase un armistițiu cu pisicile. Sătul de atîta carne de vită și legume proaspete, cîinele nu mai avea chef să alerge după aceste creaturi sprintene. Cît despre maimuțica cea verde, aceasta îi făcea fericiți pe copiii adunați de Paneb pentru a le da primele lecții de luptă cu pumnii și cu bețe scurte.

– E tot ce ai găsit ca adversari de temut? îl atacă Nakht cel Puternic.

– Iar cauţi pricină de ceartă?

– O sărbătoare fără întreceri de luptă nu poate fi numită sărbătoare... Toată lumea ştie ca noi doi sîntem cei mai puternici. Deci, în seara asta, vom trece direct la finală, lîngă atelierul fierarului. Vrei?

– Întrecerea asta nu mă interesează.

– Eu voi fi, oricum, acolo. Tu ai dreptate sa eziţi... Ai înţeles, în sfîrşit, că nu prea eşti la înălţime! Teama e un sfetnic bun şi, în asemenea împrejurări, singura soluţie este laşitatea.

Dacă Paneb nu ar fi fost înconjurat de copii, Nakht n-ar mai fi apucat să-l insulte.

– Fii totuşi atent, îl sfatui Puternicul: unul dintre ţîncii aştia ar putea sa te rănească. Nu mi-ar plăcea să pun la pămînt un adversar de talia lor.

Turcoaza îi mîngîie parul lui Paneb, care o iubise cu tot atîta ardoare ca prima dată:

– Cîtă înflăcărare! Oare te vei domoli vreodată?

– Dar tu vei înceta vreodată să fii atît de frumoasă?

– Desigur... Anii nu te cruţă.

Paneb o privi cum sta goală, parfumată şi senzuală cum nu mai fusese niciodată.

– Te înşeli, Turcoaza! Tu ai o frumuseţe deosebită, pe care timpul n-o va putea învinge.

– Ba tu eşti cel care se înşală, căci vorbeşti de un miracol pe care nu-l poate trăi decît femeia înţeleaptă.

– Instinctul meu nu ma înşală... Şi mai ştiu că atracţia dintre noi va rămîne mereu la fel de puternică.

Superbei roşcate îi făcea plăcere să audă toate acestea. Amantul sau ştia să-i raspundă de fiecare dată cu aceeaşi pasiune. Se arăta exagerat şi greu de suportat, dar atît de generos, atît de plin de viaţă, încît era plăcut să-i accepţi fervoarea.

– O să mă bat cu Nakht şi o să-i dau o lecţie să mă ţină minte. După asta, poate că mă lasă în pace.

Turcoaza încetă cu mîngîierile:

– Ar trebui sa renunţi la bătaia asta.

– De ce?

– Mă îngrijorează.

– Cum aşa, Turcoaza? Doar îmi semeni. Ţie nu ţi-e teamă de nimic!

– Mai bine ascultă-mi sfatul!

– Daca nu-l înfrunt pe Nakht, echipa mă va privi ca pe un laş, iar eu îmi voi pierde respectul lor. Fii pe pace, Puternicul nu mă va putea învinge, oricît s-ar strădui!

În căldura nopţii, petrecerea era în toi. Aşezat într-un scaun din trestie împletită şi prins bine în chingi, fiul lui Paneb era numai ochi şi urechi. Uabet cea Pură renunţase să-l pună în pat, pentru a evita o nouă serie de urlete.

– Nu ştiam că eşti astronom, îi spuse Paneb lui Thuty, care trăsese cam mult la măsea, profitînd de vinul cel roşu de Khargeh.

– Sincer să fiu, femeia înţeleaptă e cea care m-a învăţat să observ tot ce trăieşte în cer şi să cunosc stelele „printre care nu există greşeală". Am fost numit în serviciul orelor pentru a afla momentul potrivit riturilor, pentru a observa, la fiecare zece zile, răsăritul heliac al unui nou decan, atrăgîndu-i atenţia maestrului de operă asupra influenţei sale. Locaşul Adevărului trebuie să fie tot timpul în legătură cu mişcările cerului, pentru a nu-şi pierde buna orientare. Ştiai că stelele nepieritoare se rotesc în jurul unui centru invizibil şi că toate laolaltă se mişcă datorită precesiunii axei lumii? A cunoaşte mişcările stelelor şi ale planetelor, a înţelege deplasarea lor în corpul imens al zeiţei Nut înseamnă a simţi felul în care arhitectul universului îl modelează în fiecare clipă.

Paneb simţi peste umăr o privire apăsătoare. Se întoarse şi o vazu pe Clara, care nu participa la această beţie generală, ci se îndrepta către templul lui Hathor.

– Mai rămîi, propuse Thuty, petrecerea nu s-a terminat.

Tînărul colos se ridică şi o urmă pe femeia înţeleaptă. Simţea o chemare de nestăpînit, ca şi cînd i se ivise ocazia nesperată de a deschide o uşă ce rămăsese pîna atunci închisă.

Nu-l zări pe Ched Salvatorul, sprijinit de un perete şi ale cărui buze schiţau un zîmbet.

Clara trecu pragul templului, trecu prin curtea ce se întindea sub cerul liber, patrunse în prima sală acoperita, luminată de lampi ale căror fitile nu scoteau fum şi o luă pe o scară cu trepte puţin înalte şi uşor de urcat.

Paneb o ajunse din urmă pe acoperişul sanctuarului, de unde ea contempla luna plină.

– Universul reprezintă inteligenţa, îi spuse ea, el e cel care ne creează şi ne gîndeşte. Viaţa se naşte în acest spaţiu fără margini, iar noi sîntem copiii stelelor. Să priveşti cu atenţie soarele nopţii, ochiul lui Horus, pe care Seth se străduieşte zadarnic să-l sfărîme în mii de bucăţi. Se crede că luna va muri, dar ea renaşte pentru a risipi întunericul. Cînd e lună plină, aceasta întruchipează Egiptul în imaginea cerului, cu toate provinciile sale, este ochiul complet care-i permite lui Osiris să reînvie din morţi. Tu, pictorule, trebuie să potoleşti acest ochi şi să-l redai prin operele tale, pentru ca ele să devină priviri capabile să ne lumineze calea. În fiecare an, Thot regăseşte de trei ori ochiul pierdut, îl reconstituie şi îl pune la locul lui[1], iar noi sîntem acum exact în această a treia perioadă. De acum înainte, amuleta pe care ţi-a dat-o Ched Salvatorul te va lega de desenele gravate pe cer şi-ţi va face mîna clarvăzătoare.

Paneb rămăsese singur pe acoperişul templului scăldat în lumina lunii pline, surd la zvonurile petrecerii, care ajungeau pînă la el. Sfătuit de Clara, îşi expusese amuleta la soarele nopţii.

În aceste clipe în care luna plină a lui Thot îi deschidea ochiul de pictor, Paneb nu mai visa la o lume minunată; se simţea în stare să aducă acea lume la realitate. La tehnicile pe

[1] A douazeci şi una zi din luna a doua a primului anotimp, a cincea şi a douăzeci şi noua zi din prima luna a celui de-al doilea anotimp.

care le învăţase putea adăuga ce era mai important: o viziune interioară, pe care va şti s-o exprime cu ajutorul mîinilor sale.

Cei care-l îndrumaseră spre această nouă schimbare erau femeia înţeleaptă şi Ched Salvatorul.

El, cinicul, se dovedise a fi de o generozitate fără egal, oferindu-i semnul puterii ce încă îi lipsea, această modestă amuletă, a carei semnificaţie îi fusese dezvaluită de femeia înţeleaptă.

Ea, mama spirituală a confreriei, îl făcuse să se nască a doua oară.

Mergînd încet spre casă, se gîndea la sutele de chipuri care se vor naşte în curînd de sub penelurile sale şi ardea de nerabdare să-i vorbească lui Ched despre ele. Va avea norocul, desigur, să le dea viaţa pe pereţii unui mormînt regal.

– Ai uitat de întîlnirea noastră, Paneb?

Vocea lui Nakht cel Puternic, din cauza băuturii, devenise agresivă.

– Du-te la culcare! Nu vezi că eşti beat?

– Ţin mai bine la băutură decît tine, puştiule! Şi am pariat pe un taburet că te voi ţintui cu umerii la pămînt.

Uabet cea Pură tocmai îşi dorea un taburet, pe care să-şi pună picioarele cînd îl legăna pe Aperti. Dar lui Paneb îi veniră în minte vorbele Turcoazei:

– Să nu stricăm sărbătoarea asta, Nakht! N-am chef să te ranesc.

– Nu eşti decît un laş... Muşchii ţi-au slabit de atîta desenat. Eu sînt cioplitor în piatra, nu muiere!

– Ba eşti un cretin care îmi va cere scuze!

Nakht îi raspunse cu un hohot de rîs dispreţuitor:

– Bine, Nakht! Hai s-o rezolvăm!

Cu cîte o cupă de vin în mînă, ceilalţi cioplitori în piatră, Casa-Funie, Fened Nasul şi Karo cel Posac, aşeptau lîngă atelierul fierarului.

– Iată-vă, în sfîrşit! exclamă Casa. Noi trei vom fi arbitri... Jucaţi cinstit, fără lovituri nepermise!

Celor trei artizani le cădeau pleoapele, dar primul atac al lui Nakht, fără nici un avertisment, îi trezi de-a binelea.

Sărind într-o parte, Paneb se feri de pumnii strînşi ai adversarului său.

– Fugi, muiere ce eşti, ţi-e frică de mine! Hai, vino, dacă ai curaj!

Muşchii lui Nakht erau impresionanţi, dar îi lipsea supleţea. Paneb hotarî să-l dezechilibreze şi i se aruncă la picioare pentru a-l ridica în aer. Dar mîinile îi alunecara pe pielea adversarului şi se trezi el însuşi la pămînt.

Deşi se ridică repede, primi un picior în coaste, însoţit de un hohot de rîs.

– Mi-am uns corpul cu ulei şi n-o să ma poţi apuca... Sînt de neînvins şi o să ai de suferit!

Dacă Nakht ar fi putut vedea furia din ochii lui Paneb, s-ar fi lăsat păgubaş. Nu înţelegea cum de berbecul pe care-l primise în piept putea fi atît de violent. Cioplitorul în piatră căzu pe spate, cu braţele în lături, iar Paneb îl imobiliză, cu umerii la pamînt.

– Mîine-dimineaţă să mi se trimita acasă taburetul, le spuse colosul celor care asistau. Dacă nu, îi dărîm casa lui Nakht, cărămidă după cărămidă.

49.

Didia cel Generos bătu la uşa casei lui Paneb. Purtîndu-şi fiul în braţe, Uabet cea Pură îi deschise:

– Am adus taburetul, spuse dulgherul.

– Dar... eu n-am comandat nimic!

– Cioplitorii în piatră mi-au atras atenţia că e foarte urgent. Am ales unul pe care îl aveam în stoc. E foarte solid, poţi fi sigură!

– Paneb doarme încă, mă duc să-l trezesc.

Tînărul colos se smulse dintr-un vis sublim, în care acoperise pereţi întregi cu picturi ce o reprezentau pe Turcoaza în chip de adoratoare a Soarelui şi a Lunii.

Cînd se trezi de-a binelea, simţi o durere în partea stîngă. Animalul ăla de Nakht îi rupsese o coastă.

– Didia vrea să te vadă, îl anunţă Uabet cu blîndeţe.

– De ce ne deranjează atît de devreme într-o zi liberă?

– Pentru un taburet.

Încă somnoros, Paneb îşi aminti şi rîse cu poftă, strîngîndu-şi la piept soţia şi copilul:

– E un cadou pentru tine, Uabet!

– Îmi doream unul, e drept, dar nu era chiar atît de urgent.

– Nu trebuie niciodată să pierzi ocazia care ţi se iveşte. Mie mi-e foame! Îl invităm pe Didia la masă pentru a serba evenimentul?

Din stradă, se auziră vocile unor oameni care se certau. Paneb ieşi repede şi-l văzu pe Imuni războindu-se cu Didia.

Mic şi chelbos, scribul asistent nu părea să se teamă de dulgherul uriaş.

– Termină cu ţipetele, Imuni! Întoarce-te la biroul tău şi lasă-mi colegul în pace!

Scos din minţi, scribul se răsti la Paneb:

– În satul ăsta există o lege. Nici tu, nici el n-aveţi dreptul s-o violaţi!

– Ce-ai mai inventat?

Imuni, ca un învingător, îşi puse un picior pe taburet:

– Mobila asta e o închipuire?

– E bunul meu, n-ai tu treabă.

– Ba tocmai, e treaba mea! Trebuie să ştiu dacă nu face parte dintr-un mobilier funerar prevăzut pentru un mormînt şi dacă nu cumva tu şi dulgherul nu faceţi un trafic ce-ar trebui interzis.

Paneb îşi încrucişă braţele, privindu-l curios pe Imuni:

– Că spui tîmpenii, asta nu mă miră, dar că te afli aici exact în momentul livrării, mă surprinde... Nu cumva te-a informat cineva?

– Ce importanţă are? Didia să-mi dovedească imediat că acest taburet nu este furat; dacă nu, voi depune plîngere împotriva voastră!

– Să ştii că, înainte de a mă spala, sînt cumplit de prost dispus... Şi în această dimineaţă, n-am avut încă timp să fac acest lucru. Cine te-a informat, Imuni?

Ajutorul de scrib înţelese, după tonul colosului, că nu trebuia să se joace prea mult cu focul.

– Mi-a spus Nakht... M-a prevenit că l-ai obligat pe Didia să-ţi dea un taburet şi că te-aş putea acuza de furt şi de şantaj.

– După cum te cunosc, presupun că actul de acuzare e deja gata!

Imuni privi în jos, spre un săculeţ din piele din care se zărea un papirus:

– Faptele mi se par bine stabilite.

– Şi mie, adăugă Paneb, cu un calm îngrijorător.

– Atunci, mărturiseşti?

– N-ar trebui să ți se permită să scrii minciuni, Imuni! Dacă o ții tot așa, riști să devii de-a dreptul periculos. Trebuie să te ajut să revii pe drumul cel bun.

Paneb îi smulse materialul din mînă, făcu bucați sacul și papirusul, îi sparse penelurile, pîinile de cerneală și vasul cu apă.

Temîndu-se ca nu cumva și el să aibă aceeași soartă, Imuni își luă tălpășița.

Paneb înșfăcă taburetul:

– Uabet va fi în culmea fericirii, îi spuse el lui Didia. Vino să iei micul dejun cu noi!

– Îmi arde gîtul, se plînse Ipuy Iscoditorul și mai nervos decît de obicei. Soția mea spune că am gîtul umflat și că am slăbit. Cred că îmi crește febra și nu știu dacă voi fi în stare să mă reîntorc la muncă, în Vale, după ce vor trece aceste zile de sărbătoare...

Clara îi luă pulsul lui Ipuy, în mai multe locuri. Examinatorul nu făcea parte dintre mofturoșii care, la cea mai mică durere, încercau să obțină de la femeia înțeleaptă zile suplimentare de odihnă.

– Cuvîntul inimii e tulburat, constată ea. Ar fi trebuit să vii la consultație mai din vreme.

– E ceva grav?

– Deschide gura și lasă-ți capul pe spate!

Terapeuta se așteptase la ceea ce vedea:

– Este o boală pe care o cunosc și pe care o voi vindeca, spuse ea, dar ai suferit în tăcere prea multă vreme. Genul ăsta de curaj n-are nici un rost, Ipuy! Infecția ta s-ar fi putut agrava, degenerînd într-o tumoare de nevindecat.

Femeia înțeleaptă prepară o mixtură compusă din usturoi, mazăre, chimen, sare marina, drojdie de bere, făină, boabe de piretru, miere, ulei și vin de curmale, în cantitățile pe care predecesorul său le consemnase în cartea sa despre bolile infecțioase.

– Vei lua această medicaţie sub formă de biluţe, îi prescrise ea lui Ipuy. Douăzeci pe zi timp de o săptămînă vor fi de ajuns. Puroiul va dispărea repede şi te vei simţi uşurat. Apoi voi reduce dozele pînă la dispariţia completă a bolii.

Ţipete de ajutor tulburară sfîrşitul consultaţiei.

Ajutorul de scrib Imuni striga cît de tare putea pentru a-i aduna pe săteni.

Nefer cel Tăcut reuşise să facă linişte şi să obţină lămuriri clare din partea lui Imuni, care continua să tremure, sub privirile mirate ale artizanilor.

– Mi-a stricat materialul... E nebun!

– De cine vorbeşti?

– De Paneb! Trebuie să-l ia paznicii şi să-l aresteze; altfel, va devasta tot satul.

Cu excepţia lui Nakht, bolnav la pat, cioplitorii în piatră abia se stăpîneau să nu rîdă. Imuni le căzuse în plasă şi reacţiile lui Paneb le depăşiseră închipuirea.

– Du-te şi cheamă-l pe Paneb! îi porunci maestrul de operă lui Thuty cel Savant.

Acesta din urmă reveni însoţit de tînărul colos şi de Didia, care mesteca o plăcintă umplută cu bob cald.

– Apără-mă! urlă Imuni, retrăgîndu-se lîngă cioplitorii în piatră.

– Ai spart materialul ajutorului de scrib? îl întrebă Nefer pe Paneb.

– N-am făcut decît să-i şterg minciunile şi consider că am făcut un serviciu confreriei. Dacă nu i-aş fi dat o lecţie lui Imuni, ar fi ajuns să se creadă atotputernic. Să stea la locul lui şi să execute ordinele scribului Mormîntului şi totul va fi bine!

Roşu de mînie, Imuni protestă:

– Paneb e un hoţ şi un turnător; a distrus dovezile de pe actul meu de acuzaţie!

– De data asta, urlă acuzatul, ajunge!

Maestrul de operă interveni:

– Fără violență, Paneb! Ce ai de spus?

– Tu mă obligi să-i răspund gîndacului ăsta?

– Vreau să aflu adevărul.

– O să-ți spun eu adevărul, interveni Didia. Grupul cioplitorilor în piatră mi-a cerut să-i livrez lui Paneb, de urgență, un taburet; i-am adus unul pe care îl făcusem pentru a-l vinde în exterior. N-a fost nici furt, nici șantaj și aș vrea să știu cine trebuie sa mi-l plătească!

– Nakht cel Puternic, răspunse Paneb, dînd la iveală dedesubturile întîmplării.

– Este totuși foarte neclar, spuse Unesh Şacalul. N-ar trebui să convocăm tribunalul?

– Bastonul zeului Amon va fi de ajuns, hotărî maestrul de opera, căci totul mi se pare mult mai clar decît crezi.

Paneb era indignat:

– Am un martor, Imuni mă acuză pe nedrept și cioplitorii în piatră au încercat să se răzbune pentru că l-am înfrînt pe Nakht... Şi mai ai de gînd să mă judeci?

– Ai făcut o greșeală spărgînd materialul ajutorului de scrib, îi aminti Nefer. Locașul Adevărului ne învață să construim, nu să distrugem. Oricare ar fi împrejurările. Să ții minte asta!

Şeful echipei din stînga, sever ca un paznic la poarta către lumea cealaltă, veni în fața tînărului colos, purtînd în mînă un baston greu, terminat cu un cap de berbec, admirabil sculptat, încoronat cu un soare pictat în roșu-aprins.

Femeia cea înțeleaptă fusese la înălțimea rangului ei:

– Paneb, îndrăznești să-l privești drept în ochi pe berbecul divin, afirmînd că n-ai mințit?

– În tine am încredere.

Colosul fixă cu privirea capul din lemn aurit, ai cărui ochi de jasp negru păreau vii. Sătenii i se adresau berbecului lui Amon pentru a-l ruga ceva sau pentru a formula vreo reclamație. De data aceasta, maestrul de operă încredința puterii sale ascunse judecarea prietenului său în fața comunității.

Paneb simţi imediat că magul care crease această efigie, o dată cu înfiinţarea satului, îi dăduse o putere în stare să distrugă voinţa unui om.

Pentru a evita flacăra invizibilă a acestei priviri nemiloase, simţi nevoia să lase ochii în jos şi să implore indulgenţa zeului.

Dar forţa adevărului său l-a făcut să rămîna cu capul sus şi să nu cedeze în faţa berbecului sacru.

Discul solar păru deodată mai puţin strălucitor şi bastonul cel greu se îndepărtă.

– Paneb n-a comis nici o greşeală gravă împotriva comunităţii, decretă femeia înţeleaptă, şi nu-şi atrage mînia zeului.

– Cer totuşi să-i dea lui Imuni un material nou, ordonă maestrul de operă.

Tînărul colos rămase tăcut.

Ascuns în spatele cioplitorilor în piatră, ajutorul de scrib se gîndea că prietenia dintre Nefer şi Paneb nu va fi eternă.

50.

La scribul Mormîntului se întrunisera femeia înțeleaptă și cei doi șefi de echipă. Zilele de odihnă erau pe sfîrșite și trebuiau luate cîteva hotărîri pentru următoarea perioadă de munca.

– Echipa din stînga va purcede la construirea templului pentru milioane de ani, conform planului făcut de maestrul de operă și aprobat de rege. Ai vreo observație de făcut, Hay?

– Nu, nici una.

– Șantierul va fi împrejmuit și păzit de paznic. La cel mai mic incident, îl vei anunța pe Sobek.

Șeful echipei din stînga încuviință:

– Următoarele două etape pe care trebuie să le respectăm sînt mai delicate: este oare bine să ne reluăm munca în Valea Regilor și sa-i aducem la cunoștință lui Sobek ceea ce am descoperit?

– Săparea mormîntului regal e de primă importanță, hotărî Nefer. Oricare ar fi riscurile, eu voi continua.

– Atunci să-i semnalăm lui Sobek faptul că printre noi se ascunde un trădător.

– Nu sînt de acord, spuse sec șeful echipei din stînga. Sînt problemele noastre și nu ne privesc decît pe noi.

– Îți înțeleg reacția, spuse Clara, dar Sobek nu ne este dușman. Iubește satul, dorește ca el să-i continue activitatea și avem nevoie de ajutorul lui.

– Pentru noi, este o rușine! N-ar însemna să distrugem unitatea confreriei?

– Cel care încearcă s-o distrugă este mizerabilul care şi-a trădat jurămîntul. Şi de această ruşine sîntem vinovaţi doar noi, cei lipsiţi de vigilenţă.

– Eu aş pune o condiţie, ceru Hay: Sobek să păstreze cu sfinţenie secretul care i se va încredinţa.

Aşezat pe o rogojină în faţa lui Kenhir care ocupa singurul scaun confortabil din al cincilea fort, Sobek nu putea să-şi creadă urechilor.

– Cele aflate nu mă surprind, îi mărturisi el scribului Mormîntului. Iată, se împlinesc zece ani de cînd îl caut în zadar pe asasinul unuia dintre oamenii mei şi am ajuns la convingerea că acesta se ascunde în sat. Ce loc mai bun şi-ar fi putut găsi? Iar acum, acest duşman din umbră încearcă să vă facă rău, chiar în interiorul confreriei. Trebuie să acceptăm realitatea, Kenhir: este vorba de un complot pregătit de multă vreme. Eu nu sînt autorizat să fac vreo anchetă în Locaşul Adevărului, aşa că trebuie s-o faceţi dumneavoastră. Fiţi foarte prudent... A ucis deja şi nu va ezita s-o facă din nou, dacă se va simţi ameninţat.

– Iar tu ce te gîndeşti să faci?

– Omul nostru este, desigur, în legătură cu complicii săi din afară; într-o bună zi, va face o greşeală.

– Pînă în prezent, n-a făcut nici una!

– Ştiu, Kenhir, ştiu... Ai putea să juri că nu poate fi prins şi acest gînd nu-mi dă pace. Dar este totuşi singura mea speranţă.

– Trebuie să-mi promiţi că nu vei sufla nimănui nici un cuvînt.

– Va trebui să scriu rapoarte către superiorii mei şi...

– Singurii tăi superiori sînt faraonul, vizirul şi eu însumi. Te acopăr, Sobek, şi, dacă va fi necesar, îi voi da explicaţii regelui. Dar este imposibil ca alte persoane să fie informate de ceea ce se petrece în sat. Noi nu avem încredere decît în tine.

Nubianul păru flatat:

– Pe numele faraonului, jur să nu spun nimic nimănui.

Cineva se apropia.

Însărcinat cu paza mormîntului lui Merenptah, paznicul Tusa era sigur: cineva era pe aproape. Dacă mergeai desculț pe nisip, nu puteai face nici un zgomot, dar nubianul avea auzul destul de fin pentru a simți pericolul.

Tusa își scoase pumnalul din teacă și se făcu una cu stînca, pregătit să-l ucidă pe intrus.

Paneb, sosind primul pe șantier, se miră de lipsa paznicului.

Cunoscînd seriozitatea oamenilor lui Sobek, nu vedea decît un motiv: Tusa fusese omorît.

Dacă ucigașul se mai afla încă pe aproape, Paneb nu-l va lăsa să fugă. Pînă una-alta, cel care-l auzise apropiindu-se se ascundea, lipit de stîncă, lîngă intrarea în mormînt.

Artizanul se lăsă pe vine și înaintă, fără sa facă zgomot de-a lungul stîncii.

Celălalt era acolo, îi simțea prezența. Îi simțea și teama, și dorința de a-l ucide.

Paneb sări deodată în fața intrării în mormînt, aruncîndu-se la pămînt și rostogolindu-se. Surprins, nubianul lovi în gol. Tînărul colos îi seceră picioarele, lovindu-l totodată peste mînă cu atîta violență, încît Tusa dădu drumul armei.

– Ia te uită... tu ești paznicul!

– Iar tu faci parte din echipă!

– Îți faci perfect datoria, prietene!

– Iar pe tine, dacă ai vrea să-ți schimbi meseria, Sobek te-ar angaja cu plăcere.

– M-aș mira.

Maestrul de operă sosi și el, împreună cu ceilalți artizani. Nubianul și Paneb se ridicară.

– Ce s-a întîmplat? întrebă Nefer.

– Doar un exercițiu de testare a măsurilor de securitate, răspunse Paneb. Datorită lui Tusa, mormîntul e în siguranță.

Kenhir se instală pe scaunul său scobit în stîncă, ferit de soare, și supraveghea distribuirea uneltelor. Membrii echipei din dreapta urmau să sape în continuare, îndrumați de maestrul de operă, cu excepția lui Ched Salvatorul și a lui Paneb, care primiră dalte fine din aramă.

– Pentru noi, îi anunță Ched, începe munca de precizie. În partea săpată, vom pregati un perete cît se poate de neted. Cum am putea să pictăm fără să creăm un suport corespunzător?

Paneb atinse amuleta pe care o purta la gît.

– Te-ai schimbat, observă Salvatorul. Tot atît de zelos, dar mai puternic decît înainte.

– Tu ești cel care mi-a deschis ochii, Ched! Oare cum ți-aș putea mulțumi?

– Devenind un pictor mai bun decît mine. Ceilalți desenatori îmi vor executa ordinele; de la tine, aștept însă mai mult.

– Aș putea să-ți propun sute de schițe.

– Probabil că n-aș accepta nici una, ca tu să devi din ce în ce mai inventiv, dar și ca să te conformezi simbolisticii necesare unui mormînt regal. Dacă îi ești fidel, toate secretele artei noastre îți vor sta la îndemînă.

În timpul nopții petrecute în defileu, Paneb observase stelele și luna. Încărcată cu energie, amuleta ochiului îi îndepărta orice oboseală. Se apucă îndată de lucru, folosind o săpăligă scurtă pentru a rîcii ultimele denivelări ale pietrei, înainte de a trece la lustruirea suprafeței. El, specialistul în ghips, avea să aplice apoi un strat fin de ipsos și altul de adeziv transparent. După aceea, desenatorii vor împărți peretele în pătrate, pentru ca fiecare figură să fie la locul ei și să conviețuiască în armonie cu ansamblul scenei pictate.

Sculptorii tocmai terminau lintoul ușii monumentale. Se puteau vedea un scarabeu și un berbec, ce evocau învierea unui soare cu care sufletul faraonului se va identifica, vegheat de Isis și Nephthys.

Echipa progresa; în acest timp, Ched Salvatorul îi dezvăluia discipolului său tema picturilor care urmau să însufleţească pereţii.

Serketa îşi scoase rochia verde cu franjuri purpurii şi, cu o încetineală calculată, îmbrăcă alta, de un galben strident, lăsîndu-şi sînii goi.

– Sînt frumoasă, iubirea mea?

– Superbă, aprecie Mehy, căruia acest spectacol îi facea plăcere, mai ales după o zi grea cînd, datorită talentului său înnăscut de a corupe, îşi făcuse noi relaţii cu oameni care-i deveniseră îndatoraţi.

Atît pe malul stîng al Tebei, cît şi pe cel din dreapta, avea tot mai mulţi adepţi plini de zel, care-i lăudau dinamismul şi modul eficient de gestiune. Şi cum farmecul soţiei sale îi atrăgea pe notabili în timpul banchetelor, obţinea destul de uşor favorurile unor boşorogi care apreciau acest cuplu bogat şi influent.

Mehy continua, astfel, să-şi ţeasă pînza de păianjen, în care-i prindea pe toţi oamenii influenţi din marea provincie de sud. Nici că putea spera la un teren de tatonare mai bun, înainte de a da atacul asupra întregii ţări!

Servitorul care anunţa sosirea vizitatorilor nu ştia cum să-şi ferească privirea. Lăsase ochii în jos să n-o vadă pe Serketa, care-şi scotea din nou rochia, cu mişcări lascive.

– Un ofiţer din capitală ar dori să vă vadă.

– Condu-l în sala de recepţie şi oferă-i ceva de băut!

Serketa se lipi de soţul său:

– Aş putea, ascunsă după o draperie, să vă ascult convorbirea?

– Ar fi chiar de dorit.

– N-ar trebui să scăpăm de acest militar? îi şopti ea.

– S-ar putea, dar acum este încă prea devreme.

Ideea unui nou asasinat o excită pe Serketa în aşa măsură, încît i-o spuse şi lui Mehy. Ofiţerul mai putea să aştepte.

– Ce vești îmi aduci? întrebă generalul.

– Ca rege, Merenptah conduce țara cu mînă de fier, dar se vorbește ca ar duce-o cam prost cu sănătatea.

– Despre cine se crede că ar fi cel mai potrivit pentru a-i urma la tron?

– Fiul său Sethi. Dar s-a ivit o problemă importanta: în cazărmi se intensifica instrucția, iar regele a poruncit armurierilor din Pi-Ramses și din Memphis să fabrice o mare cantitate de săbii, lănci și scuturi.

– Sînt prevăzute manevre?

– Este ipoteza cea mai posibila. O demonstrație de forță în Siro-Palestina ar potoli eventualele revolte. Șefii de trib ar putea crede că Merenptah este mai slab decît Ramses și, de aceea, ar putea unelti și crea tulburări grave.

– Ai dovezi sigure?

– E tot ce știu, generale! După părerea mea, ar trebui să vă duceți la Pi-Ramses pentru a vă da mai bine seama care e situația. Nu vă folosește la nimic să stați izolat în Teba, cu atît mai mult cu cît faima vă crește și sînt destui demnitari apropiați regelui care ar dori să vă întîlnească.

Ofițerul avea dreptate, dar era nevoie de un pretext bine gîndit pentru a face această călatorie. Și acest pretext îi va fi oferit lui Mehy chiar de Locașul Adevarului.

51.

După opt zile de muncă istovitoare, artizanii echipei din dreapta își savurau cele patruzeci și opt de ore de odihnă în sat, înainte de a pleca din nou spre Valea Regilor.

Liniștea le fu tulburată cu brutalitate de strigătele unui cuplu care, pe lîngă înjurături, aruncau unul în altul cu farfurii și alte vase.

– Cred că s-a iscat o ceartă în familia lui Fened, îi spuse Uabet cea Pură soțului ei, care se distra aruncîndu-l pe Aperti în aer și prinzîndu-l în ultimul moment, ceea ce-l făcea pe micuț să rîdă în hohote.

– O ceartă neînsemnată cu nevastă-sa... Se pare că nu e prea ușor să trăiești cu ea.

– Pare, mai degrabă, o adevărată bătălie. Nu crezi că ar fi bine să intervii?

Paneb ținea mult la Fened Nasul, așa că îi dădu copilul lui Uabet, ieși din casă și o luă pe ulița care ducea la locuința cioplitorului în piatră, a cărei ușă era deschisă.

O farfurie frumoasă din alabastru îi trecu lui Paneb pe lîngă tîmplă:

– Potoliți-vă! le porunci el.

Fened țîșni din căsuța albă și se lovi de Paneb:

– Să fugim, propuse el, nevastă-mea a înnebunit!

Văzînd mulțimea de „proiectile“, Paneb își urmă colegul, care alerga fără să se mai uite în urmă.

Cînd ajunse destul de departe, se opri să-și tragă sufletul:

– Mulțumesc pentru ajutor, dar nici măcar o armată de uriași n-ar face față unei soții dezlănțuite. De data asta, a mers prea departe... O să cer divorțul.

– Totuși, gîndește-te mai bine... Ce ai să-i reproșezi?

– Nu putem fi niciodată de acord; e mai bine să ne despărțim.

– Asta e o hotărîre serioasă, Fened; poate că v-ați putea împăca.

– Ea nu mă mai înțelege și nici eu n-o mai înțeleg pe ea.

Cu un mers hotărît, Fened Nasul intră în sala de audiență a lui Kenhir, ocupat cu scrierea *Jurnalului Mormîntului:*

– Vreau să divorțez.

Scribul Mormîntului nu-și ridică însă privirea.

– Ești conștient de faptul că va trebui să-ți schimbi locuința și să-i lași cel puțin o treime din bunuri soției tale, care, fără îndoială, va cere și mai mult?

– Este o problemă de viață sau de moarte.

– Dacă ai ajuns aici... Ajutorul meu îți va pregăti dosarul necesar.

Kenhir îl chemă pe Imuni, care tocmai aranja niște papirusuri. Spre surpriza lui Fened, ajutorul de scrib se arătă amabil și înțelegător; datorită lui, cioplitorul în piatră înfruntă această încercare cu oarecare optimism. Urma ca tribunalul satului să facă o ultimă încercare de împăcare, să-i asculte pe soți și să le împartă bunurile. Pînă atunci, Fened Nasul va fi găzduit de Imuni.

Îngîndurat, Paneb se reîntoarse acasă.

– E ceva serios?

– Fened divorțează.

– Dar e... îngrozitor!

– După cît e de hotărît, nu s-ar spune. E ciudat... Parcă juca teatru.

– Divorțurile sînt mai rare aici decît în celelalte sate, căci artizanii le previn pe viitoarele lor soții asupra vieții ce le

aşteaptă, iar ele îşi cunosc îndatoririle obişnuite şi pe cele rituale. Dar de ce crezi că ar încerca Fened să înşele pe cineva?

– Pentru a lăsa să se creadă că nu se înţelege cu soţia sa.

– Pentru care motiv?

– Habar n-am.

– Sînt nedumerită, Paneb! O să stau de vorbă cu ea şi s-ar putea să descopăr adevărul.

Cînd se lăsă noaptea, Paneb aduse apă pentru bucătărie şi aprinse lămpile. În acest moment de linişte, Userhat Leul şi Ipuy Iscoditorul îi bătură la uşă:.

– Eşti chemat de maestrul de operă.

Era ultima seară de odihnă înaintea întoarcerii în Valea Regilor şi Uabet pregătise o cină savuroasă.

– Este un ordin?

– Eşti liber să refuzi, răspunse Userhat.

Răspunsul îl miră pe Paneb, care-şi privi, nedumerit, soţia. Uabet cea Pură îi zîmbi:

– Vom cina mai tîrziu, spuse ea cu o voce ciudată, de parcă ar fi fost complicea celor doi vizitatori.

– Ce vrea Nefer de la mine?

Userhat ridică din umeri:

– Noi de unde să ştim? Spune, care ţi-e răspunsul?

– Hai să mergem!

– Succes, îi şopti Uabet.

Cei trei porniră spre marele templu păzit de Nakht cel Puternic.

Presupunînd că era vorba de rezolvarea unor probleme ale echipei, Paneb se simţea gata s-o facă.

– Însoţim un artizan dornic să parcurgă cele două drumuri, declară Userhat. Lăsaţi-ne să trecem!

Nakht se dădu la o parte şi cei trei pătrunseră în curtea neacoperita, în care fusese instalată o cuvă plină cu apă.

– Scoate-ți hainele, îi ceru Ipuy, și intră în apă pentru a te purifica.

După ce se cufundă complet, Paneb ieși din cuvă și fu invitat să treacă pragul primei săli a templului.

În întuneric, așezați pe băncile de piatră înșirate de-a lungul zidurilor, se deslușeau membrii echipei din dreapta.

Deodată, izbucni un foc.

– Ai avea curajul să treci de acest obstacol și să intri în cercul de foc? îl întrebă Userhat.

Paneb era gata să se arunce, dar Ipuy îl opri:

– Ia această vîslă pe care e desenat un ochi. Nu arde în flăcări. Străbunii noștri au folosit-o pentru a străbate drumurile de apă și de foc.

Ținînd vîsla înaintea lui, ca pe un scut, Paneb traversă perdeaua de flăcări.

Artizanii se ridicară, formînd un cerc în jurul lui.

Pe pardoseala templului, fuseseră trasate două drumuri sinuoase, unul albastru și celălalt negru. Între ele, un bazin din care ieșeau alte flăcări.

– Două drumuri greu de străbătut te duc la vasul sacru al lui Osiris, spuse maestrul de operă. Drumul de apă e albastru, iar cel de pămînt este negru; sînt despărțite printr-un lac de foc în care se regenerează soarele și spiritul inițiatului. Aceste două drumuri se opun unul celuilalt și nu le vei putea parcurge decît prin Verb și prin intuiția cauzelor. Dar dorești să vezi secretul cunoașterii?

– Din tot sufletul!

– Șirul metamorfozelor să se desfășoare și ființa cea dreaptă să urmeze drumul lui Maat.

Userhat îi lua vîsla, iar Gau cel Exact și Unesh Șacalul întinseră o sfoară peste cele două drumuri.

– Urmează-mă, Paneb! îi ceru Nefer cel Tăcut.

Cei doi bărbați se pierdură în întunericul unei săli, care ducea la trei capele cu ușile închise.

– Voi trage zăvorul, îl anunţă Nefer. Nu vei mai putea uita niciodată ceea ce vei vedea, iar privirea ta va fi transformată. Mai ai destul timp, te poţi retrage după ce ai auzit glasul focului.

– Trage zăvorul!

Maestrul de operă deschise uşa capelei din mijloc.

Pe piatra de lumină, acoperită cu un văl, se afla un vas din aur pecetluit, înalt de un cot.

– Focul protejează vasul cunoaşterii în linişte şi întuneric. În el au fost depuse limfa lui Osiris, niciodată accesibil profanilor. Orice fiinţă care contemplă acest mister nu va muri a doua oară, căci va deveni purtătorul formulelor de cunoaştere, datorită cărora nu se va descompune în Apus.

Nefer se apropie de vasul din care lui Paneb i se păru că vede ţîşnind raze puternice de lumină şi îi prezentă o statuetă a lui Maat.

– Noi sîntem fiii Locaşului Adevărului şi ţi-o oferim pe zeiţa dreptăţii, singura care poate risipi întunericul. Fie ca sufletul lui Paneb să urce la cer, să străbată firmamentul cu astrele şi să se înfrăţească!

Capela se lumină.

Pe frontonul ei, Paneb zări un soare înaripat, a cărui strălucire era tot atît de intensă ca la ora amiezii.

– Luminează drumurile pentru Servitorul Locaşului Adevărului, imploră maestrul de operă, să se poată duce şi întoarce, înfruntînd întunericul!

Nefer îndepărtă sigiliul care închidea vasul şi voalul ce acoperea piatra. Strălucirea sa îl făcu pe Paneb să îşi închidă ochii, dar îi deschise destul de repede, punîndu-şi antebraţul drept pavăză.

– Această piatră este însăşi neînfrîngerea care nu poate fi supusă, îi dezvălui maestrul de operă. Din ea sînt decupaţi scarabeii care înlocuiesc inima omului în călătoria spre lumea cealaltă, fără a-şi pierde nimic din substanţa ei, căci lumina

rămîne mereu asemenea ei înseşi. Trebuie să ştii: cerul este cariera şi mina noastră, din care ne luăm materialele necesare operei.

Nefer înclină vasul deasupra pietrei. Din gîtul acestuia ieşi o flacără aurie de o frumuseţe de nedescris.

Cînd se întoarse către Paneb, ţinea în mînă un mic scarabeu cioplit dintr-o piatră verde, foarte dură.

– Aveai deja ochiul, iată, acum, ai şi inima!

52.

În primul coridor săpat cu grijă, Ched Salvatorul şi desenatorii săi studiau imaginile faraonului şi ale zeilor care urmau să fie pictate pe pereţi, precum şi textele hieroglifice, pe care le vor trasa semn cu semn. Vor începe cu *Litaniile soarelui*, ale căror formule enigmatice vor dezvălui formele multiple ale luminii divine.

– Maestru' , avem un necaz! strigă Karo cel Posac, cu o voce care exprima îngrijorarea.

Nefer, care discuta cu sculptorii în afara mormîntului, veni imediat lîngă cioplitorii în piatră.

– Ia te uită ce avem aici, se plînse Karo: un bloc enorm de silex! Dacă o să continuăm săpăturile în linie dreaptă, după cum prevede planul, va trebui să facem un şanţ de jur împrejur pentru a-l putea scoate şi asta ne va lua mult timp.

Maestrul de operă cercetă blocul:

– Cît e de minunat!

– E adevărat, aprobă Fened Nasul; fără doar şi poate, în toată Valea nu mai există altul la fel.

– Îl lăsăm acolo unde e şi continuăm în linie dreaptă, hotărî Nefer. Această bucată de piatră va aparţine mormîntului şi îl va proteja.

Cînd echipa din dreapta se apropie de sat, unde urma să rămînă două zile pentru odihnă, se auzieă lătrături şi ţipete

disperate. Nefer zari niște femei care alergau atît pe ulița principală cît și pe cele lăturalnice.

Pentru o clipa, crezură cu toții că Locașul Adevărului fusese atacat și invadat, dar nu se vedea nici un bărbat înarmat.

Frumoasa Turcoaza, alergînd, le ieși înainte artizanilor:

– Veniți repede... Sînt atîtea maimuțe, încît nu mai prididim să le gonim! Intră prin bucătării după mîncare și se joacă azvîrlind cu farfurii!

Hăituiala mai dură încă o jumatate de oră, terminîndu-se prin prinderea a vreo douăzeci de femele de babuini. Speriate, chelălăind, fură aduse în fața casei lui Nakht cel Puternic; simțindu-se amenințate de cîinii din haita lui Negruțu' și de bastoanele artizanilor, se strîngeau înfricoșate unele în altele.

– Să terminăm cu jivinele astea! propuse Casa-Funie. Altfel, o vor lua de la capăt!

Proptit pe uriașele sale picioare, cu fața pătrată, cu ochii săi mari plini de furie, cioplitorul în piatră ar fi înspăimîntat și o fiară sălbatică.

Maimuțica verde îi sări pe umăr, vrînd parcă să-i ceară îndurare. Ochii i se umplură de spaimă cînd Casa-Funie o apucă de gît și o strînse, aducîndu-i spaima în privire.

– Să nu-i faci nici un rău! îi ceru Paneb. Ea este geniul nostru cel bun.

– Un geniu bun care își cheamă confrații pentru a hăitui satul! Să scăpăm de maimuțele astea înainte de a ne vedea copiii răniți!

Femeia înțeleaptă interveni:

– Nu vezi că ele sînt culegătoare de smochine? E atît de simplu să le potolești! Turcoaza, ia flautul ăsta și cîntă!

Încă de la primele acorduri ale melodiei cîntate la tulpina unui smochin, în timp ce babuinii se cățărau să culeagă fructe și să le pună în coșuri, femelele se potoliră, adresîndu-le tuturor priviri blînde.

Rușinat, Casa-Funie plecă acasă. Maimuțica cea verde sări pe umărul lui Paneb.

– Ce v-a venit sa faceţi tămbălăul ăsta? o întrebă el pe aceea care îi ademenise pe babuini pentru a le arăta un nou teren de joc.

Vinovată, maimuţica se făcu mică de tot.

– Să nu mai faci asta niciodată! o avertiză Paneb. Dezordinea n-are ce căuta aici.

Clara alese patru femei care să ducă femelele de babuini proprietarilor lor. Le legară de gît fîşii de pînză în chip de lese şi întregul cortegiu se urni, plin de veselie.

– Gata cu agitaţia? îl întrebă Kenhir pe ajutorul său.

– Maimuţele au plecat, răspunse Imuni.

– Nu mă pot ocupa singur de tot ce se întîmplă! Dacă o ţinem tot aşa, ajungem la anarhie.

– Vă asigur că totul merge bine... Dar aş dori să vă anunţ că tocmai a sosit o depeşă din partea generalului Mehy, care doreşte să vă vadă, pe dumneavoastră şi pe maestrul de operă.

– Cînd oare voi putea fi şi eu liniştit?

– Şi apoi...

– Ce mai e?

– Niut cea Neobosită insistă să-i daţi voie să vă deretice în birou.

La capătul puterilor, scribul Mormîntului ieşi, îndreptîndu-se către locuinţa lui Nefer cel Tăcut. Trebuia, desigur, să meargă împreună la administratorul principal de pe malul stîng.

Mehy închise obloanele de lemn, pentru ca soarele să nu mai pătrundă în sala de audienţă, în care îi avea ca oaspeţi pe Kenhir şi pe Nefer.

– Azi e o căldură insuportabilă; sper că nu vă face prea rău.

– De ce ne-ai chemat? întrebă Kenhir.

– Trebuie să plec la Pi-Ramses pentru a-i prezenta regelui un raport asupra activităţilor mele. În primul rînd, e vorba despre protejarea Locaşului Adevărului; aş dori să ştiu dacă sînteţi mulţumiţi de felul în care administraţia mea se ocupă de voi.

– Sîntem, desigur, recunoscu Kenhir. Presupun că aveţi nevoie de o dovadă scrisă.

– Dacă nu vă cer prea mult... Şi mai doresc să-i pot da faraonului veşti în legătură cu şantierele pe care se lucrează în prezent.

– Aceste informaţii nu i le putem comunica decît noi, şi numai noi.

– Ştiu, dar ma gîndeam că v-aş putea servi drept mesager.

Kenhir schimbă o privire cu maestrul de operă, care părea să nu aibă nimic împotrivă.

– Cînd credeţi că veţi pleca, Mehy?

– De îndată ce voi avea raportul dumneavoastră.

– Îl veţi avea poimîine.

La lumina unei lămpi mari, scribul Mormîntului tocmai termina redactarea raportului pe care să i-l încredinţeze lui Mehy.

– Continui să pari neîncrezător în privinţa protectorului nostru, îi spuse el lui Nefer, care verifica planul templului pentru milioane de ani al lui Merenptah.

– Continuu să fiu prudent.

– Administratorul principal al malului stîng şi generalul forţelor armate din Teba este un ambiţios fără margini, asta e sigur; dar în privinţa livrării aramei ne-a fost de un imens ajutor.

– Da, e drept.

– Cred că am înţeles unde vrea Mehy să ajungă: să fie în preajma faraonului, să facă parte din anturajul de la Curte şi, poate, chiar să devină consilier al regelui. Deşi continuă să ne dea unguent, puţin îi pasă de Locaşul Adevărului şi nu-i stă gîndul decît la capitala în care se hotărăşte politica ţării.

– Orice e posibil, dar nu e oare imprudent să-i încredinţăm tocmai lui un raport amănunţit asupra şantierelor? Procedura obişnuită este trimiterea documentului printr-un curier special, direct faraonului.

– Te temi ca nu cumva curiozitatea să-l împingă pe Mehy să rupă sigiliul papirusului şi să-l citească, nu-i aşa?

– Aşa este.

– Ce puţin îl cunoşti pe batrînul Kenhir! Ştiu prea bine că în administraţia centrală sînt o mulţime de oameni şireţi şi ambiţioşi, maeştri în arta omorului şi a folosirii capcanelor, pentru a-şi asigura promovarea. Am acceptat această propunere doar pentru a nu strica bunele relaţii cu Mehy; dar dacă va face greşeala să citească papirusul, riscă să aibă o surpriză cît se poate de neplăcută. Raportul amănunţit nu va fi înmînat faraonului decît atunci cînd vom depăşi blocul de silex şi vom termina sanctuarul templului pentru milioane de ani.

Împinsă de un curent puternic, confortabila ambarcaţie a lui Mehy îl va duce în capitală în vreo zece zile; asta numai dacă se va ţine de cuvînt căpitanul echipajului format din treizeci de vîslaşi.

Într-o cabină plăcută, cu acoperiş glisant, Serketa se desfăta mîncînd struguri şi bînd un vin alb de Sais, uşor şi cu un buchet deosebit. Călătoria o încînta şi nu se sfia să apară pe punte într-o ţinută care să stîrnească simţurile marinarilor, obligaţi de împrejurări să stea în preajma unei femei inaccesibile.

Acest joc îl distra pe soţul ei, care o poseda cu brutalitate, ca de obicei, satisfăcut de efectul produs asupra marinarilor de ţipetele de extaz ale Serketei.

– Nefer cel Tăcut nu pare să mă aprecieze şi îşi merită din plin porecla, îi mărturisi Mehy soţiei sale în timp ce aceasta îşi refăcea machiajul.

– Nu e decît o stratagemă, aprecie ea. În timp ce scribul Mormîntului stă de vorbă cu tine, maestrul de operă te observă pentru a te cunoaşte mai bine. Ceea ce este important e că au acceptat să-ţi încredinţeze un document confidenţial destinat regelui.

Papirusul rulat şi sigilat îi ardea palmele lui Mehy.

– Ar trebui să-l citim, iubirea mea. De la tata ştiu să imit perfect un sigiliu, astfel încît nimeni nu-şi poate da seama că a fost desfăcut. Aşadar, poţi afla mesajul şi să foloseşti apoi informaţiile, fără să rişti cîtuşi de puţin.

Generalul ezita:

– Au acceptat cu prea multă ușurință să mi-l încredințeze...

– Asta pentru că le-ai arătat cît de bun prieten le ești.

– Ba cred că se feresc de mine! Și apoi, ăștia sînt niște artizani, pricepuți în mînuirea oricărui material. Presupun că mi-au întins o capcană și că, rupînd sigiliul, aș putea da dovadă de o curiozitate nelalocul ei... Asta ar face ca niciodată să nu mai aibă încredere în mine.

Serketa se așeză pe genunchii soțului ei și pipăi la rîndul său, documentul:

– Îi crezi atît de vicleni încît să se gîndească la o asemenea capcană? Cît de excitant ar fi! Ai dreptate, dragostea mea, să nu ne atingem de acest papirus. Cînd regele îl va citi, vom ști dacă am procedat bine. Dar pînă atunci, mai bine să ne distrăm!

Serketa îl împinse pe Mehy pe pat și se aruncă, înfierbîntată, asupra lui.

53.

Mehy şi Serketa nu erau dezamăgiţi de Pi-Ramses, „Cetatea de turcoază", construită în Deltă de către Ramses cel Mare. Aşezată în vecinătatea protectoratelor Siria şi Palestina, noua capitală adăpostea o enormă garnizoană, pregătită în orice clipă să intervină rapid în caz de eventuale tulburări. Defunctul faraon înţelesese că flancul de nord-est al ţării oferea un culoar propice invaziei ţărilor din Asia, care, de secole, visau la cucerirea bogăţiilor Egiptului.

Faţadele caselor, acoperite cu plăci albastre şi lăcuite, străluceau în soare, iar palatul regal se înălţa, superb, în mijlocul grădinilor cu măslini, rodii, smochini şi meri. „Ce plăcere să stai la Pi-Ramses, spunea un cîntec popular, cel mic e privit la fel ca cel mare, salcîmul şi sicomorul îşi revarsă umbrele pretutindeni, vîntul e blînd, păsările zburătăcesc jucîndu-se în jurul iazurilor".

Aşezată între două braţe ale Nilului, „Apele lui Ra" şi „Apele lui Avaris", capitala avea patru temple dedicate lui Amon, lui Seth, lui Uadjet „Cea plină de verdeaţă" şi lui Astarte, zeiţa siriană, precum şi patru cazărmi, în care soldaţii locuiau în condiţii bune. Mărfurile aduse pe fluviu erau păstrate în vaste antrepozite, iar administraţia beneficia de clădiri impozante.

Un ofiţer îl introduse pe administratorul principal al malului stîng al Tebei în sala de audienţă regală în care se putea ajunge pe o scară monumentală ornată cu figurile unor duşmani doborîţi la pămînt şi simboluri ale întunericului contra cărora faraonul trebuia să lupte neîncetat.

Mehy admiră imaginile grădinilor înflorite şi ale iazurilor pline de peşti viu coloraţi, pe deasupra cărora zburau păsări, dar privirea îi fu repede atrasă de cea a stăpînului Egiptului.

Cu capul descoperit şi cu obrajii supţi, Merenptah emana forţă şi seriozitate.

– Permiteţi-mi, Maiestate, să vă felicit pentru prima aniversare a încoronării voastre şi să vă urez mulţi ani de domnie.

– Dumnezeu e cel care va hotărî, Mehy! Mi-ai intuit intenţiile făcîndu-mi această vizită: tocmai voiam sa-ţi poruncesc să vii la Pi-Ramses pentru a-mi prezenta situaţia de la Teba.

– Este excelentă, Maiestate. Totul prosperă, iar supuşii vă slujesc cu credinţă.

– Şi armata?

– Ştiţi deja cîtă atenţie îi acord, Maiestate. Trupele sînt bine instruite şi dispun de arme în bună stare. Ofiţerii sînt competenţi, iar paza regiunii este asigurată.

– Dar flota comercială?

– E totdeauna gata să pornească la ordinele voastre.

– Ai încredere în subordonaţii tăi?

– Sînt buni profesionişti, credincioşi, ca şi mine de altfel, apărării ţării noastre mărețe.

– De îndată ce te vei reîntoarce la Teba, vei intensifica instruirea. Infanterişti şi conducători, toţi vor trebui să fie gata oricînd să intervină.

– Ar trebui să înţeleg, Maiestate, că se anunţă un conflict?

– Dacă se vor produce tulburări la frontiere, vom şti să le facem faţă.

– Îmi daţi voie să vă înmînez un mesaj din partea scribului Mormîntului?

Merenptah păru mirat:

– Procedura e neobişnuită.

Mehy îi dădu papirusul regelui. Acesta îi rupse sigiliul, îl derulă şi-l citi.

– Kenhir te felicită pentru comportarea ta faţă de Locaşul Adevarului şi e convins de cinstea ta fără pată, dovadă fiind

faptul că mi-ai înmînat acest document intact. Dacă ai fi fost tentat să-l citeşti, hieroglifele s-ar fi înverzit în contact cu aerul, căci scribul a folosit o cerneală specială. Ia legătura cu omologii tăi la cazarma principală şi fii prezent, poimîine, la următorul consiliu de razboi.

Generalul se înclină înaintea suveranului său şi se retrase, cu sudoarea curgîndu-i, şiroaie, pe spate.

Recepţia era reuşită, iar bucatele suculente. Datorită limbuţiei sale, Mehy îi cucerise pe doi generali, unul de la infanterie, iar celălalt dintre conducătorii de care. Cît despre Serketa, sclifoselile ei îi plăceau directorului armureriei, care se lăsa prins în mrejele capriciilor sale de femeie copilăroasă.

Cuplul savura această invitaţie la o serată de vază, care îi permitea să se afle, pentru prima oară, alături de înalta societate din Pi-Ramses şi să întîlnească notabili civili şi militari.

La sfîrşitul banchetului, servitorii aduseră boluri de calcar pline cu apă înmiresmată, în care invitaţii îşi spălară mîinile înainte de a se plimba în grădinile în care mirosuri îmbătătoare făceau noaptea de neuitat.

Un tînăr de vreo douăzeci de ani, elegant şi mîndru, se apropie:

– Eu sînt Amenmes. Sînteţi, desigur, generalul Mehy!

– La dispoziţia voastră... V-o prezint pe Serketa, soţia mea.

– Nu trebuie să fiţi la dispoziţia mea, dragă domnule! Eu nu sînt decît fiul lui Sethi, fiul şi urmaşul desemnat de faraonul nostru preaiubit. Mi s-a spus că sînteţi renumit pentru munca pe care o desfăşuraţi la Teba, oraşul în care m-am născut şi care va rămîne drag inimii mele.

– Mă străduiesc să fac totul cît mai bine.

– Prietenii pretind că forţele armate pe care le conduceţi sînt cel mai bine echipate din partea de sud a ţării; e adevărat?

– Am grija să nu le lipsească nimic.

– Cît de mult aș vrea să mă reîntorc la Teba... Aici, atmosfera e prea severă. Paza granițelor noastre, arsenalul, cazărmile... cîtă plictiseală!

– Ar fi motive să vă temeți de vreun conflict? întrebă Serketa pe un ton naiv.

– E un adevarat du-te-vino al ofițerilor între capitală și garnizoanele care veghează asupra părții de nord-est. Mi-am întrebat tatal despre rostul acestei agitații, dar în zadar; refuza sa-mi răspundă, pentru ca mă consideră un tînăr neștiutor, incapabil să ia parte la treburile statului.

– Sînt convins că se înșală, ciripi Serketa.

– Bineînțeles că se înșală! Dar nu-l cunoașteți... Nu degeaba și-a luat numele de Sethi! Are un caracter neîncrezător și, dacă îi este amenințată autoritatea, îl apucă o furie soră cu nebunia. Simt că mă sufoc aici, la Pi-Ramses!

– Vă plac caii? întrebă Mehy.

– Să galopez este distracția mea preferată!

– V-aș putea invita la Teba să vă desfătați călărind un armăsar superb, neobișnuit de rapid.

– Ce vis minunat, Mehy! În sfîrșit, viitorul mi se pare interesant... Dar veniți să vă prezint cîtorva prieteni!

Generalul și soția sa îi întîlniră pe principalii membri ai anturajului tînărului Amenmes, dintre care, cei mai mulți, erau fiii demnitarilor care îl slujiseră cu credință pe Ramses cel Mare. În timp ce Serketa își făcea cunoscute farmecele, Mehy le explică tuturor cum își desfășura activitatea, pentru a-și demonstra astfel competența.

Cînd recepția luă sfîrșit, Amenmes părea încîntat de această nouă prietenie.

Mehy locuia împreună cu soția sa într-un vast apartament rezervat notabililor din provincie care vin în vizită la Pi-Ramses. Serketa se întinse pe pat:

– Sînt ruptă de oboseală, dar ce zile minunate petrecem! L-am văzut pe rege, iar tu faci deja parte din înalta societate a capitalei!

– Să nu ne bucurăm prea repede şi să ne ferim de ipocrizia oamenilor de lume... Şi apoi, ziua n-a luat încă sfîrşit.

Serketa deveni curioasă:

– Ai pus ceva la cale?

– Aştept o vizită.

Iscoada lui Mehy, un ofiţer superior din Pi-Ramses, batu la uşă.

– Nu te-a urmărit nimeni?

– Am fost foarte prudent. La plecare, o voi lua prin grădină.

– Există, într-adevăr, pericolul unui război?

– Nu putem şti nimic. Desigur, trupele din capitală au fost puse în stare de alertă, iar cele de la graniţa de nord-vest au fost întărite, dar e posibil să nu fie decît o simplă demonstraţie de forţă. Aşa se obişnuieşte la începutul fiecărei domnii. Merenptah vrea să le arate eventualilor instigatori că şi el va guverna cu aceeaşi pricepere ca şi Ramses şi că nu va tolera nici o revoltă în Siria şi în Palestina. Părerea mea este că situaţia nu e alarmantă; şi, dacă ar deveni astfel, n-am fi luaţi prin surprindere.

– Merenptah îşi consolidează aşadar puterea...

– Da, e lucru sigur. Cei care-l credeau slab s-au înşelat.

– Are totuşi şaizeci şi şase de ani, îi aminti Serketa; cred că la Curte se vorbeşte mult despre cel care i-ar putea urma la tron.

– Merenptah a încercat să risipească orice zvonuri, desemnîndu-l în mod oficial pe fiul său Sethi drept viitorul faraon. La patruzeci şi şase de ani, acesta e un om matur, experimentat, priceput în arta conducerii, dar, din păcate, are un caracter dificil.

– Există vreo opoziţie serioasă?

– Contra lui Merenptah, nu mai e nici una. Dar împotriva lui Sethi, ar fi una, destul de neaşteptată. Principalul său adversar e chiar fiul său, Amenmes. Îşi urăşte tatăl.

– Are vreun motiv?

– După moartea mamei lui Amenmes, Sethi s-a recăsătorit cu o femeie, pe cît de frumoasă, pe atît de inteligentă, Tausert. Fiul său nu l-a putut ierta pentru ceea ce consideră el o trădare. Mai mult, tînărul se simte rănit de faptul că este neglijat și lăsat să ducă doar o viață de bogăție și trîndăveală.

– La moartea lui Merenptah, va ajunge, oare, Amenmes să se ridice împotriva tatălui său?

– Eu cred că n-o va face, dar mai sînt unii care consideră că, între cei doi bărbați, conflictul este inevitabil. Deși părerea lui Sethi despre fiul său este aceea că ar fi un pierde-vară, Amenmes este un om activ; și-a format un grup de tineri care știu ce vor și care îl împing să se afirme și să revendice puterea care, cred ei, i se cuvine.

Informatorul îi spuse lui Mehy tot ce știa în mod sigur despre trupele cazărmilor din Pi-Ramses, apoi se retrase.

– Mie mi se pare influențabil acest Amenmes, își spuse părerea Serketa.

– Asta e și părerea mea, dar trebuie să fim foarte prudenți. Sîntem foarte aproape de somitățile statului și o simplă greșeală ne-ar fi fatală. Înainte de a ne reîntoarce la Teba, îi vom face neapărat o vizită de curtoazie lui Sethi. Trebuie să mizăm atît pe el cît și pe fiul său, astfel încît să cîștigăm, oricare ar ieși învingător din acest duel.

54.

Peştele-pisică era enorm şi ameninţator. Dacă scribul s-ar fi lasat la fundul apei pentru a scăpa de el, s-ar fi înecat. Nu putea face decît un singur lucru: să se repeadă asupra monstrului şi să-şi înfigă dinţii în carnea lui, pentru a-l devora.

În clipa în care înghiţea prima bucată, Kenhir se trezi, scăpînd de acest coşmar.

„Ziua începe prost, gîndi el; dacă visezi că mănînci peşte-pisică înseamnă că te vei supăra pe un funcţionar." Coşmarul ar fi putut fi şi mai înspăimîntător: după o *Cheie a viselor* mai veche, pe care Kenhir o recopiase, a visa că devii funcţionar însemna că ţi se apropie moartea.

Cu dureri în ceafă şi simţindu-şi limba grea, scribul Mormîntului ajunse cu greu la masa joasă, pe care pusese papirusul redactat în ajun. Scrupulos, îl citi încă o dată, verificînd corectitudinea fiecărui cuvînt. Textul îl asigura pe rege că acele două echipe din Locaşul Adevărului lucraseră fără încetare pentru înălţarea templului şi săparea mormîntului, toate greutăţile întîmpinate fiind depăşite cu ajutorul maestrului de operă.

Niut cea Neobosită îi aduse lapte proaspăt şi o plăcintă caldă:

– V-aţi trezit destul de tîrziu în dimineaţa asta.

– N-ai altceva de mîncare?

– La vîrsta pe care o aveţi, nu trebuie să vă îngrăşaţi prea mult. Şi să mai ştiţi că factorul vă aşteaptă de o jumătate de oră.

– Pe mine visele nu mă înşală niciodată, mormăi Kenhir. Spune-i să intre.

Uputy aparu, purtînd bastonul lui Thot.

– Scrisoarea pe care trebuie s-o dai faraonului este gata, preciză Kenhir. Dar cred că ai venit sa-mi aduci veşti proaste.

– Într-adevăr, nu sînt prea bune; la Pi-Ramses, corpurile de armată au fost puse în stare de alertă.

– Va fi război?

– E prea devreme s-o ştim... sirienii şi palestinienii n-au încetat niciodată să se agite. Merenptah trebuie să dea dovada că este tot atît de ferm ca Ramses.

– Sper ca nu ai de gînd să pleci singur către nord?

– Avînd în vedere faptul că scrisoarea dumneavoastra e destinată regelui, voi beneficia de o escortă. Nu vă faceţi griji, mesajul va ajunge cu bine.

Paneb cioplise titirezi, soldaţi de lemn, crocodili şi hipopotami în miniatură, jucării care-l distrau mult pe Aperti. Micuţului îi placea sa deschidă şi să închidă botul saurianului, dar distrusese deja mai multe figurine, mînuindu-le cu prea multă putere.

– O să-ţi dau o macheta de corabie, îi spuse Paneb, dar va trebui să ai grijă de ea. Şi, dacă eşti cuminte, o să ne jucăm cu o minge de cîrpă.

Paneb se gîndea chiar să facă un călăreţ şi un cal, trăgînd un car de război, dar fiul său nu-l va primi decît dacă îl va merita.

– Este o greşeala gravă să distrugi lucruri, îl învăţă colosul pe copilaşul care-l privea atent, de parcă i-ar fi înţeles fiecare cuvînt. Folosindu-ţi mîinile, poţi face adevărate minuni.

Purtînd două coşuri pline cu legume proaspete, Uabet cea Pură îşi privea cu emoţie soţul jucîndu-se cu fiul lor. Pentru ea, nu putea exista o fericire mai mare.

– Am vorbit mult cu soţia lui Fened, spuse ea; nu-l mai suportă şi e ferm hotărîtă să divorţeze.

– Va pleca din sat?

– Nu, ramîne. Dar, din nefericire, am aflat veşti mai grave decît această despartire.

Ca şi cum ar fi simţit îngrijorarea mamei sale, micuţul încercă să strîngă cu mînuţele sale degetul mare al tatalui său.

– Curierul spune că trupele de elită din capitala sînt în stare de alertă, continuă Uabet.

Amintirea bătăliei de la Kadeş, purtată de Ramses cel Mare împotriva hitiţilor, rămăsese în memoria tuturor. Tratatul de pace încheiat cu această putere militară nu fusese încălcat pînă acum, dar nu mai erau, oare, şi alte popoare dornice de un război pentru a cuceriri pămînturile şi bogăţiile Egiptului?

Paneb plecă imediat la maestrul de operă ca să obţina mai multe informaţii; pe drum, îl întîlni pe Userhat Leul, care ţinea sus o stelă reprezentînd-o pe zeiţa străină Kadeş, goala, privită din faţa, cu un disc lunar deasupra capului, cu flori în mîna dreaptă şi un şarpe în mîna stîngă, stînd în picioare pe un leu. Această imagine ciudată impresiona neplăcut.

– Femeia înţeleaptă mi-a cerut să pun stela asta la intrarea în sat, proptită de poartă, explică el; vom fi astfel apăraţi de atacurile din exterior.

– Ţi-a spus ceva despre un conflict ce se pregateşte în nord?

– Nu, dar ea preferă să ia măsuri din vreme. Daca vrei să ştii părerea mea, nu miroase a bine.

Clara îi ieşi înainte lui Paneb:

– Te căutam, îi spuse ea.

– A început războiul?

– Nu ştiu, dar trebuie să protejăm satul folosind magia. Din fericire, intrăm în a şaptea lună a anului şi ne apropiem de marea sărbătoare a lui Amenhotep I.

Amenhotep I era fondatorul Locaşului Adevărului şi patronul venerat al confreriei, al cărui portret apărea pe stele, pe lintouri şi mese de ofrandă, precum şi pe zidurile pictate[1].

---

[1] Amenhotep I, al doilea faraon al celei de a optsprezecea dinastii (către 1551-1524 i.Hr.).

În timpul sărbătoririlor închinate lui, preoții cultului său, artizanii înșiși, îi purtau în procesiune statuia ce-l reprezenta stînd așezat, purtînd *perizoma* tradițională și ținîndu-și mîinile cu palmele pe coapse.

– Ce-aștepți de la mine, Clara?

– Vei picta în negru statuia mamei sale, Ahmes-Nefertari, care stă întotdeauna lîngă el, așa cum Maat sta lîngă Ra, tatăl luminii divine. Renup cel Jovial îi va termina chiar astazi efigia din lemn de cedru, la care lucrează de mai multe săptămîni, iar tu îi vei da culoarea definitivă.

Paneb fu tulburat:

– De ce trebuie ca regina să fie neagră?

– Pentru că ea este mama spirituală a confreriei, purtătoare a tuturor puterilor creatoare, așa precum pămîntul nostru este roditor[1]. Ea ne îndrumă în întuneric și ne permite să descoperim imensitatea cerului nopții, în care strălucește lumina originilor vieții.

Purtînd pe cap o perucă de lux, îmbrăcată într-o rochie lungă de in, zîmbind blînd, regina cea neagră ținea în mînă un sceptru flexibil, ce avea la capăt o floare de lotus.

Statuia părea vie; Paneb reușise să-i dea o nuanță de albastru-închis spre negru, strălucitoare, care atrăgea privirile admirative ale celor prezenți.

– Reputația ta crește, constată Ched Salvatorul; colegii tăi vor recunoaște, în sfîrșit, că ai talent.

Procesiunea începu. Cioplitori în piatră și sculptori purtară statuile lui Amenhotep I și ale reginei negre, întîmpinați de strigătele de bucurie ale copiilor. Negruțu' se retrăsese, prudent, la fel și maimuțica verde.

După depunerea efigiilor la intrarea în marele templu, locuitorii satului le aduseră flori și fructe.

– În vremurile străvechi, le aminti femeia înțeleaptă, bogăția și cinstea domneau pe pămînt, spinul nu înțepa, șarpele nu

---

[1] Cuvîntul *kemet*, „Egiptul", este format din rădăcina *kem*, „negru", aluzie la mîl, pămîntul negru și bogat, depus prin creșterea apelor Nilului.

muşca, iar crocodilul nu-şi încleşta fălcile pe vreo pradă. Solide, zidurile nu se prăbuşeau. Fie ca fondatorul nostru şi maica noastră regală să ne dea forţa de a putea construi la fel ca pe vremea zeilor primordiali, să ne dăruiască suflul vîrstei de aur.

Trădatorul lua parte la festivităţi alături de confraţii săi, încercînd să facă faţă, în ciuda temerilor sale. Dacă Egiptul urma să intre în război, care va fi soarta Locaşului Adevarului? Autorităţile îl vor supraveghea cu multă rigoare, pe el, dar şi Valea Regilor, iar el nu va mai putea, în nici un fel, să ia legătura cu exteriorul.

Ziua în care va avea posibilitatea să se bucure, în sfîrşit, de bogăţiile dobîndite părea să se îndepărteze. Şi dacă acei care-l protejau vor fi prinşi în acest marasm, eforturile sale de a-şi schimba viaţa şi de a deveni un om avut vor fi reduse la zero.

Dar poate că nu trebuia să fie atît de pesimist. Generalul Mehy era ingenios şi va şti să profite de situaţia ce se va crea.

Trădătorul nu trebuia să dispere. Trebuia să continue, din umbră, să afle secretele pe care i le ascundea maestrul de operă; cu cît va descoperi mai mult, cu atît va avea mai mult de cîştigat şi va deveni mai puternic.

De pe terasa locuinţei sale, Nefer cel Tăcut privea satul. Uitînd de griji, locuitorii îşi sărbătoreau patronul sfînt şi regina cea neagră, cu un entuziasm molipsitor. Pai Pîinică-Bună începea cîte un cîntec, pe care îl continuau cu toţii, în cor, iar din bucătăriile supravegheate îndeaproape de Negruţu' şi de ceilalţi cîini ieşeau întruna bucate suculente. Plăcintele făcute de Uabet cea Pură se bucurau de un mare succes, iar Paneb umplea cupele cu un vin roşu îmbătător, ce-i făcea pe Unesh Şacalul şi pe Casa-Funie să spună poveşti deocheate, care le-ar fi făcut să roşească pe preotesele lui Hathor.

Clara se strînse cu dragoste la pieptul soţului său.

– Ia te uită cît sînt de fericiţi! Numai că eu nu-l pot uita pe acel răufăcător care bîntuie prin sat. Oare tu l-ai putea descoperi citindu-i gîndurile?

– Nu, din nefericire, căci e protejat de o carapace groasă, pe care şi-a creat-o de-a lungul anilor.

Nefer mîngîie părul soţiei sale:

– Doar dragostea ta îmi dă puterea să înfrunt toate încercările şi să-mi fac datoria pe deplin. Fără tine, n-aş fi decît un călător rătăcit pe căi întunecate.

– Dar tu crezi că, fără tine, aş putea face faţă moştenirii primite de la femeile înţelepte de dinaintea mea?

– Toţi sătenii sînt copiii tăi, Clara; toţi aşteaptă să fie îngrijiţi şi încurajaţi în orice împrejurare. Această mare familie aşteaptă mult de la tine... Dar sarcina lor este atît de importantă, încît trebuie să ne gîndim mai degrabă la calităţile decît la lipsurile sale.

– I-am consacrat cu toţii viaţa noastră, îi aminti Clara.

– Şi totuşi, unul dintre noi şi-a trădat cuvîntul.

– Dar şi-l dăduse el, oare, din toată inima? Jurămîntul rostit de buzele sale nu era decît o amăgire, atît pentru el cît şi pentru oricare altul. Locaşul Adevărului i-a oferit totul, dar el nu căuta decît minciuna.

– Dacă nu voi reuşi sau dacă voi dispărea, nu lăsa să se stingă flacăra Locaşului Adevărului. În numele iubirii noastre, Clara, promite-mi că vei continua lucrarea pe care ai început-o.

Îl îmbrăţişă cu atîta ardoare, încît Nefer uită, la rîndul său, de toate frămîntările, vegheat de noaptea înstelată.

55.

– Am nevoie de blocuri de gresie de bună calitate pentru a continua construirea templului pentru milioane de ani, conform planului tău, îi spuse Hay, şeful echipei din stînga, maestrului de operă. În stadiul la care am ajuns cu lucrările, este necesar ca zeiţa Hathor să ilumineze naosul şi materialele pe care le folosim.

– Cererea ta e îndreptăţită, consideră Nefer, şi chiar urgentă.

– Ce propui? întreba Kenhir, în timp ce Renup cel Jovial îi tăia părul, priceput cum era în această privinţă.

– Voi supravegheaţi şantierul din Valea Regilor, Hay se ocupă de templu, iar eu mă voi duce la cariera din Gebel Silsileh.

– Avem nevoie de aprobarea administraţiei şi de soldaţi care să-ţi protejeze expediţia.

– Cereţi ajutorul generalului Mehy.

Scribul Mormîntului oftă. În loc să se ocupe de opera sa literară, era din nou constrîns să se ostenească ducîndu-se la biroul administratorului principal de pe malul stîng.

– Am intenţia să mă duc şi la cele Două Jăratice, anunţă Nefer.

– Există sanctuare ale lui Hathor la care se ajunge mai uşor!

– Da, însa energia acestuia este neobişnuit de puternică. Şi o ştii prea bine, Kenhir!

– Tot ce se poate... s-ar putea... Cu alte cuvinte, o iei cu tine şi pe femeia înţeleaptă!

– Cît timp vom fi plecaţi, veţi şti, desigur, să vegheaţi asupra satului.

Kenhir nici măcar nu încercă să protesteze. Nefer nu obişnuia să ridice tonul, dar era mult mai încăpăţînat decît el. Şi cînd era vorba de operă, nu ceda nici un pic.

– Nimic mai uşor, spuse Mehy, amabil. De cîţi soldaţi aveţi nevoie, dragul meu Kenhir?

– Regiunea e liniştită... Vreo zece ne-ar fi de ajuns.

– Eu vă dau patruzeci, căci paza maestrului de operă trebuie să fie perfect asigurată. Care e destinaţia expediţiei?

– Cariera de gresie de la Gebel Silsileh.

– Cea mai bună din ţară, se pare.

– Aşa este. Soldaţii trebuie avertizaţi că vor trebui să participe la transportul blocurilor.

– Vor afla negreşit. Daţi-mi voie să va mulţumesc pentru cuvintele de laudă pe care le-aţi adresat regelui în favoarea mea. Merenptah în persoană v-a citit mesajul în prezenţa mea şi, v-o mărturisesc, m-am simţit flatat. Cred că nu mai e nevoie să vă spun că sînt un ambiţios şi că doresc să fac o carieră frumoasă, atît în armată cît şi în administraţie, nu numai pentru satisfacţia personala, ci mai ales pentru a-mi sluji ţara. Îmi iubesc munca şi doresc să fiu folositor: iată cheia succesului meu. Voi fi, poate, acuzat de vanitate, dar ceea ce contează cu adevărat sînt doar rezultatele obţinute.

Sinceritatea lui Mehy îl miră pe scribul Mormîntului, întărindu-i convingerea că Teba va deveni în curînd prea mica pentru el. Dar se simţi liniştit, căci generalul trebuia să străbată un drum fără să dea greş, garantînd astfel bunăstarea Locaşului Adevărului.

– Vă este permis să-mi spuneţi dacă sînteţi mulţumit de felul în care avansează lucrările?

– Blocurile de gresie de la Gebel Silsileh sînt destinate templului pentru milioane de ani al faraonului Merenptah. Vreau să

spun că ridicarea zidurilor va începe şi că artizanii din Locaşul Adevărului îşi fac datoria fară preget.

– Asta mă bucură.

– Circulă multe zvonuri... Ştiu că abia v-aţi reîntors din capitală. Aţi auzit vorbindu-se de vreun război?

– Asta aş vrea sa ştiu şi eu, Kenhir! Trupele noastre de pe graniţă au fost întarite, dar asta nu înseamnă neapărat că se apropie vreun conflict. Dimpotrivă, cred că e vorba de o măsură de prevedere pentru a-l evita. În altă ordine de idei, vă asigur că regele are multă consideraţie pentru confreria voastră, care îşi poate continua, în linişte, munca pentru a-şi îndeplini sarcina.

În timp ce vorbea, Mehy se gîndea la un plan care i-ar fi putut permite să scape de maestrul de opera, prea incomod, şi asta fără ca el să poată fi bănuit.

Anotimpul cald al celui de-al doilea an de domnie a lui Merenptah era pe sfîrşite. Nefer cel Tăcut gravă el însuşi două stele în onoarea familiei regale, în marea carieră de gresie de la Gebel Silsileh, la o suta cincizeci de kilometri sud de Teba. În acest loc, falezele de pe malurile Nilului se îngustau, accelerînd cursul apei; Paneb admirase manevra delicata a căpitanului, care acostase cu grijă pe malul estic, acolo unde mai multe capele anunţau caracterul lui sacru.

Soldaţii coborîseră primii, pentru a se alinia de o parte şi de alta a intrării în carieră, ale carei dimensiuni îl impresionau pe tînărul colos.

– La treabă! ceru Nakht cel Puternic; n-am venit să pierdem vremea.

Nefer şi Fened Nasul alesera bucata de piatră care li se părea cea mai coaptă[1] şi dădura instrucţiuni celor din jurul lui Nakht şi Paneb.

Bancul stîncos fu, în parte, nivelat şi, în jurul viitoarelor blocuri, fură trasate şanţuri de vreo douăzeci de centimetri,

---

[1] În concepţia egiptenilor din vechime, piatra se năştea, creştea şi ajungea la maturitate (n.a.).

pentru a putea fi decupate. Apoi, în crestăturile făcute la distanţe egale, fură înfipte colţuri metalice pentru a uşura extragerea pietrei.

– Excelentă calitate, aprecie Nefer, care însemnă blocurile cu numele cioplitorilor în piatră.

Paneb îi ajută pe oameni să instaleze blocurile pe sănii de lemn. Înainte de a părăsi cariera pentru a fi remorcaţi pînă la navele de transport, femeia înţeleaptă li se adresă artizanilor:

– Dumnezeu s-a creat atunci cînd pămîntul se afla în oceanul primordial; a dat naştere minereurilor în străfundurile munţilor. Fie ca pietrele scoase la lumină astăzi să fie redate zeilor şi să servească la înălţarea locaşului care le va adăposti. Cariera tocmai a nascut; să avem grijă de copiii săi şi aceştia să rămînă veşnic tineri, devenind, în templu, pietre vii.

Între oamenii de la carieră şi artizanii Locaşului Adevărului nu se schimbaseră decît cîteva cuvinte. Foarte prudent, Paneb verificase chiar şi frînghiile şi frînele săniilor, nedescoperind nimic suspect.

La sfîrşitul ultimei zile de muncă, la intrarea în carieră se aprinse un foc, iar Nefer le dădu carne uscata oamenilor din carieră, încîntaţi de acest ospăţ neprevăzut.

Chiar şi după căderea nopţii, atmosfera era sufocantă, de parcă pereţii de gresie emanau căldura acumulată în timpul zilei. Doar Paneb era mulţumit.

– Din ce material ai fost croit? îl întrebă unul dintre oameni. Ai putea jura că te-ai născut într-un cuptor!

– Am norocul să nu-mi îngheţe nici limba, nici fundul, aşa cum li se întîmplă colegilor tăi.

Lucratorii de la carieră se ridicară, toţi odata, dar Paneb continuă să mănînce:

– Fără prostii, prieteni! N-aţi înţeles că eu nu pot fi „distrus"?

Unul dintre oameni începu să rîdă, iar ceilalţi îl imitară.

– Atunci, hai să bem în cinstea ta!

Tînarul colos facu să circule urciorul cu bere.

– Ia spuneţi, fraţilor, am impresia că lipseşte cineva... un nubian care trăgea săniile.

– Ăla tocmai fusese angajat... Nu ştiu unde a dispărut, dar asta nu trebuie să ne împiedice sa bem!

Cînd micul ospăţ era în toi, maestrul de operă luă o bucată de pîine şi se îndreptă către centrul carierei.

Purtînd o torţă în mînă, Paneb îl ajunse din urmă.

– Trebuie să depun o ofrandă în faţa stelelor, pentru a le hrăni, explică Nefer.

În timp ce înaintau printre pereţi, Paneb se înfurie:

– Presimt un pericol.

– Şerpi, desigur... Torţa ta îi va alunga.

– Hai să ne întoarcem!

– Fără această ofrandă, stelele nu vor prinde viaţă.

Pentru arcaşul nubian urcat în vîrful falezei de gresie, planul se desfăşura perfect. Maestrul de operă venea să-şi depună ofranda, însoţit de un artizan care purta o torţă pentru a se feri de reptile.

Arcaşul nici nu putea spera să aibă un ajutor mai bun, căci Paneb îi lumina ţinta peste aşteptări.

Cei doi bărbaţi se opriră pentru cîteva clipe. Dacă s-ar fi întors din drum, lovitura ar fi putut fi nesigură.

Dar ei continuară să înainteze şi soldatul îşi încordă arcul. Încă puţin şi va putea ţinti capul maestrului de operă.

Din prudenţă, Paneb îşi atinse amuleta.

I se păru că vede o flacără ţîşnind din perete către maestrul de operă. O flacără care se unea cu cea a torţei, pentru a-l mistui pe Nefer.

În momentul în care săgeata trasă de arcaşul nubian spinteca aerul, colosul îl îmbrînci cu putere pe maestrul de operă.

Săgeata trecu prin părul lui Nefer şi se rupse, lovindu-se de o piatră.

Paneb se repezi către perete, încercînd zadarnic să-l escaladeze, furios că nu-l poate urmări pe agresor.

Nubianul coborî panta în fuga mare, alergînd către malul la care era aşteptat de femeia care îi ordonase asasinatul. Aceasta stătea ascunsă după un arbust de cătină, pentru a nu fi văzută de marinarii unei corăbii rapide, gata de plecare.

– Ai reuşit?

– Nu, răspunse arcaşul; l-am ratat în ultima clipă. Trebuie să plecăm foarte repede, căci mă vor căuta.

– Ai dreptate... Mergi înainte!

Serketa îşi înfipse pumnalul în ceafa arcaşului, între două vertebre. Cu braţele desfăcute şi limba atîrnînd, omul se clătină ca o paiaţă înainte de a se prăbuşi.

Soţia lui Mehy şterse cu grijă lama pumnalului pe trunchiul copacului, apoi, în semn de dispreţ, scuipă pe cadavrul soldatului nepriceput.

Porni apoi fără grabă către corabia care urma s-o ducă la Teba.

56.

La lumina torței, Paneb zări, în sfîrșit, cadavrul arcașului, pe care-l căutase multă vreme, în noapte.

– E mort, constată Clara; asasinul l-a ucis pe la spate, cu un pumnal.

– Care vasăzică, ucigașul a greșit avînd încredere în cel care i-a cerut să înfăptuiască omorul.

Paneb merse pînă la mal, dar fară mari speranțe.

Sînt urme de pași, îi spuse el lui Nefer; asasinul a fugit cu o corabie care a plecat deja de multă vreme.

– Iar mi-ai salvat viața.

– Capcana era bine ticluită, Nefer... Va trebui să fim și mai prudenți acum.

– Dar ce-or fi avut cu mine?

– Devii din ce în ce mai incomod, spuse Paneb. Cel sau cei care vor să scape de tine considera că dispariția ta va duce și la cea a Locașului Adevărului.

– Ce greșeală... Oare nu se va găsi un alt maestru care să-mi urmeze?

– Bineînțeles că da, însă va fi el la fel de strălucit? Dacă am înțeles un adevăr, acela este că nimeni nu poate fi înlocuit în confreria noastră și, mai ales, un maestru de opera. Există cineva care nu apreciază modul în care tu ne conduci și dorește să scape de tine, ca să se scufunde corabia noastră. O persoană destul de crudă și hotărîta să săvîrșească o crimă.

Nefer şi soţia sa ascultaseră cu atenţie declaraţia pătimaşă a lui Paneb.

– Trebuie să ducem cadavrul la Teba, spuse el.

– De ce să nu-l îngropăm aici?

– Pentru că acest arcaş era nubian... Trebuie să ne aşteptăm la tot ce e mai rău.

Căpitanul era mirat.

– Am primit ordin sa vă protejez şi nu pot...

– Întorceţi-vă la Teba, repetă Nefer, şi predaţi-i generalului Mehy cadavrul acestui nubian.

– Dar... cînd aveţi de gînd să reveniţi la Teba?

– În curînd. Drum bun, căpitane!

Lasîndu-i pe Nakht şi pe Fened să supravegheze încărcarea blocurilor pe vasele de transport, maestrul de operă reveni lîngă Clara şi Paneb, care închiriase era o barcă de pescari. Acesta din urmă vîsli cu rîvnă şi se luptă cu valurile pînă la cele Două Jaratice, un mic sanctuar de pe malul drept, construit la poalele unei stînci impunătoare, care se desprindea dintr-un lanţ muntos.

Locul era liniştit. Puteai vedea doar şoimi în zbor. Lui Paneb i se părea că nu călcase vreodată pe acest pămînt sfînt picior de om.

– Îţi aminteşti cînd ai văzut lumina pietrei pentru prima dată? îl întrebă femeia înţeleaptă.

– Cum să nu! Mă aflam în locaşul confreriei noastre şi cineva a încercat să le demonstreze celorlalţi că sînt cam redus mintal.

– În această capelă, zeiţa Hathor a creat o atmosferă favorabilă zămislirii pietrei de lumină. Şi tot aici a fost iniţiat maestrul de operă. Înainte de a începe să pictezi pereţii unui loc de veci, trebuie sa pătrunzi mai bine importanţa comorii noastre celei mai de preţ.

Paneb o urmă pe femeia înţeleaptă; aceasta traversă o curte cu două coloane şi deschise uşa sanctuarului. Pe pereţi se puteau vedea picturi reprezentîndu-i pe Osiris şi pe faraonul care îi

oferea lui Hathor nişte instrumente muzicale. În partea din spate a încăperii, adîncă de cinci metri şi largă de trei, se afla o statuie ciudată a zeiţei, care împrăştia o lumină blîndă.

– Hathor este aurul zeilor şi argintul zeiţelor, preciză femeia înţeleaptă; această efigie este compusă din toate metalele, ale căror lumină o scoate la iveală. Atinge piciorul statuii, Paneb, şi mîna ţi se va lumina. Cînd va sosi momentul, ea va fi, poate, chemată să completeze opera care se desăvîrşeşte în Locaşul Aurului.

– Vino cu mine! îi ceru Paneb.

Şeful Sobek se încordă:

– Am făcut pace, dar asta nu înseamnă că poţi să-ţi permiţi să-mi dai ordine.

– Maestrul de operă vrea să te vadă.

– Unde?

– La generalul Mehy; se află acolo şi femeia înţeleaptă.

– Dar ce se întîmplă, Paneb?

– Nu vrei să mă însoţeşti?

– Dacă mă deranjezi pentru un fleac, o să-ţi pară rău!

– Te-am dezamăgit deja?

Nefer, Clara şi Mehy îl primiră cu nişte feţe grave.

– Ce doriţi de la mine? întrebă Sobek, cu un glas mai blînd decît de obicei.

– Urmează-ne! îi ordonă Mehy.

Cu toţii se duseră la infirmeria administraţiei centrale. Pe o banchetă de piatră, era întins cadavrul arcaşului care trăsese asupra lui Nefer.

– Îl cunoşti pe acest om? îl întrebă generalul.

– Nu este cumva unul dintre paznicii tăi?

– Bineînţeles că nu!

– Eşti sigur că spui adevărul, Sobek?

– Se ascunde ceva în spatele acestei întrebări?

– Şi tu eşti nubian, ca acest asasin...

– M-ați putea acuza de complicitate? Pentru guvernul vostru, să știți că nu este de ajuns să fii nubian pentru a-mi cîștiga prietenia. Paznicii care slujesc sub ordinele mele aparțin tribului meu și sînt foarte cinstiți. Pe acest om nu l-am văzut niciodată.

– Așa sper și eu, pentru binele tău.

– Trebuie să înțeleg că sînt destituit?

– Nu, interveni maestrul de operă. Acest interogatoriu era necesar, iar răspunsurile tale ne sînt de ajuns. Vei rămîne șeful pazei satului.

– Dacă mă bănuiți cîtuși de puțin, prefer să demisionez.

– Nu este cazul, afirmă Clara.

Sobek se înclină înaintea femeii înțelepte și se retrase.

– Imaginea cadavrului acestui arcaș nubian e foarte tulburătoare, observă generalul Mehy. Deși acest demers este neplăcut, trebuie să fac o anchetă riguroasă asupra fiecăruia dintre paznicii lui Sobek. Voi fi discret și vă voi comunica rezultatele de îndată ce le voi avea.

Frumusețea și noblețea nativă a femeii înțelepte îl fascinau pe Mehy. Observînd cuplul pe care-l forma cu Nefer, simțea mai degrabă gelozie decît admirație, precum și o dorință aprigă de a distruge această armonie care îi ieșise în cale. Din cauza acestor doi oameni, secretele Locașului Adevărului rămîneau de nepătruns.

Dar generalul simțea că aceste două ființe erau legate prin ceva mai puternic decît o simplă dragoste omenească. N-ar fi ușor să-i desparți și Mehy ar fi trebuit să se aștepte la o rezistență încrîncenată din partea adversarilor care dispuneau de un asemenea avantaj.

– Îi voi ancheta și pe lucrătorii de la carieră, promise Mehy; l-au angajat pe nubian fără să-i cunoască intențiile sau au participat împreună cu el la un fel de complot?

– Ar trebui să se descopere și cine era cu adevărat acest arcaș, interveni Paneb.

– Bineînțeles... puteți avea încredere în mine.

Mehy se felicita pentru abilitatea lui Serketa, care îi pusese ordinele în aplicare, fără nici o abatere. Chiar dacă nubianul ar fi reuşit să-l ucidă pe maestrul de operă, ea tot l-ar fi omorît, pentru a-i discredita pe Sobek şi pe oamenii lui. De acum înainte, maestrul de operă nu va mai avea în ei încredere deplină şi această fisură nu va înceta să se mărească.

– Nu-l pot suferi pe generalul ăsta, spuse Paneb, enervat. Înfumurarea sa ar trebui să-l sufoce cît mai repede.

– Important este să nu ne fie ostil, aşa cum ne era predecesorul său, remarcă Nefer. Tu, Clara, ce părere ai despre el?

– Părerea mea nu e prea diferită de cea a lui Paneb.

– După părerea lui Kenhir, aminti Nefer, principala forţă care-l conduce e ambiţia; nu se gîndeşte decît să obţină un post prestigios în capitală.

– Cu cît mai repede, cu atît mai bine, aprecie Paneb, şi... călătorie sprîncenată!

– S-ar putea ca următorul administrator să fie şi mai rău! Acesta, cel puţin, se preocupă de bunăstarea satului nostru, pentru a nu-l supăra pe rege, tocmai fiindcă speră să fie promovat.

– Să ne straduim, pe cît posibil, să-l ţinem la distanţă, recomandă Clara.

Cei trei mergeau repede pe drumul catre sat. La primul fort, Sobek îi aştepta, desfigurat.

– N-am trăit niciodată o asemenea umilinţă, îi mărturisi el maestrului de operă. Dacă aveţi cea mai mică umbră de bănuială, spuneţi-o sincer şi voi pleca imediat.

– Aceasta umbră nu există, îl asigură femeia înţeleaptă; îţi spunem încă o dată că avem deplină încredere în tine.

Privirea luminoasa a Clarei risipi îngrijorarea lui Sobek.

– În dimineaţa asta, e multa agitaţie, anunţă el. Vreo douăzeci de „orăşence“ au venit să macine grăunţe în schimbul unei plăţi importante.

Clara şi Nefer se priviră miraţi:

– O inspecţie a vizirului?

– N-am fost informat, spuse Sobek.

În zona auxiliarilor, oamenii spălau, curăţau şi aranjau totul cu rîvnă. La fel, în sat, totul strălucea de curăţenie, ca în cele mai frumoase zile.

– Iată-vă, în sfîrşit! exclamă Kenhir, care străbătea uliţa principală sprijinindu-se în baston. Mă întrebam dacă vă veţi hotărî vreodată să vă reîntoarceţi de la carieră.

– Am avut cîteva necazuri, se plînse Nefer.

– Ei, acum uită-le! Cînd vor fi livrate blocurile de gresie echipei din stînga?

– Sînt descărcate chiar acum. Dar ce v-a apucat să vă agitaţi atîta?

– Faraonul Merenptah şi-a anunţat sosirea. Vrea să verifice el însuşi stadiul lucrărilor.

57.

– Atenție! urlă Paneb, sania alunecă prea repede!

Nakht cel Puternic stăpîni frîna saniei încărcate cu șase tone de blocuri de gresie, reușind să-i încetinească alunecarea.

Nu erau mai mult de șase pentru a trage asemenea greutate, pe care o deplasau pe o rampă de mîl, udată întruna de către Renup cel Jovial și Pai Pîinică-Bună.

– Împrăștiați prea multă apă, tîmpiților!

– Doar n-o să ne înveți tu pe noi meseria! se revoltă Pai.

– Țineți-o tot așa și sania se va răsturna.

– N-am avut niciodată vreun accident.

– Atunci, nu începeți acum.

Jigniți, Renup și Pai ținură totuși seama de sfaturile lui Paneb și continuară sub privirea îngrijorată a șefului echipei din stînga, care aștepta blocurile de gresie de la Gebel Silsileh.

– Stați puțin! ceru Casa-Funie; ceva nu e în regulă.

Responsabilul transportului de materiale se aplecă asupra saniei.

– Bănuiam eu... Care e idiotul care mi-a fixat frînghia asta? Trebuie legată cît mai jos posibil, în partea din față a saniei, pentru ca forța de tracțiune să acționeze sub unghiul cel mai favorabil. V-am repetat de o sută de ori și cred că nu e atît de greu de înțeles!

Casa fixă corect funia și cei șase oameni porniră din nou, cîntînd cuplete ale căror ritm le permitea coordonarea mișcarilor.

Chiar în aceeaşi dimineaţă, cele două echipe stivuiseră un colos de vreo sută de tone, înalt de şapte metri, care-l reprezenta pe faraonul Merenptah aşezat cu palmele pe obişnuita *perizoma* şi cu chipul grav, dar pe care se vedea urma unui zîmbet. Folosind aceeaşi metodă, constînd în folosirea unei rampe de argilă udată încontinuu, specialiştii reuşiseră să deplaseze masa enormă cu ajutorul lui Paneb, cocoţat pe genunchii colosului pentru a bate măsura.

Soarele începea să apună cînd acelaşi Paneb escaladă iar efigia monumentală, pentru a îndepărta frînghiile care îl înconjurau şi pentru a o face să apară în toată splendoarea.

Cîntînd cît îl ţinea gura, observă, într-un tîrziu, că şantierul fusese cuprins de o linişte de mormînt.

Cînd se întoarse, încă murmurînd o melodie, îşi văzu colegii nemişcaţi, fixînd cu privirea soclul colosului, în faţa căruia se afla faraonul Merenptah, purtînd o coroană albastră. În jurul monarhului, se aflau „preoţi puri", raşi în cap şi îmbrăcaţi cu robe albe.

Lui Paneb nu-i mai rămînea decît să sară pe pămînt şi să se îndepărteze, sperînd ca regele să nu-l trăsnească.

– Vino lîngă mine, îi ordonă acesta din urmă.

Surprins, Paneb se apropie tîrîndu-şi picioarele de emoţionat ce era.

– Cînd ofrandele coboară pe pămînt, spuse monarhul, inima zeilor se bucură şi chipurile oamenilor se luminează. A oferi este un act luminos, care trebuie făcut în fiecare zi, cu condiţia ca ofrandele să fie frumoase şi curate. Numai ele pot da viaţă acestui colos care întrupează puterea supranaturală a regalităţii.

Paneb luă o jerbă de lotus din mîinile unui preot pentru a o da regelui, care, la rîndul său, o aşeză la picioarele colosului. Apoi făcu acelaşi lucru cu o pîine rotunda, un coş cu fructe, un vas cu tămîie şi un urcior cu vin.

– Să circule energia care se păstrează în vinele pietrei, spuse Merenptah.

Preoţi şi artizani se retraseră pentru a-l lăsa pe rege singur în faţa reprezentării sale colosale, dincolo de limita omenescului. Paneb plecă ultimul, fascinat de această misterioasă comuniune dintre stăpînul ţării şi întruparea sa în piatră.

Merenptah oferise statui templului lui Amon şi prezidase o procesiune ce se deplasase de la Karnak la Luxor; dar, mai ales, petrecuse mult timp alături de Nefer cel Tăcut, în Valea Regilor, pentru a cerceta lucrările realizate pînă atunci în mormîntul său.

Prezenţa sa la Teba nu dovedea, oare, că nu se anunţa nici un război? Petrecîndu-şi cîtăva vreme pe malul stîng şi manifestîndu-şi, pentru a doua oară, ataşamentul faţă de confreria Locaşului Adevărului, monarhul făcea să dispara criticile la adresa lui.

Regele asistase chiar la un banchet organizat în sat pentru a-i dovedi că este recunoscut ca şef suprem al confreriei şi pentru a sublinia importanţa pe care o dădea muncii acesteia.

Deşi înciudat de norocul de care ea beneficia, trădătorul va participa la festivităţi, făcîndu-i pe colegi să creadă că este cu toată inima alături de ei, lăudînd realizările maestrului de operă şi ale femeii înţelepte.

În acest peisaj sumbru erau totuşi două elemente pozitive: reuşea de minune să se prefacă şi avea o soţie care ştia să respecte pactul încheiat cu un timp în urmă. Bună gospodină, se achita cu rîvnă de toate sarcinile cotidiene, aşteptînd cu răbdare să devină o femeie bogată.

După plecarea regelui, scribul Mormîntului le acordase artizanilor încă o zi de odihnă. Avea, în sfîrşit, ocazia să iasa din sat şi să se ducă pe malul estic pentru a se întîlni cu complicii săi!

Trădătorul ieşi dis-de-dimineaţă pe poarta cea mare pe cărarea ce se întindea de-a lungul Ramesseum-ului. Chiar în momentul în care intenţiona s-o ia la dreapta spre drumul ce ducea la Nil, zări un nubian, la umbra unui arbust de cătină.

Îi era imposibil să se apropie pentru a-i vedea chipul și pentru a ști, astfel, dacă era vorba de unul dintre oamenii lui Sobek. În cele din urmă, hotărî să evite orice risc.

Înainta pînă la un mic tîrg ambulant, cumpără bob și se reîntoarse în sat.

Aici o întîlni pe Uabet cea Pură, care-și punea apă într-un urcior mare.

– Nu ieși în oraș? îl întrebă ea.

– N-am ce să fac acolo... prefer să mă odihnesc la mine acasă.

– Dacă ținem cont de noile constrîngeri administrative, ai dreptate.

– Ce vrei să spui?

– Pînă acum, Kenhir se mulțumea să noteze în *Jurnalul Mormîntului* motivele absențelor; acum, înregistrează și deplasările unora sau altora! Are, cu adevărat, timp de pierdut, dar, astfel, veghează asupra liniștii noastre... Și apoi, scribilor le place să scrie și nu se vor schimba niciodată.

– Așa este, Uabet. Îți urez o zi bună!

Așadar, paznicii lui Sobek lucrau mînă-n mînă cu scribul Mormîntului. Dar se punea o întrebare îngrijorătoare: de cîtă vreme își nota Kenhir aceste deplasări?

– Oamenii mei au lucrat pe rupte, declară generalul Mehy în penumbra odihnitoare a vastului său birou. Iată de ce v-am rugat să veniți pîna la mine, pentru a afla primii rezultatele anchetei.

Scribul Mormîntului și maestrul de operă erau numai ochi și urechi:

– În privința lucrătorilor de la carierele din Gebel Silsileh, nu s-a constatat nici o complicitate. Nici unul dintre ei n-avea vreo legătură cu nubianul pe care l-au angajat de proba pentru cîteva zile, avînd în vedere forța sa fizică. Înainte de tentativa de asasinat, omul avusese se comportase absolut normală.

– Ați reușit să-l identificați?

– Am avut noroc... În apropierea carierei, există un sat nubian, în care soldații mei au făcut cercetări și au obținut un rezultat sigur. Unul dintre săteni a mărturisit: nubianul era un evadat din închisoarea din Elefantina, unde fusese arestat pentru vătămarea corporală a unui pescar. Banditul se refugiase în acel sat vreme de cîteva săptămîni, apoi căutase de lucru.

– Îi vorbise cuiva despre planurile sale sinistre?

– Nu, dar proceda mereu în același fel: repera un loc interesant, își făcea prieteni și apoi îl jefuia pe cel mai înstărit dintre ei. Este bănuit chiar de a fi atacat mai mulți oameni, ucigîndu-i pe cîțiva.

– Doar atît? întrebă Kenhir.

– Sper că nu mi-a scăpat nici un amănunt.

– Am putea presupune, așadar, că acest tîlhar nu vedea în persoana maestrului de operă al Locașului Adevărului un om cu niște calități deosebite, ci doar prada care i se părea lui cea mai interesantă.

– Este, într-adevăr, una dintre ipoteze, dar ne lipsește o dovadă sigură pentru a putea afirma că este cea bună.

Arătîndu-se rezervat în această privință, Mehy le demonstra interlocutorilor săi că nu avea de gînd să-i influențeze. Generalul spera ca Nefer să reacționeze în vreun fel, dar acesta tăcea, îngîndurat.

– I-ați anchetat și pe oamenii lui Sobek? întrebă Kenhir.

– Am obținut o mulțime de informații și vă pot da o veste foarte bună: nu există nici un motiv pentru care ar putea fi bănuiți de vreun delict. Vă sînt întru totul devotați; nu li se poate reproșa nimic.

– I-ați putea aduce asemenea elogii lui Sobek însuși?

– Nu pot găsi nici o neregulă în felul în care Sobek își desfășoară munca. Dosarul său nu conține decît aprecieri lăudabile despre rigoarea și cinstea sa. Regele însuși mi-a făcut cunoscută mulțumirea sa în ce privește măsurile luate pentru asigurarea pazei artizanilor. După părerea mea, nu ne putem

gîndi că ar fi putut comite sau că ar fi pus pe altcineva să comită un asemenea act condamnabil.

Mehy alesese această poziţie, fiind sigur că ea nu va risipi complet bănuielile celor doi, dar că aceştia îl vor aprecia pentru obiectivitatea sa.

– Care vă sînt concluziile? întrebă Kenhir.

– Un tîlhar a fost ucis de un complice, fără îndoială un alt nubian, care a reuşit să fugă şi pe care-l vom identifica foarte greu, dacă nu-l va denunţa cineva. Am dori să nu fie vorba decît de un simplu incident, dar credem că va trebui să acţionăm, ca şi cînd pericolul continuă să existe. Fiţi foarte vigilenţi în interiorul satului, în timp ce Sobek va supraveghea, ca şi pînă acum, teritoriul de care e răspunzător, iar eu mă voi ocupa de malul stîng.

– Vizita faraonului ne-a liniştit, mărturisi scribul Mormîntului.

– Aşa este! Nu ne mai frămîntă zvonurile unui război, iar pacea e tot mai deplină. Veţi mai avea nevoie de soldaţi pentru transportul blocurilor de gresie?

– Ce-i drept, vom mai face o expediţie, căci şeful echipei din stînga lucrează într-un ritm mai alert decît cel prevăzut. Faraonul Merenptah va putea, în curînd, să conteze pe energia magică a templului său construit pentru milioane de ani.

58.

Toţi artizanii echipei din dreapta dormeau în colibele lor din defileu, popasul lor între sat şi Valea Regilor, în care continua săparea locului de veci al lui Merenptah.

Singurul care stătea treaz în această noapte cu lună nouă era maestrul de operă. Ca în fiecare seară, înainte de a aţipi, Nefer se gîndea la fiecare artizan, la grijile lor, la problemele personale care se iviseră peste zi şi trebuiau rezolvate, pentru a menţine unitatea şi eficienţa echipei.

Printre ei se afla o fiinţă destul de josnică pentru a se preface că-şi iubeşte munca şi fraţii, cu o inimă şi o gură la fel de mincinoase, o fiinţă care încerca să distrugă confreria din interior. Lui Nefer îi era tot mai greu să suporte această povara. Lumea lui era cea a fraternităţii între artizani şi a pietrei luminoase, şi nu cea a ipocriziei şi a acestui rău ascuns pe care nu ştia cum să-l învingă.

Cu fiecare zi ce trecea, îşi risipea energia în această luptă în care adversarul înainta mascat, iar el se îndoia de capacitatea sa de a duce opera la bun sfîrşit în condiţii atît de grele.

Pe creasta pe care Nefer o privea îndelung se iscă un vînticel plin de parfum. Neliniştea din sufletul maestrului de operă se potoli şi el îşi putu aminti de cuvintele scribului Ramose, atunci cînd fusese iniţiat în funcţia supremă: „Zeul ascuns vine o data cu vîntul, dar noi nu-l putem vedea, în timp ce noaptea e plina de prezenţa sa. Ceea ce e sus este şi jos şi doar el e cel

care le face pe toate. Cît de bine este să te afli în mîna lui Amon, protectorul Tacutului, cel care dă viaţa celor pe care îi iubeşte".

Nici zeii, nici oamenii nu cunoşteau adevărata formă a lui Amon, singurul medic în stare să vindece un orb; dar dacă cineva l-ar vedea, n-ar cădea mort de uimire? Deşi invizibil, îşi făcea simţită prezenţa umflînd pînzele corăbiei. Nicicînd născut, el nu va muri niciodată.

În clipa aceea, Nefer îşi dădu seama de puterea magică a acestui munte al Soarelui-Apune, care-i răspundea la chemare şi-i uşura povara, permiţîndu-i sa comunice cu Amon, izvorul energiei de care avea nevoie.

– Nici tu nu dormi, îi şopti Paneb. Să ne petrecem noaptea în defileu, asta ne este suprema recompensă... Aici viaţa e mai plină de vigoare decît în oricare altă parte.

Nefer nu îi răspunse. Paneb simţi că acest om, pe care credea că-l cunoaşte, nu numai că era prietenul şi superiorul său, dar era mai ales un om de excepţie, îndeplinind o misiune ce venea de dincolo de timpuri, o misiune care-i subjuga spiritul şi mîna, ca un foc mistuitor. Desigur, maestrul de operă avea multe calităţi, bunăoară calmul şi stăpînirea de sine, dar nu putea fi şi el, Zelosul, un stăpîn al flăcării veşnice?

Paneb respectă tăcerea lui Nefer şi, lîngă el, simţi suflarea lui Amon trimisă o dată cu vîntul nopţii.

– Eşti cu adevărat bolnav, observă Clara.

Karo cel Posac avea frisoane.

– Am răcit în coliba mea din defileu... Şi cînd te gîndeşti că sînt unii care apreciază nopţile petrecute acolo sus! Iarna, cînd suflă vîntul, te pătrunde pînă la os. Va trebui să stau la pat şi nu voi putea lua parte la următoarea perioadă de muncă.

– Sper că nu se va întîmpla aşa.

Femeia înţeleaptă avea destule produse farmaceutice pentru a-i opri infecţia. Depunerile de pe fundul urcioarelor cu bere, precum şi zeama de ceapă intrau în compoziţia leacurilor contra durerilor de burtă şi contra racelii, aşa că urmau să-l vindece în

scurt timp pe Karo; dar ea va folosi mai ales antibioticul[1] natural obţinut printr-un procedeu specific de a înmagazina grăunţele. Impregnat cu o substanţă vindecătoare, stratul inferior al silozurilor era strîns cu grijă şi prescris bolnavilor.

– Sînt optimistă, avînd în vedere robusteţea ta.

– Şi dacă peste două zile, mai am încă febră?

– Te voi consulta din nou.

Karo se întoarse acasă, iar Clara etichetă cîteva fiole conţinînd un lichid eliminat prin porii din pielea unei broaşte din Marele Sud, avînd calităţi analgezice şi antiinfecţioase, şi pe care ea îl folosise în ajun pentru soţia lui Nakht, femeia suferind de o afecţiune renală. Adeseori, chiar în timpul consultaţiilor, femeia înţeleaptă se gîndea la Ched Salvatorul. Recitise tratatele de oftalmologie şi se apucase să prepare noi amestecuri de substanţe, ce-i drept, fără mari speranţe.

În timpul ritualurilor celebrate în templul lui Hathor, superioara preoteselor orienta magia comunităţii feminine către pictor, căci toată ştiinţa oamenilor nu era de ajuns pentru a lupta împotriva orbirii sale. Echipa din dreapta avea nevoie de geniul lui Ched Salvatorul, fără de care, cu tot zelul lui Paneb şi talentul desenatorilor, pictura mormîntului lui Merenptah nu va putea fi dusă la bun sfîrşit.

– O săptămînă liberă... Dar se vede treaba că nu mai judeci! exclamă Kenhir.

– Este cel mai scurt concediu pe care sînteţi obligat să mi-l daţi, îi aminti Niut cea Neobosită. Aş putea pretinde mai mult, dar n-am de gînd să vă încurc.

– Dar ce-o să mă fac cu menajul, cu bucătăria...

– Vă las locuinţa în perfectă curăţenie şi aveţi destulă mîncare păstrată la rece, pentru timpul în care eu voi lipsi.

[1] Pentru folosirea antibioticelor în Egiptul antic încă din cele mai îndepărtate epoci, se poate consulta lucrarea lui J.O. Mills, *Beyond Nutrition: Antibiotics produced through grain storage practices. their recognition and implications for the Egyptian Predynastic*, *Studies Hoffman*, 1992, pp. 27-36.

Mergeţi la dejun în altă parte, de două-trei ori, iar seara, încercaţi să mîncaţi cît mai puţin posibil. Eu nu voi fi aici şi nu vă voi putea împiedica să faceţi excese; mă tem să nu vă găsesc bolnav.

– Sper că nu vei pleca în clipa asta!

– Nu, săptămîna viitoare.

Scribul Mormîntului se simţi, deodată, singur în propria-i locuinţă. Scorpia asta mică era insuportabilă, dar iată că-i ducea lipsa; recunoştea că îi este de folos, dar îl supăra cînd îi răvăşea lucrurile prin birou.

Alungînd din minte amintirea servitoarei sale, Kenhir vru să mai scrie cîteva pagini la *Cheia viselor*, dar sosirea ajutorului său nu-l lăsă nici măcar să înceapă primele cuvinte pe papirus.

– Ce se întîmplă, Imuni?

– Paneb vrea să-i mai dau pîini de culoare!

– Şi ce-i neobişnuit în asta?

– Am calculat numărul exact de pîini pe care un pictor trebuie să le folosească într-o zi. Paneb îmi cere mult mai multe! Dacă toţi artizanii ar face la fel, gestiunea satului ar deveni imposibilă!

– Desigur, desigur...

– Şi asta nu e tot, continuă Imuni. Nu numai că refuză să respecte regulamentul, dar m-a şi ameninţat!

– Şi tu ce-ai făcut?

– Am preferat să plec... Dar cred că ar trebui să-l pedepsiţi în vreun fel!

– Lasă că mă ocup eu de asta, îi promise Kenhir.

– Pot să-l anunţ că nu va mai avea voie să folosească atît de multe pîini de culoare?

– Ţi-am spus o dată că mă ocup eu!

Imuni nu avea să înţeleagă niciodată că un regulament trebuie aplicat cu inteligenţă, iar Kenhir nu se simţea în stare să i-o demonstreze.

După cum îi spusese Ched Salvatorul, Paneb avea nevoie de o mare cantitate de culori, în afara celor fabricate de el însuşi, ca să nu mai punem la socoteală numărul impresionant de peneluri

şi de perii, pe care le uza cu o rapiditate de necrezut. Colosul era nemilos cu propria tehnică şi, înainte de a picta figura finală, realiza numeroase schiţe. Rezultatul era atît de minunat, încît Ched Salvatorul însuşi n-avea de făcut decît cîteva modificări. În aceste condiţii, ce mai conta cantitatea de material pe care o folosea Paneb! Dar Imuni nu putea înţelege nici atîta lucru.

Stînd la racoare pe terasă, trădătorul îl văzu trecînd pe scribul Mormîntului, lovind pămîntul cu bastonul, pentru a ţine ritmul unui mers energic.

– Unde se duce oare? o întrebă pe soţia lui.

– Fără îndoială, cinează la maestrul de operă, la fel ca şi aseară. De cînd Niut cea Neobosită este plecată, o duce împărăteşte. Cînd te obişnuieşti să fii servit, nu mai ştii să te descurci singur.

– Cînd se va reîntoarce servitoarea?

– La sfîrşitul săptămînii.

– Cum se va lăsa noaptea, voi pleca.

– Unde ai de gînd să te duci?

– Să scap de un pericol care ne-ar putea ameninţa. Dacă cineva trece pe la noi, spune-i că nu mă simt prea bine şi dorm.

Nervos, tradătorul mergea desculţ de-a lungul zidurilor, sperînd că nu se va-ntîlni cu nimeni. Dacă nu, va spune că a ieşit să se plimbe, chinuit de o teribilă durere de cap.

Spre norocul lui, ajunse fără nici un incident la locuinţa lui Kenhir.

Dacă uşa principală era închisă, avea de gînd să se lase păgubaş. Dar iată că se deschise fără să scîrţîie măcar, iar el pătrunse în casa scribului Mormîntului.

Oare cît timp avea la dispoziţie? Clara gătea bine, iar lui Kenhir îi plăcea să se ospăteze... Dar el trebuia totuşi să se grăbească. Surprins în casa scribului, ar fi fost acuzat de furt, izgonit din sat, întemniţat, şi toate visurile lui s-ar fi spulberat.

Nu-i mai rămînea decît să găsească locul în care Kenhir îşi ţinea papirusurile de la *Jurnalul Mormîntului*. Şi avea de îndeplinit o sarcină precisă.

Înainte de a adormi, lui Kenhir îi plăcea să citească un text clasic, care să-l facă să uite necazurile de peste zi. Înviorat de o cina minunată, se gîndi să mai scrie puţin şi să-şi consulte *Jurnalul*, pentru a începe redactarea listei artizanilor care, în ultimele zece luni, fuseseră de cele mai multe ori pe malul stîng.

La început crezu că se înşală, apoi trebui să accepte realitatea: papirusul pe care îşi notase totul dispăruse.

59.

Cînd cel de-al patrulea an de domnie al lui Merenptah lua sfîrşit, fără ca nici un conflict să fi avut loc la graniţă, săparea şi decorarea mormîntului său progresase considerabil. Erau deja terminate primele trei „treceri ale zeului" care jalonau prima parte a culoarului ducînd la puţul din care urca energia lui *Nun*, oceanul cosmic, cu care urma să fie impregnat sarcofagul regal la coborîrea lui către locul de veci; prima sală cu coloane, destinată respingerii rebelilor şi a forţelor malefice; un nou culoar, prin care sufletul celui înviat va urca la zenit; sala lui Maat care-i va păstra pe veci spiritul justiţiar; şi începutul ultimului culoar, care avea să ducă la sala aurului, locul de odihnă al mumiei lui Merenptah.

Desenatorii trasaseră hieroglifele compunînd *Litaniile Soarelui*, unele citate din *Cartea Porţilor* şi din *Cartea Camerei ascunse*, care să-i dea faraonului formulele prin care-i va înfrunta, victorios, pe paznicii din lumea de dincolo şi va intra liber în raiurile deschise celor drepţi. În timp ce oamenii pătrundeau tot mai adînc în stîncă, Ched Salvatorul şi Paneb cel Zelos pictaseră diferite scene: Merenptah oferindu-i lui Osiris unguente şi tămîie, iar lui Ptah, vase cu vin, Ra şi Anubis dînd viaţă monarhului, zeiţa Maat înaripată, precum şi multe dialoguri între faraon şi divinităţi.

Datorită numeroaselor lămpi, ale căror fitile nu fumegau, iluminarea era foarte bună. Cei doi pictori îşi preparau culorile în exterior şi se întreceau în virtuozitatea cu care suprapuneau

straturile de diferite grosimi, creînd nuanţe subtile, în special de roşu şi de albastru, acoperindu-le cu un lac strălucitor, al cărui secret de fabricaţie îi fusese dezvăluit de către Ched discipolului său.

Paneb degaja în jurul său atîta forţă, încît Salvatorul nu se simţea deloc obosit atunci cînd lucra în preajma lui; avea chiar impresia că vederea îi revenea, făcîndu-i mîna să dea viaţă corăbiei de aur care-i purta pe zei în timpul nopţii.

– De data asta, e prea mult! exclamă Unesh Şacalul. O să-i cer lui Ched să intervină!

Acesta din urmă se apropie împreună cu Pai Pîinică-Bună şi Gau cel Exact, care schiţau trăsaturile unui superb personaj cu perucă albastră şi cu *perizoma* aurie, stînd în picioare la prova corăbiei ce duce spre soare. Deasupra capului său, îi era scris numele, *Sia*, „intuiţia creatoare", singura deschizătoare de drum.

– Ce defect îi găseşti acestei picturi? întrebă Ched.

– Eu am desenat grila, dînd indicaţii precise, pe care Paneb nu le-a respectat!

– Aşa este, recunoscu Gau.

Jenat, Pai rămase mut.

– Priveşte ansamblul, îi recomandă Salvatorul: corabia, *Sia* şi entităţile cereşti care ţin funiile de remorcare.

Unesh se încruntă:

– Nu înţeleg...

– Iată de ce tu nu te poţi numi pictor. Ai făcut pe perete o schemă rigidă, respectînd datele tehnice şi atît, dar Paneb le-a dat viaţă, încălcînd într-o oarecare măsură aceste date. Munca a dispărut şi s-a născut frumuseţea.

– Adică Paneb poate face orice vrea el? se revoltă Unesh.

– Dimpotrivă. Dacă nu avansăm prea repede, aceasta se datorează faptului că el studiaza grila cu multă migală, pînă cînd desenul ascultă de mîna lui. Şi ea este aceea care, uneori, se smulge dintr-o constrîngere obligatorie pentru a face să ţîşnească frumuseţea care nu era prevăzută în schiţă.

– Totuşi, obiectă Gau, îşi ia nişte libertăţi greu de acceptat.

– Te înşeli; el modelează proporţiile fără de care o pictură e sortită pieirii. Îţi poţi imagina că eu i-aş putea permite s-o ia razna cînd e vorba de un mormînt regal? Priviţi mai bine şi spuneţi-mi ce aveţi de reproşat acestei scene.

Cei trei desenatori încercară în zadar să găsească:

– Hai să pregătim grila următoare, propuse Pai.

– Cum se simte Kenhir în această dimineaţă? o întrebă Clara pe Niut cea Neobosită.

– Mult mai bine. I-a revenit, în sfîrşit, pofta de mîncare şi bombăne întruna pentru orice. După părerea mea, tratamentul l-a vindecat complet.

Nemulţumit şi încruntat, scribul Mormîntului ieşi din camera sa.

– Am ramas în urmă cu lucrările. Ah, Clara... Zeii să vă aibă în paza! Trebuie să mai înghit încă multă vreme pilulele întăritoare pe care mi le-aţi recomandat?

– Nu mai e nevoie; observ că v-aţi redobîndit vigoarea.

– După furtul papirusului, am crezut că mor... Un furt în biroul meu! Cine a putut face una ca asta?

După descoperirea acestei oribile fapte, Kenhir fusese victima unei depresii profunde, care durase multe săptămîni în cursul cărora Imuni fusese de mare ajutor în îndeplinirea sarcinilor de zi cu zi. Femeia înţeleaptă, la rîndul său, folosind magnetismul şi medicamentele, îl făcu să-şi recapete sănatatea.

– Mă simt în stare să mă reîntorc în Valea Regilor, afirmă el.

– Nu hotărîţi dumneavoastră, obiectă Niut cea Neobosită, ci femeia înţeleaptă.

Clara zîmbi:

– Acest leac le va completa pe ale mele, iar echipa va fi fericită să vă revadă.

Scribul Mormîntului era tulburat:

– Ai creat o capodoperă, îi spuse el lui Nefer. Acest mormînt este la fel de frumos ca al lui Ramses cel Mare!

– Ne-a rămas de făcut ce e mai greu, preciză maestrul de operă. Atîta vreme cît sala sarcofagului nu va fi terminată, voi fi tot timpul neliniştit.

Kenhir mergea în sus şi în jos pe culoarele locului de veci, neştiind ce amănunt să mai admire în această simfonie de culori:

– Desenatorii şi pictorii s-au întrecut pe sine... Niciodată moartea nu va fi stăpînă pe acest loc.

– În această lucrare a pus suflet întreaga echipă.

În afara mormîntului, oamenii se ospătau cu peşte uscat, salată, ceapă şi pîine. La prînz, nu era permisă decît o bere foarte slabă. Kenhir îşi reluase locul pe scaunul cioplit în stîncă şi, în ciuda caracterului său posac, toţi se bucurau revăzîndu-l.

Odată pauza terminată, echipa reveni la mormînt.

– Nu mi-a ieşit din minte acel papirus furat, îi mărturisi scribul Mormîntului maestrului de operă. Notasem acolo toate ieşirile de care aveam cunoştinţă şi aveam intenţia să le stabilesc frecvenţa, pentru fiecare artizan în parte. Cel pe care-l căutăm a presimţit, desigur, acest lucru, şi a distrus documentul.

– N-aţi păstrat în memorie ceea ce era esenţial?

– Nu-mi încarc memoria cu prea multe amănunte, prefer să le încredinţez papirusului. Fără acele notiţe, nu pot stabili fapte serioase.

– Omul nostru va fi din ce în ce mai temător... Şi-a dat seama, fără îndoială, că Sobek a luat noi măsuri de apărare a satului.

– Este într-o situaţie din ce în ce mai grea. Dacă ezită să părăsească satul, cum va putea lua legătura cu complicii săi?

– Sobek are dreptate: odată şi odată tot va greşi. Va trebui să fim vigilenţi.

– Cînd crezi că vei folosi din nou piatra de lumină?

– Cînd sala sarcofagului va fi săpată şi acoperită, îi răspunse Nefer. Pereţii sai vor fi impregnaţi cu energie înainte de trecerea desenatorilor şi a pictorilor.

– Sincer să fiu, îmi este aproape imposibil să deosebesc munca lui Paneb de cea a lui Ched... Elevul şi-a ajuns din urmă

maestrul. Culorile acestui mormînt sînt chiar mai vii decît cele ale ultimului locaş al lui Ramses.

– După cum spune Ched, Paneb a pus la punct noi nuanţe, variindu-le pe cele de roşu. Şi asta nu e decît începutul.

– Salvatorul n-o fi puţin gelos?

– Dimpotrivă, Kenhir! Faptul că elevul sau progresează i-a redat tinereţea şi entuziasmul. Salvatorul este omul marilor opere; nimic nu-l nemulţumeşte mai mult decît rutina. Multă vreme a fost disperat că nu găseşte un succesor pe măsura sa.

– Dar iată că a sosit Paneb... Încă o minune a Locaşului Adevarului! Atenţie, ca nu cumva atît inima cît şi mîna să nu-i fie distruse de vanitate!

– Acest pericol ne pîndeşte pe toţi. Pentru moment, Paneb se confruntă cu atîtea dificultaţi, încît tot timpul e obligat să se întreacă pe sine. Atîta vreme cît va lupta, cu şi împotriva lui însuşi, pentru o operă care îl depăşeşte, îşi va păstra focul creator. Iar noi putem conta pe Ched pentru a depăşi, zi de zi, limitele discipolului său.

Maestrul de operă trecea pragul mormîntului, cînd o idee îi trecu prin minte:

– Corespondenţa!

– Ce vrei să spui? întrebă Kenhir.

– Trădătorul ia legatura cu exteriorul prin scrisori.

Curierul Uputy fu scandalizat de reclamaţia scribului Mormîntului:

– Am jurat să respect secretul corespondenţei. Dacă îmi calc cuvîntul, bastonul lui Thot mă va lovi pe drept şi îmi voi pierde locul de muncă. Mulţi au încercat sa mă corupa, dar nimeni n-a reuşit.

– Felicitări, Uputy, dar eu nu încerc deloc să te corup!

– Vreţi totuşi să aflaţi conţinutul scrisorilor artizanilor şi numele destinatarilor lor! Răspunsul meu este nu, Kenhir, şi un nu este categoric.

– Îți înțeleg atitudinea, dar fii sigur că sînt la fel de cinstit ca tine și este în interesul superior al confreriei că ceea ce îți cer.

– Nu vă pun cuvintele la îndoială, dar hotărîrea mea este de neschimbat, respectînd astfel angajamentele solemne pe care mi le-am luat cînd am început această meserie.

În cadrul unei anchete despre o criminală, scribul Mormîntului ar fi fost, cu siguranță, autorizat să consulte corespondența purtată de Uputy, dar trebuia să apere onoarea confreriei și să nu scoată la iveală această poveste sumbră, în timp ce echipele erau la muncă.

– Dă-mi măcar o informație, Uputy: în ultimele trei luni, care artizan ți-a dat mai multe scrisori?

– Dar de ce vreți să știți?

– Trebuie să notez în *Jurnalul Mormîntului*, făcînd niște comparații cu anii anteriori și sa pregătesc un dosar asupra volumului corespondenței noastre, pe care vizirul mi-l va cere cu siguranță.

Această minciună îl însenină pe Uputy:

– În cazul acesta... Cel care scrie cel mai mult este Pai Pîinică-Bună. Dar mai mult de atît nu vă pot spune.

60.

– Nu mai iei o bucată de friptură de oaie, Pai? se miră soţia lui.

– Nu, altă dată.

– Nici măruntaie?

– Nu, îmi simt stomacul cam plin.

– Dar n-ai mîncat aproape nimic. Şi eu care pregătisem un ospăţ pe cinste, pentru a sărbători căsătoria noastră!

– Este bine aşa cum e, nu-ţi face griji.

– Tu îmi ascunzi ceva!

Dacă priveai pîntecele desenatorului, obrajii săi rotofei şi chipul senin, nu puteai crede că este subnutrit.

– Vreau să ies puţin la aer.

– Să nu întîrzii prea mult; i-ai putea trezi pe copii.

– Nici o grijă.

Îi era imposibil să reziste mai mult la mirosul bucatelor; trebuia să iasă puţin la aer şi să încerce să uite de ele. Lihnit de foame, desenatorul porni pe uliţa principală a satului.

– S-a potrivit la ţanc, exclamă Paneb, tocmai voiam să dau de tine!

– De mine... De ce?

– Maestrul de operă şi scribul Mormîntului ar dori să-ţi vorbească.

– Chiar acum?

– Acum, imediat.

– Tocmai mergeam la culcare şi...

– Ba, parcă tocmai ieşeai din casă, nu?

– Nu, ba da, dar aveam de gînd să mă reîntorc...

– M-au trimis după tine, deci trebuie să mă însoţeşti. E clar?

– Da, da, desigur...

Amabilitatea prefăcută a colosului era mai de temut decît mînia sa. Pai preferă să-l urmeze supus şi intră cu teamă în locuinţa lui Nefer şi a Clarei, a cărei privire minunată i se păru, de astă dată, mai mult severa decît prietenoasă.

– Pari prost dispus, îi spuse ea; tot digestia proastă?

– Nu, mă simt bine, foarte bine...

Stînd în picioare, cu mîinile sprijinite în baston, Kenhir renunţase la formulele de politeţe:

– Scrii multe scrisori în ultima vreme.

– Se poate, dar asta e treaba mea.

– Ba e şi treaba Locaşului Adevărului. Cui îi scrii?

– Nu e treaba voastră!

– Ba da, este! Şi, dacă refuzi să ne răspunzi, convoc tribunalul.

Pai părea nedumerit:

– Bine, dar... N-are nici o noimă!

– Dacă eşti împăcat cu tine însuţi, interveni Nefer, răspunde-ne! Refuzul tău ar putea însemna că ne ascunzi nişte fapte nedemne de un slujitor al Locaşului Adevărului.

Pai lăsă capul în jos:

– Ştiţi totul, nu-i aşa?

Drept răspuns, se lăsă o tăcere grea.

– Totul a început cam cu un an în urmă, cînd am sărbătorit cei optzeci de ani ai mamei mele, care locuieşte pe malul drept, lîngă tîrgul de peşte. Am mîncat prea multe măruntaie şi friptură de oaie, e adevărat, dar ea mi-a aruncat în faţă această frază celebră din *Învăţătura pentru Kagemni:* „Lăcomia trebuie dispreţuită şi arătată cu degetul. O cupă de apă e de ajuns pentru a-ţi potoli setea şi o gură de legume îţi poate întări inima. Nefericit

cel al cărui pîntece este lacom după terminarea prînzului". Nemiloasă, a refuzat să mă mai vadă pînă cînd îi voi urma sfaturile. I-am scris mai mult de douăzeci de scrisori, în care îi vorbeam despre eforturile mele supraomeneşti, dar ea doreşte să mă vadă cu douăzeci de kilograme mai slab! Astă-seară, am încercat din nou să ronţăi ceva, doar un pic... Dar simt că mor de foame!

– Pai este nevinovat, constată Nefer.

– Şi dacă e un actor foarte bun? îndrăzni să spună Kenhir. Ştiind că riscă să fie dat în vileag, şi-a pregătit, poate, o explicaţie atît de ridicolă încît nimeni să nu se îndoiască de ea.

– Ar fi însemnat că nu ştie cu cine are de a face, spuse Clara, zîmbind.

– Eu, interveni Paneb, sînt sigur că Pai a spus adevărul, dar sînt de acord să-i verific povestea. Chiar mîine-dimineaţă, mă voi duce să vorbesc cu mama sa şi, astfel, vom fi cu inima împăcată.

– Mama lui Pai? Locuieşte pe a treia străduţă, pe stînga.

Paneb îl salută pe vînzătorul de peşte care-şi pregătea marfa şi o luă în direcţia indicată, dar depăşi cea de a treia străduţă şi începu să alerge.

În spatele lui, se auzeau nişte paşi grăbiţi.

Fusese urmărit încă de cînd luase bacul, poate chiar mai devreme.

Aşadar, Pai Pîinică-Bună minţise. Explicaţiile sale nu erau decît o înşiruire de minciuni şi, temîndu-se că cineva i-ar putea verifica spusele, îi ordonase unui complice din exterior să-l suprime pe cel curios.

Paneb era încîntat. Urmăritorul său i-ar putea face, desigur, multe confidenţe.

Ascuns după colţul unei case, văzu un nubian care se oprise şi privea în toate direcţiile.

– Pe mine mă cauţi, amice?

Pumnul nubianului era gata-gata să-l lovească, dar Paneb îi opri antebraţul şi-i trase adversarului un picior în burtă, care-l trimise la o distanţă de vreo zece paşi, rămînînd totuşi în picioare.

– Ştii să te baţi şi eşti rezistent, recunoscu tînărul colos. Mă obligi să te lovesc destul de tare, sau, poate, preferi să-mi spui pe dată numele stăpînului tău.

Omul îşi încordă muşchii, apoi se repezi către Paneb, cu capul înainte.

În ultimul moment, artizanul se feri şi-l lovi în ceafă pe agresor, cu pumnii, izbindu-l de un zid.

Cu fruntea plină de sînge, reuşi să se ridice, clătinîndu-se.

– Nu eşti decît un sălbatic!

Nubianul abia mai respira.

– Dacă mă omori... nu ne vei putea scăpa... De paznicii lui Sobek... nu poţi scăpa.

Cu ochii pierduţi, nubianul leşină.

Prudente, cîteva gospodine priviră spre stradă să vadă ce se întîmpla.

– Aduceţi nişte apă! le ceru colosul.

Un urcior plin reuşi, cu chiu cu vai, să-l trezească pe nubian.

– Eşti cu adevărat paznic?

Nefericitul tresări de spaimă:

– Vrei să mă loveşti iar?

– Nu, cu condiţia să spui adevărul. De ce m-ai urmărit?

– Asta îmi este misiunea... să-i urmăresc pe artizanii care se duc pe malul estic şi să aflu unde merg.

– Şi eu sînt în misiune!

– Şeful Sobek nu mi-a spus nimic despre tine.

Nimeni nu se gîndise să-l pună în gardă... Paneb îl ajută pe nubian să se ridice şi să meargă pînă la oficina unui negustor de plante medicinale, care să-i dea un balsam vindecător.

– Trebuie să scriu un raport, preciză paznicul. Ce-o să-i povestesc lui Sobek?

– Spune-i să se adreseze scribului Mormîntului. Kenhir va şti să-i explice despre ce este vorba.

– Sînteţi mama lui Pai?

Scundă, plină de riduri, bătrîna nu părea dornică de discuţii:

– Ce vreţi de la mine?

– Sînt un prieten al fiului dumneavoastră.

– A mai slabit?

– Puţin, dar...

– Să nu-mi mai scrie şi să treacă la fapte! Lacomul ăsta este ruşinea familiei. Să nu-l mai văd în faţa ochilor pînă nu devine prezentabil.

– Vă asigur că se străduieşte din răsputeri şi...

– Nu ajunge să încerce. Trebuie să şi reuşească.

Mama lui Pai îi închise uşa în nas.

Generalul Mehy îşi încordă arcul, ţinti bine şi trase. Săgeata se înfipse adînc în lemnul tare.

– Bine lovit, aprecie Dakter.

Mehy smulse săgeata şi constată că vîrful era aproape intact.

– Frumos rezultat, Dakter: aliajul pe care l-ai obţinut are o rezistenţă cu totul deosebită. Cu vîrfuri de săgeţi de o asemenea calitate, arcaşii tebani vor avea la îndemînă o armă fără egal. Şi pentru săbii?

– Treaba progresează şi în această privinţă.

– Totuşi, pari decepţionat şi nemulţumit.

– Mă simt redus la condiţia unui tehnician superior. Visurile pe care ni le făceam îmi par a fi atît de îndepărtate!

– Te înşeli, Dakter!

– Merenptah domneşte singur, sînteţi constrîns să protejaţi Locaşul Adevărului, dar, pînă acum, n-am aflat nici un secret! Zidurile acestui sat sînt, într-adevăr, de nepătruns.

– Şi tu crezi că am renunţat?

– Cred că aveţi, în continuare, o carieră strălucită şi că a mea se va sfîrşi în acest laborator.

– Ba vom cîştiga, pentru că ştim care e valoarea adversarului, îl asigură Mehy; şi el este mai periculos decît credeam. Maestrul de operă şi femeia înţeleaptă asigură confreriei o unitate asemănătoare celei care leagă între ele pietrele unui templu şi această legătură nu va fi uşor de distrus. Sînt de acord cu tine că micile victorii obţinute nu sînt de ajuns şi că am trecut pe lîngă pericole din care ar trebui să tragem învăţăminte. În primul rînd, trebuie să piară cei care îl susţin pe Nefer. Datorită complicelui nostru din interior, ştim că scribul Mormîntului a fost suferind. Dacă ţinem seama de vîrsta pe care o are, n-ar trebui să ne mai stea în cale prea multă vreme. Dar Nefer are un cîine de pază foarte incomod, pe tînărul Paneb, cel care a refuzat să se înroleze în armată. Cu atît mai rău pentru el!

61.

Paneb se dăruise cu pasiune Turcoazei şi ea îi răspunsese ca de obicei. Acum îi dezmierda pletele roşcate şi frumoasa, în goliciunea ei triumfatoare, îl privea de parcă acum l-ar fi văzut pentru prima dată.

– Doar zeiţa Hathor îţi poate inspira asemenea jocuri ale iubirii, Turcoaza mea! Dacă o ţii tot aşa, voi mai putea ţine pasul cu tine?

– Te pomeneşti că ai devenit modest!

– Pune-mă la încercare!

Neobosiţi, începură din nou să facă dragoste, ca într-o luptă, în care nu mai conta cine va cîştiga. Le plăcea să se surprindă şi să se bucure unul de altul, de fiecare dată cînd se strîngeau în braţe.

– Eşti fericit alături de Uabet?

– Ea este cea care a hotarît să fie fericită alături de mine... De ce ar trebui să fiu atît de crud încît să nu-i fac pe plac? Şi apoi, mai e şi fiul meu! Voi face din năzdrăvanul ăsta un adevărat războinic, căruia nimeni nu-i va putea ţine piept.

– Dar e şi copilul lui Uabet. Poate că ea are alte visuri.

– Cu Aperti, nici o şansă! Vrea de pe acum să se bată.

Paneb se întinse peste Turcoaza:

– Ce-ar fi să nu mai vorbim? Se înserează în curînd, iar tu mă vei da pe uşă afară.

– Dacă n-aş fi o femeie liberă, m-ai mai iubi?

Cu delicateţe, mîinile pictorului îi răspunseră, urmîndu-i tandru linia trupului. Deodată, ea sari ca arsa:

– Bate cineva la uşă.

Dezmeticindu-se, Paneb auzi şi el bătăile insistente. Turcoaza se acoperi cu un şal şi se duse să deschidă.

– Paneb e cumva la tine? întrebă Gau cel Exact.

– De unde curiozitatea asta?

– Mă tem că, în curînd, va avea mari necazuri... Dacă ar fi să-l credem pe Unesh, acesta a surprins o convorbire din care a înţeles că cioplitorii în piatră au intenţia să depună plîngere contra lui. Tocmai discută cu scribul Mormîntului.

Furios, Paneb îşi făcu apariţia:

– Ce tot spui acolo?

– Este tot ce ştiu, dar ceilalţi doi desenatori şi cu mine credem că se pregăteşte un complot împotriva ta şi că vei fi lovit pe la spate.

– Mă duc să vorbesc cu Kenhir.

Nakht cel Puternic şi Casa-Funie îl priveau pe Paneb cu nemulţumire, Karo cel Posac îi întorcea spatele şi Fened Nasul îl acuza arătîndu-l cu degetul.

– Tu eşti hoţul şi ai face bine s-o recunoşti!

– Retrage-ţi imediat acuzaţia sau...

– Treaba pare a fi serioasă, interveni Kenhir.

Paneb se întoarse către scribul Mormîntului:

– Care treabă?

– Tîrnacopul cel mare cu care se sparge stînca a dispărut.

– Şi Paneb e cel care l-a furat! preciză Fened. Cine altul ar fi putut s-o facă? El e cel care l-a dus în camera uneltelor.

– Aşa este, recunoscu tînărul colos.

– Şi cum îţi explici că nu mai e acolo? întreba scribul Mormîntului.

– Nu gasesc nici o explicaţie! Am pus tîrnăcopul, împreună cu celelalte unelte în faţa uşii. Cioplitorii în piatră le-au dus înăuntru, nu eu.

– Nu întoarce acuzaţia, protestă Nakht; sîntem cu toţii de acord că tu eşti cel care ai fost văzut ultimul purtînd tîrnăcopul.

– Furtul unei unelte este o greşeală gravă, aminti Kenhir. Dacă te-ai folosit de el pentru treburile tale personale, ar fi mai bine s-o mărturiseşti acum.

– Bine, dar nu e adevărat!

– Depunem plîngere împotriva lui Paneb, spuse Casa-Funie, şi cerem să se facă imediat o anchetă.

– Asta ce înseamnă?

– Că trebuie să-ţi scotocim prin casă, în prezenţa maestrului de operă şi a doi martori, răspunse scribul Mormîntului.

– Să-mi scotociţi prin casă? Niciodată!

Casa-Funie interveni ironic:

– Nu vezi că vorbeşti ca un om vinovat?

– Dacă nu tu eşti autorul, adăugă Nakht, de ce refuzi?

– Ştiţi cu toţii că n-am nimic să-mi reproşez!

– În acest caz, să stabilim dovada nevinovăţiei tale.

Paneb îi fulgeră din ochi pe cioplitorii în piatră:

– Mă duc acasă şi vă aştept.

– Nici vorbă! spuse categoric Casa-Funie. Ca să ai timp să ascunzi tîrnăcopul? Tu vei rămîne aici, Kenhir îi va numi pe cei doi martori, ne vom duce să-i căutăm şi întreaga comisie de anchetă va porni la treabă.

Cînd scribul Mormîntului, maestrul de operă, soţia lui Pai Pîinică-Bună şi Thuty cel Savant trecură pragul locuinţei lui Paneb, tot satul era informat despre grava acuzaţie adusă tînărului colos.

Trădătorul, care comunica prin scrisori codificate cu complicii săi, pusese în practică planul pe care aceştia i-l propuseseră: Paneb să fie condamnat pentru o vină sigură şi expulzat din confrerie. Profitînd de boala lui Kenhir şi de neatenţia ajutorului său, trădătorul furase tîrnăcopul pentru a-l ascunde acasă la Paneb, acolo unde acesta se pregătea să-şi mărească bucătăria şi unde se putea intra direct din exterior.

Zvonul, lansat de o prietenă a soţiei sale, care făcuse din ţînţar armăsar, îşi atinsese repede scopul.

Ţinîndu-l pe fiul său în braţe, Uabet cea Pură făcu ochii mari de uimire:

– Ce-i cu voi?

– Soţul tău e acuzat de furt, răspunse Kenhir; trebuie să controlăm peste tot, prin casă.

– E de-a dreptul imposibil! Nu pot fi de acord!

– Fii rezonabilă, Uabet! Asta ne e legea şi trebuie s-o aplicăm, fie că vrei sau nu.

Paneb îşi cuprinse soţia după umeri:

– Hai să ne aşezăm undeva, afară, şi să-i lăsăm să-şi facă treaba. Cel care vrea să mă piardă îşi închipuie că i-a mers, dar, dacă-l aflu, îi rup oasele.

Percheziţia părea să nu se mai termine. Paneb îl învăţa pe Aperti să strîngă pumnul, cerîndu-i apoi să lovească în palma sa enormă. Rîzînd în hohote, băieţelul o făcea cu mare bucurie, departe de a se plictisi.

Kenhir ieşi primul din casă, ştergîndu-şi fruntea cu o batistă de in:

– N-am găsit nimic, Paneb. Nu poţi fi acuzat de nimic.

Paneb se ridică, enorm, mai impresionant ca niciodată:

– Asta nu schimbă nimic, cîtă vreme nici unul dintre voi nu m-a crezut pe cuvînt.

– Dacă vrei să-ţi cerem scuze, le ai deja.

– Nu e de ajuns.

– Ce-ai mai vrea, altceva?

– Nu mai am ce să caut în satul ăsta, Kenhir; poţi tăia numele meu de pe lista echipei din dreapta.

– Nu vreau să plec, declară Uabet cea Pură. Aici m-am născut şi tot aici o să mor.

– N-ai decît să rămîi; eu am luat o hotărîre şi n-am de gînd să mă răzgîndesc.

– Te simţi, oare, vinovat?

Tonul femeii se înăspri:

– Ce vrei să spui, Uabet?

– Ai furat tîrnăcopul sau nu?

– Şi tu te încumeţi să mă acuzi?

– L-ai furat sau nu?

– Sînt nevinovat. O jur pe capul fiului meu!

– Poţi să-i mulţumeşti fiului tău; el e cel care te-a salvat.

– Fă-mă să înţeleg...

– S-a dus să se joace, fără să-mi ceară voie, în partea aceea din casă pe care vrei s-o amenajezi. L-am surprins rîciind pămîntul şi scoţînd de acolo un mîner de lemn.

– Cel al tîrnăcopului...

– M-am gîndit să te avertizez, dar tu aveai altă treabă: te distrai cu Turcoaza. Atunci, l-am prevenit pe maestrul de operă.

– Pe Nefer! Şi el ce-a spus?

– A luat tîrnăcopul cu el.

Paneb o luă la goană către locuinţa acestuia, care tocmai făcea o amuletă în formă de echer.

– Unde ai ascuns tîrnăcopul, Nefer?

– Ce tîrnăcop?

– Cel care fusese ascuns la mine, pentru a mă duce la pierzanie!

– Memoria îmi joacă feste... Şi, de altfel, s-a dovedit că nu eşti amestecat în povestea asta tristă.

– Dacă m-ai salvat, înseamnă că mă crezi nevinovat.

– Nu-ţi lipsesc defectele, Paneb, dar hoţ nu eşti. Ba mai mult, ştii prin ce perioadă grea trecem, iar tu ai primit sarcina să ma protejezi. Dacă tu ai fi eliminat, adversarii ar scăpa de o piedică serioasă în realizarea intenţiilor lor.

– Kenhir şi cioplitorii în piatră m-au tîrît în noroi şi convingerea lor e fermă. Toţi sătenii sînt siguri că au de a face cu un hoţ; de-acum încolo, voi fi privit cu alţi ochi. Ştiu că locul meu nu mai e în confrerie.

– Uită de umilirea asta şi nu deveni sclavul vanităţii tale!

– Intervenția ta ar fi inutilă, Nefer! Răul e deja făcut, nu ne mai putem întoarce.

– Te porți ca un învins, Paneb!

Cei doi se înfruntară din priviri îndelung.

– Îți mulțumesc că nu m-ai lăsat să trec printr-o judecată rușinoasă, maestre de operă! Dar nu vreau să trăiesc alături de oameni care mă urăsc și mă disprețuiesc.

– Vei pierde totul, Paneb, iar existența ta va semăna din nou cu un baston rupt.

– Măcar îmi va servi să fac țăndări capul oricui îmi va sta în cale! Îți plîng de milă că stai înlănțuit în satul ăsta, obligat să fii slujitorul unor oameni mediocri... Eu îmi voi recuceri libertatea.

62.

– Nu vrei să plecăm împreună, Turcoaza?

– Nu, Paneb.

– Ai putea duce cu mine o viață de neînchipuit!

– Nu mă interesează.

– În satul ăsta nu domnesc decît nedreptatea și invidia. Dacă preferi să prinzi mucegai aici, ai s-o regreți într-o bună zi.

– Tu vrei să pleci pentru că ești încă mînios și simți că ți-a fost rănită vanitatea.

– Ah, nu-mi spune și tu asta!

Colosul o luă în brațe pe superba roșcată:

– Te iau cu mine, Turcoaza!

– Ai uitat că sînt o femeie liberă și că nici un bărbat nu-mi poate impune nimic?

– Dar ce mai aștepți tu de la confreria asta?

– Aici, fiecare zi este cu adevărat o altă zi. Și apoi, ca preoteasă a lui Hathor, i-am jurat credință zeiței.

Paneb se îndepărtă de iubita lui:

– M-ai putea acuza că nu-mi respect jurămîntul?

– Tu ce crezi?

– Îmi vei lipsi mult!

– Nu l-am putut convinge pe Paneb să rămînă, îi mărturisi Nefer soției sale. S-a simțit prea umilit și, de aceea, și-a pierdut încrederea în frații săi.

– Chiar și în tine?

– Ştie că eu cred în nevinovăţia sa şi că nu l-am lăsat să cadă în capcana ce-i fusese întinsă, dar este prea revoltat de nedreptatea ce i s-a făcut.

– Nu-i aşa că ai nevoie de el?

– A devenit un pictor excepţional şi nu sînt sigur că şi Ched va avea energia necesară pentru a termina decorarea mormîntului lui Merenptah. Dar Paneb e liber să părăsească Locaşul Adevărului. Singura care l-ar mai putea convinge să se dăruiască operei pe care a început-o eşti tu.

– „Cînd voi ajunge pe culmea Soarelui-Apune, mă avertizase femeia înţeleaptă care m-a iniţiat, ţi-o vei lua drept călăuză şi privire clarvăzătoare pe zeiţa de-acolo, aceea căreia îi place liniştea". Chiar în această noapte, mă voi duce să-i cer sfatul.

Enorma cobră regală cu ochii roşii se ivi din sanctuarul său, sus, pe culme, înălţîndu-şi capul în faţa femeii înţelepte, care se înclină în semn de respect.

Luminată de soarele argintiu al nopţii, reptila se legăna încet de la stînga la dreapta, fără a o pierde din ochi pe Clara, care purta pe frunte o bantă aurie. Dacă ar fi trecut la atac, n-ar fi avut nici o şansă să-i scape.

Depăşindu-şi frica, se născu un dialog între privirea femeii înţelepte şi cea a cobrei, întruparea zeiţei liniştii.

Clara îi vorbi despre Paneb, despre locul de veci al lui Merenptah, implorînd-o să-i arate drumul cel bun către păstrarea armoniei în confrerie.

Una cîte una, stelele dispărură, de parcă ar fi fost acoperite de un văl negru. Cînd noaptea se sfîrşi, o picătură de apă căzu în părul Clarei.

Femeia înţeleaptă înţelese că răspunsul zeiţei era înspăimîntător, dar pe măsura lui Paneb.

Uabet cea Pură nu-şi mai putea ascunde lacrimile:

– Nu poţi pleca, Paneb...

– Dacă vrei, poţi să mă urmezi, dar de răzgîndit nu mă voi răzgîndi.

Colosul îşi strîngea rogojina pentru călătorie.

– Îţi părăseşti fiul fără nici un regret?

– Tu îi vei da o bună educaţie şi sînt sigur că va şti să se descurce, la fel ca tatăl său.

– Pictura ta, munca ta... Chiar nu mai contează?

– Degeaba insişti, Uabet!

– De ce refuzi să recunoşti că ai devenit mai încăpăţînat ca un catîr pentru că ţi-a fost rănită mîndria? Ce importanţă are că nu te mai înţelegi cu cioplitorii în piatră? Maestrul de operă este prietenul tău cel mai credincios şi ar trebui să-ţi amintesc că în satul ăsta sînt cel puţin două femei şi un copil care te iubesc!

Paneb legă rogojina de un sac în care îşi pusese o pîine, un burduf cu apă, nişte sandale şi o *perizoma* nouă; apoi ieşi fără s-o privească pe Uabet care continua să plîngă şi fără să-şi sărute fiul care dormea.

Se lumina ziuă. În fiecare casă, oamenii se pregăteau să-şi venereze strămoşii.

Dar zorii nu mai erau cei de fiecare zi.

În această a douăzeci şi şaptea zi a primei luni a anotimpului de vară din cel de-al patrulea an de domnie a faraonului Merenptah, nori negri întunecau cerul, nelăsînd soarele să apară. Atmosfera era grea, aproape sufocantă, iar în aer plutea o tensiune ce dădea tuturor dureri de oase.

Un fulger despică brusc cerul şi trăsnetul căzu pe fierăria lui Obed. Acesta se trezi înspăimîntat şi ceru ajutorul puţinilor auxiliari care dormeau în apropiere, provocînd, astfel, panică.

Cu o violenţă nemaivăzută, un potop se dezlănţui asupra Locaşului Adevărului. Ploua atît de tare, încît Paneb avea impresia că e înţepat de mii de ace.

O furtună se abătu, ca un dezastru, pe malul stîng al Tebei. Fulgerele brăzdau norii ameninţători şi precipitaţiile se intensificau.

În uliţa principală a satului, se formă un torent, cu o repeziciune de necrezut. Lîngă Paneb, un zid în construcţie se nărui.

Cîteva femei ieşiră în pragul casei, privind uimite valul care continua să se umfle.

– Urcaţi-vă pe terase! urlă Paneb.

Nişte copii începură să ţipe. În faţa casei lui Pai Pîinică-Bună, un puşti, stînd în apă pînă la genunchi, îşi pierdu echilibrul şi începu să urle. Paneb îl prinse de picioare şi i-l dădu lui Nakht, care venea alergînd.

Pentru o clipă, cei doi se priviră cu ură:

– Du copilul ăsta acasă, îi ordonă Paneb, şi verifică dacă nu mai sînt şi alţii pe afară. Şi spune-le tuturor, cît poţi de repede, să urce pe terase.

În ritmul în care creştea apa avea să inunde, în scurtă vreme, parterul caselor, provocînd mari pagube. În zona auxiliarilor, pereţii din noroi uscat aveau să se surpe.

Paneb păli.

Dată fiind forţa acestui uragan, se pregătea o altă catastrofă, şi mai serioasă. Tînărul plecă în goană la maestrul de operă.

– Trebuie să mergem imediat în Valea Regilor, hotărî el. Mormîntul lui Merenptah e în pericol.

Înfruntînd furtuna, cei doi bărbaţi ieşiră pe poarta satului şi se căţărară, alergînd, pînă la defileu. Dacă n-ar fi cunoscut perfect drumul pe care se rostogoleau pietre, lovindu-se între ele, n-ar fi putut traversa perdeaua formată de ploaie şi s-ar fi rătăcit în muntele deasupra căruia bubuitul tunetelor devenise asurzitor.

Dar nici Nefer, nici Paneb n-aveau timp să se teamă sau să simtă bucăţile de silex care le răneau picioarele. Cu riscul de a-şi frînge gîtul, coborîră panta care ducea la intrarea în Valea Regilor.

Ud leoarcă, dar extrem de conştiincios, paznicul nubian rămăsese la postul său.

– Vino cu noi, Penbu, repede!

Cei trei se grăbiră pînă la mormîntul lui Merenptah, unde al doilea paznic care era de gardă aduna resturi de calcar pentru a forma un prag în faţa intrării. Dar acest fragil baraj era luat cu asalt de valurile de noroi şi de pietrele care se rostogoleau.

– N-o să țină, își dădu cu părerea Tusa; hai s-o ștergem înainte de a fi înghițiți de potop!

Apele ar fi pătruns în mormîntul lui Merenptah, provocînd pagube ireparabile.

– Plecați, spuse Paneb. Eu rămîn.

Cei doi nubieni ezitară doar cîteva secunde înainte de a se salva din capcana provocată de uraganul a cărui furie nu scădea.

– Du-te, Nefer; abia mai respiri.

– Un cîrmaci nu-și părăsește corabia cînd acesta e în pericol să se scufunde. Lasă vorba! Hai la treabă!

Singura soluție era înălțarea unui zid din așchii de stîncă, suficient de gros pentru ca apele să poată fi oprite.

Nefer uită de oboseală, parcă prinzînd noi puteri, în ciuda pămîntului alunecos și a ploii care îl orbea uneori. Înaintea lui, tînărul colos ridica movile de pietre, construind cu rîvnă zidul care trebuie să salveze mormîntul.

Din cînd în cînd, Paneb striga revoltat împotriva cerului dezlănțuit, dar nu-și încetinea ritmul, pe care maestrul de operă cu greu reușea să-l țină. Cu ultimele forțe, Nefer reuși totuși să-și ajute prietenul. Cu picioarele afundate în noroi, scotea pietre mari, pe care Paneb le așeza unele peste altele.

Un fulger de o violență incredibilă sfîșie norii și culmea muntelui fu lovită de trăsnet.

– Clara! urlă Nefer.

– Clara e acolo, sus?

– Se dusese să-i ceară un sfat zeiței liniștii și, cînd ai venit să mă cauți, nu coborîse încă.

Ploaia se opri ca prin farmec, lăsînd să se-ntrevadă un petic de cer albastru.

– Mormîntul lui Merenptah este intact, constată Paneb, plin de noroi.

– Clara...

Colosul îl smulse pe maestrul de operă din locul în care apele, cu ultimele lor forțe, se izbeau încă de ziduri.

– Trebuie să urcăm pe culme, spuse Nefer, să vedem dacă a lovit-o trăsnetul.

– Nu vezi că nu mai poți face nici un pas? Stai și te odihnește; mă ocup eu de asta.

Soarele trecu printre nori și cei doi bărbați sorbiră ultimele picături de ploaie care li se scurgeau pe obraji.

– Privește, Nefer, uite-o!

Purtînd pe cap banta aurie, femeia înțeleapta cobora de pe culme, ținînd în mînă tîrnăcopul cel mare, capabil să străpungă și cea mai dură rocă.

63.

Femeia înțeleaptă ridică în aer tîrnăcopul, în fața sătenilor sosiți de pretutindeni:

– Iată obiectul care ați crezut că l-a furat Paneb! L-am expus pe culme, pentru a conjura mînia zeului Seth, al cărui uragan era gata să distrugă mormîntul faraonului și casele noastre. Trăsnetul a lovit tîrnăcopul și lumina sa înspăimîntătoare a lăsat acolo semne.

Thuty cel Savant se apropie și cercetă capul animalului lui Seth, cu botul lung și cu urechile mari, cap desenat de focul cerului.

– Paneb a salvat locul de veci al faraonului, anunță Nefer; fără curajul său, opera comunitară ar fi fost distrusă complet, iar Locașul Adevărului ar fi fost acuzat de neglijență. Acest tîrnăcop cu numele lui Seth, fiul cerului și stăpînul furtunii, să-i aparțină pentru totdeauna.

– Va trebui să scriem despre acest dar excepțional în *Jurnalul Mormîntului*, interveni Imuni. Dacă n-o vom face, Paneb va avea necazuri cu administrația.

Nakht cel Puternic îl apucă pe ajutorul de scrib de gulerul cămășii sale plisate:

– Cînd ai să înveți să-ți ții gura, prăpăditule?

– Sînt de acord cu el, interveni Paneb; evenimentele să fie notate și nimeni să nu conteste dreptul meu de proprietate asupra acestei unelte.

Rîzînd în hohote, colosul ridică tîrnăcopul către cerul de un albastru luminos.

– Să înțeleg că ți-ai amînat plecarea? îl întrebă maestrul de operă.

– Ce plecare?

– M-ați invitat, generale Mehy, și iată că am venit! îi spuse tînărul prinț Amenmes, sigur pe el.

– Este o mare onoare pentru Teba și pentru mine însumi.

– Sînt nerăbdător să încalec armăsarul pe care mi l-ați promis.

– Este la dispoziția voastră.

– Ați fi de acord să părăsiți biroul și să-mi arătați cel mai frumos loc de plimbare prin deșert?

– Mai încape vorbă?

Bucuros ca un copil care primește o jucărie de mult așteptată, Amenmes încălecă un superb cal negru, care îi fusese adus de subalternul generalului. Fusese ales un armăsar mai puțin nărăvaș, dar foarte rezistent, așa încît cei doi călăreți porniră în galop către vest, pentru a urma albia unui ued secat.

Cînd se opri după o cursă nebunească, Amenmes era beat de plăcere:

– Ce regiune fascinantă! O prefer de o mie de ori Deltei... Aveți mare noroc să trăiți aici, generale!

Cei doi coborîră și se așezară pe o movilă, pentru a-și potoli setea cu apa rece păstrată într-un burduf:

– Vizita voastră, prințe Amenmes, mă face să înțeleg că regele nostru a reușit să stabilească pacea.

– Vă înșelați, generale... De curînd, faraonul a trimis mari cantități de grîu hitiților, îngrijorați de dorințele de cucerire ale unor state din Asia. Egiptul trebuie să-și hrănească aliații, pentru ca aceștia să stea în calea unei invazii din nord.

– E o procedură neobișnuită?

– Mai mult sau mai puțin; dar, după părerea mea, există ceva mai îngrijorător: agitația libienilor.

– Nu sînt prea slabi şi prea puţin uniţi pentru a ameninţa Egiptul în mod serios?

– Sînt mulţi care într-adevăr cred asta... Dar nu şi tatăl meu. Informatorii lui Sethi consideră că triburile libiene sînt capabile să formeze o federaţie. În acest caz, vor reprezenta un adevărat pericol.

– Faraonul a fost informat despre asta?

Amenmes păru încurcat:

– În parte...

– E tot atît de îngrijorat ca tatăl vostru?

– Da şi nu... Se teme mai mult de Asia decît de Libia.

– Vă voi arăta un obiect surprinzător, prinţe Amenmes!

Mehy îi arătă un vîrf de săgeată, pe care Amenmes îl pipăi îndelung:

– Este incredibil de dur!

– Chiar mai mult decît vă închipuiţi. Această armă a fost pusă la punct în laboratorul de pe malul stîng şi va fi folosită în curînd de trupele tebane... înaintea altor inovaţii.

– Impresionant, foarte impresioant!

– Sînteţi primul căruia îi arăt această mică minune.

– Vreţi să spuneţi că faraonul n-o cunoaşte încă?

Mehy tăcu.

– Consideraţi, generale, că numai eu trebuie să cunosc această invenţie?

– Vă va folosi, poate, dacă veţi obţine puterea supremă.

Amenmes văzu, deodată, deschizîndu-i-se o perspectivă uriaşă:

– Credeţi că trupele tebane mi-ar fi credincioase dacă le-aş cere sprijinul în nişte împrejurări excepţionale?

– Sînt convins, prinţe, că aveţi calităţile unui şef şi că le veţi putea demonstra slujind interesele Egiptului.

Amenmes era tulburat. Datorită lui Mehy, devenea conştient de adevăratele sale ambiţii, pe care nu îndrăznise încă să le recunoască. Merenptah avea o vîrstă, Sethi era prea autoritar şi

de aceea puţin apreciat de curteni... El, Amenmes, era tînăr, cuceritor şi seducător.

– Cu ocazia acestei vizite veţi cunoaşte bine Teba, îi promise Mehy. Şi nu vom uita de cazarma principală, în care veţi asista la instruirea trupelor mele de elită.

Paneb devorase purcelul de lapte, fript exact cît trebuia şi aromat cu salvie, alături de care băuse un vin deosebit, demn de un mare banchet.

– Vă mulţumesc pentru acest prînz minunat, le spuse el Clarei şi lui Nefer. M-am purtat ca un tîmpit şi totuşi nu sînt sigur că mi-am învins vanitatea şi că pot suporta nedreptatea fără să mă revolt.

– În privinţa ta, am luat cu toţii o hotărîre, îi destăinui maestrul de operă.

– Vreo sancţiune?

– Sper să n-o consideri astfel... Dar sîntem nevoiţi să te convocăm la tribunal.

Faţa tînărului se întunecă:

– Voi avea măcar dreptul să mă apăr şi să explic de ce voiam să plec?

– Nu va fi necesar. Va fi de ajuns să răspunzi cu da şi nu.

– Cioplitorii în piatră m-au acuzat pe nedrept şi...

– Nu e vorba despre asta.

– Atunci... de ce?

– Potrivit unui obicei destul de răspîndit în satul nostru, Clara şi cu mine dorim să te adoptăm. Devenind în mod oficial fiul nostru, vei beneficia de protecţia noastră; dacă eşti atacat, se consideră că atacul a fost dat împotriva noastră. Ba mai mult, ne vei deveni moştenitor... Dar să nu te aştepţi să devii bogat!

– Aşadar, ai de ales. Doar tu poţi s-o faci! insistă femeia înţeleaptă, cu un zîmbet a cărui lumină ar fi dezarmat pînă şi pe cei mai aprigi demoni.

Paneb goli cupa dintr-o înghiţitură:

– V-aţi îndoit vreo clipă de răspunsul meu?

Generalul Mehy era furios şi îngrijorat.

Furios, pentru că eşuase în încercarea de a scăpa de Paneb. Dacă era să dea crezare scrisorii codificate a informatorului său, tînărul colos fusese chiar adoptat de maestrul de operă şi de femeia înţeleaptă. De acum înainte, va fi aproape imposibil să le atace fiul, numai dacă nu cumva acesta ar face o greşeală capitală; dar Paneb nu va fi oare din ce în ce mai precaut? Această veste proastă era însă departe de-a o descuraja pe Serketa; nimic n-o aţîţa mai mult decît o luptă grea şi era fericită să înfrunte un adversar pe măsura sa.

Îngrijorat, pentru că urma să-l întîmpine la debarcaderul de pe malul stîng pe Sethi, fiul lui Merenptah, care venea la Teba în vizită oficială, la cîteva săptămîni după fiul său, Amenmes, era mulţumit de felul în care-şi petrecuse zilele aici şi foarte convins de talentele sale de conducător.

În timpul unui banchet în care vinul cursese în valuri, Serketa îi prezentase o tînără dansatoare nubiană, a cărei ştiinţă a iubirii îl încîntase pe prinţ în aşa măsură încît, pentru el, nu mai existau alţi prieteni la fel de apropiaţi ca Mehy şi soţia acestuia.

Sosirea neaşteptată a lui Sethi părea ameninţătoare. Generalul ar fi preferat să fi avut el iniţiativa unei vizite şi să se ducă la Pi-Ramses pentru a-l întîlni. Şi apoi timpul de pregătire era scurt. Poate că Amenmes îi spusese prea multe şi se lăudase prea mult, declanşînd astfel intervenţia tatălui său.

Nici măcar deliciile senzuale ale Serketei nu reuşiseră să-l calmeze pe Mehy, bîntuit de teama de a-şi vedea cariera distrusă. Şi doar îi ceruse tînărului Amenmes să-şi ţină gura, să nu dezvăluie nici una dintre ambiţiile sale şi să păstreze secretul prieteniei lor, pentru ca, la momentul potrivit, să poată profita din plin de ea.

În plină maturitate, Sethi era un om puternic, cu un chip armonios, dar sever şi cu un mers sigur.

Mehy se înclină înaintea lui cu respect:

– Sînt fericit să vă revăd, generale, după scurta noastră întîlnire din Pi-Ramses. Mi s-a vorbit cu multă admiraţie despre

trupele dumneavoastră de elită. De aceea, mi-am dorit să le văd eu însumi. Sînt, poate, sceptic... Unii înţelepţi chiar ne recomandă această îndoială constructivă. Dar să nu pierdem vremea, căci ea e preţioasă pentru amîndoi. Arătaţi-mi cazărmile!

– Trebuie să înţeleg că ar trebui să dau ordin de mobilizare generală?

– Nici vorbă, generale! Datorită faraonului Merenptah, duşmanii noştri potenţiali stau liniştiţi şi atmosfera este calmă. Cu toate acestea, sînt interesat de garnizoanele tebane, pentru că nu se ştie niciodată ce ne rezervă viitorul. Nu există decît o singură certitudine: faptul că îmbătrînim. Preaiubitul meu tată îşi duce povara anilor ca oricare dintre oameni; cînd va trebui să-i urmez la tron, sper că voi putea conta pe fidelitatea demnitarilor şi a ofiţerilor superiori. Sper că mă înţelegeţi, generale...

– Teba vă este şi vă va rămîne devotată.

– Fiul meu, Amenmes, s-a simţit bine aici?

– Cred că i-a plăcut ţinutul, dar mai ales armăsarul pe care am avut plăcerea să i-l ofer şi pe care l-a luat cu el în capitală.

– Amenmes este un bun călăreţ şi un visător căruia îi place să se distreze. Dacă va şti să-şi vadă lungul nasului, va duce o viaţă fără griji. Oare poate exista o soartă mai bună?

64.

Tribunalul Locaşului Adevărului, prezidat de scribul Mormîntului, aprobă adoptarea lui Paneb de către cuplul format din Clara, femeia înţeleaptă, şi Nefer cel Tăcut, şeful echipei din dreapta şi maestrul de operă al confreriei. De acum înainte, în toate documentele oficiale, Paneb avea să fie desemnat ca fiu al Clarei şi al lui Nefer, moştenitor al părinţilor săi adoptivi şi servitor al *Ka*-ului acestora, după moartea lor.

Desigur, acest eveniment fericit era urmat de o petrecere la care lua parte întregul sat şi de cîteva zile suplimentare de odihnă, mult apreciate după o muncă atît de grea, atît la mormînt cît şi la templul lui Merenptah.

Cu capul plecat, Fened Nasul, însoţit de ceilalţi cioplitori în piatră, se prezentară înaintea lui Paneb.

– Nu sîntem dintre cei care acceptă să se scuze... Dar am spus o minciună gogonată şi vrem să ştii că o recunoaştem. Ce mai încolo şi-ncoace, am dori să ne împăcăm! La urma urmelor, important este să formăm o echipă şi putem spune că, în prezent, te considerăm pentru totdeauna unul de-al nostru.

– Constat că te pricepi la discursuri, îi spuse Paneb şi-l îmbrăţişă.

– Îţi aminteşti ce ţi-am promis acum cîţiva ani? îl întrebă maestrul de operă pe fiul său adoptiv.

– Ştiu că ţi-ai respectat toate promisiunile, mai mult decît nădăjduiam.

– Dar nu și pe cea despre care vreau să-ți vorbesc. Sincer să fiu, așteptam momentul cînd vei fi gata să primești ceea ce urma să primești.

Și Paneb își aminti:

– Cred că te referi la... o călătorie la piramidele de la Gizeh, lîngă Memphis.

– Ai o memorie foarte bună.

– Dar ce facem cu mormîntul... cu picturile mele...

– Sala sarcofagului e săpată; a mai rămas doar lustruirea pereților, în vederea trasării grilei. În lipsa noastră, îi revine lui Ched misiunea de a îndruma echipa.

Paneb își îmbrățișă tatăl adoptiv, gata să-l sufoce.

– Pînă la întoarcerea mea, îi spuse Nefer soției sale, tu vei fi atît maestrul de operă al confreriei cît și femeia înțeleaptă. Regret că trebuie să-ți asumi aceste responsabilități, dar a venit vremea ca Paneb să descopere mesajul piramidelor. În mod normal, n-ar trebui să apară nimic neobișnuit, nici la mormînt, nici la templu.

– Oare în nord, este chiar atît de calm pe cît se crede? se îngrijoră Clara.

– Recenta vizită a lui Sethi pare să dovedească faptul că pericolul unui conflict este înlăturat. Și chiar dacă situația s-ar înrăutăți, Memphis nu va avea de suferit.

– Fii totuși foarte prudent...

– Cu fiul nostru alături, ce pericol m-ar putea pîndi? Doar tu și Kenhir veți ști unde sîntem și cît va dura călătoria. Scribul Mormîntului a închiriat o ambarcațiune pe numele șefului auxiliarilor și vom pleca mîine, dis-de-dimineață.

– Ciudat... Presimt această călătorie ca un blînd apus de soare, dar, totodată, ca o furtună neașteptată. Promite-mi că nu vei risca nimic, Nefer!

Maestrul de operă își îmbrățișă soția cu duioșie.

Paneb sorbea din priviri peisajele, ca și cum ar fi băut din apele Deltei și era încîntat de căldura tot mai mare a lunii aprilie, domolită încă de vîntul din nord. Stînd tot timpul la prova, avea

sentimentul că ia în stăpînire un pămînt nou, a cărui frumusețe dorea s-o păstreze în memorie.

Călătorul descoperea sate fermecătoare, cu case albe construite pe mici coline, departe de amenințarea inundațiilor, locuri plantate cu palmieri și un ținut liniștit, presărat cu mici sanctuare, dar și cu temple impunătoare, la care se ajungea datorită debarcaderelor.

Dar toate aceste minunății erau un fleac în comparație cu adevărata minune pe care Paneb o descoperi în zori, scăldată în lumina orientului: platoul de la Gizeh, pe care se înălțau piramidele lui Khufu, Kha-ef-Ra și Men-kau-Ra[1], străjuite de un sfinx uriaș, cu chip de faraon și cu corp de leu.

Năucit de atîta frumusețe și măreție, colosul contemplă îndelung uriașii de piatră, a căror veșmînt de calcar sclipea în soare.

– Iată cum au redat originile vieții constructorii Vechiului Imperiu, explică Nefer: unitatea s-a transformat în trei eminențe, răsărite din oceanul primordial.

– Oare de aceea o piramidă mică este mai înaltă decît mormintele slujitorilor Locașului Adevărului?

– Chiar sub o formă modestă, acest simbol ne leagă de predecesorii noștri din Epoca de Aur. Piramida este o rază de lumină pietrificată, care vine din lumea cealaltă, din lumea în care nu există moarte.

Nefer îl conduse pe Paneb pînă la vechiul atelier, cel al planurilor, acolo unde fuseseră concepute piramidele gigantice; aici munceau cioplitorii în piatră însărcinați cu întreținerea mormintelor demnitarilor care-i slujiseră cu credință pe monarhii constructori.

Chel și bine făcut, șeful atelierului îi întîmpină pe vizitatori:

– Cine sînteți?

– Eu mă numesc Nefer cel Tăcut și sînt însoțit de fiul meu adoptiv, Paneb cel Zelos.

---

[1] *Khufu*, „Dumnezeu să mă apere", cunoscut sub numele grecesc de Kheops; *Kha-ef-Ra*, „Ra, înălțat în glorie", Khephren; *Men-kau-Ra*, „Puterea creatoare a lui Ra e veșnică", Mykerinos.

Şeful atelierului se dădu un pas înapoi:

– Nu eşti cumva... maestrul de operă al Locaşului Adevărului?

Nefer îi arătă sigiliul.

– Toţi cioplitorii în piatră din ţară au auzit vorbindu-se despre tine... Este o mare bucurie să te primim aici!

– Aş dori să-i dezvălui fiului meu geometria sacră a piramidelor. Am fi putut s-o facem în satul nostru, dar am preferat ca Paneb să se bucure de această revelaţie chiar aici, în preajma acestor monumente.

Iniţierea începu imediat.

Paneb descoperi realitatea triunghiului 3/4/5, cifra Trei corespunzînd lui Osiris, Patru lui Isis şi Cinci lui Horus; în inima pietrei dăinuia triada divină pusă în acţiune de proporţia aurie, cheia principiului armoniei impregnat în formele naturale şi al coerenţei unui edificiu. Învăţă legile echilibrului dinamic al arhitecturii, în care simetria nu-şi avea locul, şi reuşi să reproducă nişte calcule complexe, dintre care cel al volumului trunchiului de piramidă.

Entuziasmat, Paneb îi demonstră lui Nefer că-şi însuşise bine aceste lecţii.

– Nu te pierde în probleme teoretice, îi recomandă maestrul de operă. Nu trebuie să ai încredere decît în adevărul materiei şi în experienţa dobîndită de propria mînă; consideră fiecare monument ca o fiinţă vie şi unică, indiferent dacă acesta este o mică stelă sau un templu imens.

– Dar eu sînt, în primul rînd... un pictor!

– Sîntem aici pentru a-ţi lărgi orizontul, Paneb! Un artizan al Locaşului Adevărului trebuie să se priceapă la orice, pentru că nimeni nu poate prevedea ce sarcină ar putea primi într-o bună zi, pentru binele confreriei.

În fiecare seară, tatăl şi fiul priviră apusul soarelui în preajma piramidelor din Gizeh, iar Paneb trăi clipe de neuitat.

Faraonul Merenptah tocmai ieşea din templul lui Amon, în care celebrase ritualul dimineţii, cînd fu oprit de şeful gărzii sale personale:

– A sosit la palat un mesager din Siria, Maiestate, şi ar vrea să vă vadă cît mai repede.

Regele îl primi în sala de audienţe.

– Situaţia e foarte gravă, Maiestate; se pregăteşte o mare coaliţie în vederea atacării Egiptului la frontiera de nord-est.

– Cine sînt cei care fac parte din coaliţie?

– După constatările iscoadelor noastre, sînt ahei, anatolieni, etrusci, licieni, sarzi, israelieni şi cretani, cărora li s-au alăturat libieni şi beduini. Cu toţii sînt mai multe mii de oameni hotărîţi să dea năvală peste noi şi să distrugă totul în calea lor.

– De ce n-am fost prevenit mai devreme?

– Au existat dificultăţi de transmitere... Şi neîncrederea funcţionarilor din regiune. Diplomaţii noştri considerau că amintirea lui Ramses cel Mare era destul de vie pentru a împiedica organizarea unei asemenea coaliţii.

Merenptah îşi convocă pe dată consiliul de război, căruia mesagerul îi dădu cît mai multe amănunte cu putinţă despre poziţia inamicului şi a armamentului pe care acesta îl deţinea.

– Ce propuneţi? întrebă regele.

– Există o singură strategie valabilă, Maiestate, îşi exprimă părerea cel mai vîrstnic dintre generali: să ne strîngem toate trupele la frontiera, făcînd-o imposibil de trecut.

Cu toţii îl aprobară pe general.

– Dacă am proceda astfel, spuse Merenptah, duşmanii ar rade multe sate de pe faţa pămîntului şi ar masacra o mulţime de civili care se încred în noi.

– Astea sînt neajunsurile războiului, Maiestate.

– Rămînînd pasivi, generale, riscăm o înfrîngere! Vom adopta o altă strategie: vom ataca duşmanul în timpul înaintării sale, chiar în inima Siro-Palestinei.

– Ar fi o manevra foarte îndrăzneaţă, Maiestate, şi...

– Am hotărît, generale, și ne vom angaja toate forțele în luptă, pentru a lovi repede și în forță.

Aghiotantul lui Merenptah îl anunță pe rege că alt mesager cerea să fie primit degrabă. Cel care răspundea de paza militară a frontierei de nord-vest fu invitat să vorbească în fața consiliului de război:

– Sînt extrem de îngrijorat, Maiestate! Triburile libiene au format o federație și, fără nici o îndoială, se pregătesc să ne atace!

Estul și vestul Deltei erau amenințate, nordul Egiptului era prins ca într-un cleşte, din care nu putea ieși neatins, o civilizație milenară era amenințată să se prăbușească...

– După tine, în cît timp vor fi gata libienii să înceapă ostilitățile?

– Cam într-o lună... Mai ales dacă au Memphisul drept obiectiv, așa cum presupun iscoadele noastre.

Membrii consiliului de război se cutremurară:

– Pentru a proteja orașul, ar fi bine să chemăm, ca întarire, trupele tebane, propuse unul dintre ei.

– Nici vorbă! îi spuse tăios regele. Dacă nubienii vor profita de aceste tulburări pentru a se revolta, Teba ar rămîne fără apărare.

– Atunci, Maiestate...

– Este clar cum vom proceda: avem la dispoziție o lună pentru a distruge coaliția și a reveni din Siro-Palestina, pentru a salva Memphisul de agresiunea libiană. Acesta este prețul supraviețuirii Egiptului.

65.

După inițierea lui Paneb în tainele geometriei, cioplitorii în piatră îi propuseră să viziteze, alături de Nefer, vechiul oraș, prima capitală a Egiptului. Fiul adoptiv al maestrului de operă descoperise vechea citadelă cu ziduri albe, templele lui Ptah, Hathor și Neit, palatele regale și cartierele artizanilor, sfîrșindu-și ziua într-o tavernă, în care se putea bea o bere rece.

Formau un grup vesel, întrecîndu-se care mai de care să istorisească întîmplări hazlii; Paneb tocmai se pregătea să le povestească pe ale sale, cînd un ofițer, urmat de vreo zece soldați, intrară în tavernă.

– Liniște! ordonă el. Ascultați-mă cu atenție!

Îngrijorați, își îndreptară cu toții privirile către ofițer.

– Trupele din Memphis sînt în stare de alertă, căci, dintr-o clipă în alta, ne temem de un atac al libienilor. Dată fiind gravitatea situației, avem nevoie de cît mai mulți voluntari pentru a apăra orașul; dacă ar cădea în mîinile adversarului, populația ar fi masacrată. Sper că veți ști să vă puneți în valoare curajul.

Nefer vru să se ridice, la fel ca și ceilalți, dar Paneb îl opri, punîndu-i mîna pe umăr, cu fermitate.

– Nu tu, tată! Tu ești maestrul de operă al Locașului Adevărului și nu trebuie să-ți pui viața în pericol.

– Iar tu ești pictor și...

– Dacă voi muri în luptă, lucrarea va fi terminată de Ched Salvatorul.

Unul dintre cioplitorii în piatră din Memphis vorbi în numele colegilor săi:

– Paneb are dreptate, iar ofiţerul va fi şi el de acord. Fiecare dintre noi ştie cîtă importanţă acordă regele Locaşului Adevărului. Locul tău este acolo, Nefer!

– Dar Paneb face parte din echipa mea şi...

– Tocmai de aceea, îi taie vorba Paneb. Eu sînt cel care trebuie să apere onoarea confreriei noastre. N-avea grijă, libienii nu vor fi dezamăgiţi.

Merenptah lovise repede şi tare, angajîndu-şi aproape toate trupele într-un asalt hotărîtor şi prinzînd momentul în care şefii coaliţiei se certau între ei pentru probleme de întîietate în împărţirea valoroasei prade, pe care o considerau deja cucerită.

Prima armată egipteană atacase prin est, a doua prin sud şi a treia prin vest. Cea de a patra se mulţumise să intervină ca întărire, cînd bătălia era deja cîştigată. Dezorganizaţi, primind ordine contradictorii, cei din coaliţie săriseră în aer ca o rodie prea coaptă. Unii fugari se refugiaseră în oraşele Gezer şi Ascalon, pe care egiptenii le luaseră, de îndată, cu asalt; alţii reuşiseră să scape, ajungînd alături de trupele libiene concentrate pe înălţimea Fayum, la sud-vest de Memphis.

Regele nu le lăsase nici o clipă de răgaz armatelor sale. Ultimele centre de rezistenţă fiind eliminate şi Siro-Palestina fiind din nou sub control, ajunsese la Memphis în marş forţat.

Fiul său Sethi îl aştepta la intrarea în citadela cu ziduri albe.

– Memphis va rezista oricărui asalt, Maiestate!

– Să nu stăm cu mîinile în sîn, hotărî monarhul, şi să continuăm aplicarea strategiei care ne-a adus această primă victorie.

– Vom lăsa Memphisul fără apărare?

– În noaptea asta, zeul Ptah mi-a apărut în vis şi mi-a oferit o sabie care mi-a dat încredere şi curaj. Cercetaşii să-mi dea poziţia exactă a libienilor şi-i vom nimici înainte să ne atace.

După o ultima şedinţă, hotărîrea fusese, în sfîrşit, luată: cel care-i va conduce pe cei zece mii de luptători libieni la cucerirea Memphisului va fi şeful de trib Merie.

Înfrîngerea coaliţiei, în nord-estul Egiptului, nu-i zdruncinase ambiţia. Bătălia fusese aprigă, trupele egiptene erau sfîrşite de oboseală, iar Memphisul pustiit. Cînd apărătorii săi vor da piept unei hoarde de războinici tatuaţi şi bărboşi, urlînd cît îi ţine gura, cu părul împletit şi împodobit cu pene mari, li se va face frică şi nu vor mai rezista multă vreme.

După ce va pustii Memphisul, Merie va ocupa oraşul sfînt Heliopolis, a cărui distrugere îi va descuraja pe duşmani. Apoi, victoriile vor veni, una după alta, înaintea cuceririi întregii Delte, urmate, la sud, de o invazie nubiană.

Înfrîngerea coaliţiei nu-l surprinsese pe şeful libienilor. Rolul lor major nu era, oare, să slăbească puterea duşmanului, oprindu-l departe de Memphis, pentru a lăsa cîmp liber principalului val de asalt?

Merie ar fi şters astfel secole de umilinţă. Pentru prima oară, Libia ar învinge Egiptul şi i-ar lua în stăpînire comorile. Iar el îl va ucide pe Merenptah cu propriile mîini, străpungîndu-i trupul cu lancea şi nu-i va cruţa nici un membru al familiei, făcînd să dispară întreaga dinastie.

Noul rege al Egiptului se va numi Merie.

A treia zi din a treia lună a celui de-al treilea anotimp era toridă, aşa cum este adeseori sfîrşitul lunii mai. Avînd încheieturile mîinilor împodobite cu brăţări, Merie îmbrăcase o robă împodobită cu motive florale şi-şi încrucişase pe piept un centiron. Îşi prinsese la centură un pumnal şi o sabie scurtă. Coaforul personal îi aranjase firele bărbii sale ascuţite şi-i împărţise în trei părul asemanător unei coame dese. Apoi îi împleti părul din mijloc într-o coadă lungă, înfăşurînd-o strîns în partea sa inferioară şi-i înfipse cele două pene de struţ, puţin depărtate una de cealaltă.

După un dejun copios, care le ridicase moralul, soldații libieni nu mai așteptau decît semnalul de plecare.

De îndată ce Merie se ivi din cortul său, un călăreț pătrunse în tabără, în galop, oprindu-se înaintea șefului:

– Egiptenii... sînt aici!

– Cercetași?

– Nu, o armată, o enormă armată în frunte cu faraonul!

– Imposibil! N-avea timp să se reîntoarcă din Palestina.

– Sîntem încercuiți!

Prima ploaie de săgeți făcu puține victime, dar instală panica în tabăra libiană. Merie își adună cu greu oamenii care se risipiseră în toate direcțiile. Primii egipteni treceau deja peste palisadele improvizate, protejați de tirul continuu al arcașilor.

– La canal, repede!

A încerca să-și apere tabăra ar fi însemnat să se sinucidă. Trebuia mai degrabă să se refugieze pe corăbii și să se retragă.

Flăcările ce urcau către cer îl paralizară pe Merie. Faraonul atacase din toate părțile și dăduse foc ambarcațiilor. Înconjurîndu-l pe șeful libian, oamenii cădeau sub loviturile unui adversar nemilos, care înainta cu o viteză fulgerătoare.

Bătălia dura de cinci ore și avea să se termine în curînd. După dezordinea de la început, libienii își reveniseră și luptaseră cu înverșunare, știind că dușmanul nu-i va cruța. Merie își adunase ultimele forțe pentru a încerca un contraatac, sperînd să spargă încercuirea.

Distrîndu-se ca un nebun, Paneb îi văzuse pe libieni răspîndindu-se pe diguri ca șoarecii și-i prinsese în cursă pe vreo cincizeci dintre ei. Săbiile și pumnalele nu-l speriau pe tînărul colos; rupea brațele dușmanilor și-i punea la pămînt doar cu un pumn tras în creștet. Sub ochii holbați ai infanteriștilor făcea o mulțime de prizonieri.

Tabăra libiană era în flăcări, iar fumul acoperea fuga celor învinși. În treacăt, Paneb doborî vreo zece soldați, care făcuseră greșeala să fugă înspre el.

Privirea îi fu atrasă de un bărbat înalt, îmbrăcat într-o robă pestriță și încălțat cu sandale scumpe, care încerca să urce într-un car tras de un cal prea speriat pentru a mai înainta. Animalul se cabră nechezînd și libianul renunță la intenția sa.

– Tu, cel de colo! urlă Paneb. Predă-te sau îți rup oasele!

Merie își lansă sulița către el, dar brațul îi tremura și arma nu făcu decît să șteargă umărul colosului. Iritat, Paneb se aruncă asupra sălbaticului care fusese gata să-l rănească.

Un libian încercă să acopere fuga șefului său, dar Paneb îi sparse nasul cu cotul. Înnebunit, Merie își scosese sandalele, să poată alerga mai repede; urmăritorul său călcă în picioare penele căzute pe pămînt și, plin de sîngele libienilor, dintr-un salt, îi sări în spate.

Abia fusese obținută victoria, că o droaie de scribi își făcuseră bilanțurile contabile, pentru a-i da faraonului un raport detaliat.

Superiorul lor se prezentă în fața regelui, care privea spre cîmpul unde luptaseră oamenii săi, obținînd victoria.

– Înainte de a mai face o verificare, Maiestate, iată primele estimări ale bunurilor luate de la inamic: 44 de cai, 11 594 de boi, măgari și berbeci, 9 268 de săbii, 128 660 de săgeți, 6 860 de arcuri, 3 174 de vase de bronz, 531 de bijuterii de aur și argint și 34 bucăți de stofă. 9 376 libieni au fost răpuși, 800 făcuți prizonieri, iar ceilalți au dispărut.

– Mai adăugați un prizonier: șeful lor! se auzi vocea puternică a lui Paneb, care îl împingea de la spate pe Merie, care tremura din toate mădularele.

Acesta din urmă se aruncă la picioarele lui Merenptah, implorîndu-i iertarea.

– Te cunosc, îi spuse regele colosului. Nu ești cumva artizan în Locașul Adevărului?

– Sînt Paneb, fiul lui Nefer cel Tăcut și al Clarei, femeia înțeleaptă, Maiestate, răspunse pictorul făcînd o plecăciune.

– Cum de te afli aici?

– Nefer voia să-mi arate piramidele şi Memphisul... Zeii mi-au îngăduit să iau parte la această luptă şi să vi-l aduc pe acest laş care încerca să fugă.

Vitejia lui Paneb avea să fie curînd celebrată în toată ţara, aflîndu-se astfel că Locaşul Adevărului nu ezitase să lupte alături de soldaţii faraonului.

– Îţi încredinţez o misiune importantă, Paneb! Un scrib îţi va înmîna un papirus conţinînd relatarea victoriei mele asupra libienilor şi a luminii asupra întunericului. Tu te vei duce la Karnak şi vei grava acest text pe peretele interior al zidului de est al curţii celui de al şaptelea pilon al templului lui Amon. Toţi cei de faţă să-l venerăm pentru că ne-a îndrumat inimile şi ne-a întărit braţele!

O rugă mută urcă spre cerul albastru al unei calde seri de mai, în care cele Două Regate se bucurau de pacea recîştigată.

66.

Scrisoarea guvernatorului din Elefantina aducea o veste îngrijorătoare: după cele spuse de iscoade demne de încredere, în Nubia se punea loc de revoltă. Mai multe triburi considerau că era momentul să năvălească în Egipt prin sud, încercînd să se alăture cuceritorilor din nord. Atunci va sosi clipa negocierilor şi a împărţirii resturilor uriaşului fărîmiţat.

Mehy nu putea interveni fără ordinul faraonului, care ar avea, poate, nevoie de trupele tebane în Deltă; se mulţumi doar să pună garnizoanele în stare de alertă şi să trimită o iscoadă la Pi-Ramses, pentru a cere instrucţiuni precise.

Sosirea prinţului Amenmes risipi orice îndoială:

– Victorie totală, generale! Libienii şi aliaţii lor au fost exterminaţi. Strategia regelui a făcut minuni: să-l iei pe duşman cu asalt înainte ca el să apuce să te atace.

Aceste veşti nu-l liniştiră pe Mehy:

– Îmi păreţi necăjit, generale... Nu vă bucură succesul lui Merenptah?

– Mă bucură cît se poate de mult, dar a apărut un alt pericol: o revoltă în Nubia.

– Faraonul o prevăzuse, iar eu m-am reîntors pentru a vă transmite ordinele sale: să atacaţi imediat, lăsînd la Teba cît mai puţini soldaţi. Vom comanda împreună.

Dacă Merenptah nu-l trimisese decît pe prinţul Amenmes înseamnă că avea încredere în Mehy şi în forţa armatei tebane, pentru a-i nimici pe nubieni, curajoşi, dar prost organizaţi.

Această luptă stîrnea interesul generalului care, cu această ocazie, avea să experimenteze noile vîrfuri de săgeată și săbiile scurte, fabricate de curînd cu ajutorul tehnicilor inventate de Dakter.

– Oamenii mei sînt gata de plecare, prințe!

– Va fi prima mea victorie, generale!

Aclamat de către auxiliarii înștiințați deja asupra faptelor sale de arme, fapte care luau amploare pe măsură ce treceau din gură în gură, Paneb fu primit cu căldură de cele două echipe ale Locașului Adevărului.

– Am auzit că ai ucis peste o sută de libieni. Așa e? întrebă Nakht.

– N-am ucis pe nimeni, dar am făcut cîțiva prizonieri, printre care șeful lor.

– L-ai văzut pe rege? întrebă Pai Pîinică-Buna.

– Mi-a poruncit să gravez povestea victoriei sale pe un zid din Karnak.

Artizanii se dădura la o parte, făcîndu-i loc maestrului de operă.

– M-au urcat cu forța pe o corabie ce se îndrepta spre Teba, explică Nefer, deși doream să rămîn la Memphis.

– Excelentă inițiativă din partea colegilor noștri, consideră Paneb. După cum ți-am promis, n-am avut de ce să mă tem. Și apoi, prin mine, faraonul a hotărît să ofere o recompensă confreriei.

– Ne oferă hrană la alegere și vinuri de soi? întrebă Renup cel Jovial.

– Ne vor fi livrate chiar mîine; și vom mai primi o importantă cantitate de metale prețioase, din care, o parte va fi folosită la fabricarea uneltelor.

– Și cealaltă parte? se îngrijoră Fened Nasul.

– Va fi împărțită între noi.

– Înseamnă, constată Didia cel Generos, că vom fi bogați!

– Eu, hotărî pe loc Karo cel Posac, îmi voi cumpăra o vacă cu lapte.

În timp ce fiecare își anunța, tare și cu forță, proiectele de artizan înstărit, Paneb își îmbrățișa fiul pe care Uabet cea Pură i-l aduse, foarte mîndră de isprăvile soțului ei.

– Mi-a fost teamă, mărturisi ea, dar știam că te vei întoarce.

– Pe libieni i-ar fi putut învinge chiar și o bucățică de femeie ca tine! Nu știu să alerge; te sperie doar cu tatuajele lor. I-am adus lui Aperti cele două pene ale comandantului lor; îi vor aminti că nu trebuie niciodată să fugă.

– Ai devenit un erou, aprecie Ched Salvatorul, cu ironie.

– Știi la ce mă gîndeam înainte să-i pun la pămînt pe libieni? La picturile care au mai rămas de făcut în mormîntul regal.

– În lipsa ta, n-am avansat deloc.

– Ipuy și Renup mă vor ajuta să gravez hieroglifele la Karnak și mă voi reîntoarce cît mai repede în Valea Regilor. Dacă ai putea vedea ce culori am în minte...

Lui Paneb i se păru că citește un fel de ușurare în privirea lui Ched Salvatorul, ca și cînd maestrul își așteptase discipolul cu nerăbdare. Dar se înșela, desigur.

Sărbătoarea ținuse toată noaptea; fiecare înțelesese că Paneb, în ciuda purtării sale uneori nepotrivite, nu putea lipsi din confrerie. Chiar și adversarii săi cei mai aprigi trebuiau să recunoască faptul că bravura lui îi îmbogățise.

Nefer intră primul în dormitor. Obosit, se pregătea să se întindă pe pat, cînd vocea Clarei îl țintui locului:

– Te rog să nu mai faci nici un pas!

Clara aprinse o lampă și o ridică la înălțimea soțului său.

La lumina flăcării văzură pe pernă, un enorm scorpion negru gata de atac. Dacă maestrul de operă s-ar fi culcat, ar fi fost înțepat în ceafă și ar fi avut prea puține șanse să scape cu viață.

– Dă-te încet înapoi, îi ceru ea.

– O să caut un băț.

– Nu încerca să-l ataci... E stăpînit de o energie negativă, pe care am simţit-o în întuneric.

Femeia înţeleaptă înaintă, la fel şi scorpionul.

– „Rămîi nemişcat, îţi voi închide gura! spuse ea folosind o incantaţie veche, revelată de zeiţa Isis. Veninul tau să se oprească, dacă nu, îi voi tăia mîna lui Horus şi voi orbi ochiul lui Seth. Stai liniştit, precum Seth cel Răzbunător înaintea lui Ptah, stăpînul artizanilor! Întoarce-ţi veninul împotriva ta şi pleacă în întunericul din care vii!"

Monstrul se întoarse şi păru că se micşorează. Deodată, cu o violenţă care o surprinse pe femeia înţeleaptă, se înţepă pe el însuşi, murind sub ochii lor.

Clara îi arse cadavrul.

– Cineva l-a adus în camera noastră pe acest ucigaş, afirmă ea, aruncînd asupra lui nişte farmece cunoscute de toţi artizanii, care le folosesc pentru a nu fi înţepaţi în munţi. Dar a inversat cuvintele magice, pentru a-l face pe scorpion să crească şi să devină mai agresiv.

– Din nou duşmanul acela din umbră... Oare cînd va înceta de a mai face rău?

– A mers prea departe pentru a putea renunţa. De acum înainte, vei purta o amuletă reprezentînd nodul lui Isis; în interior, voi pune un papirus mititel, pe care vor fi scrise incantaţii care să te apere.

Împinsă de un vînt ce nu mai contenea, flota egipteană înainta repede către Marele Sud. Mehy luase cu el o importantă cantitate de provizii, ca pentru o campanie lungă şi grea. Prinţul Amenmes fusese impresionat de numărul mare de săgeţi, arcuri, suliţe şi săbii încărcate într-un vas de transport.

– Am făcut progrese, îi mărturisi generalul lui Amenmes; vîrful suliţelor este acum la fel de dur şi de solid ca al săgeţilor, fiind în stare să străpungă şi o armură. Ca să nu mai spun că veţi fi surprins de mînerul săbiilor.

– Atîtea arme noi... Este extraordinar!

– Ne vor fi de folos pentru a-i învinge pe nubieni... Dar nu credeți că, pentru o vreme, folosirea lor ar trebui să se limiteze la trupele tebane?

– Înțeleaptă sugestie, generale!

Amenmes aprecia din ce în ce mai mult atitudinea lui Mehy, care îi încredința un secret militar de cea mai mare importanță. De îndată ce lui Merenptah va trebui să-i urmeze cineva la tron, între Sethi și fiul său se va declanșa o luptă crudă; și acesta din urmă avea acum un avantaj care ar putea fi cu atît mai hotarîtor cu cît tatăl nu știa de existența lui. Mehy își alesese tabăra, cea a tinereții și a ambiției îndreptățite, iar Amenmes nu va uita acest lucru atunci cînd va urca pe tron.

– Peisajul e superb, dar cam înfricoșător, spuse prințul; în pîlcurile de palmieri s-ar putea ascunde arcași.

– Am avut grijă să trimit cîțiva cercetași călare. Unii au luat-o de-a lungul Nilului, iar ceilalți, spre deșert. De îndată ce vor repera dușmanul, vor veni să ne pună în gardă.

– Oamenii pe care-i aveți îmi par foarte încrezători...

– Sînt doar bine antrenați și gata să acționeze la cel mai mic pericol. Este rezultatul reformei pe care am pus-o la punct de cîțiva ani, trezind vigilența garnizoanelor adormite.

Amenmes îl admira pe general. Oamenii îi semănau la caracter.

În depărtare, se zărea un nor de praf.

Un cercetaș.

Călărețul le aduse vestea că trupele tebane atacaseră prin surprindere tabara nubiană. Noile arme îi înspăimîntaseră pe dușmani; săgețile și lănciile străpunseseră cu ușurință scuturile nubiene, iar sabiile frîngeau pumnalele și sulițele adversarului.

În ciuda curajului lor, războinicii negri nu rezistară multă vreme, fiind reduși în scurtă vreme la un ultim careu care, deși se știa învins, refuza cu încăpățînare să se predea.

Mehy le ordonă arcașilor să se îndepărteze și nubienii crezură că, astfel, le va cruța viața.

Dar generalul voia să știe de la ce distanță puteau fi loviți de noile vîrfuri ale săgeților. Fu satisfacut de această experiență, căci nici un nubian nu rămase în viață, deși distanța de la care săgețile erau lansate era incredibil de mare.

Avertizat de masacrul ce avusese loc, cel de-al doilea trib răsculat depuse armele, iar șeful lui îl implora pe Mehy să-i ierte. Generalul îl lasă pe prințul Amenmes să hotărască, iar acesta se arătă neîndurator, condamnîndu-i pe rebeli la muncă silnică în minele de aur pe viață.

– Prințe, îi spuse respectuos generalul, îi puteți scrie regelui că ați pus capăt revoltei nubiene și că Egiptul nu mai are de ce să se teamă de Marele Sud. Eu și oamenii mei vă felicităm pentru această măreață victorie, care va fi, desigur, sărbătorită cum se cuvine, atît la Pi-Ramses cît și la Teba.

Prima victorie a unui viitor faraon... Amenmes asculta încîntat cuvintele generalului, care știuse să-i înțeleagă adevăratul caracter.

67.

Urmîndu-l pe maestrul de operă, Paneb parcurse culoarele drepte către camera funerară a faraonului Merenptah, luminată cu lămpi al caror fitil nu fumega.

Cei doi bărbaţi se opriră în pragul sălii mari şi boltite, susţinută la est şi la vest de două rînduri de coloane. La nord şi la sud fuseseră săpate patru încăperi mici, în care urma să fie depus tezaurul regal; în pereţii dinspre est şi vest erau amenajate şaisprezece nişe pentru statuetele menite să vegheze sarcofagul în care, noapte de noapte şi zi de zi, urma să se îndeplinească misterul învierii, departe de privirile oamenilor.

Dincolo de această sală vastă, se afla un fel de criptă formată din trei capele, dintre care cea mai îngustă, axială, intra în stîncă.

– Truda cioplitorilor în piatră a luat sfîrşit, declară Nefer. Este rîndul desenatorilor şi al pictorilor să dea viaţă acestor pereţi, în afară de ultima încăpere.

– Mormîntul trebuie să rămînă neterminat?

– Doar în aparenţă, aşa cum sînt toate în Valea Regilor. Ultima privire asupra unui loc de veci nu-i revine omului, ci invizibilului şi pietrei mamă.

Suprafaţa care trebuia pictată era mare şi Paneb simţi o dorinţă de nestăvilit să dea grai acestor pereţi încă muţi:

– Cît timp au la dispoziţie pictorii?

– Figurile simbolice pe care le alese Ched sînt foarte greu de executat, dar în armonie cu dimensiunile suprafeței ornate. Aici, noi sîntem în cer, iar timpul nu mai contează; importantă e doar calitatea operei.

La cei șase ani ai lui, Aperti era deja la fel de înalt ca un adolescent. Avea o poftă de mîncare uluitoare și începea să pună în practică cele învățate de la tatăl său, gata oricînd să-i ia la pumni pe tovarășii săi de joacă, al căror șef era.

Dar tatăl său, care avea anumite idei despre educație, nu se mulțumea cu aceste prime succese. Precum toți ceilalți copii născuți în Locașul Adevărului, de îndată ce va învăța să scrie și să citească, va fi liber să părăsească satul, alegîndu-și o profesie; unii doreau să-și continue studiile la școala de scribi din Karnak, alții deveneau administratori de domenii sau se stabileau la oraș, ca artizani. Fetele care se hotărau să trăiască în afara satului găseau, adeseori, un soț bun, onorat să ia de soție o femeie educată sau se apucau de afaceri.

Paneb se arăta sever cînd venea vorba rezultatele școlare ale fiului său și îi cerea destul de des să-și refacă exercițiile greșite. Îl mai învăța să coloreze vasele de lut, să fabrice sandale, să-și ajute mama la bucătărie și să-l servească pe oricare artizan care avea nevoie de o mînă de ajutor.

Văzîndu-l pe micul Aperti, solid construit, cărînd un urcior greu cu apă rece, Uabet cea Pură găsi de cuviință să intervină:

– Nu crezi că totuși ceri prea mult de la fiul tău, Paneb?

– Cînd ești tînăr, nu trebuie să-ți economisești forțele. Flăcăul ăsta are atîta energie, că mai poate da și la alții; numai făcîndu-se util va învăța să trăiască. Mîinile moi și picioarele obosite sînt doar pentru cei neputincioși.

– Dar Aperti n-are decît șase ani!

– Are deja șase ani... Din fericire, Gau cel Exact și Pai Pîinică-Bună au acceptat să-i dea primele noțiuni de matematică.

Aperti e mereu cu capul în nori, aşa că va fi lovit peste degete şi cîteva bastoane bune îi vor deschide urechea de pe spate.

După ce se întoarse din bucătărie, îl lovi cu pumnul în coapsă pe tatăl său.

– Prea moale, băiete! N-ai antrenament. Vino să boxam!

Pereţii şi tavanul camerei funerare a mormîntului lui Merenptah erau gata pentru a primi ornamente de o excepţională complexitate. Ched Salvatorul îşi folosise toată ştiinţa în acest proiect, a cărui amploare îl uimise pe Paneb.

Pentru a se pregăti în vederea acestei sarcini care-i va depăşi, poate, posibilităţile, tînărul pictor hotărîse să-şi petreacă seara singur, pe malul unui canal, la marginea ogoarelor. Soarele apunea, ţaranii se întorceau cu turmele de la păşune şi, în căldura înserării, se auzeau flaute din toate părţile.

Cînd femeia ieşi din apă, Paneb crezu că este zeiţa cea rea despre care se vorbeşte în basme, cea care îi atrage pe bărbaţi, făcîndu-i să se abată de la drumul cel drept şi să se îndrepte către o moarte atît de dulce, încît adormeau în braţele ei, ascultîndu-i glasul fermecat.

Dar o recunoscu după pletele-i roşcate, ce se revărsau ca o cascadă peste trupul gol. Turcoaza se mlădia cu o graţie atît de îmbietoare, încît Paneb se repezi spre ea. Dar în clipa în care era gata s-o atingă, ea se feri şi se cufundă în apa canalului.

Înota cu mai puţină vigoare decît iubitul ei, dar cu mai multă supleţe; îi scăpă de cîteva ori, chiar cînd era cît pe ce s-o ajungă. În cele din urmă, se lăsă prinsă şi, amîndoi, ieşiră la suprafaţă, înlănţuiţi şi nebuni de dorinţă. Cu feţele scăldate de ultimele raze ale apusului, se iubiră cu pasiune, apoi se întinseră pe mal.

– Ştiai, Paneb, că există în apă nişte creaturi periculoase şi că trebuie să le adresezi formule magice pentru a se îndura de tine?

– Ce formule doreşti să auzi?

– Pe cele ale unui pictor care nu-şi află somnul în pacea călduţă a micii sale familii. Puţini oameni au avut privilegiul de a decora camera învierii faraonului. Vrei să scapi acest noroc

risipindu-ţi energia în fapte banale? Oricare bărbat este capabil să-şi iubească soţia şi să fie un bun tată. Dar tu ai fost ales de Ched să dai viaţă simbolurilor eternităţii în Valea Regilor.

Paneb îşi închise ochii:

– Mă crezi dacă-ţi mărturisesc că mă tem de ceea ce mă aşteaptă? Mă gîndesc tot timpul la sala pe care maestrul de operă mi-a arătat-o şi la scenele schiţate de Ched... Mi-am văzut visul cu ochii, ştiu să desenez şi să pictez, dar acest mormînt cere şi mult mai mult de la mine. Poate nici nu voi scăpa cu viaţă... Iată de ce îi încredinţez fiului meu tot ce am învăţat. Înţelegi?

Neprimind nici un răspuns, deschise ochii.

Turcoaza dispăruse.

Pentru o clipă, Paneb se întrebă dacă nu cumva fusese victima apariţiei acelei fiinţe de temut ce trăia în ape; dar nici faptele, nici cuvintele Turcoazei nu-l purtaseră către neant.

În marea sală de audienţă a palatului din Pi-Ramses, generalul Mehy se prezentă înaintea faraonului Merenptah pentru a-i da raportul despre măsurile de restabilire a păcii în Nubia, precum şi despre modul de administrare a provinciei tebane, ale cărei rezultate păreau excelente.

De îndată ce Mehy termină, regele, care ascultase fără interes, nu făcu nici un comentariu şi se retrase în apartamentele sale personale.

Decepţionat şi îngrijorat, generalul tocmai părăsea, abătut, palatul, cînd fu oprit de Sethi:

– Păreţi necăjit, generale! Totuşi, la Pi-Ramses, nu se vorbeşte de dumneavoastră decît de bine.

– Sincer să fiu, mi s-a părut că raportul meu nu i-a dat satisfacţie Maiestăţii sale.

– Regele v-a adresat vreo critică?

– Nu, nici una.

– Atunci, staţi liniştit! Tatal meu nu se pricepe la diplomaţie. Cînd e nemulţumit, vorba îi devine tăioasă ca o sabie.

Sethi vorbi mai încet:

– V-o spun confidenţial, regele e cam suferind de cîteva zile. Şi-a redus audienţele aproape complet; simplul fapt că v-a primit dovedeşte că vă stimează în mod deosebit. Numeroşi demnitari n-au avut această şansă.

– Sper că sănătatea suveranului nostru se va îmbunătăţi...

– Avem medici pricepuţi, iar tatăl meu e un om robust; dar, oare, destinul fiecăruia dintre noi nu este în mîinile Cerului? Spuneţi-mi, generale... Se pare că trupele dumneavoastră s-au comportat remarcabil în Nubia. Aşa e?

– Într-adevăr, au dat dovadă de un curaj exemplar.

– Fiul meu Amenmes a fost cu adevărat la înălţime?

– A luat parte la luptă cu multă vitejie şi puteţi fi mîndru de el.

– Aţi accepta să-mi faceţi un mare serviciu, generale?

– Daca modestele mele posibilităţi o permit...

– Mă tem ca nu cumva Amenmes, tînăr şi lipsit de experienţă cum este, să nu reacţioneze neplăcut în unele situaţii. Mi se pare necesar să stea o vreme departe de capitală, pînă cînd viitorul se va limpezi... Şi cred că un om de calitatea dumneavoastră mi-ar putea ajuta fiul să se maturizeze şi să devină conştient de responsabilităţile sale. Sînt sigur că Amenmes se va simţi foarte bine la Teba. Cui nu i-ar plăcea să trăiască în acest superb oraş aflat sub protecţia zeului Amon?

– Aşadar, sînt condamnat la exil! se mînie prinţul Amenmes.

– Această perioadă petrecută la Teba nu mi-a fost prezentată ca o pedeapsă, preciză Mehy.

– Mă ia drept un idiot şi vrea să mă îndepărteze de la Curte, de toate evenimentele importante ce vor avea loc în curînd! Probabil că nu ştiţi, generale, că regele e bolnav şi că medicii nu sînt tocmai optimişti în privinţa însănătoşirii lui. Sethi şi ambiţioasa lui soţie se văd deja încoronaţi!

– Se poate, prinţe, dar de ce să fiţi disperat? Dacă tatăl vostru a luat această hotărîre înseamnă că vă consideră un rival periculos. Teba e departe de capitală, dar cetatea zeului Amon domină

tot Egiptul de Sus; faraonul nu se va putea lipsi nici de bogățiile sale, și nici de protecția stăpînului divin din Karnak. Știm doar că echilibrul țării se bazează pe unitatea dintre Sud și Nord!

– Vreți să spuneți că Teba mi-ar putea fi credincioasă, asumîndu-și riscul de a se opune tatălui meu?

– Atîta vreme cît Merenptah va domni, îi voi executa ordinele cu credință.

Amenmes zîmbi:

– Voi merge la Teba cu bucurie, generale! Cu un asemenea aliat, viitorul meu se anunță mai puțin întunecat. Și voi căuta să am la Pi-Ramses destul sprijin pentru susținerea cauzei mele.

Mehy se întreba care din cei doi, tatăl sau fiul, va cîștiga în lupta pentru tron. Sethi părea să fie cel preferat, dar ambiția tînărului Amenmes creștea zi de zi. Generalul trebuia să-și continue jocul cu finețe, pentru a ieși învingător din această confruntare, orice s-ar întîmpla.

68.

Ched Salvatorul terminase portretul lui Merenptah purtînd peruca străveche cu benzi albastre şi aurii. Retuşa, pentru ultima dată, cobra, şi ea tot aurie, înălţată pe fruntea monarhului. Cu ochii obosiţi, coborî în camera funerară, în care Paneb făcea ultimele corecturi scenei principale, care înfăţişa cele trei stări ale luminii, corespunzînd celor trei etape ale învierii: un copil gol, vopsit într-un un roşu-aprins, un scarabeu negru şi un disc roşu simbolizînd numele lui Merenptah. Dedesubt, figura a cărei prezentare cerea multă delicateţe: un berbec cu aripi imense, evocînd în acelaşi timp puterea de creaţie a primului soare şi capacitatea de zbor a sufletului regelui înviat.

– Ai ştiut să pictezi cu grijă pînă şi cel mai mic amănunt, Paneb, simplificînd contururile şi folosind culori puternice.

Complimentul îl miră pe colos:

– Am ceva de corectat?

– Nu, nimic. Astăzi, îţi pot mărturisi că planul maestrului de operă mă speriase: un mormînt mai mare decît cel al lui Ramses, volume mai ample, o axă unică şi un program de sculptură şi pictură cum nu se mai realizase vreodată... Nefer nu s-a mulţumit să-şi copieze predecesorul; a creat un loc de veci într-un stil nou, care va servi, mai departe, drept model. Şi a trebuit ca eu însumi să-mi schimb maniera de a picta, învăţîndu-te totodată esenţa meseriei noastre. Tu te-ai născut o dată cu acest mormînt, Paneb, aici ţi s-a format mîna şi, de acum înainte, nu mai ai nevoie de mine.

– Te înșeli, Ched; fără privirea ta, aș fi pierdut.

– Doar eu știu că Paneb colosul are uneori nevoie să fie sigur de ceea ce face atunci cînd trebuie să înainteze în necunoscut... Dar tu n-ai ezitat niciodată și de aceea ți-am dat tot ce am primit și eu la vremea mea. Nu-mi mai ești discipol, Paneb, ci egalul meu!

– Îmi pare rău că vă deranjez, se tîngui Imuni, dar trebuie să reclam unele practici inadmisibile.

– Te ascult, spuse Kenhir, continuînd să-și scrie capitolul despre templele construite sau restaurate în timpul domniei lui Amenhotep al III-lea.

– Gau a folosit prea mult papirus din stocul rezervat confreriei.

– Nu, Imuni; eu i l-am dat pentru a desena schițe amănunțite pentru șeful echipei din stînga.

– Acest lucru va trebui notat, în mod explicit, în *Jurnalul Mormîntului*.

Kenhir își privi ajutorul cu reproș:

– Mă înveți tu cum să-mi fac meseria?

Imuni se îmbujoră:

– Nu, bineînțeles că nu...

– Mai ai ceva să-mi spui?

– Trebuie să vă semnalez și faptul că Userhat Leul a primit un bloc de alabastru, a cărui destinație n-a fost precizată pe borderoul de livrare.

– Este absolut normal, din moment ce este destinat pregătirii coșciugului regal.

– Nu știam nimic despre asta...

– Și acest fapt e absolut normal. Tu nu ești nici scribul Mormîntului, nici sculptorul-șef, dacă nu mă înșel!

Imuni își înghiți saliva, dar își continuă acuzațiile:

– Comportarea lui Paneb este inacceptabilă! Refuză să-mi precizeze numărul pîinilor de culoare pe care le fabrică, folosește mai multe fitile decît ar trebui și strică un număr incredibil de

peneluri! Daca şi ceilalţi membri ai echipei ar viola regulamentul aşa cum o face el, ar fi anarhie.

– Să le luăm pe rînd, hotărî Kenhir. S-a creat dezordine pe şantier?

– Nu, nu încă...

– Pot să menţionez în *Jurnalul Mormîntului* că Paneb n-a lipsit nici măcar o zi?

– Da, e adevărat, dar...

– Eşti de acord cu faptul că opera a avansat în mod satisfăcător şi că pot face un raport oficial către faraon, pentru a-i da aceste veşti foarte bune?

– Desigur, dar...

– Dacă ai şti să deosebeşti ceea ce este important, Imuni, nu te-ai mai agita atîta.

– Paneb trebuie totuşi sancţionat!

– Potoleşte-te, voi avea grijă!

– Aş putea să ştiu şi eu ce măsuri veţi lua?

– Îl voi dojeni, dar, în acelaşi timp, îi voi cere să nu-şi schimbe cu nimic metoda de lucru.

Terminîndu-şi consultaţiile, Clara îşi continuă cercetările. Nu reuşise încă decît să încetinească orbirea lui Ched Salvatorul, negăsind însă remediul care ar putea-o împiedica.

Cînd Nefer intră în laborator, tocmai consulta, pentru a nu ştiu cîta oară, un papirus medical din vremea piramidelor, care oferea o serie de prescripţii contra agenţilor patogeni care distrug ochiul.

– Munceşti prea mult, Clara, eşti prea obosită.

Ea îi zîmbi în timp ce el o îmbrăţişa cu dragoste:

– Trebuie să încerc totul pentru a-i salva ochii lui Ched.

– Nu renunţi niciodată... Şi ai descoperit ceva, nu-i aşa?

– Ochii lui mor încetul cu încetul pentru că au pătruns paraziţi periculoşi care transformă lent sîngele şi lichidele. Pentru a îndepărta întunericul care ameninţă să îi invadeze ochiul, am folosit un colir compus din tămîie, răşină, ulei alb, măduvă

de os şi sucul arborelui care produce balsam. Rezultatul nu mă mulţumeşte şi cred că ştiu şi de ce: îmi lipseşte un produs care să dinamizeze întreaga compoziţie şi să distrugă substanţele patogene, fără a vătăma ochiul.

– Şi care e acel produs?

– Un mineral pe care cei din vechime l-au numit „înţelepciune".

– Cu alte cuvinte, piatra de lumină.

– Cel puţin, asta e concluzia mea; am încercat o mulţime de alte minerale, dar n-am obţinut nici o ameliorare.

– Ai dori deci să luăm o bucăţică din piatra de lumină, pentru a o putea include în formula ta şi pentru a încerca să-l vindecăm pe Ched.

– Îţi ştiu dinainte răspunsul: piatra trebuie să rămînă intactă pentru a da viaţă sarcofagului şi locul de veci al faraonului trebuie să fie pe primul plan.

– Aşa e, Clara, şi mai există o ipoteză înspăimîntătoare pe care nu trebuie s-o neglijăm: presupune că Ched e cel care trădează confreria.

– Nu, Nefer, nu poate fi el.

– De ce eşti atît de sigură?

– Felul lui de a fi l-ar putea face suspect, sînt de acord, şi nu-i stimează prea mult pe unii dintre membrii echipei, dar eu doresc să-l vindec.

– Aceasta este dorinţa femeii înţelepte?

– Maestrul de operă va decide.

Scribul Mormîntului ascultase ceea ce îi povestise femeia înţeleapta, în prezenţa lui Nefer cel Tăcut.

– Nu-mi place deloc ideea deplasării pietrei de lumină înainte de a o transporta la mormîntul lui Merenptah, bine păzită, spuse Kenhir, bombanind. În condiţiile actuale, este chiar periculos. N-am putea aştepta pînă se termină şantierul?

– Pînă atunci, Ched va orbi, declară Clara. Acum încă i se mai poate salva vederea.

– E o posibilitate... Dar nu şi o certitudine.

– Avem nevoie de aprobarea dumneavoastră, preciză Nefer.

– Nu crezi că reuşita operei este mai presus decît binele unui singur om?

– Ched este un pictor de excepţie, care va face ultimele retuşuri ale celor mai importante scene din mormînt; n-a terminat încă nici formarea lui Paneb, chiar dacă-l consideră egalul său. În cazul în care Ched se vindecă, atît opera cît şi confreria vor cîştiga prin geniul său.

– Este, într-adevar, gîndirea unui maestru de operă!

– Şi scribul Mormîntului nu este de acord?

– Cum te-ai gîndit să procedezi?

– Ţinînd seama de locul în care se află piatra, răspunse femeia înţeleaptă, la răsăritul soarelui, voi tăia o bucăţică folosind o daltă de aramă; este momentul cînd ea se încarcă de lumină, cînd artizanii şi soţiile lor celebrează cultul strămoşilor; este momentul în care nu voi fi văzută de nimeni.

– Am mai putea propune o capcană, îndrăzni Nefer; dacă duşmanul din umbră caută piatra, ar trebui să facă o greşeală care să-i fie fatală.

În localul confreriei, Nefer îi anunţase pe cei din echipa din dreapta că, în curînd, lucrările mormîntului lui Merenptah vor lua sfîrşit. Pictorii şi desenatorii puneau ultima culoare, în timp ce sculptorii terminau statuile şi sarcofagele. Cît despre Thuty, acesta cizela ultimele bijuterii destinate să însoţească sufletul faraonului în lumea cealaltă.

Fiecare ştia că numai piatra de lumină putea însufleţi statuile create în atelierul din sat. Şi nimeni nu se miră văzînd localul închis şi păzit de Paneb, în ajunul transportului în Valea Regilor.

Toţi se culcară devreme, avînd în vedere ziua grea care îi aştepta.

Trădătorul aşteptă ca întregul sat să doarmă şi se duse să observe atelierul, în care, fără nici o îndoială, se afla piatra. Era imposibil să-l pacălească pe tînărul colos, dar nu rezista tentaţiei de a se apropia cît mai mult de comoară.

Mare îi fu surpriza trădătorului constatînd că Paneb nu era la postul său! Avea de spart doar un zăvor de lemn... şi piatra era a lui!

Cu palmele umede, înainta, aproape în văzul oricui, cînd spaima îl ţintui pe loc. Dacă era o capcană?

Asta era, fără îndoială! Iar comoara nici macar nu era înauntru, supravegheată de Paneb acolo unde era ascunsă, în aşteptarea hoţului.

Trădătorul se retrase, încet-încet, ca o felina.

69.

Userhat Leul îşi umflă pieptul, privind statuia din şist aurit, care o reprezenta pe zeiţa Hathor. Trupul avea să-i rămînă veşnic tînăr şi subţire, iar zîmbetu-i divin va lumina întunericul mormîntului.

– Mai lustruieşte-i puţin călcîiul stîng, îi ceru el lui Renup cel Jovial.

Acesta din urmă se supuse, folosind o piatră rotundă înfăşurată în piele, în timp ce sculptorul-şef verifica, una cîte una, statuile din lemn aurit cu ochi incrustaţi din cornalină din calcar strălucitor şi din alabastru. Osiris, Isis şi alte divinităţi vor veghea asupra comorilor lui Merenptah, luînd parte, zi de zi, la învierea sa.

Ipuy Iscoditorul intră în fugă în atelier:

– Sper că totul e gata! Mîine, vor veni somităţi să asiste la transportul statuilor.

– Userhat Leul l-a părăsit deja pe maestrul de operă? În loc să te-nvîrteşti de colo-colo, ajută-ne să terminăm lucrările!

– Sînt îngrijorat pentru sarcofage...

– Indicaţiile pe care le-am dat cioplitorilor în piatră erau totuşi clare!

– Karo are o bronşită, iar Fened s-a rănit la picior.

– Să-i vadă femeia înţeleaptă şi apoi să se apuce de treabă!

– Aşa ar trebui, Userhat, dar tot mă tem că vor întîrzia.

– Ocupă-te tu de statui, să văd eu care e treaba.

În celălalt atelier, în care fuseseră făcute sarcofagele regale, Nefer cel Tăcut îi ajuta deja pe Nakht cel Puternic, Karo cel Posac, Fened Nasul şi Casa-Funie.

Văzînd capodoperele, sculptorul-şef se linişti:

– Au mai rămas de pus la punct doar mici detalii, aprecie el.

– Urcarea şi coborîrea în mormînt riscă să ne pună ceva probleme, spuse cu îngrijorare maestrul de operă.

– La treaba asta, eu sînt specialistul! afirmă Casa. Voi verifica eu însumi fiecare funie şi vă promit că nu vom avea nici un incident.

– Dar unde sînt pictorii şi desenatorii? întrebă Userhat.

– Vor termina în seara asta, îi răspunse Nefer.

Un singur gînd îi măcina pe artizani: pînă acum, zeii le fuseseră favorabili. Vor fi la fel şi în această ultimă etapă?

Instilînd în fiecare ochi noul colir preparat de femeia înţeleaptă, Ched Salvatorul simţise o uşoară arsură, care trecu repede, dar nici o ameliorare vizibilă nu se petrecuse. Încă din ajun, culorile începuseră să se estompeze şi degradarea vederii sale sporea.

În mormîntul luminat, Ched privea picturile făcute în culori puternice. Paneb îi întrecuse orice speranţă, făcînd să vibreze nuanţele cu o intensitate pe care doar el putea s-o simtă, dîndu-i viaţă.

Deodată, un detaliu al coroanei regale i se păru mai precis, iar contururile ochiului, asemănător cu cel al unui şoim, de o claritate surprinzătoare. Culorile străluciră şi mai mult, ca şi cînd ar fi fost aprinse mai multe lămpi.

Ched se clătină, dar nu îndrăzni să se sprijine nici de pereţi, nici de coloane. Braţul lui Paneb îl prinse.

– Te simţi rău?

– Nu, nu, dimpotrivă...

– N-ar trebui să te vadă femeia înţeleaptă?

Chipul lui Ched se lumină:

– Ce idee bună, Paneb, ce idee minunată! Este prima persoană pe care voi merge s-o văd cînd ne vom întoarce în sat.

Așezat în nișa sa de piatră, Kenhir observa vînzoleala oamenilor. Din fericire, nu lipsea nici un artizan din echipa din dreapta. Clara îi îngrijise pe bolnavi în timpul celor două zile de odihnă și acum considera că erau cu toții buni de muncă.

Maestrul de operă îi aduse apă proaspătă scribului Mormîntului:

– Ce bine că se mai gîndește cineva și la mine în confreria asta! Ceilalți m-ar lăsa să mor de sete. Dacă își închipuie că e plăcut să controlezi întruna totul, ca să nu lipsească nimic și să nu ni se reproșeze nimic... Asta e, fiecare cu necazurile lui. Dacă tribunalul din lumea cealaltă ne va judeca după ceea ce am avut de îndurat, n-am de ce să mă tem.

– Capcana noastră n-a funcționat, se plînse Paneb.

– Mereu mă gîndesc la asta, mărturisi Kenhir, dar acest eșec îmi pare mai degrabă încurajator.

– Dar asta nu înseamnă că dușmanul din umbră este pe cît de prudent pe atît de viclean?

– S-ar putea, dar simt, mai degrabă, că și-a dat seama că nu poate să ne facă rău.

Maestrul de operă căzu pe gînduri. Unul dintre membrii echipei alesese calea cea rea, uitînd de îndemnul și de chemarea lui Maat. Dar poate că va renunța la această greșeală, sau, alături de frații săi, își va da seama că drumul său ducea la nenorocire, determinîndu-l să redevină credincios satului în care a cunoscut momente de mare fericire.

– Să rămînem la fel de vigilenți, recomandă Kenhir, mai ales că se apropie sfîrșitul șantierului.

– Îi cunoașteți pe demnitarii care vor asista la transportarea statuilor?

– Nu sînt decît o șleahtă de scribi prăpădiți, prea înfumurați și care ar fi încîntați să prezinte vizirului un raport plin de răutăți,

pentru a demonstra că artizanii Locașului Adevărului n-au nici un talent deosebit.

– Situația nu e prea plăcută.

Privirea lui Kenhir deveni mai încrezătoare:

– Ai dat ce-ai avut mai bun în tine, Nefer! Crezi că opera corespunde planului adoptat de faraon și de tine?

– Pot răspunde afirmativ la ambele întrebări.

– În cazul ăsta, poți dormi liniștit.

– S-ar putea să par nepoliticos, așa că te rog dinainte să mă ierți, îi spuse Ched femeii înțelepte, dar aș putea să te sărut pe obraji în lipsa soțului tău?

Pacientul și medicul trăiră împreună o puternică emoție, care-i făcu să lăcrimeze.

– Cît vei trăi, va trebui să-ți pui în fiecare ochi cîte două picături, dimineața și seara, îi aminti Clara.

– Cît de simplu va fi să văd din nou ca înainte! Am învățat multe în această perioadă în care m-am pregătit să părăsesc lumea culorilor, fără de care viața mea nu avea nici un rost, și sînt cu adevărat pregătit pentru moarte.

– Sănătatea ta este excelentă, îl asigură femeia înțeleaptă, și te văd, de pe acum, un candidat serios la o vîrstă foarte înaintată.

Ched Salvatorul păru jenat:

– Am prea puțină stimă pentru lumea oamenilor, căci mi se pare mediocră față de cea din ceruri, față de lumina zilei și a nopții, față de animale și plante, față de toate creațiile minunate prin care zeii se fac auziți... Mă întreb chiar dacă Arhitectul suprem n-a greșit cînd ne-a pictat, pe mine și pe ceilalți oameni. Dar am întîlnit totuși un om care m-ar putea convinge că o făptură omenească este demnă de admirație. Nu-i voi spune nimic despre asta lui Nefer cel Tăcut... Iar femeia înțeleaptă, pe care o admir nespus de mult, îmi va păstra secretul.

Inundația fusese perfectă, nici prea mare, nici prea slabă, deci poporul egiptean va avea și în acest an hrană variată și din belșug. Ca administrator principal al malului stîng, Mehy

avusese treabă pînă peste cap, fiind nevoit să vegheze asupra pregătirii digurilor şi a bazinelor de acumulare. Nu avusese loc nici un incident important şi generalul se putea lăuda cu perfecta sa gestiune.

Întinsă pe perne, Serketa cerceta mesajul codificat al artizanului care, la intervale egale, îşi informa aliaţii asupra evenimentelor importante din viaţa satului.

– Maestrul de operă a reuşit, spuse ea, mormîntul regelui este aproape terminat.

– Merenptah şi vizirul au dat ordin unor înalţi funcţionari ai Tezaurului să asiste la instalarea statuilor şi a sarcofagelor, preciză Mehy.

– Şi nu ştim încă nimic despre piatra de lumină! se înfurie soţia generalului. Informatorul nostru e un incapabil.

– Eu nu sînt atît de pesimist ca tine... Nu uita că trebuie să fie extrem de prudent şi că ajutorul pe care ni-l dă nu este de neglijat. Datorită lui cunoaştem cît se poate de bine satul şi confreria.

– Înalţii funcţionari le vor face necazuri artizanilor?

– Asta numai dacă Nefer cel Tăcut ar fi făcut greşeli grave, dar, desigur, nici nu poate fi vorba despre aşa ceva.

– Nu i-ai putea sprijini?

– Situaţia e prea tensionată... După cum se vorbeşte la Pi-Ramses, sănătatea lui Merenptah e tot mai fragilă şi urcarea pe tron a fiului său Sethi nu este dorită de curteni. Unii îl consideră neînduplecat, lipsit de inteligenţă şi incapabil să guverneze. Partida prinţului Amenmes devine tot mai puternică, iar el însuşi crede, din zi în zi mai mult, în steaua sa cea bună. Eu trebuie sa mă angajez pe neobservate şi să-mi apăr reputaţia de protector al Locaşului Adevărului, al cărui rol pare a fi mai important ca niciodată.

– Acest Amenmes n-are nimic din măreţia unui rege, îşi spuse părerea Serketa.

– Ai perfectă dreptate, iubirea mea, dar el ne oferă un avantaj de care putem profita. Un monarh ca Ramses sau chiar ca

Merenptah ne-ar stopa ascensiunea către putere. Nu crezi că Amenmes ne-ar deschide, larg, orizontul?

– E bine totuși să fim prudenți cu acest băiețandru nervos și violent, și să nu-l neglijăm pe Sethi, care se bucură de un sprijin numeros și solid.

– De ce n-am visa la un război civil, care să slăbească forțele ambilor adversari și care ne-ar permite să ieșim învingători?

Serketa își trecu încet degetul pe buzele sale lacome:

– Ar trebui să-i cerem aliatului nostru din Locașul Adevărului un serviciu care i-ar slăbi poziția maestrului de operă.

Soția generalului îi dezvălui gîndul care-i venise în minte.

Deși sceptic, fu de acord cu ea.

70.

În a unsprezecea zi din a treia lună a anotimpului ploios, în al șaptelea an de domnie a lui Merenptah, o delegație oficială, mandatată de faraon, se prezentă la poarta principală a Locașului Adevărului și fu întîmpinată de scribul Mormîntului.

Era condusă de intendentul Tezaurului, a cărui unică plăcere era cea a practicării contabilității. Născut la Teba, nu pleca din oraș decît arareori, iar acum se aventura, pentru prima oară, în deșert, sperînd că această corvoadă va fi de scurtă durată.

I se adresă lui Kenhir, plin de sine:

– Ești gata?

– Ce răspuns așteptați?

Luat prin surprindere, înaltul funcționar se întoarse către colegii săi:

– Există o procedură deosebită, care nu mi-a fost adusă la cunoștință?

Un adjunct al vizirului îi spuse la ureche:

– Scribul Kenhir e prost educat; nu-l supărați.

Intendentul Tezaurului schiță un zîmbet.

– De ce vă hliziți? întrebă Kenhir. Dacă aveți ceva de reproșat, dați-i drumul! Voi examina fiecare învinuire, una cîte una.

– Dar... nu vă reproșez nimic! Am venit doar să înregistrez un depozit de statui și să vă aduc, din partea vizirului, urcioare

cu ulei de calitate superioară şi o mare cantitate de produse de patiserie, pentru a vă răsplăti munca.

– Mă bucur că se mai respectă acest obicei... Atunci, hai să mergem!

Sprijinindu-se în baston, scribul Mormîntului porni la drum, împingîndu-i pe cîţiva oficiali care nu se mişcau destul de repede.

– Dar nu... nu rămînem în sat?

– N-aveţi dreptul să pătrundeţi în sat. Şi apoi, mormîntul faraonului n-a fost săpat aici. Mergem în Valea Regilor trecînd prin defileu şi protejaţi de paznici.

– Sîntem obligaţi să ne căţărăm pe munte, prin praf şi pe căldura asta?

– Dacă trebuie să verificaţi, atunci verificaţi. În felul acesta, veţi putea face un raport asupra lucrărilor noastre.

Bătrînele picioare ale lui Kenhir erau mai sprintene decît cele ale tovarăşilor săi de escaladă, mai tineri şi mai robuşti. Nu-i displăcea să-i vadă trudind, cu hainele lor luxoase pline de sudoare, abia trăgîndu-şi sufletul; prea multe ore petrecute la birou îi rupsese de natură şi această mică încercare îi va face mai puţin aroganţi.

– Aveţi grijă, mai ales, să mergeţi doar pe potecă; pe aici, sînt scorpioni la tot pasul, iar înţepătura lor e mortală. Ca să nu mai vorbesc de viperele cu corn.

Oboseala fu dublată de frică şi inspectarea defileului nu dură decît cîteva minute. Intendentul Tezaurului era gata să certifice starea perfectă a locului, numai să se termine mai repede această cumplită drumeţie.

– Acum, îi preveni Kenhir, vom coborî în Valea Regilor. Ţineţi-vă bine pe picioare, căci, în fiecare clipă, riscaţi să vă rostogoliţi pe pantă şi să vă rupeţi oasele.

Sprinten ca o căprioară, bătrînul Kenhir trebui să aştepte delegaţia timp de cîteva minute la intrarea în Vale.

– Va trebui să ne întoarcem tot pe aici? se îngrijoră intendentul Tezaurului.

– Nu, vă vor duce nişte care, pe drumul care ajunge la Ramesseum. Acum, controlaţi!

– Este, de-a dreptul, inutil! protestă înaltul funcţionar.

– Regulamentul trebuie aplicat cu stricteţe, preciză Kenhir. Doar două persoane vor avea permisiunea să treacă pragul Văii: dumneavoastră şi delegatul vizirului. Ceilalţi vor rămîne afară.

Protestele îl lăsară nepăsător pe scribul Mormîntului, iar paznicii nubieni începură controlul.

De cealaltă parte a uşii din piatră, demnitarii fură întîmpinaţi de maestrul de operă. Erau cu toţii impresionaţi de solemnitatea acestui loc strivit de arşiţa soarelui.

Fără un cuvînt, Nefer îi conduse pînă la intrarea monumentală a mormîntului lui Merenptah, lîngă care se adunaseră artizanii echipei din dreapta, pentru a sta în rînd la transportarea ofrandelor, trecîndu-le din mînă în mînă. În fruntea lor se afla Userhat Leul, care ţinea „Bastonul venerabil" din lemn preţios, placat cu frunze de aur, baston cu care avea să dea viaţă statuilor, pentru ca acestea să deschidă ochii dînd lumină faraonului, stăpînul ţinutului de lumină, atunci cînd acesta va pleca spre ceruri.

Intendentul Tezaurului şi delegatul vizirului simţiră, încă o dată, că li se taie respiraţia, dar, de data aceasta din cauza splendorilor pe care le vedeau.

– Zeii şi zeiţele au călătorit din Locaşul Aurului aflat în Locaşul Adevărului pînă în Valea Regilor, declară maestrul de operă; îşi vor ocupa locul care le este rezervat în acest mormînt, pentru a-l veghea pe faraon.

Uluiţi, cei doi erau în culmea admiraţiei văzînd cum le trec prin faţă principalele figuri ale panteonului egiptean, toate acoperite cu aur; artizanii făcură multe drumuri, în sus şi-n jos, pentru a coborî în sălile mormîntului statuile diferite ca mărime şi greutate.

Cînd procesiunea urcă pentru ultima dată, intendentul Tezaurului se întreba cum de putuse crea doar o mînă de oameni atîtea capodopere.

Kenhir reciti raportul către vizir, constatînd încă o dată că era deosebit de elogios. Cei doi martori care au asistat la coborîrea statuilor subliniau excelenţa muncii duse la bun sfîrşit sub îndrumarea lui Nefer cel Tăcut şi se felicitau pentru felul în care fusese făcut transportul. Rămînea doar ultima etapă: introducerea sarcofagelor în mormînt.

Obosit, Nefer se spăla pe faţă, în timp ce soţia sa făcea paturile.

– M-am temut de vreun incident neplăcut, chiar pînă la transportul ultimei statui, mărturisi el. Se pare că duşmanul din umbră a renunţat la intenţia lui de a face rău.

– Ba eu mă tem de contrariul.

– De ce, Clara?

– Căpătîiul patului tău a dispărut.

Căpătîiul de lemn de care se sprijinea perna nu mai era la locul lui.

– Poate că, fără să-mi dau seama, l-am pus în cufărul de sicomor.

Clara deschise cufărul:

– Din păcate, nu e aici.

Căutară atent, dar fără nici un rezultat.

– A intrat, probabil, cineva, să ne ia acest modest obiect; asta e tot... Dar n-are nici o noimă! spuse Nefer.

– Dimpotrivă. Dacă hoţul n-a luat decît acest căpătîi, asta înseamnă că vrea să-l folosească împotriva ta.

– Cum aşa?

– Lemnul a fost pătruns de visele şi de gîndurile tale secrete... Cineva care ar şti să le interpreteze ar avea putere asupra ta şi ţi-ar putea influenţa puternic hotărîrile viitoare.

– Există ceva care ar putea împiedica acest lucru?

– Un alt căpătîi, pe care vor fi scrise incantaţii care protejează somnul, îndepărtîndu-i pe hoţi de gîndurile tale.

– O să-l fac chiar mîine.

– Vor trebui scrise incantaţii şi pe pat. În noaptea asta, va fi imposibil să dormi în el.

– Îmi vei face, poate, un pic de loc în patul tău?

Împreună cu alte soţii de artizani, cea a trădătorului se duse la tîrgul de lîngă Ramesseum, la marginea ogoarelor. Se vindeau lăptuci şi o mare varietate de condimente.

Ca de obicei, cumpărăturile începeau cu îndelungi discuţii. O ţărancă o îmbrînci pe soţia trădătorului, care, imediat, îşi puse papornița jos. În ea se putea vedea căpătîiul pe care soţul său îl furase de la maestrul de operă. Luă papornița goală, pe care o pusese lîngă a sa şi o umplu cu provizii.

– Iată obiectul, îi spuse Serketa lui Mehy. M-am distrat de minune la piaţă, deghizată în ţărancă! După cum vezi, aliatul nostru se poate arăta util.

– Ce ai de gînd sa faci cu acest căpatîi?

– Îi voi cere unui mag să extragă visele conţinute în el ca să pot afla gîndurile lui Nefer cel Tăcut. Atunci, îl vom putea manipula de parcă ar fi o marionetă şi vom şti, în sfîrşit, unde se află piatra de lumină.

Mehy ridică din umeri:

– Unde poţi găsi un asemenea specialist?

– Tran-Bel, negustorul de mobile, cunoaşte un vrăjitor sirian care obţine nişte rezultate remarcabile.

– Dar îndeletnicirea asta nu e interzisă pe teritoriul nostru?

– Ba da! Iar cei care se ocupă cu magia neagră sînt aspru condamnaţi. Dar singurul care riscă e acest sirian, iubitule!

– Sarcofagele sînt gata? îl întrebă scribul Mormîntului pe maestrul de operă.

– Din păcate, nu, răspunse Nefer, abătut. Privindu-le cu atenţie, am descoperit cîteva defecte pe care nu le puteam neglija.

– Cine e de vină?

– Chiar eu. Ar fi trebuit să-mi dau seama mai devreme.

– Hmmm... Iei asupra ta greșeala altuia!

– Este de datoria unui șef de echipă.

– Ai noroc, Nefer; vizirul e reținut la Pi-Ramses și m-a înștiințat că va trebui să amînăm coborîrea sarcofagelor în mormînt.

– Care e noua dată?

– N-a fost înca fixată.

– Asta înseamnă că la Curte se întrevăd tulburări grave.

– Mă tem că da, declară Kenhir, îngrijorat.

71.

Magul negru oficia într-o căsuţă pe care i-o închiriase Tran-Bel pentru aur, fără a mai pune la socoteală procentajul luat pentru consultaţii. Într-o pivniţă mare, sirianul îşi ţinea materialul necesar practicilor sale sinistre, de la păpuşi de ceară înţepate cu ace la bastoane de fildeş acoperite cu semne malefice, pentru a-l lovi de la distanţă pe duşmanul celor care-l vizitau.

Avînd un cap disproporţionat în raport cu restul corpului, cu buzele groase, magului îi plăcea să-i sperie pe ceilalţi, îmbrăcîndu-se într-o robă neagră cu dungi roşii. Dar femeia pe care o avea acum în faţă nu părea deloc impresionată.

– Vei face să vorbească acest căpătîi, ordonă Serketa. Vreau să ştiu gîndurile celui care l-a folosit.

– Cum se numeşte?

– Nu e treaba ta.

– Ba dimpotrivă. Îmi este necesar.

– Juri să păstrezi secretul întîlnirii noastre?

– Discreţia absolută este una dintre cheile reuşitei mele.

De comun acord cu Tran-Bel, magul îi vindea paznicilor pe unii clienţi, consideraţi de el prea periculoşi. Procedînd astfel, fiecare avea de cîştigat şi autorităţile îl lăsau în pace.

Sub înfăţişarea de fetiţă care părea să nu îmbatrînească, această femeie era de temut. Fără îndoială, o pradă de soi. De data aceasta, magul îşi va încerca norocul, denunţînd-o chiar el în schimbul unei prime grase.

– Se numeşte Nefer cel Tăcut.

– Unde trăieşte şi cu ce se ocupă?

– Nu eşti în stare să ghiceşti?

– Mi-ar lua prea mult timp. Dacă vă grăbiţi, de ce să nu amintim ceea ce este important?

– Şi dacă eşti un şarlatan?

Magul negru închise ochii. Apoi, cu o voce inexpresivă, descrise camera Serketei cu o precizie de neînchipuit, fără a omite vreo piesă de mobilier.

– Sînteţi mulţumită? Dacă nu, vă pot povesti în amănunt cum v-aţi petrecut seara de ieri. Îmi este uşor s-o fac, pentru că sînteţi aici, în faţa mea. Îmi e de ajuns să citesc în dumneavoastră. Dar dacă doriţi să scot gînduri din acest obiect, trebuie să-mi devină mai familiar.

– Nefer cel Tăcut este maestrul de operă al Locaşului Adevărului.

Magul îşi linse buzele groase, cu lăcomie:

– Este un personaj important, foarte important... Poate ar trebui să fixăm dinainte preţul serviciilor mele.

– Un lingou de aur.

– Mai adăugaţi şi o casă în centrul oraşului... La averea pe care o aveţi, asta nu e decît un fleac.

– Ce ştii despre averea mea?

– Hainele şi peruca nu sînt decît o deghizare... Nu uitaţi că, pe măsură ce vă privesc, vă descifrez tot mai mult.

– Fă ca acest căpătîi să vorbească şi vei primi ceea ce îmi ceri.

Averea... În sfîrşit, magul îşi atingea scopul! De îndată ce va fi plătit, va avertiza paza, care se va bucura sa captureze un asemenea vînat şi nu se va tocmi asupra primei.

Sirianul unse căpatîiul cu un ulei gălbui, apoi îl cufundă într-o cuvă din alabastru, pe apa căreia pluteau flori de mac. Bolborosi nişte incantaţii într-o limbă de neînţeles şi îşi puse mîinile pe capetele obiectului.

– Ce vreţi să ştiţi?

– Unde ascunde Nefer cel Tăcut comoara cea mai de preţ a confreriei?

– Mai precis... E vorba de aur, de documente sau de altceva?

Serketa ezită doar o clipă:

– Este o piatră de lumină.

Intrigat, magul se gîndi că o asemenea minune i-ar fi de mare folos... Dar, mai întîi, trebuia ca acest căpătîi să vorbească. Se concentră.

– Unde e ascunsă această piatră? întrebă Serketa nerăbdătoare.

– Nu... nu înţeleg.

– Ce se întîmplă?

– Există o barieră... O barieră pe care nu reuşesc s-o înlătur... Acest căpătîi a fost făcut să nu vorbească... Cineva s-a folosit de o ştiinţă mai puternică decît a mea!

– Mai încearcă!

Fruntea sirianului se acoperi de sudoare:

– Mă consum în zadar şi asta devine periculos pentru mine... Acest căpătîi este mut pentru totdeauna; nu-mi va spune nimic.

– Nu eşti decît un şarlatan şi încă unul care ştie prea multe.

Apăsînd cu toată forţa pe ceafa magului, Serketa îi cufundă capul în cuvă. Obosit după efortul şi eşecul său, sirianul nu mai avea putere să se zbată; cînd încercă să strige după ajutor, plămînii i se umplură cu apă şi muri înecat.

Aşteptînd ordinul regal privind coborîrea sarcofagelor în mormînt, Nefer corectase el însuşi cele cîteva imperfecţiuni care-l supăraseră şi, împreună cu doi pictori, verificase fiecare detaliu al locului de veci.

Uşa din cedru aurit fusese montată şi încuiată. Doi paznici nubieni vegheau mormîntul în permanenţă.

Ca în fiecare dimineaţă, maestrul de operă trecea pe la Kenhir, a cărui locuinţă era atît de bine îngrijită de Niut cea Neobosită.

– Ce-aţi mai aflat?

– Încă nimic, răspunse Kenhir. Dacă ar fi tulburări grave în capitală, acest zvon s-ar răspîndi... Nu mai ştiu ce să cred.

– N-ar trebui să ne consultăm cu generalul Mehy pentru a afla veşti sigure?

– Mă voi duce să-l văd azi după-amiază.

– Paza Mormîntului fiind asigurată, iau cu mine echipa din dreapta la templul pentru milioane de ani al lui Merenptah. Riturile au fost deja celebrate, iar el va fi gata în curînd.

Mult mai puţin vast decît Ramesseum, templul pentru milioane de ani al lui Merenptah nu era mai prejos din punct de vedere al materialelor şi al splendorii pilonilor, al porticelor şi al coloanelor. Maestrul de operă şi şeful echipei din stînga folosiseră cu mult spor timpul pe care-l avuseseră la dispoziţie pentru înălţarea edificiului închinat regelui. Acesta, ţinînd cont de vîrsta sa, nu-şi închipuise că va avea un monument la fel de impozant ca acela al tatălui său, Ramses cel Mare.

Importantă nu era mărimea clădirii, ci funcţia sa simbolică, asigurată de prezenţa a trei capele consacrate lui Amon, „cel Ascuns", soţiei sale Mut, „Mama" şi fiului lor Khonsu, „Cel-ce-străbate-cerul" cît şi de sălile osiriene, în care sufletul regal renăştea. Templul era legat, în chip magic, de mormîntul din Valea Regilor, şi cele două entităţi concurau la păstrarea imortalităţii faraonului, datorită puterii hieroglifelor şi a picturilor.

Amon şi Osiris nu erau singurii care domneau în acest sanctuar; lor li se alătura şi zeul luminii, Ra, a cărui prezenţă încheia procesul de transmutaţie. Înaintînd în curtea neacoperită care îi era consacrată, Nefer cel Tăcut simţi în ce măsură regatul subteran al lui Osiris şi imperiul ceresc al lui Ra erau cele două feţe nedespărţite ale aceleiaşi realităţi unice, a cărei sinteză era realizată de piatra de lumină.

Maestrul de operă ar fi fost fericit să mediteze zile întregi în aceste săli liniştite, departe de agitaţia de afară, dar artizanii îi aminteau de cerinţele funcţiei sale. Trebuia să se ocupe de fi-

nisarea palatului juxtapus primei curţi, de lacul sacru şi de antrepozitele din caràmida. În curînd, aici vor locui preoţi, scribi şi diferiţi meseriaşi, care să facă din acest templu, ca şi din celelalte, un izvor de energie spirituală şi un centru al reglării economice.

– Dacă muncesc ambele echipe, spuse Fened Nasul, nu mai avem mult. Flăcăii de la babord n-au fost nişte adormiţi şi n-am descoperit nici o greşeală de construcţie.

Nefer le încredinţă cioplitorilor în piatră marginile lacului sacru, sculptorilor instalarea statuilor, iar desenatorilor, trasarea figurilor astronomice şi astrologice pe plafonul sălii dinaintea naosului.

– Culorile nu sînt vii, critică Paneb; aşa mormîntul e mai plin de viaţă! Voi relua totul şi o să-i dau mai multă forţă.

– Zeii prezenţi pe pereţi te vor ajuta, prezise Nefer.

– Echipa e îngrijorată, îi aduse la cunoştinţă tînărul colos.

– De ce?

– Dacă se amînă coborîrea sarcofagelor, asta înseamnă că faraonul nu mai e în stare să dea ordine.

– Să nu ne pripim cu concluziile, Paneb!

– Propui tu alta?

– Vom afla mai multe de îndată ce scribul Mormîntului va vorbi cu generalul Mehy, protectorul nostru.

– E nevoie de mine la pilon pentru a trage blocurile; nu există o pauză mai plăcută cînd ai chef să te mai odihneşti după pictură.

Deodată, Nefer îşi dadu seama că nu l-a întîlnit încă pe Hay, şeful echipei din stînga. Făcînd cale întoarsă, îi zări pe toţi artizanii de la babord, cu excepţia şefului lor. Îi întrebă unde este, dar nu primi nici un răspuns precis. Hay îi condusese la templu dis-de-dimineaţă, dar apoi se făcuse nevăzut.

Nu mai ramînea decît o singură soluţie: să-l pună în alertă pe Sobek, şeful pazei.

Cînd maestrul de operă ieşea din templu, îl văzu pe paznicul nubian îndreptîndu-se către el.

– Sînt îngrijorat, Sobek! Hay a părăsit şantierul fără să spună nimănui... S-ar putea să fie în pericol.

– Nu cred.

– Ai aflat ceva?

– Aşteptam de foarte multă vreme ca acest criminal să greşească şi apoi să-l identific... Şi greşeala asta, Hay a comis-o, în sfîrşit.

72.

Lui Nefer nu-i venea să creadă:

– Te înşeli, Sobek... Şeful echipei din stînga nu poate fi un trădător.

– Eu nu acuz la voia întîmplării.

– Ce dovezi ai?

– În ultimele două luni, Hay s-a dus de cinci ori pe malul drept. Şi-a luat numeroase precauţii pentru a se feri de eventualii urmăritori şi a reuşit să se facă pierdut de oamenii mei. Astăzi, şi-a părăsit şi postul, probabil pentru faptul că avea de transmis informaţii urgente.

Maestrul de operă era tulburat.

În calitatea sa de şef de echipă, Hay cunoştea locul secret al pietrei de lumină. Oare nu s-a dus să-i pună în gardă pe complicii săi că ar fi momentul să dea o lovitură Locaşului Adevărului?

– Mi-am luat toate măsurile de securitate, îl asigură Sobek pe Nefer, de parcă i-ar fi citit gîndurile. Dacă Hay nu revine în sat, fără îndoială e vinovat.

– Cu toată simpatia pe care v-o port, dragul meu Kenhir, cred că îmi cereţi prea mult.

Generalul Mehy se învîrtea ca leul în cuşcă, ţinîndu-şi mîinile la spate.

– Confreria n-ar trebui să cunoască ce se petrece în capitală? insistă scribul Mormîntului.

– Ce vă face să veniţi la mine cu sufletul la gură?

– Locul de veci şi templul pentru milioane de ani al faraonului Merenptah sînt gata. Aşteptăm inaugurarea templului şi ordinul de a coborî sarcofagele în mormînt.

– Înţeleg, înţeleg...

– Regele continuă să fie la cîrma statului?

– După ultimele informaţii primite, da; nu cunosc, însă, dedesubturile de la Curtea din Pi-Ramses! Vizirul stă acolo; ne va lămuri cînd va reveni la Teba, acolo unde se află în prezent prinţul Amenmes, unul dintre candidaţii siguri la tron.

– Oare această succesiune e deschisă?

– Nu ştiu nimic, Kenhir. În ceea ce mă priveşte, nu voi executa decît ordinele primite de la palat şi temeinic autentificate. Mai mult, am datoria să protejez Locaşul Adevărului şi o voi face negreşit. Cel care ar ataca regiunea tebană s-ar lovi de trupele mele.

Încurajat, Kenhir porni spre sat.

Şeful Sobek şi maestrul de operă îl aşteptau la primul fort; după feţele lor, nu se anunţa nimic îmbucurător.

– Îl bănuim pe şeful echipei din stînga, spuse paznicul repetîndu-şi acuzaţiile.

– Hay... Imposibil! L-ai interogat?

– Nu s-a reîntors încă. Eu cred că nu va mai îndrăzni să revină.

– Pînă la apusul soarelui mai sînt încă două ore bune...

Cei trei bărbaţi se aşezară pe nişte taburete şi rămaseră cu privirea pierdută spre drumul pe care cel aşteptat nu voia să apară. Fiecare se gîndea la caracterul şefului echipei din stînga, la purtarea sa, la gesturile şi faptele care ar fi putut da de gîndit, acuzîndu-l că şi-a trădat confreria.

Şi iată că Hay apăru.

Mergea cu un pas hotărît, dar, văzîndu-i pe cei trei, se opri brusc.

– Dacă încearcă să fugă, anunţă Sobek, îl leg.

Hay părea să ezite, apoi continuă să se apropie:

– Ce-i cu adunarea asta?

– De unde vii? întrebă Kenhir.

– N-are importanţa.

– Ai părăsit şantierul templului fără nici o explicaţie şi asta e o greşeală profesională gravă.

– Am dat indicaţii azi-dimineaţă deci şantierul n-a avut de suferit din cauza absenţei mele.

– În mod normal, nu se procedează aşa, spuse Kenhir. Aveai obligaţia să mă anunţi, ca să pot înregistra motivul absentării tale în *Jurnalul Mormîntului*.

– Asta aşa e... Luaţi măsurile disciplinare care se impun.

– La cine te-ai dus? întrebă Sobek.

– Repet: n-are nici o importanţă.

– Atunci de ce te-ai ascuns de paznicii mei?

Chipul sever al şefului echipei din stînga, a cărui frunte era brazdată de riduri adînci, nu exprima nici cea mai mică emoţie. Parea că o încercare grea îl îmbătrînise peste noapte.

– Nu-mi place să fiu urmărit.

– Nu ne mulţumim doar cu atît, Hay! Ce ai de ascuns?

– N-are nici o legătură cu Locaşul Adevărului.

– Dacă refuzi să vorbeşti, te arestez.

– N-ai dreptul s-o faci fără aprobarea scribului Mormîntului şi a maestrului de operă.

– Aprobarea o am.

Hay îi privi pe Nefer şi pe Kenhir.

– Aşadar, sînteţi cu toţii împotriva mea...

– Sînt convins că nu ai nimic să-ţi reproşezi, afirmă Nefer, iar eu am încredere în tine. Dar cum te-aş putea ajuta dacă tu continui să taci?

– Eşti cu adevărat sincer?

– O jur pe viaţa faraonului.

– Accept să-ţi vorbesc, dar între patru ochi.

Sobek se pregătea să protesteze, dar Kenhir, strîngînd din pleoape, îi dădu de înţeles că e bine să nu intervină.

Cei doi artizani porniră încet către sat.

– Îţi va fi greu să mă crezi, Nefer, dar am avut o tinereţe cam agitată, înainte de a deveni un artizan al Locaşului Adevărului. Printre fetele pe care le-am cunoscut înainte de a mă căsători în sat, este una pe care n-am uitat-o niciodată. Cînd mi-a scris că e foarte grav bolnavă, am hotărît ca, în cel mai mare secret, să mă duc s-o văd. Astazi am asistat la ultimele ei clipe.

Vocea şefului echipei din stînga tremura uşor:

– Înţeleg ca nu-ţi vine să crezi, Nefer, căci o asemenea întîmplare nu se potriveşte deloc cu ceea ce ştii tu despre mine; şi totuşi, ăsta e adevărul. Şi cum între noi, nu trebuie să existe nici o bănuială, insist să-mi verifici spusele.

– Hay este nevinovat, le spuse Nefer scribului Mormîntului şi şefului Sobek.

– Cum am putea fi siguri că nu minte? se revoltă paznicul.

– Ducîndu-ne pe malul drept.

– Te însoţesc, hotărî Sobek.

– I-am promis colegului meu că mă voi duce singur la locul pe care mi l-a indicat. Şi dacă asta îi este dorinţa... Spusele lui îmi erau de ajuns pentru a constata că e nevinovat.

– Ar putea fi o capcană!

– Hay n-a minţit, n-am de ce să mă tem.

– Ca maestru de operă, n-ai dreptul să rişti, consideră Kenhir.

– Dacă renunţ, pe Hay vor continua să-l macine bănuieli insuportabile şi nu vom mai putea munci alături de el acordîndu-i încrederea noastră.

– Uiţi un amănunt important, îi aminti Sobek. Cine mi-a cerut să nu vorbesc nimănui de prezenţa unui trădător în confrerie? Hay, tot el!

– Hai să vedem şi părerea femeii înţelepte, îi propuse Kenhir.

Fără să li se spună artizanilor, şeful echipei din stînga fusese obligat să nu-şi părăsească locuinţa. În mod oficial, Hay era bolnav, iar Nefer cel Tăcut conducea ultimele lucrări la templul pentru milioane de ani al lui Merenptah.

Chiar în prima zi de odihnă a echipelor, după ritualul din zori, maestrul de operă ieşi din sat, urmat la mare distanţă de Paneb, căruia femeia înţeleaptă îi ceruse să-i apere soţul.

Dacă Hay minţise, Nefer avea să cadă într-o capcană care i se pregătise de multă vreme. Astfel, deşi demascat, trădătorul s-ar fi răzbunat.

Pentru a-şi respecta cuvîntul dat, Nefer refuzase să-şi dezvăluie destinaţia; în ciuda repetatelor acuzaţii ale lui Sobek, rămăsese convins de sinceritatea colegului său. De cînd se cunoşteau, nu se certaseră niciodată; Hay nu părea gelos văzînd ascensiunea lui Nefer şi executase planurile maestrului de operă, cu vederile căruia era de acord. Hay era, desigur, auster şi autoritar, dar nici un artizan al echipei din stînga nu avusese de ce să se plîngă de el, căci urmase întotdeauna calea dreaptă.

Pe bac, Nefer se trezi printre nişte capre, pe care un păstor spera să le vîndă, la un preţ bun, responsabilului cu turmele din Karnak, explicîndu-i că numai animale de o asemenea calitate puteau servi zeului Amon.

Paneb considera că această companie era de preferat unei mulţimi, în care l-ar fi putut pierde din ochi pe Nefer. Animată de o discuţie aprinsă dintre două gospodine, în legătură cu o moştenire, trecerea fluviului se desfăşură fără probleme, maestrul coborînd o dată cu caprele.

Nu era uşor de urmărit, pentru că pe mal se adunase lume multă, cu ocazia sosirii unui transport de fructe proaspete, al

căror preț era negociat în gura mare de către orășeni. Nefer se strecură, cu greu, printre ei, iar tînărul colos trebui să-și facă drum dînd din coate, pentru a nu-l pierde din ochi.

– Hei, ai putea să-ți ceri scuze! protestă un apar. Era cît pe ce să mă lovești!

– Așa este, am văzut și eu! interveni un negustor de ceapă, căruia i se adăugară cîțiva gură-cască, străini de cele întîmplate.

Paneb i-ar fi putut pune la pămînt, cu riscul de a provoca un scandal general și intervenția pazei. Cu pumnii strînși, își ceru scuze și cearta luă sfîrșit.

Dar Nefer dispăruse.

73.

Zadarnic întrebase Paneb vreo zece persoane. Neştiind ce să facă, mergea de-a lungul malului pe care mulţimea îl părăsise; trebuia, oare, să revină în sat şi să-l prevină pe scribul Mormîntului să facă nişte cercetări sau să cutreiere singur străduţele? Dar n-avea idee încotro s-o apuce.

Furios pe el însuşi, Paneb nu-şi va ierta niciodată faptul că nu-şi făcuse datoria, şi încă într-un mod atît de lamentabil. Dacă lui Nefer i se va întîmpla ceva, el va fi răspunzător şi se va exclude singur din confrerie, pentru a duce viaţa cea mai mizerabilă cu putinţă.

Nu, ar avea altceva mai bun de făcut: să-şi răzbune prietenul şi tatăl adoptiv. I-ar smulge infamului de Hay numele complicilor săi şi nici unul nu va scăpa. Paneb n-ar mai avea alt scop decît să-i facă să plătească pentru crima lor, şi asta fără întîrziere. Nu-l vor putea împiedica să acţioneze nici paznicii, nici judecătorii.

Lumina blîndă a apusului făcea să sclipească apele Nilului, deasupra căruia treceau în zbor sute de rîndunele. Deodată, lui Paneb i se păru că zăreşte silueta maestrului de operă care tocmai ieşea de pe o străduţă. Soarele îl orbea şi nici nu voia să creadă în minuni, dar alergă spre cel care semăna cu Nefer.

– Tu eşti?... Tu eşti oare?

– M-am schimbat atît de mult de azi-dimineaţă?

– Te pierdusem, îţi dai seama? Nu mai merit să fac parte din confrerie!

– Ce idee ciudată! Consider că m-ai protejat cît se poate de bine și nu văd cine ar îndrăzni să pretindă contrariul.

– De ce a durat atît de mult?

– A trebuit să rezolv cîteva probleme de ordin material, pentru a-i permite unei familii nevoiașe să trăiască puțin mai bine. A trebuit să intervin la administrație și asta e o treabă complicată; dar rezultatul trebuia să fie favorabil.

– Asta înseamnă că Hay este nevinovat?

– Dar ce, te îndoiai?

Garantînd personal, Nefer reușise să obțină un fel de pensie pentru bătrînii părinți ai femeii decedate, rămase credincioasă amintirii șefului echipei din stînga. Vor păstra împreună acest secret, care îi va apropia și mai mult. Sobek își ceruse scuze față de Hay, care, departe de a-l umili pe paznic, îl asigurase că-i înțelegea atitudinea și că nu-i va purta pică.

La banchetul dat pentru a sărbători adevărul despre Hay, cei implicați se veseleau; doar Kenhir părea prost dispus.

– Nu vă este pe plac felul în care a fost friptă carnea de vită? îl întrebă Clara.

– Friptura e excelentă, dar nu s-a rezolvat nimic. Desigur, mă bucur nespus pentru faptul că șeful echipei din stînga nu e vinovat, dar ticălosul continuă să rămînă în umbră. Și apoi, de ce nu mai sosesc odată vești de la Curte?

– Bucurați-vă de clipa prezentă, Kenhir! Și eu sînt conștientă de pericolul care ne amenință; dar în seara asta celebrăm regăsirea armoniei noastre.

Neputînd rezista farmecului Clarei, Kenhir se mulțumi să bombăne ceva vreme, apoi încercă să se bucure, cît de cît, de veselia momentului.

Cu sufletul la gură, Fened Nasul se prezentă la scribul Mormîntului:

– Un mesaj de la palat! Curierul... tocmai a adus... un mesaj de la palat!

Kenhir rupse sigiliul regal şi citi, nerăbdător.

– Veşti bune? se îngrijoră cioplitorul în piatră.

– Minunate!

Uitînd de baston, scribul ieşi din biroul său, îndreptîndu-se cît putea de repede catre casa maestrului de operă.

– Să-i adunam pe artizani, ordinul lui Merenptah a sosit!

Nefer preferă să citească mai întîi textul, care nu prezenta nici un echivoc: venise momentul coborîrii sarcofagelor în mormînt.

Languroasă, Serketa îl privea cu admiraţie pe generalul Mehy, care vîslea pe micul lor lac.

– Criza se pare că a trecut, îi spuse el soţiei sale. Merenptah s-a însănătoşit, certurile pentru succesiune se potolesc, Sethi e numit în fruntea armatei, iar Amenmes îşi continuă exilul de aur la Teba. În ceea ce mă priveşte, sînt confirmat în funcţiile mele, cu felicitările vizirului. Pe scurt, pace şi stabilitate...

– Nu mai fi atît de pesimist, iubirea mea: asta nu e decît versiunea oficială. Regele va continua să îmbatrînească şi nu va putea recăpăta vigoarea tinereţii. Cît despre intrigi, se vor ţese din nou, şi încă foarte repede... Tînărul Amenmes tropăie de nerăbdare, iar tatăl lui, Sethi, îşi muşcă pumnii, sperînd că Merenptah va muri în curînd.

– Cît de bine ştii tu să-mi redai speranţa, potîrnichea mea!

– Te aşteaptă o soartă măreaţă, Mehy, pe care o vei împlini trecînd peste evenimentele lipsite de importanţă. Să nu ne abatem de la drumul nostru: provocarea tulburărilor din care să tragem profit. Zi de zi, să-l asmuţim pe Amenmes împotriva tatălui său, fără a pierde încrederea nici unuia din ei. Parcă aşa m-ai învăţat, nu?

– Tu eşti cea mai bună elevă a mea.

– Cea mai bună... şi singura.

Serketa îşi scoase rochia şi se întinse pe spate, dezmierdîndu-şi sînii.

Nemaiputînd rezista tentaţiei, generalul lăsă vîslele şi se arunca asupra acestei femele care-l invita la plăceri.

Trei sarcofage din granit roz: astfel se prezentau „stăpînii vieţii", bărcile de piatră în care se va odihni mumia faraonului Merenptah, trupul său osirian care va servi drept suport procesului de înviere.

Sarcofagele erau acoperite cu texte şi cu reprezentări ale divinităţilor protectoare. Pe fundul celui mai mic dintre ele, care avea sa fie în contact direct cu mumia regală, fuseseră gravate bastoane, arme, bucăţi de stofă şi alte obiecte de ritual; în interiorul capacului, figura zeiţa cerului, Nut, a cărei rochie era presărată cu stele şi care îl va face pe faraon să renască printre constelaţii.

Cît despre sarcofagul exterior, lung de 4,09 metri, îl reprezenta pe Merenptah, lungit în centrul universului, cu braţele încrucişate şi ţinînd simbolurile funcţiei sale, sceptrul de bun păstor şi *flagellum*-ul format din trei piei stilizate, evocînd tripla naştere: subterană, solară şi terestră. De jur împrejur, un şarpe imens, expresie a timpului sacru şi a ciclurilor vieţii, a caror armonie se va păstra atîta timp cît un faraon îi va permite lui Maat să domnească pe pămînt.

Meticulos, Paneb verifica săniile şi frînghiile:

– N-ai încredere în nici un specialist? se indignă Casa.

– Două perechi de ochi văd mai bine decît una singură.

– Am impresia că te bagi unde nu-ţi fierbe oala... Eu mi-am făcut bine treaba şi n-am nevoie să fiu verificat.

– Totuşi, mai adaugă o frînghie... Nu se ştie niciodată.

Ochii mari ai lui Casa anunţau furtună, dar Paneb avu înţelepciunea să se îndepărteze. Cioplitorul în piatră verifică arimajul primului sarcofag şi mai adăugă o frînghie blestemîndu-l în şoaptă, pe Paneb.

La intrarea în mormînt se afla femeia înţeleaptă, aceea care, pronunţînd formulele hieroglifice săpate în piatră, le dădea viaţă pentru eternitate.

Sania era gata să-şi înceapă coborîrea. Era ea însăşi o hieroglifă pentru a fi scris numele creatorului, Atum, „Cel-care- este-şi-cel-care-nu-este"; şi, dacă se aşeza o piatră pe această sanie, se forma o nouă hieroglifă, „miracol, minune". De fapt, prin magia creatorului, miracolul se mai petrecea o dată: sarcofagul care trebuia să primească trupul defunctului se transforma, în acelaşi timp, în matrice capabilă să redea viaţa şi în barcă destinată să-l ducă pe cel înviat printre frumuseţile lumii de dincolo.

Parcurgînd „trecerile zeului", metru cu metru, sarcofagul se impregna cu totalitatea simbolurilor şi formulelor prezente în locul de veci.

Frînghii groase, controlate de Casa, fuseseră înfăşurate în jurul unui stîlp de amaraj din piatră; dîndu-le drumul încetul cu încetul, coborîrea avea să se facă extrem de lent.

Femeia înţeleaptă pronunţă cuvintele menite să protejeze călătoria faraonului, apoi maestrul de operă dădu semnalul de plecare.

Casa-Funie, Nakht cel Puternic, Karo cel Posac şi Fened Nasul începură să slăbească legăturile şi sarcofagul alunecă, încetişor, pe pantă.

Deodată, viteza crescu.

– Prea repede! strigă Nefer.

Cei patru cioplitori în piatră nu făcuseră totuşi nici o manevră greşită, dar nu mai reuşeau să reţină greutatea enormă care continua să prindă viteză.

Paneb se repezi în interiorul mormîntului, gata-gata să alunece aproape de sanie, apucă frînghia suplimentară pe care Casa o prinsese în partea din spate şi trase din răsputeri, încetinind coborîrea.

Muşchii colosului se încordară, gata să pocnească, şi sania se opri:

– Repede, nişte pene!

Desenatori şi sculptori puseră sub tălpige nişte colţuri de lemn şi Paneb dădu drumul frînghiei.

– Ne-ai salvat de la dezastru, îi spuse Nefer.

Urcînd spre intrarea în mormînt, Paneb șterse pămîntul cu un deget.

– Un sabotaj, îi spuse, la ureche, maestrului de operă. A fost dat pe sol un strat de grăsime incoloră.

Nefer încremenise. Așadar, dușmanul din umbră nu renunțase la a face rău, fiind în stare să năruie chiar opera Locașului Adevărului.

74.

– A fost numit un nou vizir, îi aduse la cunoştinţă lui Nefer scribul Mormîntului.

– Îl cunoaşteţi?

– Nu, este un om din Nord, care-l va delega, probabil, pe Mehy, cu cea mai mare putere, ca administrator principal al malului stîng. În orice caz, nu pare să ne fie ostil, o dată ce m-a felicitat pentru terminarea mormîntului şi a templului lui Merenptah. Şi vizirul cel nou nu se mulţumeşte să ne spună vorbe frumoase: pentru a sărbători atît reuşita noastră cît şi numirea sa, ne trimite o sută cincizeci de măgari încărcaţi cu alimente! Altă oboseală în perspectivă pentru a înregistra toate aceste produse... Dar, dacă ne gîndim bine, vom organiza o petrecere pe care satul n-o va uita multă vreme!

– Eu nu pot uita de duşmanul din umbră...

– Tu ai izbîndit, Nefer; el e cel care a pierdut. Templul pentru milioane de ani al lui Merenptah a fost inaugurat şi deja oficiază; iar locul său de veci este o minunăţie. Reputaţia ta de maestru al operei este stabilită pentru totdeauna, cele două echipe te admiră şi te iubesc, şi fiecare ştie că femeia înţeleaptă apără satul prin magia ei... Aşadar, să nu ne mai gîndim la acest personaj sinistru, măcar o vreme, şi să ne bucurăm de fericirea noastră.

– Mă întreb care va fi următoarea noastră misiune.

– Despre asta vom vorbi la momentul potrivit... Acum odihneşte-te şi chefuieşte!

Vestea se duse în întreaga provincie a Tebei şi apoi în toată ţara; încă o dată, Locaşul Adevărului nu dăduse greş în îndeplinirea sarcinii sale. Principalele monumente ale validităţii unei domnii erau terminate şi, chiar daca numai un numar infim de egipteni le puteau vedea, fiecare ştia că prezenţa lor avea să menţină legătura dintre zei şi oameni, dintre armonia cerească şi coeziunea socială.

Paneb îşi va aminti întotdeauna sarcofagul lui Merenptah, pus pe un pat din piatră aurită, în camera tainică a învierii. Atît el cît şi confraţii săi simţeau că participaseră la eternitatea faraonului; revenirea în cotidian, aproape, dar şi departe de Valea în care faraonii trăiau o altă viaţă, fusese pentru ei un adevărat şoc.

Cu toate acestea, Paneb pregătise sărbătoarea, restaurase faţadele cîtorva case şi se jucase cu fiul său, care lua lecţii de matematică de la Pai Pîinică-Bună şi cu Gau cel Exact, dar nu manifesta nici o înclinaţie către lectură şi către poveştile pe care mama sa se străduia să i le faca plăcute. Într-o oarecare măsură îi plăcea desenul şi era deja în stare să se apere în luptele cu colegii mult mai mari decît el.

Uabet continua să fie fericită în felul său şi nu cerea nimic altceva de la viaţă, mulţumindu-se cu ce i se oferea. Dar, cînd îl văzu pe Paneb spărgîndu-i patul în mii de bucăţele, i se făcu frică. Lumea sa liniştită zbura făcută ţăndări, pentru un motiv pe care nu-l cunoştea:

– Te rog, opreşte-te!

– Prea tîrziu, Uabet, sînt foarte hotărît.

Femeia se temuse ca va auzi aceste cuvinte; nici dragostea sa şi nici fiul său nu l-ar putea convinge pe Paneb să nu-şi părăsească familia.

– Vei... vei pleca din casa asta?

– Să plec? Nici nu mă gîndesc!

– Atunci, de ce...

– Cum de mai poţi dormi într-un asemenea pat, Uabet? E nesănătos pentru spate. Adună surcelele astea şi pune-le pe foc; eu voi face o mobilă demnă de soţia mea.

Ea plîngea şi zîmbea.

– Ce s-a întîmplat, Uabet? Eşti cumva bolnavă?

– Dimpotrivă, mă simt extraordinar de bine... şi foarte emoţionată.

– Priveşte ce unealtă mi-a dat Didia cel Generos.

Paneb îi arătă un burghiu, cu care putea găuri lemnul. Funcţiona cu ajutorul unui arc, care avea o curbă adaptată la mişcarea imprimată de artizan.

– Didia m-a învăţat că această curbură nu se face la întîmplare. Şi acum, la treabă!

Uabet era fericită văzînd ce pat îi făcuse Paneb; o tebană bogată ar fi pălit de gelozie.

Parcă nici nu îndrăznea să se aşeze pe salteaua cea nouă. Îşi trase de pe umeri bretelele rochiei şi se culcă încet pe o parte.

– N-ai vrea să-l încercăm împreună? se rugă ea, cu o voce dulce.

Era o zi parcă ruptă din rai, cu soare cald şi vînticel răcoros, fara nici un bolnav de îngrijit, şi cu Nefer care acceptase, în sfîrşit, să se odihnească puţin.

După celebrarea riturilor dimineţii, Clara aţipise pe terasă, gîndindu-se la anii fericiţi petrecuţi în sat şi la dragostea luminoasă pe care avea norocul s-o trăiască. Nici o clipă nu regretase că a intrat în această aventură plină de momente extraordinare, chiar dacă munca zilnică era mai grea decît în altă parte.

Femeia înţeleaptă se trezi în rîsete şi zgomot de paşi; bărbaţi, femei şi copii, o procesiune, mai degrabă haotică şi se îndrepta

către locuinţa sa. Clara coborî şi se miră văzînd că soţul ei nu este acasă.

Nedumerită, deschise uşa şi se trezi nas în nas cu Nefer cel Tăcut, în fruntea tuturor sătenilor.

Rîsetele încetara cînd maestrul de operă îi înmînă femeii înţelepte o casetă pentru bijuterii, cu patru picioare, care se închidea cu un capac cu glisieră. Ornat cu mici plăci de aur, încîntătorul obiect era o adevărată capodoperă.

– Dă-le voie sătenilor să-ţi ofere acest cadou, îi spuse Nefer; dorim s-o onorăm pe aceea care, zi de zi, se îngrijeşte de fiecare. Această casetă să fie semnul respectului şi al iubirii noastre.

Emoţionată pînă la lacrimi, Clara simţea un nod în gît, care n-o lăsa să rostească nici un cuvînt.

– Viaţă lungă femeii înţelepte! strigă vocea caldă şi profundă a lui Paneb, urmat de toţi cei de faţă.

– Refuz, spuse Nefer cel Tăcut.

– Iar eu insist, se încăpăţînă Kenhir.

– Aţi putea să mă reprezentaţi... Ştiţi prea bine că nu pot să sufăr ceremoniile oficiale.

– Administratorul principal al malului stîng vrea să te felicite în prezenţa tuturor notabililor tebani şi, prin urmare, nu te pot înlocui.

– Spuneţi-i că sînt prea ocupat.

– Trebuie să treci şi prin asta, Nefer, dacă vrem să ştim ce ne rezervă viitorul. Am convingerea că nu este vorba de o banală înmînare de decoraţii; Mehy va profita pentru a ne face confidenţe şi, astfel, vom cunoaşte o parte dintre sarcinile pe care urmează să le primim.

– Şi dacă nu va fi decît o mascaradă cu oameni de lume?

– Nu te-ar fi invitat. Mai mult, prin tine, Locaşul Adevărului va fi onorat şi vom avea mai mult confort. N-ar trebui să te sacrifici pentru binele tuturor?

– Sînteţi neîntrecut în a convinge, Kenhir!

– Sînt numai un bătrîn scrib care-şi iubeşte satul şi nu se gîndeşte decît la salvarea lui. Deşi n-ai dorit-o, Nefer, ai devenit un personaj foarte important şi această recunoaştere oficială ne va oferi o protecţie şi mai mare.

Femeia înţeleaptă era de acord cu scribul Mormîntului, făcîndu-l pe maestrul de operă să-şi piardă orice speranţă că va putea scăpa de ceremonia organizată în curtea neacoperită a templului pentru milioane de ani al lui Merenptah. Nefer trebuise să se îmbrace elegant; la fel şi Kenhir, a cărui robă de sărbătoare cu mînecile evazate era de mare efect.

Nu lipsea nici un notabil al bogatei cetăţi a Tebei. Foarte relaxat, generalul Mehy amintise mai întîi principalele etape ale carierei scribului Mormîntului, felicitîndu-l apoi pentru excelentul mod în care-şi dusese la îndeplinire sarcinile şi urîndu-i să-şi păstreze funcţiile cît mai mult timp posibil.

Apoi, Mehy îl chemă pe Nefer cel Tăcut, stînjenit de a fi în centrul atenţiei întregii asistenţe:

– Maestrul de operă al Locaşului Adevărului avea de îndeplinit o sarcină deosebit de grea, declară Mehy. Fiecare dintre noi ştie că nu-i place să iasă din sat şi, cu toate acestea, reputaţia lui Nefer cel Tăcut a trecut dincolo de zidurile cetăţii; iată de ce, am socotit că, prin mine, întreaga Tebă trebuie să-l onoreze pe omul care a făcut-o şi mai frumoasă, şi mai prestigioasă, creînd locul de veci al Maiestăţii sale şi templul în care ne aflăm. Nefer cel Tăcut este, în acelaşi timp, un bun îndrumător şi un arhitect de geniu. Cu aprobarea faraonului, îi înmînez acest colier de aur şi, în numele vostru al tuturor, îl îmbrăţişez.

Maestrul de operă nu schiţă nici un gest şi pe faţă nu-i apăru nici măcar umbra unui zîmbet.

Noaptea tîrziu, invitaţii de la banchetul somptuos oferit de Mehy în luxoasa-i vilă plecau unul cîte unul. Generalul îi rugă pe maestrul de operă şi pe scribul Mormîntului să treacă în

biroul său, în care lămpile, instalate cu pricepere în diferite locuri, răspîndeau o lumină care crea o atmosferă intimă.

– Sîntem, în sfîrşit, liniştiţi, prieteni! Nu-mi plac deloc aceste petreceri mondene, dar, din nefericire, ne sînt necesare.

– De ce a lipsit vizirul? întrebă Kenhir.

– În mod oficial, este reţinut la Pi-Ramses, dar mi-a dat instrucţiunile în ceea ce vă priveşte. Nu trebuie să vi le transmit decît în mare secret şi nu vor apărea în nici un document oficial. Această încredere m-a onorat mult, v-o mărturisesc, şi sînt mîndru să cunosc, într-o oarecare măsură, secretul noului vostru program de lucru.

– Vă ascultăm, Mehy!

– Faraonul Merenptah vă cere, ca şi pînă acum, să pregătiţi mormintele sătenilor şi să întreţineţi cu grijă satul; cît mai repede posibil, veţi merge în Valea Reginelor şi în cea a nobililor, pentru a săpa locurile de veci ale celor de pe această listă.

Mehy îi dădu scribului Mormîntului un papirus făcut sul şi sigilat cu mai multe peceţi regale. La acestea, se adăuga cel al vizirului, purtînd o dată.

Kenhir îl puse în mîneca stîngă.

– Asta e tot?

– Misiunea mea a luat sfîrşit şi sînt convins că o veţi îndeplini pe a voastră în mod ireproşabil.

Kenhir şi Nefer se retraseră.

Generalului Mehy îi era greu să suporte tăcerea acestui maestru de operă, a cărui privire prea adîncă şi prea sinceră îl deranja. Nu-i va fi uşor să profite de eventualele sale slăbiciuni.

75.

La începutul celui de-al zecelea an al domniei lui Merenptah, Locaşul Adevărului trăia în fericire şi linişte. Un singur eveniment trist avusese totuşi loc: Negruţu' murise, stingîndu-se încet în braţele Clarei. La fel de întristat ca soţia sa, Nefer mumificase cîinele şi-i făcuse un coşciug din lemn . Fidelul martor al iubirii lor avea să-i aştepte pe celălalt mal, pentru a-i călăuzi pe frumoasele drumuri ale lumii de dincolo. Din fericire, o sosie a lui Negruţu' se născuse o dată cu încă doi căţeluşi; Clara îl adoptase fără să mai stea pe gînduri.

Echipa din stînga lucra în Valea Reginelor, iar cea din dreapta, în Valea Nobililor; Paneb termina reprezentarea unei mese de ofrande, în culori luminoase, spre admiraţia tuturor. Cotlete de vită, ciorchini de struguri, lăptuci, legături de ceapă, pîini rotunde, toate aşezate într-o armonie care încînta privirea.

– Penelul tău e mai viu decît al meu, recunoscu Ched Salvatorul, bucurîndu-se de imensele progrese ale elevului său, căruia, de mai multe luni, nu-i lăsase nici o clipă de răgaz, pentru a-l face să stăpînească secretele meseriei.

– Este un reproş?

– În unele cazuri, cum ar fi această masă cu ofrande, este, mai degrabă, un compliment; este bine ca alimentele destinate sufletului defunctului, reînnoite încontinuu prin pictură, să exprime bucurie şi bogăţie. Dar îţi mai lipseşte încă acea gravitate pe care încercările existenţei ţi-o vor da, dacă vanitatea nu te va distruge pînă atunci.

Ched își continuă lucrul, fără să țină seama de privirea furioasă a lui Paneb.

– Ce noutăți poți să-mi dai? îl întrebă generalul Mehy pe Dakter.

Savantul își mîngîie barba roșcată. Ochii săi mici și negri străluciră de satisfacție:

– Am reușit, spuse, plin de sine, și n-ați greșit avînd încredere în mine. Avem o mare cantitate de vîrfuri de săgeată, a căror putere de pătrundere este dublă față de cele de pînă acum.

– Ai fi putut să faci ceva și mai bun.

– Dar am continuat să progresez! Dacă vă spun că am reușit, n-o fac pentru a mă lăuda... Lăncile sînt mai ușoare și, la impact, eficacitatea lor e mai mare. Vor atinge ținte mai îndepărtate cu o precizie demnă de luat în seamă. Dar capodopera mea, sînt săbiile scurte cu tăiș dublu! Mi-am însușit procedeele de fabricație ale fierarilor străini și le-am adus îmbunătățiri. Soldatul care va mînui această armă va obosi mai greu decît adversarii săi, și, chiar dacă-i va răni doar, îi va scoate din luptă. Nici nu vă dați seama cît de bun este acest echipament.

– O să-l verific eu însumi, apoi îmi voi antrena cei mai buni oameni, pentru a crea un regiment de elită.

– Îl veți informa pe prințul Amenmes?

– Știe deja destule. La sfaturile mele, apare adeseori în înalta societate a Tebei, care începe să-l adopte. Dar, mai mult ca niciodată, trebuie să fim prudenți.

– Se pare că, din capitală, sosesc tot mai puține vești.

– După informațiile pe care le am, pacea e întru totul restabilită în Siria și în Palestina, iar Sethi are grijă să inspecteze zona cu un regiment numeros, pentru a descuraja orice tentativă de revoltă. Cea mai bună veste e aceea că regele va împlini în curînd șaptezeci și cinci de ani.

– Tatăl său, Ramses, a trait mult mai mult!

– Desigur, dar Merenptah nu se mai arată, nici măcar la ceremoniile oficiale la care ar trebui să fie prezent. Cu alte cuvinte, are o sănătate tot mai fragilă.

Dakter simţi plăcerea să-i înfigă generalului un ghimpe în inimă, tulburîndu-i speranţele:

– De cînd aţi făcut să crească reputaţia Locaşului Adevărului, acesta pare imposibil de atacat.

– Aşa trebuie sa creadă confreria, neştiind că această perioadă de calm aparent prevesteşte o furtună pe care o bănuiesc a fi violentă: Amenmes se va ridica împotriva lui Sethi, tatăl şi fiul se vor sfîşia între ei.

Dakter se arătă dezgustat:

– Certurile astea nu mă interesează... Tot ce-mi doresc este să rămîn la conducerea acestui laborator.

– Încerci să te amăgeşti singur, dar ambiţiile tale au rămas aceleaşi, ca şi a le mele! Contrar părerii tale, am făcut bine fiind răbdător şi consolidîndu-mi poziţia. Nici un faraon nu se poate lipsi de Teba; cînd Merenptah va dispărea, va lua cu el rămăşiţele măreţiei lui Ramses. Atunci, vom începe să acţionăm. Şi nu-mi va scăpa nici un secret al Locaşului Adevărului.

Clara pregătea pentru soţia lui Casa-Funie, care nu-şi mai dorea copii, un contraceptiv pe bază de spini de salcîm pisaţi. Deodată, îi veni ameţeală. Crezu, la început, că e doar ceva trecător, dar o senzaţie dureroasă de oboseală o obligă să se întindă pe patul folosit, de obicei, de pacienţi.

Văzînd că nu mai vine acasă, Nefer se îngrijoră şi se duse în clădirea în care soţia sa făcea consultaţiile. Clara aţipise. Mîngîindu-i părul, o trezi cu blîndeţe.

– Mă simt sfîrşita, mărturisi ea.

– Vrei să chem un medic din afară?

– Nu, nu e nevoie... Am pierdut prea mult magnetism în ultimele săptămîni; femeia înţeleaptă m-a învăţat ce să fac. Trebuie să urc pe culme.

– N-ar fi de preferat un somn bun?

– Vrei să mă ajuţi?

Nefer ştia de multă vreme că era inutil să lupte împotriva acestei femei cu o voinţă de fier, mereu zîmbitoare, care-l fermecase din primul moment.

– Dacă-ţi va fi imposibil să urci, îmi vei da voie să te aduc acasă?

– Datorită ţie voi reuşi.

Sub bolta înstelată, urcară, îmbrăţişaţi, pas cu pas. Clara privea întruna către creastă, părînd că absoarbe energia misterioasă ce emana din piramida care domina malul Soarelui-Apune. Nici maestrul de operă, nici femeia înţeleaptă nu se gîndeau la efortul necesar pentru a cuceri, încă o dată, muntele sacru, la a cărui chemare nu se putea rezista.

Ajunşi la paraclisul din vîrf, priviră Steaua Polară, în jurul căreia stelele nemuritoare formau o curte cerească.

– Fă-mi o favoare, o rugă Nefer: nu cumva să părăseşti această lume înaintea mea. Fără tine, n-aş putea duce la bun sfîrşit nici cele mai nesemnificative îndatoriri.

– Destinul e cel care hotărăşte; ceea ce pot să-ţi spun este că nimic, şi mai ales moartea, nu ne va despărţi. Dragostea care ne uneşte pentru totdeauna şi aventura pe care o trăim vor şti să o învingă.

Cînd zorii se iviră, Clara adună roua zeiţei cerului, rouă cu care aceasta spălase faţa soarelui renăscut, şi îşi umezi buzele. Primea, astfel, energia de care avea nevoie pentru a-i îngriji pe săteni.

După ce vorbi cu şeful auxiliarilor, Kenhir socoti că incidentul era destul de grav pentru a fi anunţaţi cei doi şefi de echipă şi femeia înţeleaptă.

– Preţul carnii de porc a crescut prea mult; este un semn îngrijorător al dereglării economiei, explică el. În curînd, vor creşte şi preţurile celorlalte alimente, iar raţiile trimise de vizir vor fi mult mai mici.

– N-ar trebui să i-o spunem imediat? sugeră Hay.

– Vizirul se află pentru cîtăva vreme în capitală; îi voi scrie pentru a-l avertiza. Vă propun să ridicăm prețul tuturor obiectelor fabricate pentru exterior, de la statuete pînă la sarcofage.

– Dar asta ar provoca o inflație periculoasă!

– Există și acest risc, dar nu putem accepta să fim puși în fața faptului împlinit. Și nu vă ascund faptul că această situație mă îngrijorează; să sperăm că e doar o tulburare trecătoare. Dacă nu, va fi începutul unei grave crize economice, din care satul nu va ieși fără pagube.

– Hambarele sînt pline? se îngrijora Clara.

– Am fost întotdeauna prevazător, spuse Kenhir, și am considerat că trebuie să strîngem rezerve abundente pentru zile negre. Date fiind garanțiile de care beneficiem din partea statului, nici n-ar fi trebuit să mă gîndesc la asta. Și iată că, astăzi, n-am ce regreta.

– Administrația principală a malului stîng n-ar trebui, oare, să ia niște măsuri? se întrebă Nefer.

– În mod sigur, Mehy nu va sta cu mîinile în sîn, dar ar trebui să știm de ce au mărit negustorii prețul cărnii.

– De frică, interveni femeia înțeleaptă.

– Dar de ce se tem?

– De cîteva zile, valea e cuprinsă de o teamă care tulbură spiritele oamenilor.

– Teama asta va ajunge și la noi? întrebă îngrijorat șeful echipei din stînga.

– Nu va cruța pe nimeni, îi răspunse Clara.

Vîntul suflase toată noaptea, aducînd nori de nisip și obligîndu-i pe săteni să astupe toate deschizăturile caselor lor. Soarele nu reușise sa străpungă atmosfera galbenă și grea, iar riturile dimineții fuseseră întîrziate. Nu vedeai la doi pași; corvoada apei fusese făcută cu mari eforturi.

Inflamaţiile ochilor aveau să fie numeroase; femeia înţeleaptă pregătise mai multe fiole de colir, cu dozaje corespunzînd gravităţii afecţiunilor.

– Îi voi cere lui Kenhir reducerea programului zilnic în timpul acestei furtuni, o anunţă Nefer pe soţia sa, iar noi ne vom adăposti la mormintele satului.

Negruţu' cel mic se ghemuise pe genunchii maestrului de operă, pentru a-i da de înţeles ca ar face o mare greşeala dacă s-ar ridica; de o cuminţenie exemplară, căţeluşul nu rodea nici măcar picioarele mobilelor şi devora cu mare poftă tot ce-i pregătea Clara: carne, brînză, legume şi pîine. Avea aceiaşi ochi maronii şi aceeaşi inteligenţă ca predecesorul său.

– Eşti tare îngrijorată, nu-i aşa?

– Furia acestui vînt e nefirească. Vîrtejurile sale duc la o formă de nebunie distrugătoare.

Cineva bătea în uşă cu bastonul:

– Deschideţi repede, strigă Kenhir, care îşi acoperise capul cu o glugă.

– Ce se întîmplă? întrebă Nefer.

– Curierul Uputy a înfruntat furtuna asta blestemată pentru a ne aduce o veste tragică: faraonul Merenptah a murit.

76.

În prezența tuturor sătenilor, maestrul de operă dădu citire formulei rituale care figura pe mesajul oficial trimis de palat:

– „Sufletul faraonului și-a luat zborul către cer pentru a se uni cu discul solar, a se topi cu stăpînul său divin și a-l întîlni pe creator. De acum înainte, Merenptah va trăi în lumină. Fie ca soarele să strălucească din nou, acum cînd întreaga țară este în așteptarea noului Horus care va urca pe tronul celor vii."

Chipurile erau grave, nimeni nu îndrăznea sa pună întrebarea pe care o aveau cu toții în minte.

Nimeni, în afară de Paneb:

– Ce soartă ne așteaptă?

– Locașul Adevărului nu depinde decît de faraon, îi aminti Kenhir.

– Cine-i va urma lui Merenptah?

– Probabil, fiul său, Sethi.

Cu un nume atît de răsunător, noul rege va reuși, oare, să țină în frîu puterea lui Seth, zeul haosului și stăpînul trăsnetului?

– Dacă el va domni, prezise Karo cel Posac, va fi o perioadă îngrozitoare și trebuie să ne temem de ce poate fi mai rău.

– De ce ești atît de pesimist? întrebă Gau cel Exact.

– Pentru că nimeni nu-și poate lua numele de Sethi, tatăl lui Ramses cel Mare! Nici un rege n-a îndrăznit să-l poarte înaintea lui și nimeni n-ar fi trebuit să-l imite.

– Se zvoneşte că prinţul Amenmes ar jindui şi el la puterea supremă, spuse Nakht cel Puternic.

– Nu vă mai frămîntaţi atîta, recomandă Pai Pîinică-Bună; orice s-ar întîmpla, va domni un faraon şi oricare ar fi el ne va porunci să-i construim templul pentru milioane de ani şi să-i săpăm mormîntul în Valea Regilor.

– Numai de n-ar izbucni un război civil, sugeră Paneb, semănînd nelinişte printre artizani.

Războiul civil... În sfîrşit, trădătorul prindea curaj! Din cauza lui Merenptah, trebuise s-o lase mai moale, el care spera să profite cît mai repede de averea acumulată în afara satului; acest rege, considerat mediocru, salvase Egiptul de invazie şi sprijinise cu îndîrjire Locaşul Adevărului. Sethi al II-lea va urma acelaşi drum sau se va prăbuşi sub povara unei funcţii prea grele pentru el, mai cu seamă dacă propriul fiu, Amenmes, se va ridica împotriva lui?

În cazul unor înfruntări violente, Locaşul Adevărului va slăbi, fără doar şi poate, pierzîndu-şi faima. Paza sa va fi din ce în ce mai slabă, ceea ce îi va permite trădătorului să acţioneze cu folos. Nu va descoperi ascunzătoarea pietrei de lumină decît cu preţul unei explorări minuţioase a satului, fiind foarte precaut pentru a nu se face simţit. Doar o perioadă de anarhie i-ar putea permite să-şi pună planurile în aplicare.

– Pînă la noi ordine, precizä maestrul de operă, nu aveţi de ce vă teme, căci ne aflăm sub protecţia şefului Sobek şi a paznicilor săi. Scribul Mormîntului şi cu mine îl vom consulta pe generalul Mehy, pentru a obţine informaţii mai ample; pînă la întoarcerea noastră, să nu ieşiţi din sat.

– Şi dacă nu vă mai întoarceţi? întrebă Paneb.

Fened Nasul deveni agresiv:

– Cum îndrăzneşti să-ţi închipui o asemenea tragedie?

– Daca nişte gărzi rivale se înfrunta, nu vor mai fi sigure nici măcar împrejurimile Locaşului Adevărului.

– Dacă nu ne mai întoarcem, precizä maestrul de operă, satul va fi condus de femeia înţeleaptă.

Vîntul începea să se potolească, vizibilitatea creştea şi malul stîng al Tebei parea calm. Încetul cu încetul, ţăranii se reîntorceau la cîmp şi animalele erau scoase din grajduri. Gospodinele măturau cu rîvnă pentru a îndepărta nisipul care, în ciuda măsurilor luate, pătrunsese şi în cele mai mici unghere.

O mulţime de soldaţi curăţau curtea cea mare din faţa clădirilor administraţiei centrale.

Un gradat îi opri pe cei doi vizitatori:

– Unde mergeţi?

– Vrem să-l vedem pe Mehy, răspunse Kenhir.

– În calitate de ce?

– De scrib al Mormîntului.

– Vă rog să mă scuzaţi... Generalul lipseşte.

– Unde e?

– Regret, dar nu-mi este permis s-o spun unor civili.

– Aţi primit instrucţiuni în legătură cu Locaşul Adevărului?

– Nici una.

– Cînd revine generalul?

– Asta nu pot să ştiu.

Şovăielnici, Kenhir şi Nefer porniră către sat.

Prinţul Amenmes era turbat de furie:

– Dacă înţeleg bine, generale Mehy, sînt prizonier în acest apartament al cazărmii principale din Teba!

– Nici vorbă, prinţe; singura mea grijă este să fiţi în siguranţă.

– Totuşi, nu sînt liber să plec nicăieri!

– În aceste vremuri nesigure, nu vi se pare că e necesar să vă pun la adăpost, protejat de armata tebană?

– Vreau să comand această armată şi să iau cu asalt capitala!

– Vă rog, prinţe, gîndiţi-vă bine; un război între Nord şi Sud ar face mii de victime şi ar slăbi atît de mult Egiptul, încît ar deveni o pradă uşoară pentru adversarii săi.

– De îndată ce tatăl meu va fi proclamat faraon, eu nu voi mai fi decît un om de paie!

– N-avem nici o veste de la Pi-Ramses; poate că Sethi vă va chema de urgență.

– Ca să mă ucidă, desigur!

– De ce trebuie să credeți că are asemenea gînduri?

– Pentru că este în joc puterea supremă, generale Mehy! Unele visuri se vor împlini, altele se vor risipi pentru totdeauna. Iar eu nu accept să renunț la ale mele... Că o vreți sau nu, înfruntarea între mine și Sethi este inevitabilă. Ori tatăl meu renunță la domnie, ori eu refuz să-i recunosc autoritatea și mă încoronez aici, la Teba. Și fiecare va trebui să-și aleagă tabăra.

– Mă înclin în fața voinței voastre, prințe, dar vă implor să rămîneți în cazarmă pînă cînd hotărîrile lui Sethi vor fi oficiale.

– S-a făcut, generale, dar mențineți-vă trupele în stare de alertă.

Mehy se retrase, foarte satisfăcut de felul cum decurgeau evenimentele. Se temuse ca tînărul prinț să nu-și plece capul prea repede în fața tatălui său; dimpotrivă, moartea lui Merenptah înzecise ambițiile lui Amenmes, pe care generalul trebuia să le reprime. Trebuia să-și folosească abilitatea și inteligența pentru a-i întărîta pe cei doi unul contra celuilalt, făcîndu-i să creadă, atît pe unul cît și pe celălalt, că le era cel mai bun aliat.

În aceeași seară, Mehy va trimite la Pi-Ramses o scrisoare foarte confidențială, pentru a-l avertiza pe Sethi că purtarea fiului său Amenmes risca să devină periculoasă; fidel slujitor al statului, generalul afirma că nu are alte scopuri decît pacea și prosperitatea țării.

Oricum ar fi lupta, el, Mehy, va ieși învingător, datorită armelor pe care le are la dispoziție. Și primul dintre învinși, pe care-l va jefui fără milă, era Locașul Adevărului.

– Cum, n-avem pește uscat? se miră Nakht cel Puternic. Chiar ești sigură?

– Dacă nu mă crezi, îi răspunse nevasta, du-te să vezi cu ochii tăi!

Cioplitorul în piatră se duse, hotărît, pînă la uşa principală, unde se adunaseră mai multe gospodine.

– Negustorii n-au livrat peşte? întrebă Nakht.

– Nici peşte, nici carne, îi răspunse fosta soţie a lui Fened Nasul.

Nakht se duse direct la scribul Mormîntului, unde se adunaseră maestrul de operă, Paneb şi alţi artizani, ale căror reproşuri erau din ce în ce mai aprinse.

– Ajunge! strigă Kenhir. Ameninţările voastre nu duc la nimic bun!

– Vrem să ştim adevărul, ceru Paneb.

– Aprovizionarea noastră este întreruptă, declară scribul Mormîntului, cu voce gravă; dar mai avem provizii pentru cîteva săptămîni.

– Trebuie să interveniţi cu hotărîre! se repezi Casa-Funie. Trebuie anunţaţi vizirul şi regele!

– Care rege? spuse, ironic, Thuty cel Savant. Sîntem părăsiţi, ăsta e adevărul! Soldaţii nu vor întîrzia să ne dea afară, pentru a ocupa satul.

– N-are nimeni voie să intre în sat, le aminti Paneb.

– Poate crezi că vom putea rezista!

– De ce să fim pesimişti? interveni Didia cel Generos. Administraţia e dezorganizată, asta e sigur, dar de ce ne-ar fi ostil faraonul?

– Hai să nu mai vorbim degeaba, hotărî maestrul de operă; am rămas în urmă cu munca aici, în sat.

Nefer împărţi sarcinile între sanctuare, morminte şi case. Înfrumuseţarea domeniului lor îi mai linişti pe artizani, făcîndu-i să uite de spaimele momentului. Se auzeau chiar cîntece tradiţionale care însufleţeau munca, de parcă orice ameninţare ar fi disparut.

Maestrul de operă privea locul în care era ascunsă piatra de lumină. Numeroase generaţii de artizani şi-o transmiseseră cu

fidelitate, pentru ca opera să se poată desăvîrşi; dar nu sosise, oare, sfîrşitul acestui miracol?

Clara veni lîngă el şi împreună continuară să admire această comoară fără preţ:

– Am nevoie să vorbesc cu femeia înţeleaptă, mărturisi Nefer.

– Vrei să renunţi la funcţia ta, nu-i aşa?

– Nici din laşitate, nici din teama de a înfrunta furtuna, ci pentru că sarcina mea a luat sfîrşit. Şeful echipei din stînga are toate calităţile pentru a-mi lua locul.

– Toate, în afară de una: nu este un bun îndrumător şi deci nu va fi un bun maestru de operă. Ne aşteaptă vremuri grele; nu este de ajuns să fii un excelent artizan pentru a apăra satul şi pentru a salva ce trebuie salvat. Nici zeii, nici confreria nu te lasă să alegi, Nefer! Uită de tine şi îndeplineşte-ţi, în continuare, funcţia pentru care ai fost ales!

Clara ridică privirea către creastă:

– Nu-i auzi chemarea şi mai arzătoare ca altădată? Vocea ei umple cerul şi generozitatea sa nu are limite. Ascultă-i cuvintele, Tăcutule, şi dă-le viaţă prin munca ta!

Maestrul de operă îşi strînse soţia în braţe, cu pasiune. Avînd dragostea sa, va ajunge, poate, să triumfe asupra întunericului şi să apere piatra de lumină.

CHRISTIAN JACQ

Seria *Piatra luminii*

- 𓅃 Nefer cel Tăcut
- 𓅃 𓅃 Femeia înțeleaptă
- 𓅃 𓅃 𓅃 Paneb cel Zelos
- 𓅃 𓅃 𓅃 𓅃 Locașul Adevărului

De la moartea lui Ramses cel Mare, asupra artizanilor din Locasul Adevărului se abat vremuri grele. Cine poate ști dacă noul faraon va dori să continue opera tatălui său și sa asigure protecția Cetătii Secrete? Mai ales că acum satul se află în pericol, în ciuda vigilentei de care da dovadă Clara, devenită „Femeia înțeleaptă". Nefer cel Tacut este acuzat de săvîrsirea unor fapte rele si de tiranie. Satul nu mai primește hrană si apa ca de obicei, rezerva de metale prețioase scade, desi paza este stricta, iar, la granițe, trupe inamice amenință capitala celor Două Regate. Furturi, crime, inundații, vraji, nimic nu-i cruța pe eroii acestei aventuri care are loc în Egiptul legendar recreat cu un talent incontestabil de Christian Jacq.

Seria *Piatra luminii*:

- *Nefer cel Tăcut*
- *Femeia înțeleaptă*
- *Paneb cel Zelos*
- *Locașul Adevărului*

rao international publishing company

ISBN 973-576-612-4
9 789735 766122
www.raobooks.com